

DİPLOMATİYA ALƏMİ

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI
XARİCİ İŞLƏR NAZİRLİYİNİN

JURNALI

№ 6, 2004

Redaksiya Surası

1. Vilayət Quliyev	Nazir (Baş redaktor)
2. Novruz Məmmədov	Azərbaycan Respublikası
Prezidentinin İcra Aparatının Xarici əlaqələr şöbəsinin müdiri
(Baş redaktorun birinci müavini)
3. Araz Əzimov	Nazir müavini
4. Xələf Xələfov	Nazir müavini
5. Mahmud Məmmədquliyev	Nazir müavini
6. İlqar Məmmədov	Xarici siyasətin planlaşdırılması və
strateji araşdırmalar idarəsinin (Mərkəz) rəisi (Baş redaktorun
müavini)
7. Qabil Köçərli	Mətbuat və informasiya idarəsinin rəisi

Redaksiya heyəti

1. Aliyə Ağazadə	Xarici siyasətin planlaşdırılması və strateji araşdırmalar
idarəsinin (Mərkəz) II katibi (məsul katib)
2. Mütəllib Əlimərdanov	İnformatika şöbəsinin aparıcı mütəxəssisi
3. Ceyhun Musayev	Mətbuat və informasiya idarəsinin atasəsi

4. Ramil Əkbərov

Mətbuat və informasiya idarəsinin atasəsi

5. Mehman Əliyev

İkinci ərazi idarəsinin atasəsi

6. Elçin Hüseynli

Xarici siyasətin planlaşdırılması və strateji araşdırmalar
idarəsinin (Mərkəz) referenti

Jurnal üç aydan bir nəşr edilir. Xarici siyasət və diplomatiyaya aid olan sənədləri, fotosəkilləri və ya məqalələrini jurnalda çap etdirmək istəyənlər XİN-ə müraciət edə bilərlər. Qeyri-dəqiq faktlara görə məqalələrin müəllifləri məsuliyyət daşıyırlar. Müəlliflər məqalələrin elektron (disket və ya elektron poçt vasitəsilə) və çap variantı ilə yanaşı, 5X6 ölçüsündə fotosəkil, müəllifin qısa tərcüməyi-halını, məqalənin rus və ya ingilis dilində qısa xülasəsi (10 cümləyə qədər) və ünvan və telefonlarını təqdim edirlər. Jurnalda qəbul edilən məqalələrə olan tələblər:

Həcm: 10 səhifəyə qədər

Dil: Azərbaycan, rus və ya ingilis

Şrift: Azərbaycan dilində: Times Roman AzLat; rus və ingilis dillərində: Times New Roman

Şriftin ölçüsü: 12

İnterval: 1,5

İstifadə edilmiş ədəbiyyata və ya digər nəşrlərdən sitatlar gətirəndə həmin ədəbiyyata istinad vacibdir.

İstinadlar qeyd vasitəsilə hər səhifədə yeni nömrə ilə səhifənin aşağısında xətt altında verilir. Qeydlərdə müəllifin tam adı və soyadı, əsərin adı, nəşr olunan şəhərin və nəşriyyatın adı, nəşrin tarixi və sitat gətirilən səhifə göstərilir. İnternet vasitəsilə əldə edilmiş mənbələrin web site ünvanları tam və tarixi ilə verilir. Əlyazmalar və disketlər qaytarılmır. Məqalələr redaktə və ixtisar edilə bilər.

Ünvan: Xarici İşlər Nazirliyi, Xarici siyasətin planlaşdırılması və strateji araşdırmalar idarəsi (Mərkəz), Ş. Qurbanov küç. 4, Bakı 370009; Tel. 92 73 28; 92 80 35.

e-poçt: i_mammadov@mfa.gov.az

Jurnalın satışı, nəşri, abunə yazılması və ya digər texniki məsələlər: Tel. 92 80 92, Fəxrəddin Şükürov

Mündəricat

Rəsmi xronika

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İ.Əliyevin diplomatik fəaliyyəti

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Fransaya rəsmi səfəri

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Rusiya Federasiyasına rəsmi səfəri

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin və Gürcüstan Prezidenti Mixail Saakaşvilinin təkbətək görüşü

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin və Gürcüstan Prezidenti Mixail Saakaşvilinin geniş heyətdə görüşü

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Slovakiyaya rəsmi səfəri

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Özbəkistana dövlət səfəri

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin digər görüşləri

Azərbaycan Respublikasının Xarici İşlər Naziri V.Quliyevin diplomatik fəaliyyəti

Azərbaycanın Respublikasının Xarici İşlər Naziri Vilayət Quliyevin Türkiyənin Xarici İşlər Naziri və Baş nazirin müavini Abdullah Gül ilə görüşü

Azərbaycan Respublikasının Xarici İşlər Naziri Vilayət Quliyevin ATƏT-in Fəaliyyətdə olan Sədri, Bolqarıstanın Xarici İşlər Naziri Solomon Passi ilə görüşünə dair

Azərbaycan Respublikasının Xarici İşlər Naziri Vilayət Quliyevin digər görüşləri

20 yanvar faciəsinin 14-cü ildönümü

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin 20 Yanvar faciəsinin on dördüncü ildönümü haqqında sərəncamı

Azərbaycan Respublikasının Səudiyyə Ərəbistanındakı səfirliyi tərəfindən 20 Yanvar faciəsi ilə əlaqədar görülən tədbirlər

Azərbaycan Respublikasının Birləşmiş Ərəb Əmirliklərindəki səfirliyi tərəfindən 20 Yanvar faciəsi ilə əlaqədar görülən tədbirlər

Azərbaycan Respublikasının Avropa Şurası yanında daimi nümayəndəliyi tərəfindən 20 Yanvar faciəsi ilə əlaqədar görülən tədbirlər

Azərbaycan Respublikasının Türkiyədəki səfirliyi tərəfindən 20 Yanvar faciəsi ilə əlaqədar görülən tədbirlər

Azərbaycan Respublikasının Gürcüstandakı səfirliyi tərəfindən 20 Yanvar faciəsi ilə əlaqədar görülən tədbirlər

Azərbaycan Respublikasının Rusiyadakı səfirliyi tərəfindən 20 Yanvar faciəsi ilə əlaqədar görülən tədbirlər

Azərbaycan Respublikasının Sankt-Peterburq şəhəri və Leninqrad vilayətindəki fəxri konsulluğu tərəfindən 20 Yanvar faciəsi ilə əlaqədar görülən tədbirlər

Azərbaycan Respublikasının Ukraynadakı səfirliyi tərəfindən 20 Yanvar faciəsi ilə əlaqədar görülən tədbirlər

Azərbaycan Respublikasının Özbəkistandakı səfirliyi tərəfindən 20 Yanvar faciəsi ilə əlaqədar görülən tədbirlər

Azərbaycan Respublikasının Türkmənistandakı səfirliyi tərəfindən 20 Yanvar faciəsi ilə əlaqədar görülən tədbirlər

Azərbaycan Respublikasının Almaniyadakı səfirliyi tərəfindən 20 Yanvar faciəsi ilə əlaqədar görülən tədbirlər

Xocalı soyqırımının 12-ci ildönümü

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Xocalı soyqırımının on dördüncü ildönümü ilə əlaqədar Azərbaycan xalqına müraciəti

Xocalı soyqırımı ilə əlaqədar Azərbaycanın Fransadakı səfirliyi tərəfindən keçirilmiş tədbirlər

Xocalı soyqırımı ilə əlaqədar Azərbaycanın Avropa Şurası yanında daimi nümayəndəliyi tərəfindən keçirilmiş tədbirlər

Erix Falql. Təsəvvür edin ki, Avstriya ...

31 mart azərbaycanlıların soyqımı günü

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin 31 mart azərbaycanlıların soyqırımı günü ilə əlaqədar Azərbaycan xalqına müraciəti

Rəsmi məlumat

Azərbaycan-Türkiyə diplomatik əlaqələrinin 11 yaşı tamam olur

Belçikada 2004-cü il “Azərbaycan ili” elan olunmuşdur

Azərbaycan Respublikasının Xarici İşlər Nazirliyi haqqında Əsasnamənin təsdiq edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fərmanı

Azərbaycan Respublikasının Xarici İşlər Nazirliyi haqqında Əsasnamə

Cıxışlar

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin “Böyük İpək Yolu dövlətlərində narkotik vasitələrin qanunsuz dövriyyəsinə qarşı mübarizə” mövzusunda beynəlxalq konfransın iştirakçılmasına müraciəti

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Bakı-Tbilisi-Ceyhan layihəsinin maliyyələşdirilməsi ilə əlaqədar sənədlərin imzalanması mərasimində nitqi

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin “Azərbaycanda 10 illik Humanitar fəaliyyət: təsir, qazanılmış təcrübə, gələcək istiqamətlər” mövzusunda beynəlxalq konfransda nitqi

Bəyanatlar

Ermənistan hərbcilərinin “Cooperative Best Effort-2004” İlkin Planlaşdırma konfransında guya Azərbaycan tərəfinin təqsiri üzündən iştirak etmədikləri barədə Ermənistan Respublikasının Xarici İşlər Naziri Vardan Oskanyanın 14 yanvar 2004-cü il tarixli bəyanatı ilə əlaqədar Azərbaycan Respublikasının Xarici İşlər Naziri Vilayət Quliyevin bəyanatı

Azərbaycan Respublikası Xarici İşlər Nazirliyinin Bəyanatı, 20.02.04

Azərbaycan Respublikası Xarici İşlər Nazirliyinin bəyanatı, 10.03.04

Azərbaycan Respublikasının Xarici İşlər Nazirliyində

16-17 sentyabr 2003-cü il tarixdə «Milli və beynəlxalq səviyyədə qərarların qəbul edilməsi prosesində Azərbaycan qadınlarının iştirakı və təmsil edilməsi» mövzusunda keçirilən dəyirmi masada Azərbaycan Respublikası Xarici işlər nazirliyinin Kadrlar və ixtisasartırma idarəsinin rəisi Elmira Sarıcalinskayanın çıxışı

YUNESKO-nun Azərbaycan Milli Komissiyasının növbəti iclası keçirilmişdir

Azərbaycan Respublikası Xarici İşlər Nazirinin müavini Xələf Xələfovun Xəzər dənizinin dibinin bölünməsi üzrə Azərbaycan Respublikası və Türkmənistan arasında ekspert qruplarının görüşündə iştirakı Xarici İşlər Nazirliyi «mətbuata açıq olan dövlət orqanı» seçildi

Bakıda Xəzər dənizinin hüquqi statusu haqqında konvensiyanın hazırlanması üzrə xüsusi işçi qrupun növbəti iclası başa çatmışdır

GUÖAM-in növbəti toplantısına dair

Azərbaycanın Respublikasının Xarici İşlər Nazirliyində “Azərbaycan Respublikası və Səudiyyə Ərəbistanı Krallığı arasında gənclər və idman sahəsində əməkdaşlıq haqqında Sazişin Ratifikasiya Fərmanlarının mübadiləsi haqqında” protokolun imzalanmasına dair

Azərbaycan Respublikasının xaricdəki diplomatik nümayəndəliklərində

Azərbaycan Respublikası tərəfindən “İnzibati ərazi vahidləri və yerli hakimiyyət orqanları arasında transsərhəd əməkdaşlığı haqqında Avropa Çərçivə Konvensiyası”nın və onun protokollarının imzalanması mərasimi

Oman sultanı Azərbaycan səfirinin etimadnaməsini qəbul etmişdir

“Azərbaycan Respublikasının Hökuməti ilə Qırğızıstan Respublikasının Hökuməti arasında azad ticarət haqqında uzunmüddətli saziş”in imzalanmasına dair

Azərbaycanın Avropa Şurası Yanında Daimi Nümayəndəsi Səfir Aqşin Mehdiyevin müsahibəsi

Azərbaycanın Respublikasının Özbəkistandakı səfirini Türkiyənin bu ölkədəki səfiri ilə görüşü

Azərbaycan Respublikasının Səudiyyə Ərəbistanındakı səfiri Elman Araslının Qətər dövlətinə səfərinə dair

Azərbaycan Respublikasının Türkiyədəki səfiriyyə "İlin diplomatu" mükafatı verilmişdir
Azərbaycanın BMT yanında Daimi Nümayəndəsi BMT-nin İqtisadi və sosial şurasının vitse-prezidenti seçilmişdir
Moldovada Azərbaycan səfirliyi nümayəndəliyinin açılış mərasimi
Azərbaycan Respublikasının Moldovadakı səfirinin diplomatik korpusun duayeni ilə görüşü
Azərbaycanın İtaliyadakı səfiri Elmar Məmmədov ilə müsahibə
İran İslam Respublikası Xarici İşlər Nazirliyinin Siyasi Araşdırmalar Mərkəzi tərəfindən nəşr olunan «Mərkəzi Asiya və Qafqaz» jurnalında «Diplomatiya Aləmi» jurnalı haqqında verilmiş məlumat barədə
Azərbaycanın Respublikasının Səudiyyə Ərəbistanındakı səfiri Elman Arashının neft və mineral ehtiyatlar naziri Əli Al-Nayimi ilə görüşü
Azərbaycan Hökuməti ilə Abu Dabi İnkişaf Fondu arasında "Bakı Dairəvi Avtomobil Yolu" layihəsinin maliyyələşdirilməsinə dair kredit sazişi imzalanmışdır
Azərbaycan Respublikasının BMT-dəki daimi nümayəndəsi Yaşar Əliyevin müsahibəsi
1980-ci il 21 may tarixli "Ərazi icmaları və hakimiyyət orqanları arasında transsərhəd əməkdaşlıq haqqında Avropa Çərçivə Konvensiyası"nın, ona əlavə protokolun və 2 sayılı protokolun Azərbaycan tərəfindən təsdiq edilməsinə dair bildirişlərin depozitə verilməsi üzrə imzalanmasına dair

Məqalələr

Таир Фаратов. Внешняя политика и общественное мнение (по материалам социологического исследования в Азербайджане)

Ermənistan–Azərbaycan münacişəsi beynəlxalq təşkilatlarda

Avropa İttifaqı (Aİ) tərəfindən qəbul edilmiş qərarlar

Avropa Siyasi Əməkdaşlığı. Mətbuat üçün məlumat. Dağlıq Qarabağa dair bəyanat
Brüssel, 22 may 1992

Avropa Siyasi Əməkdaşlığı. Mətbuat üçün məlumat. Dağlıq Qarabağa dair bəyanat
Brüssel, 18 iyun 1992

Avropa Siyasi Əməkdaşlığı. Mətbuat üçün məlumat. Dağlıq Qarabağa dair bəyanat
Brüssel, 7 aprel 1993

Avropa Siyasi Əməkdaşlığı. Mətbuat üçün məlumat. Dağlıq Qarabağa dair bəyanat
Brüssel, 24 iyun 1993

Avropa Siyasi Əməkdaşlığı. Mətbuat üçün məlumat. Dağlıq Qarabağa dair bəyanat
Brüssel, 3 sentyabr 1993

Avropa Siyasi Əməkdaşlığı. Mətbuat üçün məlumat. Dağlıq Qarabağa dair bəyanat
Brüssel, 7 aprel 1993

Avropa Siyasi Əməkdaşlığı. Dağlıq Qarabağa dair bəyanat. Brüssel, 9 noyabr 1993

Bülleten Aİ 01-1994 (fr): 1.3.7. Xarici siyasət və cəmiyyətin təhlükəsizliyi (7/20). Azərbaycan

Bülleten Aİ 07-1994. Xarici siyasət və cəmiyyətin təhlükəsizliyi (6/24). Dağlıq Qarabağ

Bülleten Aİ 09-1994. Xarici siyasət və cəmiyyətin təhlükəsizliyi (5/6). Dağlıq Qarabağ

Vergi imtiyazları

«Diplomatiya Aləmi» jurnalına abunə olmaq forması

RƏSMİ XRONİKA

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ PREZİDENTİ İLHAM ƏLİYEVİN 2004-CÜ İLİN YANVAR-MART AYLARI ƏRZİNDƏ DİPLOMATİK FƏALİYYƏTİ

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Fransaya rəsmi səfəri

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin "Fiqaro" qəzetinə müsahibəsi

Oktyabrda Azərbaycan rəhbərliyində Atası Heydər Əliyevi əvəz etmiş yeni Prezident İlham Əliyev xaricə ilk rəsmi səfərini dünən məhz Parisdən başladı. Ötən ilin son ayında Gürcüstanda baş vermiş "məxməri inqilab" narahat Qafqaz regionunda ruslar və amerikalılar arasındakı rəqabəti açıq-aydın nümayiş etdirdiyi bir zamanda, görünür, Paris seçimi heç də təsadüfi olmamışdır. Dövlət başçısı kimi beynəlxalq aləmdə ilk addımlarını atan yeni Prezident geosiyasi qarşıdurmanın məntiqi ilə məhdudlaşmamaqda qətiyyətli mövqe nümayiş etdirir.

SUAL: Bu, Sizin xaricə ilk səfərinizdir. Siz nə üçün Parisi seçdiniz?

CAVAB: Mən Prezident seçildikdən sonra dövlət başçılarından bir çox dəvətlər aldım. İlk dəvətlərdən biri Prezident Şirak tərəfindən göndərilmişdi və mən bu dəvəti böyük məmnuniyyətlə qəbul etdim. Fransa

Azərbaycan üçün mühüm tərəfdaşdır, bu ölkə ilə bizim çox yaxşı əlaqələrimiz var. Eyni zamanda, Fransa Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli ilə birbaşa məşğul olan ATƏT-in Minsk qrupunun həmsədridir. Faktiki olaraq, Fransanın seçilməsi üçün bir çox səbəblər var idi. Prezident Heydər Əliyev də xaricə ilk səfərini Parisə etmişdi.

SUAL: Sizin seçiminiz həm də ölkənizin, bir tərəfdən, Rusiyaya münasibətdə, digər tərəfdən isə, Birləşmiş Ştatlara münasibətdə müstəqilliyini nümayiş etdirmirmi?

CAVAB: Yaşadığımız müstəqillik dövrü artıq onu göstərdi ki, bizim ölkə tam mənada müstəqil siyasət yürütməyə qadir olan bir ölkədir. Birləşmiş Ştatlara çox yaxşı münasibətlərimiz var. Bizim Rusiya ilə də çox yaxşı münasibətlərimiz var. Lakin biz özümüzü Avropanın bir hissəsi hesab edirik. Azərbaycan faktiki olaraq, Avropanın Şərq sərhədində yerləşir, ölkəmiz öz gələcəyini Avropa strukturlarına inteqrasiyada görür. Məhz buna görə də, ümumiyyətlə, Avropa İttifaqına üzv olan ölkələrlə, Avropa İttifaqının əsas ölkələrindən biri sayılan Fransa ilə münasibətlərimiz çox vacibdir.

SUAL: Sizin atanız Qərblə, xüsusən də Birləşmiş Ştatlara münasibətləri möhkəmləndirməyə yönəlmiş siyasət həyata keçirirdi. Siz bu siyasəti davam etdirəcəksinizmi?

CAVAB: Əlbəttə, çünki bu siyasət böyük uğur qazanmışdır. Amma eyni zamanda, bir ölkə ilə yaxşı münasibətlərdə olmaq o demək deyil ki, digərləri ilə pis münasibətdə olmaq lazımdır. Heydər Əliyev diplomatiyasının uğuru məhz o fakta bağlıdır ki, o, hamı ilə yaxşı münasibətlər qurdu.

SUAL: Siz Azərbaycanda Amerika bazalarının yerləşdirilməsinə razılıq verəcəksinizmi?

CAVAB: Bildiyiniz kimi, bizim ərazimizdə heç bir xarici hərbi qüvvə yoxdur. Biz bu mövzu ilə bağlı amerikalılarla heç bir müzakirə aparmırıq.

SUAL: Seçilməyinizdən əvvəl, xüsusən də 2003-cü ilin sentyabr ayında Yaltada, Sizinlə Prezident Putin arasında çox səmimi yaxınlaşma müşahidə olundu. Sizin fikrinizcə, Ermənistanın strateji tərəfdaşı olan və münaqişənin həllinin açarını öz əlində saxlayan Rusiya ilə münasibətlərin yenidən istiləşməsi Qarabağ münaqişəsinin həllində irəliləyiş əldə etməyə imkan yaradacaqmı?

CAVAB: Rusiya ilə münasibətlərimizin istiləşməsi 2000-ci ildə, Putinin hakimiyyətə gəlməsindən sonra başladı. Həmin vaxt Prezident Putin və Prezident Heydər Əliyev arasında çox gözəl şəxsi münasibətlər yarandı. Onlar əməkdaşlığın bütün sahələrində böyük uğurlar əldə etməyə müvəffəq oldular. Biz neftin bir hissəsini artıq Rusiya vasitəsilə nəql edirik. Eyni zamanda, Rusiyadan böyük həcmdə təbii qaz idxal edirik. Biz ümumi sərhədlərimizin delimitasiyasına nail olmuşuq. Əslində, əlaqələrimiz qonşu dövlətlər arasında yaxşı münasibətlər nümunəsi hesab edilməlidir. Mən bundan çox şadam. Qarabağ məsələsinə gəldikdə isə, demək istəyirəm ki, Rusiyanın Ermənistan üçün tərəfdaş olması mühüm əhəmiyyət daşıyır, lakin yaddan çıxarmaq lazım deyil ki, Ermənistanın digər tərəfdaşları da var. Onun Birləşmiş Ştatlarda, Fransada çox güclü lobbisi var. Məhz buna görə də, həm Azərbaycan, həm Ermənistan tərəfləri üçün ən yaxşı həll yolu, ümumiyyətlə, Minsk qrupuna arxalanmaqdır. Minsk qrupuna daxil olan ölkələr birlikdə təzyiqlə göstərməlidirlər ki, Ermənistan bizim əraziləri azad etmək məcburiyyətində qalsın. Heç kim üçün sırr deyil ki, Ermənistan Azərbaycanın ərazisinin 20 faizini işğal etmişdir. Bir milyon qaçqın-köçkün evsiz-eşiksiz qalmışdır. Amma əfsuslar olsun ki, beynəlxalq ictimaiyyət təcavüzkarı işğal olunmuş ərazilərdən çıxarmaq

üçün lazımı tədbirlər görmədi. Münaqişə Avropa Şurasındakı öhdəliklərimizə ziddir, çünki həm Ermənistan, həm də Azərbaycan bu təşkilatın üzvləridir. Beləliklə, məsələni mümkün qədər tez həll etmək lazımdır. Amma anlamaq lazımdır ki, biz Qarabağın müstəqilliyini və ya onun Ermənistana birləşdirilməsini heç vaxt qəbul etməyəcəyik.

SUAL: Bəs necə etməli? Burada gəlib çıxırıq Rusiyanın açar roluna, çünki Ermənistan regionda onun strateji dayacağına çevrilibdir. Ermənistanda minlərlə rus əsgəri var, böyük hərbi baza var...

CAVAB: Həmin baza təhlükə mənbəyidir. Qafqaz bütün xarici hərbi bazalardan azad olmalıdır. Azərbaycan bu baxımdan nümunə ola bilər. Bizim iqtisadiyyatımız inkişaf edir, bizim ən yüksək artım faizimiz var, ən yaxşı infrastrukturumuz mövcuddur. Regional əməkdaşlığın bərpası hamı üçün faydalı ola bilər. Ermənistan başa düşməlidir ki, müharibə yolu heç nəyə gətirib çıxarmayacaqdır.

SUAL: Siz Gürcüstandakı “məxməri inqilabdan” hansı nəticəyə gəlersiniz?

CAVAB: Biz oradan ibrət götürməli deyilik. Baş vermiş hadisələr göstərdi ki, Gürcüstandakı vəziyyət nə qədər həssas ola bilər. Amma bizdə vəziyyət fərqlidir. Çünki bizim xalqdan dəstəyimiz var.

SUAL: Siz Azərbaycanın güclü amillərini qeyd etdiniz. Sizin seçilməyiniz iğtişəşlarla müşayiət olundu. Nəticədə, ölənlər oldu, ATƏT saxtəkarlıq faktını pislədi. Sizin mövqeyiniz çox güclüdülmü?

CAVAB: Bəli, güclüdür. Əlbəttə, biz gənc ölkəyik, bizim neft sənayemiz yeniləşmişdir. Biz ordumuzu təchiz etməliyik. Keçid dövrünün böyük sosial problemlərini həll etməliyik. Bizə vaxt lazımdır. Amma eyni zamanda, bizim ölkədə ümumi daxili məhsulun illik artımı 9 faizdir. O ki qaldı seçkilərə, onlar tamamilə ədalətli keçmişdir. Əgər siz ATƏT-in və Avropa İttifaqının ilkin bəyanatlarını müqayisə etsəniz, onda görəcəksiniz ki, onlar seçkilərin keçirilməsini ruh yüksəkliyi ilə qarşılamışlar. Amma əfsuslar olsun ki, seçkidən sonra, müxalifətin polislə qarşıdurma yaradaraq iğtişəşlər törətməsindən sonra xarici nümayəndələr tərəfindən tamamilə fərqli və yeni bəyanatlar verildi, həmin bəyanatlar saxtəkarlıq və manipulyasiyanı pisləyirdi. Mən bu cür bəyanatları tamamilə qərəzli sayıram. Şəxsi görüşdə məni yaxşı seçki münasibətilə təbrik etdilər. Lakin ictimaiyyət qarşısında, rəsmi olaraq, nəticə şübhə altına alındı. Bu, qəbul edilməzdir.

SUAL: Neftlə zəngin olan bir çox ölkələrdə neftdən gələn gəlir korrupsiya ucbatından yoxa çıxır. Siz inkişaf yolunuzda bu təhlükəni nəzərə alırsınızmı?

CAVAB: Korrupsiyaya qarşı mübarizə bizim əsas prioritetlərimizdəndir. Bir neçə gün bundan əvvəl bizdə bu məsələ ilə bağlı qanun qəbul olundu. Neftdən gələn vəsaitin yoxa çıxmasının qarşısını almaq məqsədi ilə, biz Neft Fondu yaratmışıq. Neftdən gələn gəlirlər orada yığılır və bu, tamamilə şəffaf qurumdur. Fondan istifadə olunan pul ictimaiyyətin açıq nəzarətindədir. Ernst & Young şirkəti onun auditi ilə məşğul olur. Biz bu sahədə fəaliyyətimizi Norveç modelinə uyğun qururuq. Qarşımıza çətinliklər çıxmasın deyə, şəffaflığı təmin edirik.

“Fiqaro” qəzeti, 23 yanvar 2004-cü il.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev yanvarın 22-də Parisdə, onun üçün ayrılmış iqamətgahda, Fransanın “LCI” özəl informasiya televiziya kanalına müsahibə vermişdir.

Telekanalın müxbirinin suallarını cavablandıraraq Prezident İlham Əliyev ölkəmizdə aparılan uğurlu siyasi, iqtisadi, sosial islahatlardan, Azərbaycanın Avropa strukturlarına inteqrasiyası prosesindən, Fransa-Azərbaycan əlaqələrinin mövcud vəziyyətindən və inkişaf perspektivlərindən, fransız şirkətlərinin və iş adamlarının ölkəmizin iqtisadiyyatının müxtəlif sahələrində fəaliyyətindən ətraflı bəhs etmişdir.

Telekanal vasitəsilə Fransa ictimaiyyətinə müraciət edən Prezident İlham Əliyev əsas ümummilli liderimiz Heydər Əliyev tərəfindən qoyulmuş ikitərəfli və qarşılıqlı surətdə faydalı əməkdaşlığın bundan sonra da inkişaf etdiriləcəyinə əmin olduğunu vurğulamış və ölkəmizin rəhbərliyinin bu sahədə söylərini daha da artıracağını bildirmişdir.

Azərbaycan və Fransanın ədliyyə nazirlikləri arasında əməkdaşlığa dair protokolun imzalanma mərasimi

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Fransaya rəsmi səfəri çərçivəsində Azərbaycan və Fransa ədliyyə nazirlikləri arasında əməkdaşlığa dair protokolun imzalanma mərasimi olmuşdur.

Hər iki ölkənin ədliyyə orqanlarının əməkdaşlığının genişləndirilməsini nəzərdə tutan sənədi Azərbaycanın Fransadakı səfiri Eleonora Hüseynova və Fransanın xarici işlər nazirliyinin yüksək rütbəli əməkdaşı imzaladılar.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Fransa Senatında görüşü

Azərbaycanın və Fransanın dövlət bayraqları ilə bəzədilmiş Senatın binası - “Petit Lüksemburq” sarayı qarşısında Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin şərəfinə fəxri qarovul dəstəsi düzülmüşdü. Fəxri qarovul dəstəsinin rəisi dövlətimizin başçısına raport verdi.

Prezident İlham Əliyevi və onun xanımı Mehriban Əliyevanı Fransa Senatının sədri Kristian Ponsöle böyük hörmət və ehtiramla, səmimiyyətlə qarşıladı.

Azərbaycan Prezidenti və Fransa Senatının sədri hərbi marşın sədaları altında fəxri qarovul dəstəsinin qarşısından keçdilər.

Rəsmi qarşılanma mərasimindən sonra “Petit Lüksemburq” sarayında Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Fransa Senatının rəhbərləri ilə görüşü keçirildi. Yüksək qonaqpərvərlik şəraitində keçən görüşdə, Fransa Senatının sədri Kristian Ponsöle Azərbaycan Prezidentinin ilk rəsmi səfərini Fransaya etməsindən sevinc və qürur hissi duyduqlarını söylədi. O bildirdi ki, rəsmi Paris və Fransa Senatı bunu yüksək qiymətləndirirlər. Bu, Azərbaycanın Fransaya nə qədər böyük diqqətlə yanaşdığını və Prezident İlham Əliyevin ölkələrimiz arasında mövcud olan münasibətlərin daha da möhkəmləndirilməsinə verdiyi əhəmiyyəti göstərir. Cənab Ponsöle dedi ki, İlham Əliyevin şəxsiyyətinə

Fransada böyük hörmət bəslənilir. O, əmin olduğunu vurğuladı ki, bu səfər iki ölkə arasında əməkdaşlığın yeni mərhələyə qədəm qoymasında müstəsna rol oynayacaqdır.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev cavab nitqində iki ölkə arasında əlaqələrin bundan sonra da uğurla inkişaf etdiriləcəyinə əmin olduğunu bildirdi.

Sonra Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Senatın fəxri qonaqlar kitabını imzaladı.

Azərbaycanın dövlət başçısına və onun xanımı Mehriban Əliyevaya xatirə hədiyyələri təqdim olundu.

Fransa Senatının sədri Kristian Ponsöle vurğuladı ki, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Senatın əziz qonağıdır və hər səfəri zamanı onlar dövlətimizin başçısını burada qarşılamaqdan məmnunluq duyacaqlar.

Fransa Senatında görüşdən sonra Senatın sədri Kristian Ponsölenin adından Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin şərəfinə rəsmi ziyafət təşkil olundu. Azərbaycan-Fransa əlaqələrinin inkişafına dair fikir mübadiləsi rəsmi ziyafət zamanı daha səmimi şəraitdə davam etdirildi.

Fransa Senatının sədri Kristian Ponsöle rəsmi ziyafətdə çıxış edərək dedi:

- Bu günlərdə həm Fransada, həm də Azərbaycanda hər bir insan iftixar hissi ilə deyə bilər ki, iki ölkə arasında olan münasibətlər çox gözəldir. Biz Sizin səfərinizi çox yüksək qiymətləndiririk və böyük sevinc hissi ilə qeyd etmək istəyirik ki, Siz Azərbaycan Prezidenti kimi ilk səfəriniz zamanı Fransada ən əvvəl Senatı ziyarət etdiniz. Məhz buna görə də mən və senator həmkarlarım Sizə xatirə olaraq kiçik bir hədiyyə təqdim etmək istəyirik.

Cənab Prezident, biz Fransaya səfərinizdə Sizə böyük uğurlar arzulayırıq və şəxsən öz adımdan, Senatın adından, bütün Fransa adından bizim ən xoş arzularımızı Azərbaycan xalqına da çatdırmağı xahiş edirik.

Səmimi sözlərə və xatirə hədiyyəsinə görə Fransa Senatının sədrinə təşəkkürünü bildirən Prezident İlham Əliyev dedi:

- Cənab sədr, çox sağ olun.

Hörmətli dostlar, mən bizə göstərdiyiniz qonaqpərvərliyə görə dərin təşəkkürümü bildirirəm. Senatda olmağımdan çox məmnunam. Bu gün keçirdiyimiz görüş daim mənim xatirimdə qalacaqdır. Biz çox səmərəli fikir mübadiləsi apardıq. Bir çox məsələ haqqında öz fikirlərimizi ifadə etdik və bir daha əmin olduq ki, Fransa ilə Azərbaycan arasında olan münasibətlər inkişaf edir və bundan sonra da inkişaf edəcəkdir. Siyasi, iqtisadi, mədəni sahələrdə əməkdaşlığımız çox uğurludur və mən də öz fəaliyyətimdə çalışacağam ki, bu əməkdaşlığı daha da gücləndirək, Fransa ilə olan dostluq, mehribanlıq münasibətlərimizi inkişaf etdirək.

Bu gün qeyd olundu ki, Prezident vəzifəsinə seçildəndən sonra mən ilk rəsmi səfərimi məhz Fransaya edirəm. Eyni zamanda, o da qeyd olundu ki, bu, artıq ənənəyə çevrilmişdir. 1993-cü ildə Prezident Heydər Əliyev öz rəsmi səfərini Fransaya etmişdi. Hesab edirəm ki, bu rəmzi xarakter daşıyır və bir daha ölkələrimiz arasında olan dostluq münasibətlərinin nə dərəcədə dərin olmasından xəbər verir.

Cənab sədr, mənə göstərilən diqqətə və qonaqpərvərliyə görə Sizə və bütün dostlarımıza bir daha öz təşəkkürümü bildirirəm.

Sağ olun.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Fransa sahibkarlar təşkilatının - MEDEF-in üzvləri ilə görüşü

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev yanvarın 22-də Fransaya rəsmi səfəri çərçivəsində bu ölkənin sahibkarlar təşkilatının – MEDEF-in üzvləri ilə görüşmüşdür.

Prezident İlham Əliyevi Azərbaycanın və Fransanın dövlət bayraqları ilə bəzədilmiş MEDEF-in binası qarşısında bu təşkilatın prezidenti Fransua Periqo, Fransanın xarici ticarət məsələləri üzrə dövlət naziri Fransua Loos və MEDEF-in Mərkəzi Asiya və Qafqaz üzrə komitəsinin prezidenti Kristian Mons qarşıladılar.

Görüşü MEDEF-in prezidenti Fransua Periqo açdı.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin nitqi

- Əziz xanımlar və cənablar!

Mən qəbul olunmuş qaydaya əsasən, ingiliscə danışacağam. Hər şeydən əvvəl, bu görüşə gəldiyiniz üçün hamınıza minnətdarlığımı bildirirəm.

Burada deyildi və doğrudan da belədir ki, bu, Prezident seçildikdən sonra mənim ilk rəsmi səfərimdir. Mənə müxtəlif ölkələrdən bir çox dəvətlər gəlmişdi. Amma seçimim Fransaya rəsmi səfər etmək oldu. Bu qərarın verilməsinin bir neçə səbəbi vardır. Son 10 il ərzində Fransa ilə Azərbaycan arasındakı münasibətlər uğurla inkişaf edir. Əməkdaşlığımız geniş miqyas almışdır. Siyasi, iqtisadi və mədəni münasibətlər durmadan inkişaf edir. Fransa ATƏT-in Minsk qrupunun həmsədri kimi Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin nizamlanması prosesində iştirak edir. Digər tərəfdən, Fransa Avropanın aparıcı ölkələrindən biridir və Avropanın simvolu kimi tanınmışdır. Azərbaycan da Avropanın bir hissəsidir. Bizim ən başlıca prioritetlərimizdən biri Avropa təsisatlarına sıx inteqrasiyadır.

1993-cü ildə seçkilərdən sonra bizim mərhum Prezidentimiz Heydər Əliyev ilk rəsmi səfərini Fransaya etdi. Ona görə də, bugünkü səfər bu ənənənin davamıdır. Düşünürəm ki, bu ənənə uzun zaman yaşayacaqdır.

Bu gün biz söhbətimizi iqtisadi aspektdə cəmləşdirəcəyik. Artıq hörmətli nazirin də qeyd etdiyi kimi, iqtisadi münasibətlərimiz sürətlə inkişaf edir. İqtisadiyyat və ticarət sahəsində bir sıra birgə layihələr mövcuddur. Hər şeydən vacibi isə odur ki, biz birgə işləmək əzmindəyik.

Azərbaycan sürətlə inkişaf edən ölkədir. Müstəqillik qazandığı vaxt və sonrakı ilk illərdə bizim iqtisadiyyatımız tamamilə dağıdılmışdı. Min faizlə ölçülə biləcək iqtisadi tənəzzül hökm sürürdü. Tamamilə dağıdılmış infrastruktur, fabrik və zavodların işini dayandırması ölkəni iqtisadi və siyasi böhranla üz-üzə qoymuşdu. Lakin 1993-cü ildən sonra, Heydər Əliyevin Prezident seçilməsi ilə vəziyyət dəyişdi. Onun yaratdığı ictimai və siyasi sabitlik sonrakı iqtisadi yüksəlişin təməlini qoydu. 1996-cı ildən etibarən iqtisadiyyatdakı tənəzzülün qarşısı alındı və inkişaf dövrü başladı.

Son bir neçə il ərzində ölkəmizdə ümumi daxili məhsulun istehsalında 70 faiz artım müşahidə olunmuşdur ki, bu da ildə 10 faizdən çox deməkdir. Azərbaycanda əlverişli sərmayə mühiti yaradılmışdır. Ölkəmiz keçmiş SSRİ respublikaları arasında adambaşına düşən birbaşa sərmayənin həcminə görə liderdir. Azərbaycanda işləyən və mühüm layihələri həyata keçirən şirkətlərin heç bir problemi yoxdur. Biz artıq bir dəfə razılaşdırılmış sazişlərə heç vaxt yenidən qayıtmırıq, onların şərtlərini dəyişmirik. Biz danışıqlar əsasında imzalanmış müqavilələr əsasında işləyirik. Bilirik ki, ölkəmizdə çalışan şirkətlər hər hansı bir sərt addım nəticəsində öz vəsaitlərini itirə bilərlər. Ona görə də onların iqtisadiyyatımıza qoyduqları sərmayələrin qorunması üçün bütün zəruri tədbirlər görülür. Bu proses davam etdiriləcəkdir.

Azərbaycanda iqtisadiyyatın müxtəlif sahələrində böyük potensial mövcuddur. Əlbəttə, ölkəmizə sərmayə qoyuluşu haqqında danışarkən, ilk növbədə, neft və qaz sektoru nəzərdə tutulur. Bu da təbiidir. Çünki bu sektor maraqlı tərəfləri daha çox cəlb edir. Deməliyəm ki, iqtisadiyyatın bu sahəsində əldə edilən nailiyyətlər ölçüyəgəlməzdir. Azərbaycanın apardığı siyasət, Heydər Əliyevin neft strategiyası əvvəllər əfsanə kimi görünən düşüncələri reallığa çevirdi. 10 il bundan əvvəl, hətta 5 il əvvəl də əsas boru kəmərinin inşa edilməsi çoxlarına xülya kimi görünürdü. Milyardlarla vəsaitin qoyulması və bu kəmərin tikilməsi nəticəsində neft sənayesinin inkişafının yenidən canlandırılması yuxu kimi görünürdü. Bu gün isə neftin nəqli üzrə ən böyük layihə məhz Azərbaycanda həyata keçirilir. Neftin və qazın nəqli üzrə və neft sahəsinin inkişaf etdirilməsi sahəsində ən irimiqyaslı layihələr Azərbaycanda həyata keçirilir. Bununla ölkəmiz etibarlı tərəfdaş olduğunu və münasibətləri qiymətləndirməyi bacardığını sübuta yetirdi. Bu barədə danışarkən mən Fransa şirkətlərinə, fransız iş adamlarına Azərbaycanda işlədiklərinə görə və qarşılıqlı münasibətləri uca tutduqlarına görə minnətdarlığımı bildirirəm. Onlar bizim cəmiyyətimizə fəal inteqrasiya edir, Azərbaycanın ayrılmaz hissəsi olurlar. Bu da cəmiyyətimizdə onlara qarşı hörmət hissi yaradır.

İndi bizim ölkə üçün ən mühüm şərtlərdən biri bu uğurlu siyasətin davam etdirilməsidir. Bu nəhəng layihələr yalnız ictimai-siyasi sabitlik şəraitində həyata keçirilə bilər. Yalnız xalqla hökumət arasında qarşılıqlı etimad şəraitində xarici sərmayəçi özünü rahat və təhlükəsiz hiss edə bilər. Düşünürəm ki, bu barədə söylədiklərim ən vacib amillərdir.

Digər tərəfdən, iqtisadi islahatlar iqtisadiyyatımızın bütün sahələrini əhatə edəcək və uğurla davam etdiriləcəkdir. İndi Azərbaycan sosial və iqtisadi inkişaf proqramını həyata keçirməyə başlayır. Regionların inkişaf etdirilməsi proqramı hazırlanır və tezliklə həyata keçiriləcəkdir. Biz gələcəkdə də işimizi elə quracağıq ki, ölkəyə gələn sərmayəçilər öz vəsaitlərinin ən etibarlı şəkildə qorunacağına tam əmin olsunlar. Bununla bağlı bir neçə vacib addımlar da atılacaqdır.

Mən burada iştirak edən Fransanın biznes icmasının üzvlərini, fransız şirkətlərini Azərbaycana gəlməyə ruhlandırırım ki, biz onlarla birlikdə işləməyə hazırıq. Əmin ola bilərsiniz ki, siz ölkəmizə gəlişinizə təəssüflənməyəcəksiniz. Bizim gözəl ölkəmiz, qonaqpərvər insanlarımız vardır. Azərbaycana gəlmiş bir çox əcnəbilər elə burada qalır və fəaliyyətlərini davam etdirməyi üstün tuturlar. Ölkəmizin paytaxtı Bakı da çox gözəl şəhərdir. Bu gün regional layihələri həyata keçirdiyimiz bir vaxtda Azərbaycanın inkişafı regionları da əhatə edəcəkdir ki, bu da ölkəmizin ümumilikdə dinamik və tarazlı inkişafını təmin edəcəkdir.

Hörmətli nazirin də dediyi kimi, ölkəmizdə Neft Fondunun yaradılması maliyyə vəsaitlərinin səffaflığını təmin etmək istiqamətində atılmış çox mühüm addımdır. Biz bu Fondu neftdən alınan ilk gəlirlər büdcəyə daxil olduğu zaman yaratmışıq. Bunun səbəbi ondan ibarətdir ki, daxil olmuş vəsaitləri Fond vasitəsilə qoruyaq, sərəncamımızda olan gəlirlərin şəffaflığını təmin edək və ölkə vətəndaşlarına onlar haqqında məlumat verilsin. Neft hasil edən ölkələr üçün belə fondun yaradılması çox vacibdir. Şəffaflıq zəngin ölkəyə çevrilmək potensialı olan ölkə üçün böyük əhəmiyyət kəsb edir.

Azərbaycanın Neft Fondu bir sıra beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən yüksək qiymətləndirilmişdir, Beynəlxalq Valyuta Fondu və digər maliyyə qurumları ilə sıx əməkdaşlıq şəraitində işləyir.

Ölkəmizdə Fondun şəffaflığı sahəsində yaxşı təcrübə mövcuddur və biz bunu qonşularımızla bölüşməyə hazırıq. Azərbaycan dünyada hasilat sahələrindəki şəffaflıq təşəbbüsünü, bu sahədəki meylləri tam dəstəkləyir. Biz hesab edirik ki, bu şəffaflıq yalnız hasilat sahələrini deyil, iqtisadiyyatın digər sahələrini də əhatə etməlidir.

Əlbəttə, neft hasilatı Azərbaycanın yaşaması üçün müstəsna əhəmiyyətə malikdir. Ona görə də bu sahəyə böyük diqqət yetirilir. Ancaq digər sahələrdə də geniş imkanlar mövcuddur. Kənd təsərrüfatında, turizmde, tikinti sahəsində böyük potensialımız vardır. Müasir dövlət quruculuğu ilə məşğul olan Azərbaycan iqtisadi cəhətdən güclü ölkəyə çevrilmək əzmindədir. Bunun üçün bizə beynəlxalq təcrübə, məsləhətlər və daha çox sərmayə qoyuluşu lazımdır. Bu günədək ölkəmizin iqtisadiyyatına 15 milyard dollar vəsait qoyulmuşdur. Adambaşına götürüldükdə, bu, böyük rəqəmdir və onu göstərir ki, ölkəmiz sərmayə qoyuluşu baxımından əlverişli və təhlükəsizdir. Bu, bir də onu sübut edir ki, artıq 10 ildən çox müddətdə Azərbaycan hökuməti ilə sərmayəçilər arasında böyük problemlər olmamışdır. Mən əminəm ki, bu siyasət gələcəkdə də davam etdiriləcəkdir.

Əlbəttə ki, biz hər bir layihəyə böyük əhəmiyyət veririk. Ola bilər ki, çıxışım zamanı sizin gözlədiyiniz bütün sahələri əhatə edə bilmədim. Ancaq deməliyəm ki, Azərbaycanda, ümumiyyətlə, bütün sahələrə xüsusi diqqət yetiriləcək. Düşünürəm ki, sərmayəçiləri bundan artıq ruhlandırmaq və yaxud ölkəyə dəvət etmək mümkün deyildir. Mənə məlumdur ki, bizim İqtisadi İnkişaf Nazirliyi bu sahədə böyük iş görmüş, Bakıda və xarici ölkələrdə seminarlar, konfranslar keçirmişdir. Ən başlıcası, ölkəmizi olduğu kimi təqdim etməyə nail olmaqdır. Bu, bizim üçün çox vacibdir.

Təəssüflə qeyd etməliyəm ki, illərdən bəri davam edən erməni istilasına, Azərbaycan ərazilərinin Ermənistan tərəfindən işğal olunmasına görə iki ölkə arasındakı münasibətlər heç də normal deyildir. Bu gün dünyadakı erməni icması Azərbaycanı daim fərqli səpkidən təqdim etməyə çalışır. Bütün bunlar reallıqdan çox uzaqdır. Biz Azərbaycan gerçəkliklərini dünyaya yaymaq üçün böyük əmək sərf etmişik. Ancaq ölkəmizi olduğu kimi görməyin ən yaxşı yolu Azərbaycana gəlməkdir. Ölkəmizə yeni gəlmiş şirkətlərin nümayəndələri, ayrı-ayrı adamlar və siyasətçilərlə görüşlərim zamanı onlar mənə deyirlər ki, gördüklərimiz eşitdiklərimizdən tamamilə fərqlənir. Ona görə də siz Azərbaycan haqqında mühakiməni yalnız hər şeyi öz gözlərinizlə gördükdən sonra yürüdə biləcəksiniz. Mən sizi Azərbaycana dəvət edirəm.

Gələcək üçün çoxlu planlarımız var, çoxlu layihələr nəzərdə tutulur. Hökumətin əsas məqsədi insanların həyatında yaxşılığa doğru dəyişikliklər etməkdir. Bu, bəlkə də, kənardan çox sadə görünür, amma qəti

məqsədimiz bundan ibarətdir. Bu sahədə çoxlu sosial proqramlar həyata keçirilir. Azərbaycana çoxlu sosial layihələr lazım olacaqdır. Bizdə elektrik sektorunu tam yeniləşdirmək layihəsi var. Yeni yolların çəkilməsi, yeni infrastrukturun yaradılması nəzərdə tutulur. Yüzlərlə, minlərlə yeni iş yerləri açmaq proqramı var. Bunun da öhdəsindən gələcəyik. Yerli səviyyədə sərmayələr, hökumətin dəstəyi, bank infrastrukturu, qanunların işləməsi, tənzimləmələr və xarici sərmayələr bizə imkan verəcəkdir ki, nəzərdə tutulan planlar həyata keçsin. Azərbaycan böyük ölkə deyildir. Əlbəttə, balaca ölkə olmağın üstünlükləri də var, mənfi cəhətləri də. Biz, əlbəttə ki, üstünlüklərdən istifadə etməyə çalışacaq, mənfi cəhətlərin qarşısını alacağıq. Azərbaycan demokratik dəyərlərə möhkəm inanan ölkədir. Demokratiyanın inkişafına tam sadıqdır. Biz başa düşürük ki, cəmiyyətin demokratikləşməsi həyata keçmədən nəzərdə tutduğumuz iri iqtisadi layihələr uğurlu ola bilməz. Azərbaycan dinamik inkişaf edən ölkədir. İndi hamımız, mənim özüm, rəhbərlik etdiyimiz qurumlar, Azərbaycan xalqı, Azərbaycanın dostları, biznes icması üzərlərinə düşən vəzifələri yerinə yetirməlidir. Hamımız birləşməliyik ki, özümüzü vəziyyəti dəyişməyə, insanlarımızın həyatını yaxşılaşdırmağa həsr edək. Mən əminəm ki, Bakıdan Ceyhana gedən əsas ixrac kəməri işə düşəndən sonra indiyədək görünməmiş sürətli artım müşahidə olunacaqdır. Bu artım həyat standartında, həyat səviyyəsində özünü göstərəcəkdir. İndi isə bilirik ki, bizim potensialımız böyükdür, indi əsas fəaliyyətimizin təşkilati və hazırlıq işini tamamlamışıq. Elə bir məqama çatmışıq ki, Azərbaycan nefti iri həcmərlə dünya bazarlarına daşınacaq və böyük mənfəət gətirəcəkdir. Azərbaycan qazı Avropaya çatdırılacaq və Avropada alternativ təchizat mənbəyi olacaqdır. Bunlar vasitəsilə Azərbaycan iqtisadiyyatı şaxələndəcəkdir. Bizim iqtisadiyyat gərək yalnız neft faktorundan asılı olmasın. Neft amili bizim üçün möhkəm çoxşaxəli iqtisadiyyat qurmağın vasitəsidir. Ümid edirəm ki, nəzərdə tutduğumuz bütün planlar həyata keçəcəkdir. Hökumətin nəzərdə tutduğu planlar yeni müsbət nəticələrlə müşayiət olunacaq və əminəm ki, Fransa şirkətləri, Fransa biznesinin nümayəndələri Azərbaycanda fəaliyyətlərini artırıcaqlar. Buyurun, bizim ölkəyə gəlin. Sərmayəçi kimi, podratçı şirkət kimi, dost kimi gəlin. Mənim çağırışımı qəbul edib, Azərbaycana gəlsəniz görəcəksiniz ki, doğru addım atmısınız.

Çox vaxtınızı almayacağam. Çox sağ olun ki, bu gün mənimlə görüşə gəldiniz, Azərbaycanın gələcəkdəki planları, inkişafı ilə bağlı, xarici sərmayənin bu inkişafda oynaya biləcəyi rolla bağlı fikirlərinizi bölüşdünüz. Əmin olduğumu bildirmək istəyirəm ki, bu görüşdən sonra digər görüşlərimiz də olacaqdır. Fransada da, Bakıda da bu görüşlər bizi bir-birimizə daha çox yaxınlaşdırır. Diqqətinizə görə çox sağ olun, sizə ən xoş arzularımı bildirirəm.

Sonra MEDEF-in prezidenti Fransua Periqo dərin məzmunlu nitqinə görə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevə təşəkkür edərək dedi:

- Çox sağ olun, cənab Prezident. Görüşün davamı aşağıdakı kimi olacaqdır. İki ölkə arasında razılıq imzalanacaq və biz isə iftixar hissi keçiririk ki, razılıq bu binada imzalanır. Və istərdim ki, Mərkəzi Asiya və Qafqaz işləri üzrə komitənin sədrindən xahiş edim ki, Azərbaycana Fransa biznes nümayəndələrindən ibarət nümayəndə heyəti hazırlansın, onlar Azərbaycana getsinlər.

Bugünkü görüşdə sual vermək istəyənlər də var. Xahiş edirəm, yalnız vacib suallarla müraciət edəsiniz, Prezidentin vaxtı azdır. Cənab Prezident, Sizdən isə xahiş edirəm ki, vaxt ayırıb iştirakçıları maraqlandıran suallara cavab verəsiniz. Burada olmağınız hamımız üçün olduqca xoşdur.

SUAL: Cənab Prezident, biz Azərbaycanda 1997-ci ildən bəri işləyən “Kastel” qrupunu təmsil edirik. Azərbaycanda pivə istehsal edirik. Sizə və hökumətinizə minnətdarlığımızı bildirmək istəyirik. İlk mərhələdə çətinliklərlə üzləşirdik. Lakin hökumətə müraciət etdikdən sonra problemlərimiz həll olundu. İşlərimiz qaydaya düşdü. “Kastel” qrupu olaraq, Azərbaycana 40 milyon dollar vəsait qoymuşuq. Bunu ona görə etmişik ki, Azərbaycana inanırıq, ölkənizdə də etibar qazanmışıq. Minnətdarlığımı bildirirəm ki, Sizin ölkənizə gəlmək şəraiti yaratmışınız. Deməliyəm ki, indi biznes sahəsində işləmək çox rahatdır. Narazılıqlar olan zaman məhkəməyə müraciət edirik, haqlı olduğumuz zaman prosesi uduruq, haqlı olmadığımız zaman uduzuruq. Ədalətli məhkəmə sistemi mövcuddur. Vergi ilə bağlı işimizin başlanğıc mərhələsində müəyyən problemlər olsa da, sonradan hökumətə müraciət etdik, bu problem də həll olundu. Hansı problem olursa olsun, Sizin hökumətin dəstəyini həmişə hiss edirik. Azərbaycanda olmağımızla şərəf hissi keçiririk və fəal sərmayəçiyik. Sizin çağırışı dəstəkləyirik. Cənab Prezident, çox sağ olun.

CAVAB: Dediğiniz sözlərə görə çox sağ olun. Elə bilirəm, sizin bu sözləriniz o deməkdir ki, sərmayə imkanları yalnız neft və qaz sektorunu əhatə etmir. Kənd təsərrüfatı sahəsində geniş imkanlar var. Xüsusilə də kənd təsərrüfatı məhsullarının emalında Azərbaycan Sovet İttifaqı dövründə ən böyük üzüm istehsalçısı idi. O zaman üzüm istehsalı ildə 2 milyon tona bərabər idi. Lakin keçmiş SSRİ rəhbərliyinin həyata keçirdiyi antialkoqol kampaniyasından sonra ölkəmizdəki üzümlüklərin əksəriyyəti məhv edildi. Şərabçılıq sənayesini bərpa etmək üçün bugünkü gündə sərmayə lazımdır. Mən bilirəm ki, siz pivə istehsalında nailiyyətlər əldə edirsiniz, məhsulunuz yaxşı satılır. Buna görə də sizi dəvət edirəm ki, bu işinizi, bu sərmayələrinizi davam etdirəsiniz. Hökumət tərəfindən nə lazımdırsa, olunacaqdır. Biz bu prosesi stimullaşdıracağıq. Xoş sözlərinizə görə bir daha sağ olun. Azərbaycandakı hər bir sərmayə qorunacaq, istənilən səviyyədə yarana biləcək hər hansı bir çətinlik həll ediləcəkdir. Sağ olun.

SUAL: Mən Fransa-Azərbaycan Ticarət və Kommersiya Palatasının sədriyəm. Adım Serj Buadvedir. Mən Sizin ölkəni 1974-cü ildən tanıyıram. Mərhum Heydər Əliyevlə bir neçə dəfə görüşmüşəm və artıq 10 ilə qədərdir ki, bizim qurum vasitəsilə Fransa şirkətlərinin Azərbaycanda işini təmin etmək vəzifəsi ilə məşğul oluruq. Biz, həm Azərbaycandan xaricdə işləyirik, həm də Azərbaycanda çalışırıq ki, şirkətlərlə Azərbaycanın əlaqədar təsisatları arasında müvafiq ünsiyyət yaradaq. Biz artıq Ticarət və Kommersiya Palatasının Bakıda ofisini də açmışıq və çox istərdik ki, imkan düşən zaman görüşək və Sizinlə gələcək iş perspektivlərini müzakirə edək. Qəti fikrimiz belədir ki, yalnız neft və qaz sənayesində deyil, digər sahələrdə də, məsələn, kənd təsərrüfatı sahəsində də əməkdaşlıq üçün böyük imkanlar var. Sağ olun.

CAVAB: Siz də sağ olun!

SUAL: Bizim şirkət, təxminən, 8 ildir ki, Azərbaycanda biznes ilə məşğul olur. Cənab Prezident, Sizin dediyiniz kimi, Azərbaycan son müddət ərzində çox sürətlə inkişafda olan ölkədir. Hər bir kəs razılaşırs ki, ARDNŞ çox yaxşı, səmərəli danışıq apararı işçi qrupuna malikdir və ümumilikdə, Azərbaycanın xarici şirkətlərlə apardığı danışıqlar çox yaxşı məcrada keçir. Amma, eyni zamanda, həm də müşahidə olunur ki,

digər sektorlar neft və qaz sənayesi kimi inkişaf etmir. Necə fikirləşirsiniz, digər sahələri Neft Fondu vasitəsilə maliyyələşdirmək olarmı? Dövlət vəsaiti ilə özəl vəsait hesabına qarışıq maliyyələşdirməyə necə baxırsınız?

CAVAB: Neft və qaz sektorunun digər sənaye sahələrindən daha sürətlə inkişaf etməsi faktı doğrudur və bu, tamamilə təbiidir. Çünki Azərbaycan müstəqilliyini qazanarkən ölkənin heç bir maliyyə ehtiyatı yox idi. Praktiki olaraq, heç bir vəsaitimiz yox idi və bizim iqtisadiyyatın sonrakı inkişafı tamamilə xarici sərmayədən asılı idi. Əlbəttə, o vaxt, müharibə şəraitində iqtisadiyyatın hər hansı sahəsinə xarici sərmayələr cəlb etmək mümkün deyildi. Hərc-mərclik və iqtisadi tənəzzül şəraitində hətta neft sektoruna da sərmayə cəlb etmək çox çətin idi. Biz 1994-cü ildə sərmayəçiləri dəvət etməkdən ötrü böyük səylər qoyduq. Artıq 1995-ci ildə vəziyyət tamamilə dəyişdi və sərmayəçilər Azərbaycanda iş almaqdan ötrü rəqabət aparırdılar. Ona görə də bu sahəyə daha çox sərmayə cəlb olunması təbiidir. Amma bu, o demək deyil ki, biz digər sahələrə az diqqət yetiririk. Biz neftdən gələn gəlirlərdən, Neft Fondunun vəsaitindən digər sahələrin, infrastrukturun inkişaf etdirilməsində istifadə etmək fikrindəyik. Hazırda bu vəsaitdən qaçqın-köçkünlərin həyat səviyyəsini yaxşılaşdırmaq üçün istifadə olunur. Ermənistanın işğalı nəticəsində qaçqın-köçkün vəziyyətinə düşmüş bir milyon insana lazımi kömək göstərilir. Biz onlar üçün yeni evlər, qəsəbələr, şəhərciklər salırıq. Bu proses davam etdiriləcəkdir. Eyni zamanda, Fondun vəsaiti yeni qurğular, müəssisələr və iş yerləri yaradılması üçün də istifadə olunacaqdır. Yeni yollar çəkiləcək, su elektrik stansiyaları tikiləcəkdir. Bu baxımdan dövlət özəl sərmayəçilərlə birgə iqtisadiyyat üçün sərmayələr ayıra bilər.

SUAL: Cənab Prezident, biz xüsusilə elektrik stansiyalarının tikintisinə böyük maraq göstəririk. Bu sahədə Azərbaycanda hansı perspektivlər mövcuddur? Energetika təsərrüfatının özəlləşdirilməsi gözlənilirmi?

CAVAB: Biz energetika sektoruna xüsusi fikir veririk. Bu gün Azərbaycanda olan elektrik stansiyalarının sayı və gücü bizə imkan vermir ki, tələbləri tam ödəyək. Ölkəmiz inkişaf edir və yeni müəssisələr yaranır. Ona görə də əlavə elektrik stansiyalarına ehtiyac vardır. Bu sahədə layihələr həyata keçirilir. Böyük elektrik stansiyalarından biri Bakı ətrafında Yaponiya hökumətinin yardımı ilə tikilmişdir. Digər, gücü 400 meqavat olan elektrik stansiyasının tikilməsi ilə bağlı da danışıqlar aparılır. Bu sahənin inkişaf etdirilməsi üçün bütün imkanlardan istifadə olunur. Köhnə elektrik stansiyaları müasir tələblərə, bu günün reallıqlarına cavab vermir. Onlar həddindən artıq çox yanacaq – mazut və qaz sərf edirlər. Baxmayaraq ki, biz neft hasil edən ölkəyik, ancaq hələl enerji daşıyıcılarına ehtiyacımız da böyükdür. Ona görə də Rusiyadan təbii qaz alınır.

Həmin sektorun özəlləşdirilməsinə gəldikdə isə biz gərək bu məsələdə çox ehtiyatlı olaq. Bu gün elektrik enerjisinin paylanma sistemi xarici şirkətin idarəçiliyinə verilmişdir. Bu proses davam etdirilə bilər. Amma resursların özü – neft, qaz dövlətə məxsusdur. Mən elə bilirəm ki, biz energetikanın potensialını artırma bilirik və bunu yeni qurğular, infrastruktur yaratmaqla əldə edə bilirik. Neft hasilatı artan zaman isə Azərbaycan hətta elektrik enerjisini qonşu ölkələrə də ixrac edə biləcək səviyyəyə çata bilər.

SUAL: Azərbaycanlıların müxtəlif ölkələrə gedərək orada bizneslə məşğul olmalarına münasibətiniz necədir?

CAVAB: Mənim bu prosesə münasibətim çox müsbətdir. Düşünürəm ki, azərbaycanlılar yaşayış yerlərini seçməkdə azaddırlar. Biz kommunist ideologiyası sistemində, hər şeyin qadağan olduğu şəraitdə o qədər yaşamışdıq ki, sərbəst surətdə yaşayış yeri seçmək hüququmuz olmayıbdır. Ona görə də azadlığın nə olduğunu yaxşı bilirik və mən dediyiniz meyli tamamilə dəstəkləyirəm. Azərbaycanlılar Avropada və digər yerlərdə nə qədər çox yaşasalar, orada Azərbaycan haqqında daha çox məlumat olacaqdır. Bizimkilər də oralardan zəngin təcrübə qazanacaqlar, yeni biliklər alacaqlar, əlaqələr quracaqlar, yeni biznes sahələri öyrənəcəklər və uzunmüddətli perspektiv baxımından bunun hamısı bizim ölkənin xeyrinə işləyəcəkdir. Onlar həm də bizim ölkəni tanıdacaqlar. Azərbaycanlılar öz ölkəsinə, vətəninə bağlıdırlar. Onlar xaricdə ölkəmizin haqq sözünü deyəcəklər. Yaxşı haldır ki, bizim vətəndaşlar indi azaddırlar və digər ölkələrdə məskunlaşırlar. Onlar yaşadıkları ölkənin iqtisadi inkişafında da iştirak edir, eyni zamanda, bizim ölkənin inkişafına öz töhfələrini verirlər. Yəqin ki, bu sualı verəndə özünüzü nəzərdə tuturdunuz. Mən sizə də işinizdə uğurlar arzulayıram.

SUAL: Mənim adım Jan Pol Delandır. 1997-ci ildən Azərbaycanda fəaliyyət göstərən şirkətdə çalışıram. Biz iki proqram üzrə fəaliyyət göstəririk – Avropa İttifaqının maliyyələşdiriyi Füzuli və Ağdam rayonları kəndlərinin yenidən qurulması və Azərbaycanda müxtəlif sərmayə layihələrinin həyata keçirilməsi proqramları. Mənim iki sualım vardır. Birincisi, Ermənistanla danışıqlar hansı səviyyədədir və razılıq əldə olunması Azərbaycan iqtisadiyyatına necə təsir edəcəkdir? İkincisi, Sizin Bakı şəhərində infrastruktur dəyişiklikləri ilə əlaqədar geniş planlarınız və layihələriniz vardır. Bununla əlaqədar məlumat verə bilərsinizmi?

CAVAB: Sağ olun. Təəssüflər olsun ki, uzun müddətdir Azərbaycan və Ermənistan arasında danışıqlar prosesində tərəqqi yoxdur. Bu, əsasən Ermənistanın qeyri-konstruktiv siyasəti ilə bağlıdır. Bilirsiniz ki, XXI əsrdə bir ölkənin digər ölkənin ərazisini işğal etməsi dözülməz haldır. Bəli, Azərbaycanın Dağlıq Qarabağ ərazisində müharibə olub, separatizm olubdur. Lakin on ildir ki, biz atəşkəs rejimində yaşayırıq və bütün bu müddət ərzində danışıqlar aparılır. Təəssüf ki, danışıqlar uğurlu olmayıbdır. Zənnimcə, əsas məqsəd müharibəyə son qoymaqdır. Lakin bu, yalnız erməni işğalçı qüvvələrinin zəbt edilmiş ərazilərdən geri çəkiləcəyi təqdirdə olacaqdır. Düşünürəm ki, Ermənistanda qərar qəbul edən şəxslər başa düşəcəklər ki, özlərini mühüm regional layihələrdən təcrid etmək çıxış yolu deyildir. Bəli, Azərbaycan müharibədən əziyyət çəkib, biz ərazilərimizi itirmişik, insanlarımız həlak olmuş, yaralanmışdır. Amma biz müstəqilliyimizi qorumuşuq. Bu isə ən vacib məsələdir.

Mən, tam əminəm ki, bu gün ərazisinin 20 faizi işğal edilmiş Azərbaycan əraziləri işğal olunmayan Ermənistandan daha müstəqildir. Bu müharibə iqtisadi baxımdan çox zərərli və dağıdıcı olub. Ancaq gəlin, müharibənin sonluğuna baxaq. Ermənistan özünü münafişədə üstünlük qazanan ölkə kimi görürsə, mən buna şübhə edirəm. Gəlin, nəticəyə baxaq, Azərbaycanın və Ermənistanın iqtisadi inkişafını müqayisə edək. Gəlin, iki ölkənin perspektivlərinə nəzər salaq və görək ki, iki ildən sonra nələr olacaqdır. Bu gün Azərbaycanın büdcəsi Ermənistandakından üç dəfə artıqdır və üç ildən sonra 5-10 dəfə artıq olacaqdır. Bu uçurum daha da dərinləşəcək və fərq artacaqdır. Bu gün iki ölkədəki iqtisadi vəziyyət müqayisəolunmazdır. Ona görə də hər hansı üstünlük barədə danışmaq böyük sual altındadır.

Mən istərdim ki, müharibə dayansın və ərazilərimiz sülh yolu ilə geri qaytarılsın. Amma bu, yalnız bizdən asılı deyildir. Bu, habelə beynəlxalq ictimaiyyətdən də asılıdır. Beynəlxalq aləm gərək beynəlxalq hüquq normalarını pozan tərəfə təzyiq göstərsin. Bu normaları Azərbaycan pozmur. Biz heç kimin ərazisini işğal etmirik, torpaqlarını ələ keçirmirik. Bu müharibədə biz itki vermiş tərəfik və müharibənin qurbanıyıq. Ona görə də problemin həlli yalnız Azərbaycanın ərazi bütövlüyü əsasında həyata keçirilə bilər.

İnfrastruktur layihələrinə gəldikdə, hazırda ölkədə yeni yollar çəkilir. Azərbaycanı Gürcüstanla birləşdirən qədim İpək yolu bərpa olunur. Bu yolun bizim ərazimizdən keçən hissəsi 400 kilometrə yaxındır. Eyni yollar ölkəmizin paytaxtından İrana və Rusiyaya da çəkiləcəkdir. Ona görə də bizim gələcəkdə hər üç istiqamətə rahat yolumuz olacaqdır. Bakının özündə də şəhərdaxili yolların salınması nəzərdə tutulur, müsabiqələr elan olunur. İştirak etmək istəyən şirkətlər öz təkliflərini verə bilərlər. Ümumiyyətlə, gələcək üçün çoxlu layihələr nəzərdə tutulur. Yolların tamamilə yenidən qurulması həyata keçiriləcəkdir ki, onlar müasir tələblərə cavab versin. Burada həm beynəlxalq maliyyə qurumları, həm də bizim hökumətimiz vəsait qoyublar. Əlavə sərmayəçilər olarsa, biz onlarla da işləməyə hazırıq.

SUAL: Cənab Prezident, mən turizmin inkişafı ilə maraqlanıram. Biz Azərbaycanda Şəki xanlarının sarayını, Naxçıvandakı məqbərələri və Şirvanşahlar sarayını görmüşük, Bakı ətrafında atəşpərəstlərin məbədi ilə də tanış olmuşuq. Birinci missiya BMT-nin İnkişaf Proqramı tərəfindən maliyyələşdirilirdi. Bizi çox maraqlandıran digər bir sahə isə Bakının və Abşeron yarımadasının dənizə qovuşan sahəsidir. Bu layihə haqqında sizin fikriniz necədir? Ümidvarıq ki, Fransa hökuməti bu layihələrlə bağlı bizə kömək edəcəkdir.

CAVAB: İlk əvvəl onu deyim ki, mən Prezident vəzifəsinə yeni seçilmişəm və layihələrin hamısı ilə yaxından tanışlıq üçün bir qədər vaxt lazım olacaqdır. Həm də Azərbaycanda o qədər layihələr həyata keçirilir ki, onların hamısı haqqında dəqiq məlumatlar vermək bir qədər çətinidir. Amma sizin dediklərinizə görə minnətdaram. Bizim mədəniyyət incilərimiz qorunub-saxlanılmalıdır. Azərbaycanın qədim tarixi, memarlıq abidələri vardır ki, onlar ölkənin bütün bölgələrində mövcuddur. Ölkəmizin görməli yerləri çoxdur və bizdə 9 müxtəlif iqlim qurşağı vardır ki, bu da rəngarəng təbiət deməkdir. Ona görə turizm bizim üçün mühüm əhəmiyyət kəsb edən sahələrdən biridir. Təəssüflər olsun ki, Ermənistanın təcavüzü sovet dövründə qazandığımız bir çox turistlərdən bizi məhrum etmişdir. Onlar ölkəyə gəlməkdən qorxurlar. Bizim gözəl dənizimiz, dağlarımız vardır və onları turist yerləri kimi istifadə etmək imkanları böyükdür. Azərbaycanda turizm sənayesinə böyük diqqət yetiriləcəkdir, ölkənin hər bir bölgəsində turistləri maraqlandıra biləcək yerlər vardır. Mən ölkəyə qayıdan kimi sizin söylədiyiniz layihə ilə maraqlanacağam. Sizə isə bu məsələ ilə bağlı müraciət etdiyinizə görə minnətdaram.

SUAL: Cənab Prezident, mən MEDEF-in Mərkəzi Asiya və Qafqaz üzrə komitəsinin prezidenti Kristian Monsam. İcazə verin, Sizə öz minnətdarlığımı bildirim. Çox təqdirəlayiq haldır ki, Siz demokratikləşmə prosesinin iqtisadi layihələrin həyata keçirilməsində həlledici rolunu xüsusi vurğuladınız. Mən Sizinlə tam razıyam.

Siz yoxsulluğun azaldılması proqramından da bəhs etdiniz. Beləliklə, qarşınızda çətin vəzifələr durur. Bir tərəfdən, bazar iqtisadiyyatı şəraitində sərmayəçiləri cəlb etməyi düşünürsünüz, digər tərəfdən, insanların

həyat səviyyəsinin yaxşılaşdırılmasına çalışırınsınız. Bir sıra ölkələr bu çətin vəzifələrin öhdəsindən gələ bilməyiblər. Bəziləri yarı yolda düşünüblər ki, bazar iqtisadiyyatı sosial bərabərliklə yanaşı addımlaya bilməz. Zənnimcə, bu, düzgün deyildir. Digərləri sosial ədalət mövzusunda həddindən artıq uzağa gediblər. Nəticədə, rəqabət qurban verilmişdir. Elə bilirəm ki, bu məsələ ilə bağlı Sizin fikirlərinizi öyrənmək maraqlı olacaqdır.

CAVAB: Mən sizinlə tamamilə razıyam. Elə bilirəm ki, indiyədək Azərbaycanda bazar iqtisadiyyatının və sosial ədalətin tarazlığı təmin olunubdur. Bazar iqtisadiyyatına gəldikdə, deməliyəm ki, genişmiqyaslı özəlləşdirmə proqramı həyata keçirilmiş, ticarət sərbəstləşdirilmiş, torpaq islahatı aparılmış və nəticədə hazırda ümumi daxili məhsulumuzun 71 faizi özəl sektorda istehsal edilir.

Bildiyiniz kimi, hökumətin inhisarında olan neftdən gələn böyük həcmdə gəliri də nəzərə almaqla, 71 faiz böyük göstəricidir. Bu, hələ son rəqəm deyildir. Bu proses davam edir. Bütün bu göstəricilər büdcəmizdə də əks olunmuşdur. İndi ticarət və kənd təsərrüfatının, xidmət sahələrinin büdcədə payı artmışdır. 1,5 milyarda çatdırılmış bu büdcə sosial yönümlüdür və onun çox hissəsi məhz sosial istiqamətlərə xərclənir – məvaciblər verilir, pulsuz təhsil və səhiyyəyə sərf olunur. Əlbəttə, bizim fikrimizcə, yalnız bazar iqtisadiyyatı dəyərləri tətbiq olunsaydı, büdcəmiz də tam fərqli olardı. Lakin bugünkü vəziyyət tam optimaldır və bizim tutduğumuz yol digərləri üçün örnək ola bilər.

Ölkənin ehtiyacları çoxdur, görüləsi işlər də yetərlidir. Bizə yeni elektrik stansiyaları, yeni qurğular, zavodlar, yeni iş yerləri açmaq lazımdır. Lakin eyni zamanda, neftdən əldə olunmuş gəlirləri qaçqın-köçkünlərin ehtiyaclarına da xərcləyirik. Bu məqsədlə artıq 70 milyon dollar vəsait ayrılmışdır. Onlar üçün yeni evlər tikilib, qəsəbələr salınmışdır. Mən bununla bağlı yeni bir fərman imzalayacağam. Ölkədə bir dənə də çadır şəhərciyi qalmayacaqdır. Biz bu siyasəti aparırıq və əminik ki, bu, bizə uğur gətirəcəkdir.

İqtisadiyyatın öz qanunları var, biz bu qanunları bilirik və onlara riayət etmədən ölkə uğura nail olmayacaqdır. Amma eyni zamanda, ölkənin normal sosial inkişaf proqramı da var. Sosial inkişaf qanunlarına da riayət etmək mühümdür. Azərbaycanın zəngin olmaq üçün böyük potensialı var. Zəngin olan ölkədə yoxsullar olmamalıdır. Ölkədə zəngin adamların sayı artır. Bu da ki, ölkədə gedən normal inkişafın nəticəsidir. Lakin eyni zamanda, yoxsulluq səviyyəsində yaşayanları həmin nöqtədən yuxarı qaldırmaq lazımdır. Ona görə də hökumətimiz üçün yoxsulluğun aradan qaldırılması ilə bağlı proqramlar çox böyük əhəmiyyət kəsb edəcəkdir. Xalqımız bunu görür və qiymətləndirir. Elə bilirəm ki, bu tarazlığı saxlamaq çox vacibdir, bazar iqtisadiyyatı və sosial yardım siyasəti gələcəkdə də davam etdiriləcək.

Görüşün sonunda MEDEF-in prezidenti Fransua Periqo Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevə müraciətlə dedi:

- Cənab Prezident, Sizin bizə ayırdığınız vaxt sona çatdı və deməliyəm ki, çox vaxt belə azad sual-cavab aparmaq imkanı olmur. Çoxumuz ölkənizdə mövcud olan imkanlar barəsində ətraflı məlumat əldə etdik. Sonda hamımızın adından Sizə minnətdarlığımı bildirmək istəyirəm. Mən cənab nazirə də öz minnətdarlığımı bildirirəm. O, əvvəlcə ingiliscə zəif bildiyini desə də, sonra çox gözəl çıxış etdi. Xoşbəxtlik ki, burada saziş imzalandı və həmin saziş ölkələrimiz arasında münasibətlərin inkişafını sürətləndirəcəkdir. Siz bizi ölkənizə səfərə dəvət etdiniz. Biz bu səfəri həyata keçirəcəyik. Çox sağ olun, cənab Prezident.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Fransanın “Kastel” qrupunun prezidenti ilə görüşü

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev yanvarın 22-də, Fransaya rəsmi səfərinin ilk günü Parisdə onun üçün ayrılmış iqamətgahda “Kastel” qrupunun prezidenti Pyer Kastel ilə görüşmüşdür.

Səmimilik və mehribanlıq şəraitində keçən görüşdə Azərbaycanın dövlət başçısı ölkəmizdə aparılan iqtisadi islahatlardan, xarici sərmayələrin etibarlı qorunmasından ətraflı bəhs etmiş, “Kastel” qrupunu ölkəmizin iqtisadiyyatında daha fəal iştiraka dəvət etmişdir.

Cənab Pyer Kastel səfər çərçivəsində vaxt ayıraraq onunla görüşdüyü üçün Prezident İlham Əliyevə minnətdarlığını bildirmiş, başçılıq etdiyi şirkətlər qrupu tərəfindən Azərbaycanda şərab istehsalı sahəsinə sərmayə qoyuluşu imkanlarının öyrənilməsi barədə məlumat vermişdir.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin “TOTAL” şirkətinin prezidenti ilə görüşü

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev yanvarın 22-də, Fransaya rəsmi səfəri çərçivəsində Parisdə onun üçün ayrılmış iqamətgahda “TOTAL” neft şirkətinin prezidenti Tyeri Demare ilə görüşmüşdür.

Prezident İlham Əliyev şirkətin ölkəmizin iqtisadiyyatında, xüsusilə neft sektorunda fəaliyyətindən məmnunluğunu ifadə etmiş və bildirmişdir ki, fransız iş adamlarının təkcə neft sektoruna deyil, iqtisadiyyatın digər sahələrinə də sərmayələr yönəltməsi üçün geniş imkanlar mövcuddur.

“TOTAL” şirkətinin rəhbəri Azərbaycanın neft və qaz yataqlarının işlənilməsi sahəsində fəaliyyətlərinin istiqamətləri və gələcək planları barədə Prezident İlham Əliyevə geniş məlumat vermiş, səfər çərçivəsində vaxt ayıraraq onu qəbul etdiyinə görə dövlətimizin başçısına təşəkkürünü bildirmişdir.

Fransanın müdafiə naziri tərəfindən Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin şəərəfinə rəsmi qəbul

Azərbaycan Respublikası Prezidenti İlham Əliyevin Fransaya rəsmi səfərinin ilk günü, yanvarın 22-də Fransanın müdafiə naziri xanım Mişel Alyo-Mari öz iqamətgahında Azərbaycanın dövlət başçısının şəərəfinə rəsmi qəbul təşkil etmişdir.

Fransanın müdafiə naziri xanım Mişel Alyo-Mari və Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev qəbulda nitq söylədilər.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin nitqi

- Hörmətli xanım nazir!

Hörmətli xanımlar və cənablar!

Mən bu dəvətə görə sizin hamınıza öz təşəkkürümü bildirirəm. Bu gün mənim Fransaya rəsmi səfərim başlayıbdır. Çox şadam ki, bu səfər uğurla davam edir. Artıq çox mühüm görüşlər keçirilibdir.

Ölkələrimiz arasında uğurlu əməkdaşlıq aparılır. Bu əməkdaşlıq bütün sahələrdə öz gözəl nəticələrini verməkdədir. Siyasi, iqtisadi, mədəni sahələrdə ölkələrimiz uğurla əməkdaşlıq edir və bu, bizim ölkələrimizi, xalqlarımızı bir-birinə daha da yaxınlaşdırır.

Fransa, eyni zamanda, ATƏT-in Minsk qrupunun həmsədridir. Biz ümid edirik ki, digər həmsədrlərlə birlikdə Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin nizama salınmasında daha fəal rol oynayacaqdır.

Fransa, həm də Avropanın aparıcı ölkələrindən biridir. Nəzərə alsaq ki, Azərbaycan da öz gələcəyini Avropa strukturlarına inteqrasiyada görür, bu baxımdan da bizim ikitərəfli münasibətlərimiz böyük əhəmiyyət kəsb edir. Eyni zamanda, Fransa ilə bizi dostluq əlaqələri bağlayır və bu əlaqələr çox güclüdür. Əminəm ki, gələcəkdə də onlar daha da güclənəcəkdir.

Bütün bu amilləri nəzərə alaraq, demək olar ki, nə üçün Azərbaycan Prezidenti öz ilk rəsmi səfərini Fransaya edibdir. 1993-cü ildə Azərbaycan Prezidenti Heydər Əliyev ilk səfərini Fransaya edibdir. 2004-cü ildə Azərbaycanın Prezidenti öz ilk səfərini Fransaya edibdir. Bu ənənə artıq yaranıbdir və ümidvaram ki, bundan sonra da yaşayacaqdır.

Arzu edirəm ki, bizim ikitərəfli münasibətlərimiz bundan sonra da inkişaf etsin, güclənsin, bizi bir-birimizə daha da yaxın etsin.

Xanım nazir, bu bədələri sizin sağlığınıza, hörmətli dostlar, sizin sağlığınıza və Fransanın şərəfinə qaldırıram. Sağ olun.

Rəsmi qəbulda Fransa parlamentinin üzvləri, xarici işlər, müdafiə, iqtisadiyyat, maliyyə, sənaye nazirliklərinin nümayəndələri və iş adamları iştirak edirdilər.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev ilə Fransa Prezidenti Jak Şirakin təkbətək görüşü

Yanvarın 23-də Yelisey sarayında Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev ilə Fransa Prezidenti Jak Şirak arasında təkbətək görüş keçirilmişdir.

Fransa Prezidenti Jak Şirak Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevi səmimiyyətlə salamlayaraq, prezident seçkilərində parlaq qələbə qazanması münasibətilə onu bir daha təbrik etdi, dəvətini qəbul edib Parisə rəsmi səfərə gəldiyinə görə dövlətimizin başçısına minnətdarlığını bildirdi. Cənab Jak Şirak Azərbaycanı demokratiya və hüquqi dövlət quruculuğu yolu ilə daha uğurla irəli aparmaqda Prezident İlham Əliyevə müvəffəqiyyətlər arzuladı. Azərbaycanın yeni liderinin ilk rəsmi səfərini Fransaya etməsini yüksək qiymətləndirən Prezident Jak Şirak Fransa ictimaiyyətinin bu səfərə xüsusi əhəmiyyət verdiyini söylədi.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Parisə etdiyi ilk rəsmi səfərin onun üçün də böyük əhəmiyyətə malik olduğunu vurğulayaraq, bu səfərin Prezident Jak Şirakla Prezident Heydər Əliyevin sıx dostluq

münasibətləri zəminində formalaşmış və inkişaf etmiş Azərbaycan-Fransa əlaqələrinin daha da möhkəmlənməsinə xidmət edəcəyini bildirdi.

Dövlət başçıları Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin sülh yolu ilə həlli məsələsi ətrafında geniş fikir mübadiləsi apardılar. Fransa Prezidenti Jak Şirak Azərbaycanın ümummilli lideri Heydər Əliyevin bu münaqişənin həlli istiqamətində fəaliyyətini böyük minnətdarlıqla xatırladı və onun söylərinin Prezident İlham Əliyev tərəfindən də davam etdiriləcəyinə inamını ifadə etdi.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev problemin həlli istiqamətində ATƏT-in Minsk qrupunun, o cümlədən bu qurumun fəal üzvü olan Fransanın söylərinin artırılması zərurətini qeyd etdi və həmsədrlərin regiona son səfərlərinin nizamasalma prosesində canlanma yaradacağı barədə fikir söyləməyə əsas verdiyini bildirdi. Dövlətimizin başçısı hələ də problemin həllinə yanaşmada ikili standartların mövcudluğunun münaqişənin beynəlxalq hüquq normaları əsasında aradan qaldırılmasına mane olduğunu da təəssüflə qeyd etdi.

Görüş zamanı hər iki ölkənin prezidentləri Azərbaycanla Fransa arasında siyasi, iqtisadi və mədəni əlaqələrin inkişafı, onların gələcək perspektivləri ətrafında geniş fikir mübadiləsi apardılar. Dövlət başçıları ikitərəfli münasibətlərin daha yüksək səviyyəyə qaldırılması istiqamətində böyük imkanlar olduğunu bildirdilər.

Azərbaycanın Avropa strukturlarına inteqrasiyası prosesinin dinamikasından məmnunluğunu bildirən Fransa Prezidenti Jak Şirak vaxtilə Prezident Heydər Əliyevin bu sahədə atdığı qətiyyətli və düşünülmüş addımları xüsusilə vurğuladı. Ölkəmizin Avropa Şurasına üzv olması və Avropa İttifaqı ilə sıx əməkdaşlığı məhz ümummilli liderimizin söyləri nəticəsində mümkün olmuşdur.

Prezident İlham Əliyev Avropa strukturlarına interqasiyanın ölkəmiz üçün öncül məsələlərdən olduğunu bildirərək, Prezident Heydər Əliyevin xarici siyasət xəttinin bundan sonra da davam etdiriləcəyini söylədi. Səmimiyyət və mehribanlıq şəraitində keçən görüşdə beynəlxalq və regional problemlər, habelə hər iki tərəfi maraqlandıran digər məsələlər ətrafında da geniş fikir mübadiləsi aparıldı.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevə “Fəxri legionun böyük xaç komandoru” ordeninin təqdim edilməsi mərasimi

Elə həmin gün Yelisey sarayının “Salon des Aydes de Kamp” salonunda Fransa Respublikasının Prezidenti Jak Şirakın ümummilli liderimiz Prezident Heydər Əliyevi vaxtilə təltif etdiyi “Fəxri legionun böyük xaç komandoru” ordeninin Prezident İlham Əliyevə təqdim olunması mərasimi keçirildi.

Fransa Prezidenti Jak Şirak mərasimdə çıxış edərək dedi:

- Cənab Prezident!

Hörmətli xanım!

Mən bir az həyəcan keçirirəm. Atanızı burada tez-tez gördüyümdən, təbii olaraq, gözləyirəm ki, onu yanımda yenə də görəcəyəm. Amma həyat belədir. Atanız mənim dostum idi və Fransanın ən layiqli mükafatını – Fəxri legion ordenini ona təqdim etmək sevincinin ləzzətini qabaqcadan duyurdum. Lakin

ömür vəfa qılmadı. Ona görə də mən xüsusi bir variant seçdim. Bu variant hələ heç vaxt olmayıb və mən onu ilk dəfə tətbiq edirəm. Yəni mən bu mükafatı Sizə təqdim edirəm.

Məni Prezident Heydər Əliyev ilə dostluq və hörmət telləri bağladığımı Siz bilirsiniz. O, çox böyük cazibə qüvvəsinə malik müstəsna bir şəxsiyyət idi. Yəni, öz zəmanəsini, həqiqətən, səciyyələndirən şəxsiyyət idi. İğtişaşlar və çətinliklər dövründən sonra onun fəaliyyəti sayəsində Azərbaycan sabitlik əldə etdi və öz müstəqilliyini möhkəm təməl üzərində qura bildi. Heydər Əliyev çox cəsarətlə demokratik islahatlara da yol açdı. Bu islahatlar ölkənizə Avropa Şurasına daxil olmağa imkan verdi. Bir sözlə, Siz bu mirasla, haqlı olaraq, fəxr edə bilərsiniz.

Şübhəm yoxdur ki, Siz onun bu yolda fəaliyyətini davam etdirməyə mütləq çalışacaq və Azərbaycanı demokratiya və hüquqi dövlət quruculuğu yolu ilə irəli aparacaqsınız.

Biz Sizin atanızla bir çox məsələlərdə dostcasına, özü də uzun müddətə dialoq yaratmışdıq. Çoxsaylı müxtəlif görüşlərimiz zamanı, o cümlədən Dağlıq Qarabağ məsələsi ilə əlaqədar Parisdə keçirdiyimiz söhbətlərin gedişində mən onun münaqişənin sülh yolu ilə həlli yollarının axtarışında cəsarətinə və zəkasına, qətiyyətinə heyran qalırdım.

Fəxri legion ordeni 200 il əvvəl Napoleon tərəfindən təsis olunmuşdur. Mən Fransa Respublikasının bu ali mükafatını – “Fəxri legionun böyük xaç komandoru” ordenini atanızın 80 illik yubileyi münasibətilə ona vermək və bununla da, ikitərəfli münasibətlərin inkişafında müstəsna rol oynadığını və Fransanın böyük dostu olduğunu vurğulamaq istəyirdim.

Bu gün mən dostum Heydər Əliyevin xatirəsini yad etmək istəyirəm. Mən bu mükafatı ona şəxsən təqdim etməyi arzulayırdım. Mən onun oğluna – əziz cənab İlham Əliyevə də etimad və hörmət bəslədiyimi ifadə etmək istəyirəm. Mən onun xanımına da ehtiramımı böyük hörmətlə izhar edirəm. Bilin ki, Fransada Sizi dost kimi qəbul edirlər.

Sonra mərasim iştirakçılarının alqışları altında Fransa Prezidenti Jak Şirak “Fəxri legionun böyük xaç komandoru” ordenini Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevə təqdim etdi.

Mərasimdə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin çıxışı

-Təşəkkür edirəm, hörmətli cənab Prezident.

Siz Prezident Heydər Əliyevi yüksək mükafatla – ordenlə təltif edəndə biz hamımız böyük sevinc içində idik. O, elə bir şəxsiyyət idi ki, dünyanın ən yüksək mükafatına layiq idi. Mən Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Heydər Əliyevin oğlu kimi onun xidmətlərini yüksək qiymətləndirdiyiniz üçün Sizə minnətdarlığımı bildirirəm.

Biz də bu mərasimi başqa cür təsəvvür edirdik. Düşünürdük ki, Prezident Heydər Əliyev növbəti dəfə Fransaya gedəcək, Sizinlə görüşəcək və bu ordeni ona şəxsən Siz təqdim edəcəksiniz.

Heydər Əliyevin bütün həyatı, bütün fəaliyyəti Azərbaycan xalqına xidmət etməkdən ibarət idi. 1993-cü ildə Azərbaycan rəhbərliyinə gəldikdən sonra o, faktiki olaraq, müasir Azərbaycanı yaratdı, ölkəni böhrandan, anarxiyadan, müharibədən inkişafa, tərəqqiyə, əməkdaşlığa apardı. Bugünkü müasir

Azərbaycan Heydər Əliyevin əsəridir və biz, onun davamçıları bu əsəri qorumalıyıq, inkişaf etdirməliyik. Əminəm ki, biz buna nail olacağıq.

Heydər Əliyev Azərbaycanla Fransa arasında münasibətlərə çox böyük önəm verirdi. O, həmişə xüsusilə vurğulayırdı ki, Fransa ilə olan münasibətlər Azərbaycan üçün çox böyük əhəmiyyət kəsb edir. Bunun səbəblərindən biri də odur ki, cənab Prezident, Sizinlə Heydər Əliyev arasında çox mehriban dostluq münasibətləri yaranmışdı. Heydər Əliyev Fransanı, fransız xalqını çox sevirdi və əminəm ki, gələcəkdə də ölkələrimiz arasında mövcud olan münasibətlər inkişaf edəcək və bizim xalqlarımızı bir-birinə daha da yaxın edəcəkdir.

Bu yüksək orden mənim üçün və əminəm ki, hər bir Azərbaycan vətəndaşı üçün əzizdir. Bir daha mənim məmnunluq hissimi ifadə etmək istəyirəm ki, bu gün bu orden Azərbaycana təqdim olunur.

Mərasimdə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin xanımı Mehriban Əliyeva, Fransanın və Azərbaycanın yüksək vəzifəli hökumət nümayəndələri iştirak edirdilər.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Fransa Beynəlxalq Əlaqələr İnstitutunda görüşü

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev yanvarın 23-də Fransaya rəsmi səfəri çərçivəsində Fransa Beynəlxalq Əlaqələr İnstitutunda görüş keçirmişdir.

İnstitutun binası qarşısında Azərbaycan dövlətinin başçısını institutun direktor müavini cənab dö Vilpen, Fransanın dövlət və hökumət nümayəndələri qarşıladılar.

Prezident İlham Əliyev institutun fəxri qonaqlar kitabını imzaladı.

Sonra Fransanın siyasi xadimlərinin, diplomatların və jurnalistlərin iştirakı ilə görüş başlandı.

İnstitutun direktor müavini cənab dö Vilpen Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevi görüş iştirakçılarına təqdim edərək, onun beynəlxalq aləmdə kifayət qədər tanınmış və diplomatiya sahəsində böyük təcrübəyə malik siyasətçi olduğunu söylədi. O, əmin olduğunu vurğuladı ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti kimi İlham Əliyevin ilk səfərini Fransaya etməsi Fransa-Azərbaycan əlaqələrinin inkişafında yeni mərhələnin başlanğıcı olacaqdır.

Sonra Prezident İlham Əliyevə söz verildi.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin nitqi

- Çox sağ olun, bu nəzakətli təqdimata görə minnətdaram.

Əziz xanımlar və cənablar!

Beynəlxalq Əlaqələr İnstitutuna dəvət olunmaq mənim üçün böyük şərəfdir. Bu institut dünyada gedən hadisələrin təhlili və dəyərləndirilməsi ilə bağlı mühüm tədqiqatlar aparır. Siz bilirsiniz ki, bizim mərhum Prezidentimiz Heydər Əliyev bu institutla çox bağlı idi. Bir neçə dəfə buraya gəlib görüşlər keçirmişdi və bu görüşlərdən xoş təəssüratları var idi. Ona görə də, mənim burada olmağım təsadüfi deyildir. Prezident

kimi mənim ilk rəsmi səfərimin Fransaya olması bizim Fransa ilə ikitərəfli münasibətlərə, böyük Avropa ailəsinə inteqrasiyaya nə dərəcədə böyük əhəmiyyət verməyimizə dəlalət edir.

Azərbaycan müstəqilliyini 1991-ci ildə qazandı. O zaman ölkədəki vəziyyət çox çətin idi. İqtisadi, siyasi və sosial sahələrdə tam böhran hökm sürürdü, Ermənistan Azərbaycana hərbi təcavüz etmişdi, Azərbaycan torpaqlarını itirirdi. Azərbaycan xalqı Heydər Əliyevi Bakıya dəvət edib, onu Prezident seçəndək bütün bunlar davam edirdi. Ondan sonra vəziyyət dəyişməyə başladı. Ermənistanla müharibə dayandırıldı, atəşkəs əldə olundu, iqtisadi tənəzzülə son qoyuldu.

1996-cı ildən isə iqtisadi dirçəliş dövrü başlandı. O vaxtdan etibarən bizim ölkəmiz dinamik inkişaf edir. İqtisadi inkişafda böyük nailiyyətlər əldə olunmuşdur. İndi hamıya məlumdur ki, Azərbaycan iqtisadi cəhətdən regionun lideridir, biz iri həcmdə xarici sərmayələri ölkəyə cəlb edə bildik və adambaşına sərmayələrin qoyuluşu baxımından keçmiş sovet ölkələri içərisində lider mövqeyindəyik.

Azərbaycan öz təbii ehtiyatlarını xarici biznes üçün açıq elan etdi və bu gün dünyanın ən böyük şirkətləri bizimlə birlikdə işləyirlər. Azərbaycan Xəzər dənizində öz neft ehtiyatlarının işlənilməsi sahəsində öncül mövqelərə sahib olmuşdur. Bu işi əsas neft şirkətləri ilə birlikdə yerinə yetiririk, bu əməkdaşlığın nəticəsində ölkəmizə milyardlarla vəsait gətirilir.

Azərbaycan yalnız birbaşa xarici sərmayədən deyil, eyni zamanda, xarici texnologiyalardan, təcrübədən də yararlandı. Hazırda bizdə, ölkədə yaşayan xaricilərin sayı çoxdur, onlar özlərini evdəki kimi hiss edirlər. Bizim xalqımız həmişə qonaqpərvərliyi ilə fərqlənib. Ölkədə dini və etnik səbəblərdən heç vaxt anlaşılmazlıq, narazılıq olmayıb. Ona görə də, bizdə yaşayan minlərlə xarici özlərini rahat hiss edir. İqtisadi islahatların nəticəsi kimi, son bir neçə il ərzində illik 10 faiz artım müşahidə olunur. Həyat səviyyəsi yüksəlir, amma bununla belə, sosial problemlər də çoxdur. Bizim 1 milyon qaçqın və məcburi köçkünü var, onlar bizim zəbt olunmuş torpaqlarımızı tərk etmiş vətəndaşlarımızdır. Bu, Azərbaycan iqtisadiyyatı üçün çox ağır bir yüküdür. Əhalinin ümumi sayına nisbətə götürükdə, Azərbaycan dünyada ən çox qaçqın-köçkün olan ölkədir. 8 milyonluq əhalinin 1 milyonu qaçqın-köçkünlərdir.

Bununla belə, biz elə bir şərait yarada bilmişik ki, xarici sərmayəçilər özlərini rahat hiss edirlər. Mən elə bilirəm ki, bu, ən böyük nailiyyətlərdən biridir. Çünki etibar qazanmaqdan ötrü illər lazımdır, bircə səhv addım hər şeyi yox edə bilər. Biz işimizi elə qurduq ki, səhv addımlara yer qalmadı. Azərbaycanın coğrafi-siyasi mövqeyi, bir tərəfdən, onu çox mühüm yolayrıcı mərkəzə çevirir, digər tərəfdən, biz müxtəlif münaqişələrin baş verdiyi ərazidə yerləşmişik.

Biz coğrafi-siyasi mövqeyin üstünlüklərindən istifadə edirik. Azərbaycan şərq-qərb və şimal-cənub dəhlizlərinin vacib ölkəsidir. Biz bundan bəhrələnməyə çalışırıq. Eyni zamanda, regionun özü - Qafqaz və daha geniş ərazi münaqişələrlə doludur. Bu da ki, sabit şərait yaradılmasına mane olur.

Bizim daha bir böyük nailiyyətimiz Azərbaycanda mövcud olan sabitlikdir. İctimai-siyasi sabitlik ölkənin iqtisadi uğurlar əldə etməsinin əsas səbəblərindən biridir. Biz istəyirik ki, qonşularımızla sülh şəraitində yaşayaq, regionumuz düşmənçilik deyil, əməkdaşlıq regionu olsun. Azərbaycan qonşuları ilə yaxşı münasibətlər yaradıb.

Türkiyə, Rusiya, Gürcüstan, İranla bizim yaxşı ikitərəfli münasibətlərimiz var. Regional səviyyədə əməkdaşlıq edirik. Ancaq, bir qonşumuzla heç bir münasibətimiz yoxdur ki, bu da Ermənistandır. Səbəbi də aydındır. 1980-ci illərin sonunda ölkəmizin Dağlıq Qarabağ bölgəsində başlayan separatçı hərəkət Azərbaycana qarşı müharibə ilə nəticələndi. Ermənistan Dağlıq Qarabağı Azərbaycandan ayırmaq məqsədi ilə ölkəmizə qarşı təcavüz etdi və Dağlıq Qarabağın inzibati ərazisindən kənarda yerləşən daha 7 rayon işğal olundu. Azərbaycana qarşı bu təcavüz 10 ildən artıqdır ki, davam edir.

Bütün ölkəmiz bu müharibədən əziyyət çəkibdir və əvvəldə dediyim kimi, 1 milyon əhalimiz qaçqın və köçkündür. Beynəlxalq aləm uzun müddətdir ki, bu məsələ ilə məşğuldur, lakin, təəssüf ki, elə bir uğur əldə olunmayıbdır. ATƏT-in Minsk qrupu və onun həmsədrələri - Fransa, Rusiya və Birləşmiş Ştatlar çox cəhdlər edirlər ki, münaqişənin həlli yollarını tapsınlar və tərəfləri razılığa gətirsinlər.

Təəssüf ki, bu sahədə heç bir irəliləyiş yoxdur. Bu münaqişəni həll etmək üçün beynəlxalq hüquq normaları nəzərə alınmalıdır. BMT 4 qətnamə qəbul etmişdir. Bu qətnamələrdə Ermənistandan tələb olunur ki, işğalçı ordusunu qeyd-şərtsiz geri çəksin. Təəssüf ki, Ermənistan beynəlxalq hüquq normalarına heç bir əhəmiyyət vermir. Ermənistanın mövqeyi belədir ki, Dağlıq Qarabağ ermənilərinin öz müqəddəratlarını təyin etməyə haqları vardır.

Beynəlxalq hüquq normaları isə bu fikrə haqq qazandırmır. Çünki ermənilər bir millət kimi öz müqəddəratlarını təyin ediblər. Onların müstəqil ölkəsi vardır. Bu ölkə Ermənistandır. Onların məntiqinə əsaslanaraq, ermənilər öz müqəddəratlarını hər bir yerdə təyin edə bilirlər, ona görə ki, onlar hər yerdə - Rusiyada, Fransada, Afrikada, Amerikada yaşayırlar. Bu, beynəlxalq aləmdə qəbul olunan bir şey deyildir. Ona görə də, onların təbliğat vasitəsi kimi istifadə etdikləri bu metod ciddi qəbul oluna bilməz. Beynəlxalq hüquq normalarında əsas əhəmiyyət kəsb edən prinsip ərazi bütövlüyüdür, hər bir ölkənin suverenliyidir. Azərbaycan dünyada hər bir ölkənin ərazi bütövlüyünü tanıyır və biz istəyirik ki, dünya da bizim ərazi bütövlüyümüzü tanısin və o, bərpa olunsun.

Biz ərazi bütövlüyümüzün bərpası üçün hər şey edəcəyik. Bəzən belə düşünülür ki, hansısa bir səbəbdən, xarici ölkələrin köməyi nəticəsində münaqişədən əldə etdiyi üstünlüklərə görə Ermənistanın danışıqlar zamanı mövqeləri daha əlverişlidir. Mən bununla razı deyiləm. İstərdim ki, bu məsələ ilə bağlı öz fikrimi çatdırım. Bəli, həqiqətən, yuxarıda qeyd etdiyim səbəblər sayəsində onlar heç vaxt Ermənistana məxsus olmamış və məxsus ola bilməyəcək əraziləri ələ keçiriblər. Yeri gəlmişkən, mövzunun tarixi aspektindən danışsaq, ermənilər Dağlıq Qarabağ ərazisinə yalnız XIX əsrin əvvəllərində köçürülmüşlər. Bu, tarixi faktdır. 1970-ci illərdə Dağlıq Qarabağın mərkəzində ilk erməni məskənlərinin salınmasına həsr olunmuş abidə də ucaldılmışdı. Bu abidə ermənilərin Qarabağ torpağına ayaq basmasının 150 illiyinə həsr olunmuşdu. Ona görə də onların bu torpağa iddialarının heç bir tarixi əsası yoxdur.

Bu gün isə mən bu problemin başqa aspektindən danışmaq istəyirəm. Elə görünə bilər ki, Ermənistanın mövqeləri daha əlverişlidir. Amma əslində, belə deyildir. Bu gün Ermənistanla Azərbaycanı müqayisə etsək, hər bir kəs fərqi görə bilər. Azərbaycan tam müstəqil ölkədir. Ərazisində heç bir xarici dövlətin hərbi bazası yoxdur. Xarici yardımdan asılı deyildir. Azərbaycan iqtisadiyyatını inkişaf etdirir. Büdcəmiz Ermənistanın büdcəsindən 3 dəfə çoxdur. Coğrafi-strateji mövqeyini və ölkədə neft sektorunun inkişafını

nəzərə alsaq, Azərbaycan qısa zaman kəsiyində çox güclü ölkəyə çevriləcəkdir. Ermənistana nəzər salsaq, görürük ki, bu deyilənlərə yaxın heç bir şey yoxdur. Ona görə də bu müharibədə kimin üstünlük əldə etməsi hələ böyük sual altındadır.

Mən bu münaqişə ətrafında ona görə geniş danışiram ki, onun yalnız Azərbaycan, region üçün deyil, bütün dünyaya təsiri böyükdür. Xatırladım ki, Sovet İttifaqının dağılmasının özü Qarabağdakı separatist hərəkatdan başladı. Ondan sonra Abxaziya, daha sonra Dnestryanı, sonra Cənubi Osetiya münaqişələri başlandı. Bu etnik separatçı hərəkatlar digərləri ilə müşayiət olundu. Nəticədə Sovet İttifaqı dağıldı. SSRİ-nin dağılmasından heyfşilənmirik, əksinə, Sovet İttifaqının dağılması bizə müstəqil olmaq imkanı verdi. Bizim xalqın əsrlərlə gözlədiyi müstəqilliyə nail olduq. Məsələ ondadır ki, bu separatçı hərəkatlar dağıdıcılıqla müşayiət olundu. Bu gün münaqişə zonası regionda sabitliyin pozulması üçün potensial ərazidir. Ona görə də, biz çox narahatıq ki, bu məsələ həll olunmazsa, regionda müharibənin yenidən başlanması üçün daimi təhlükə qalır. Ümid etmək istəyirəm ki, beynəlxalq icma və xüsusilə də ATƏT-in Minsk qrupunun həmsədrələri Fransa, Rusiya və ABŞ bu münaqişənin həll olunmasında daha fəal rol oynayacaqlar. Ermənistanı inandıra biləcəklər ki, XXI əsrdə bir ölkənin digər ölkənin ərazisini işğal etməsi yolverilməzdir.

Məsələnin indiyə qədər həll olunmamasının digər bir səbəbi də beynəlxalq aləmin yeritdiyi ikili standartlardır. Əgər, dünyanın hansısa hissəsində hansısa bir ölkənin ərazisi digər ölkə tərəfindən zəbt olunursa, bu zaman beynəlxalq aləm öz resurslarından, siyasi, diplomatik vasitələrdən, yeri gələrsə, hərbi vasitələrdən istifadə edir və ədaləti bərpa edir. Ermənistan-Azərbaycan münaqişəsi ilə bağlı isə bu cür tədbirlər görülmədi. Ona görə də Azərbaycan xalqı beynəlxalq aləmin bu cür münasibətini ikili standart kimi qəbul edir. Mən yenə də ümidimi bildirmək istəyirəm ki, bu münaqişə həll olunacaq və həm Azərbaycan xalqı, həm də erməni xalqı gələcəkdə sülh şəraitində yaşayacaqlar.

Fransa Minsk qrupunun həmsədri kimi bu münaqişənin həll olunmasında böyük məsuliyyət daşıyır və buna çox qüvvə sərf edibdir. Prezident Jak Şirak şəxsən bu işlə məşğuldur və mən ümid edirəm ki, bütün bu söylərin bəhrəsi olacaqdır.

Bizim Fransa ilə ikitərəfli münasibətlərimiz çox müsbət istiqamətdə davam edir. Siyasi səviyyədə yaxşı qarşılıqlı anlaşma var, iqtisadi əlaqələr yüksək səviyyədədir. Fransız şirkətləri Azərbaycanda sərmayəçi kimi, kontraktor kimi işləyirlər. Hər iki tərəf bu əməkdaşlıqdan razıdır. Biz ümid edirik ki, gələcəkdə Fransa kapitalı, fransız şirkətləri, Azərbaycanda daha çox təmsil olunacaq və ölkələrimiz bundan xeyir görəcəklər. Yeri gəlmişkən, ölkələrimiz arasında ticarət əlaqələri son müddətdə üç dəfə artmışdır.

Münasibətlərimizin inkişafı sahəsində böyük potensial var. Fransa ilə münasibətlərə Azərbaycanda həmişə böyük önəm verilmişdir. Fransa Azərbaycanı həmişə maraqlandıran ölkə olmuşdur. Fransanı Azərbaycanda həmişə daha yaxından tanımaq istəmişlər. Düşünürəm ki, bu da bizim əlaqələrin artmasına imkan verən bir məqamdır. Müxtəlif səpkilərdə, müxtəlif səviyyələrdə görüşlərin, səfərlərin, seminarların sayı artmalıdır. İnsanlar gərək bir-birini yaxşı tanısinlər. Fransa həm də Azərbaycan üçün ona görə vacibdir ki, Azərbaycan özünü Avropanın bir hissəsi hesab edir. Ölkəmiz Avropa Şurasının üzvüdür.

Artıq üç ildən çoxdur ki, biz gələcək inkişafımızı Avropaya inteqrasiya ilə bağlayırıq. Fransanın Avropada aparıcı rol oynaması da bizim ölkə üçün vacib bir amildir. Elə bilirəm ki, yaxınlaşmaq ölkələrimizin qarşılıqlı arzusudur və sizin ölkə ilə yaxınlaşmaqla Azərbaycan qarşısında duran çətinliklərin öhdəsindən daha asan gələcəkdir.

Son müddət ərzində biz böyük uğurlar əldə etmişik, nailiyyətlərimiz çox olub, tamamilə dağıdılmış ölkə indi sabit, dinamik inkişaf edən ölkədir. Əlbəttə ki, Azərbaycanda problemlər çoxdur: iqtisadi problemlər, sosial problemlər, yoxsulluq, işsizlik. Bütün bu məsələlərlə növbəti 5 il müddətində yaxından məşğul olacağıq və uğur qazanacağıımıza əminəm. Mən əminəm ki, Azərbaycan Avropa strukturlarına geniş inteqrasiya etdikdən sonra daha uğurla inkişaf edəcəkdir. Heydər Əliyevin Azərbaycanı inkişaf etdirmək siyasəti davam etdiriləcək, çünki həyatın və zamanın sınağından çıxmış bu siyasət özünün doğru olduğunu sübuta yetirmişdir.

Çox vaxtınızı almaq istəmirəm. Azərbaycan haqqında deyəcəyim söz çoxdur. Bu gün dediklərim demək istədiklərimin çox az bir hissəsidir.

İstərdim ki, ünsiyyətimiz davam etsin, gələn dəfə Fransada olarkən məmnuniyyətlə bir daha sizinlə görüş keçirim. İstərdim ki, sizi də Azərbaycana dəvət edim, gəlib hər şeyi özünüz görəsiniz ki, ölkəmiz necə yaşayır, necə inkişaf edir. Təəssüflər olsun ki, bəzən mətbuatın yazdığı qərəzli yazılarla ölkədəki realıq arasında heç bir oxşarlıq olmur. Bir daha dəvətə görə sizə minnətdarlığımı bildirirəm. Ümid edirəm ki, belə görüşlərimiz bir-birimizi daha yaxşı anlamağa kömək edəcəkdir. Çox vaxtınızı almayacağam, bir neçə kəlmə də fransız dilində müraciət edim.

Bugünkü görüşə görə sizə minnətdaram. Mən ingilis dilində danışdım, çünki ingilis dilində tez-tez danışmaq lazım gəlir, ünsiyyətlərimiz davam edərsə, fransız dilində daha tez-tez danışaram və gələn dəfə sizinlə görüşü fransızca keçirərəm.

Yaşasın Fransa, yaşasın Azərbaycan!

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin çıxışı böyük diqqətlə dinlənildi və sürəkli alqışlarla qarşılandı.

Sonra dövlətimizin başçısı İlham Əliyev görüş iştirakçılarının suallarına cavab verdi.

SUAL: Fransa Senatı və Fransa hökuməti nəzərdə tutulan mədəni proqram çərçivəsində işləməkdən çox fəxr edir. İcazə verin, Senatdakı həmkarlarımı, xüsusilə də cənab Dümonu salamlayım. O, Fransa Senatında dostluq qrupunun rəhbəridir, cənab Monteskyönü də salamlayıram. Mənim sualım cənab Prezidentədir. Regional vəziyyətlə bağlı bugünkü gündə Gürcüstanı necə qiymətləndirirsiniz? Sizcə, Gürcüstan Rusiya ilə ABŞ arasında tarazlıq tapa biləcəkmə?

İLHAM ƏLİYEV: Dost kimi, qonşu kimi, birgə layihələrin iştirakçısı kimi, yaxşı siyasi və iqtisadi əlaqələrimiz olduğu ölkə kimi, əlbəttə, Gürcüstandakı vəziyyət bizim üçün də vacibdir. Biz istəyirik ki, Gürcüstandakı vəziyyət sabit olsun. Biz istərdik ki, Gürcüstandakı dostlarımız sülh şəraitində yaşasınlar. Gürcüstanın Azərbaycanla oxşar problemləri var. Onların da qondarma, separatçı “respublikaları” var və bunlar Gürcüstanın ərazi bütövlüyünü pozurlar. Ümumi problemlər bizi bir-birimizə daha sıx yaxınlaşdırır. Mən elə bilirəm ki, bizim coğrafi məkanda, bizim kimi ölkələr üçün əsas məsələ qarşılıqlı əməkdaşlığa çevirməyə çalışmaqdır. Azərbaycanın da Rusiya ilə münasibətlərində çətin dövrlər var idi. 1990-cı illərin

əvvəllərində çoxlu narazılıqlar var idi, bizə çox təzyiq olunurdu. Heç kim üçün sirr deyil ki, Rusiya silahla Ermənistana yardım edirdi, bəzən birbaşa hərbi yardım göstərirdi. Azərbaycana qarşı iqtisadi blokada var idi. Biz elə vaxtları yaşamışıq ki, heç bir məsələdə razılığa gəlmirdik. Xəzər dənizinin sərhədlərə bölünməsi məsələsində də. Bugünkü Rusiya-Azərbaycan münasibətlərinə baxsaq, - bu, həm də Rusiya Prezidenti Putinin fikridir, - münasibətlərimiz əsl qonşuluq münasibətləri nümunəsidir. Biz bütün problemləri həll edə bildik. Xəzər dənizi məsələsində də razılığa gəldik. Siyasi, iqtisadi məsələlərdə razılığa gəldik və hər iki tərəf bu razılıqlardan məmnundur. Elə bilirəm ki, bu qarşıdurma rəqabətin əməkdaşlığa çevrilməsinin gözəl nümunəsidir.

Güclü dövlətlərin maraqları çox vaxt toqquşur, onların mövqeləri çox zaman tam əks olur.

Bizim ölkələr üçün, region üçün ən yaxşısı odur ki, onların mənafeləri, haradasa, bizdən uzaq yerdə toqquşsun. Ona görə də elə bilirəm ki, Gürcüstan da bizim təcrübədən istifadə edəcək və bu qarşıdurmadan çəkinərək əməkdaşlığa başlayacaqdır. Bunun üçün imkanlar mövcuddur. Əgər bizim yardımımız lazım olarsa, bunu etməyə hazırıq. Dediym kimi, Gürcüstanla münasibətlər bizim üçün çox vacibdir. Eyni zamanda, Rusiya ilə münasibətlər də bizim üçün mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Hər ikisi bizim üçün qonşu və dost dövlətdir. Azərbaycan dostları ilə münasibətləri normal məcraya yönəltməyə və yardım göstərməyə həmişə hazırdır. Əminəm ki, yuxarıda qeyd olunan vəziyyət sülh məcrasına düşəcək, sabitləşəcək və narazılıqlar tezliklə aradan qaldırılacaqdır.

SUAL: Son dəfə Ermənistan Prezidenti Koçaryanla Cenevrədə görüşmüşdünüz. Bu görüşdən sonra hər hansı bir irəliləyiş varmı?

CAVAB: Həmin görüş Azərbaycanda keçirilmiş prezident seçkilərindən sonra ilk görüş idi. Bu, habelə mənim Ermənistan Prezidenti ilə də birinci görüşüm idi. Ona qədər biz bir-birimizi tanımırıq. Demək olar ki, bu, bir növ tanışlıq məqsədi daşıyan görüş idi. Əsas məqsəd münaqişənin sülh yolu ilə həlli üzrə bir-birimizə fikirlərimizi bildirmək, keçmişə nəzər salmaq və gələcək imkanları nəzərdən keçirmək idi. Görüşdən sonra prezidentlər tərəfindən mətbuata bəyanat verildi və hər iki dövlət başçısı münaqişənin sülh yolu ilə həll olunmasının vacibliyini bildirdi. Bu bəyanat müsbət hal kimi qiymətləndirilməlidir.

O ki qaldı praktiki addımlara, bu haqda ətraflı söhbət olmadı. Bizim mövqeyimiz bəllidir və o, ədalətlidir. Azərbaycan özünə məxsus olmayan heç nəyi tələb etmir. Biz yalnız özümüzmə məxsus olan əraziləri istəyirik. Ona görə də mövqeyimiz tam ədalətlidir. Hadisələrin necə cərəyan edəcəyini zaman göstərəcəkdir. Bu münaqişənin həlli üçün güclü beynəlxalq vasitəçilik lazımdır. Əgər iki prezident razılaşa bilərsə, onda heç Minsk qrupuna da ehtiyac olmazdı. Bəzən ATƏT-in Minsk qrupunun üzvləri bizə deyirlər ki, siz gedib razılmalıyınsınız və biz də bu razılaşma əsasında işləyirik. Biz razılaşacağıqsa, onda vasitəçiləri neyləyirik? Vasitəçilər münaqişəyə cəlb olunmuş tərəflərə onun həlli yolunu tapmaqda kömək etməlidirlər. Ümidvaram ki, onlar öz fəaliyyətlərini davam etdirəcəklər. Amma eyni zamanda, sizə deyə bilərəm ki, biz hadisələri tələsdirmirik. Azərbaycanın mövqeyi ədalətlidir, vaxt bizə işləyir və beynəlxalq hüquq da bizim tərəfimizdədir. Digər tərəf bunu nə qədər tez başa düşərsə, bu, onlar üçün yaxşı olar.

SUAL: Mənim adım Corc Eskoroldur, universitetdə iqtisadiyyat üzrə professoram. Cənab Prezident, istərdim ki, çox maraqlı və məzmunlu nitqinizə görə Sizə minnətdarlığımı bildirim. Bu təqdimatdan sonra

mən anladım ki, Dağlıq Qarabağ məhfumu sizin ölkə üçün nə dərəcədə böyük əhəmiyyət kəsb edir. Mən Sizə ölkənizin ərazi bütövlüyünü bərpa etmək səylərində uğurlar diləyirəm. İcazə versəydiniz, mən Sizə iki sualla müraciət edərdim. Birinci sual siyasi, ikinci isə iqtisadi xarakterlidir. Bilirəm ki, Azərbaycandan kənar – İranda milyonlarla azərbaycanlı yaşayır. O da məlumdur ki, hazırda İranla ABŞ arasında münasibətlər olduqca pisdır. Lakin Azərbaycan həm ABŞ, həm də Rusiya ilə yaxşı münasibətlərə nail olubdur. Necə düşünürsünüz, 1940-cı illərdə baş vermiş hadisələr təkrar oluna bilərmi? Bu adamlar Azərbaycana – ana vətənlərinə qovuşmaq arzusunun ifadə ediblərmi? Digər sualım neft ehtiyatları ilə bağlıdır. Hələ 1945-ci ildə, müharibənin sonunda elan edilmişdir ki, Azərbaycanın neft ehtiyatları tükənir və daha neft hasil olunmayacaqdır. Bundan sonra, Sizə məlum olduğu kimi, neftçilər ikinci və üçüncü Bakı axtarmağa başladılar. Bəlkə bu belə düşünülmüşdü ki, neft yataqları Azərbaycanın müstəqillik dövrü üçün saxlanılsın?

CAVAB: Şərhinizə və sualınıza görə çox sağ olun. Xaricdə yaşayan azərbaycanlılara gəldikdə, deməliyəm ki, onları bir neçə kateqoriyalara ayırmaq olar. Elə azərbaycanlılar var ki, digər ölkəyə köçüb, orada diaspor kimi yaşayırlar. Digərləri isə başqa ölkə hesab olunsada, öz dədə-baba torpaqlarında yaşayırlar. İranda yaşayan azərbaycanlılar öz ölkəsində yaşayırlar. Onların yaşadığı yer dədə-baba torpaqlarıdır. 40-cı illərdə İranda olan hərəkət oradakı azərbaycanlıların Sovet İttifaqında yaşayan azərbaycanlılarla qovuşmaq hərəkatı deyildi. Bu, Cənubi Azərbaycanda olan müstəqillik hərəkatı idi. Bizim İranla yaxşı əlaqələrimiz var və biz bir-birimizin işlərinə qarışmırıq. Ölkələrimizdə dövlət qurumları, bir sıra məsələlərə baxışımız müxtəlifdir. Lakin aramızda qarşılıqlı anlaşma var. Biz qonşuyuq və dostuq. Əlaqələrimizi elə qurmalıyıq ki, hər iki ölkə bundan xeyir görsün.

İranda yaşayan azərbaycanlılar İran vətəndaşıdır və tarix boyu orada yaşamışlar. Bildiyiniz kimi, Böyük Azərbaycan Rusiya və İran arasında bölünmüşdü. Rusiya imperiyasının tərkibində olan Azərbaycan indi müstəqillik qazandı, İran ərazisində olan Azərbaycan isə indi İranın bir hissəsidir. Mən ölkələrimiz arasındakı münasibətlərin inkişafının tərəfdarıyam və biz bir-birimizin işlərinə qarışmamalıyıq.

Mən, ümumiyyətlə, bir ölkənin digər ölkənin işlərinə qarışmasının əleyhinəyəm. Əgər ölkələr yalnız öz problemlərini həll etməklə məşğul olsalar, mən əminəm ki, nə müharibələr olar, nə münaqişələr olar, nə də qan tökülər.

Azərbaycanın təsdiq olunmuş ehtiyatları ilə bağlı onu deyiblərəm ki, bunun müxtəlif mənbələri vardır. Sovet dövründə neft hasilatı Sibirdə tapılmış ehtiyatlarla müqayisədə, Azərbaycanda artıq səmərəsini itirmişdi. Bu ona görə idi ki, dənizdə neft çıxarmaq qurudakından daha baha başa gəlir. Ona görə də Azərbaycan neftinə diqqət azaldı. Bunun da bizim üçün müsbət sonluğu oldu. Çünki bu, bizə həmin ehtiyatların müstəqillik dövrünə saxlanılmasına imkan verdi. Bu gün Azərbaycanda nə qədər neft ehtiyatları olması haqqında müxtəlif fikirlər vardır. Bəzən elə düşünülür ki, biz neft ehtiyatlarının həcmi ni şişirdirik ki, xarici şirkətləri ölkəyə cəlb edək. Amma xarici şirkətlər bizim rəqəmlərlə yanaşı, öz dəyərləndirmələrini də aparırlar. Azərbaycanın çox böyük neft ehtiyatları və böyük qaz potensialı vardır. Mən əminəm ki, ölkəmiz Avropanın alternativ qaz təchizatçısı olacaqdır. Bu sahədə iş gedir və əminəm ki, neftdən gələn gəlirlər ölkəmizin mənafeyinə xidmət edəcəkdir.

SUAL: Cənab Prezident, Siz burada xatırladınız ki, ölkəniz gələcəkdə Avropa İttifaqına qoşulmaq və ya ən azı, bu təşkilata daha da yaxınlaşmaq niyyətindədir. Eyni zamanda, bildiyiniz kimi, bu ilin dekabr ayında Avropa İttifaqının 25 üzvü Türkiyənin bu təşkilata üzv qəbul olunması məqsədi ilə danışıqların başlanması tarixini müəyyənləşdirəcəkdir. Sizin fikrinizcə, əgər Türkiyə Avropa İttifaqına daxil olarsa, bu, ölkənin həmin quruma yolunu asanlaşdırma biləcəkmidir?

CAVAB: Biz Türkiyəyə bu yolda uğur arzu edirik və əminəm ki, bu məsələ müsbət həll olunacaqdır. Əgər bu baş tutarsa, bunun Azərbaycana da xeyri olar. Amma elə bilirəm ki, hər bir ölkə öz üzərinə düşən işi yerinə yetirməlidir ki, Avropa İttifaqının üzvü ola bilsin. Əlbəttə, təqdimatlar, dəvətnamələr, yardımlar vacibdir. Lakin ölkənin özü standartlara uyğun gəlmirsə, bunlar heç bir nəticə verməyəcəkdir.

Azərbaycan inkişafda olan ölkədir. Azərbaycan münaqişədən, müharibədən, hakimiyyətsizlikdən, vətəndaş müharibəsindən, çevriliş cəhdlərindən, iqtisadi tənəzzüldən çıxıb müstəqilliyini qoruyan ölkədir. Bütün bunlar 1991-ci ildən 1996-cı ilə qədər Azərbaycanın tarixində yer almış hadisələrdir. Yalnız bundan sonra ölkəmizdə demokratik təsisatların, bazar iqtisadiyyatının, iqtisadi islahatların həyata keçirilməsinə başlandı. Gördüyünüz kimi, daha beş il müddətində biz iqtisadi və siyasi islahatları eyni sürətlə davam etdirə bilsək, o zaman standartlarımız Avropa tələblərinə cavab verəcəkdir.

SUAL: Zati-aliləri, mən Sorbonna Universitetində beynəlxalq əlaqələr üzrə təhsil alıram. Hər şeydən əvvəl, belə mötəbər auditoriya qarşısında əla çıxışınıza görə Sizə minnətdarlığımı bildirmək istəyirəm. Mənə elə gəlir ki, hazırda Ermənistanla Azərbaycan arasında olan münasibətlər İkinci Dünya müharibəsi dövründə Fransa ilə Almaniya arasındakı münasibətlərdən heç də pis deyildir. Necə düşünürsünüz, bəlkə ölkələr arasındakı sosial-iqtisadi əlaqələr, birgə layihələr bu münaqişənin həll olunmasına yardım edə bilər? Eyni zamanda, Cənubi Qafqaz ölkələrinin Avropa İttifaqına üzvlüyü məsələsini asanlaşdırma bilər?

Cənab Prezident, Bakı-Ceyhan kəməri Türkiyəyədək uzanacaqdır. Bilmək istərdim ki, bu kəmərin tikintisi Azərbaycana və ümumilikdə regiona nə kimi dəyişikliklər gətirəcəkdir.

Siz demokratik qaydada atanızı əvəz etdiniz. Qərbi bu məsələdə ölkəmizdə daha çox sabitliyə diqqət yetirdi. Eyni zamanda, demokratiya nöqtəyi-nəzərindən Siz hesab edirsinizmi ki, hazırda bu, Qərbi ölkələrindəki vəziyyətə uyğundur?

CAVAB: Ermənistanla Azərbaycan arasındakı iqtisadi münasibətlərə gəldikdə, bizim mövqeyimiz dəyişməz olaraq qalır. Bu ölkə Azərbaycanın zəbt olunmuş ərazilərindən öz işğalçı ordusunu çıxarmayınca, heç bir iqtisadi əlaqələrimiz olmayacaqdır. Düşünürəm ki, bizim bu mövqeyimiz beynəlxalq aləm tərəfindən başa düşülməlidir. Bəzən bu məsələni belə təqdim etməyə çalışırlar ki, guya onlar əməkdaşlıq etmək istəyirlər, biz isə istəmirik. Əlbəttə, Ermənistan bizimlə əməkdaşlığa can atır və onunla iqtisadi əlaqələrin olmaması danışıqlarda müzakirə olunan məsələlərdən biridir. Bu gün bu məsələni həll etməkdən ötrü bütün vasitələrdən istifadə etmək lazımdır. Ona görə də iqtisadi münasibətləri yalnız münaqişənin sülh yolu ilə həllindən sonra bərpa etmək mümkündür.

Bakı-Tbilisi-Ceyhan boru xətti uğurla inşa olunur. Tikintinin 50 faizi artıq tamamlanır və gələn ilin sonunda boru xətti istifadəyə veriləcəkdir. Bu kəməri Azərbaycana gündəlik 1 milyon barrel neft ixrac etməyə imkan verəcəkdir. Neftdən gələn gəlirləri iqtisadiyyatımızın müxtəlif sahələrinə yönəltmək

fikrindəyik. Biz Neft Fondu yaratmışıq və burada neftdən gələn bütün gəlirlər toplanır. Fond şəffaf bir qurumdur və beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən burada auditor fəaliyyəti həyata keçirilir. Fondun idarəçiliyi isə Beynəlxalq Valyuta Fondunun yardımı ilə aparılır. Gələcəkdə burada yığılan vəsait artaraq, nəzərəcarpacaq rəqəmə çatacaq və ölkəmizin inkişafına yardım edəcəkdir.

Azərbaycanda son on il müddətində həyata keçirilən siyasət sübuta yetirdi ki, Heydər Əliyevin müəyyən etdiyi xətt ölkəmizi böhran vəziyyətindən inkişafa doğru aparacaq yeganə xətdir. 1980-ci illərin sonundan hər il ölkədə liderlər dəyişirdi, hərbi çevrilişlər olurdu, vətəndaş müharibəsi baş verirdi.

Yalnız Heydər Əliyev hakimiyyətə gəldikdən sonra bütün bunlara son qoydu. Ermənistanla müharibədə atəşkəs əldə edildi, vətəndaş müharibəsi dayandırıldı, qeyri-qanuni silahlı qruplaşmalar tərkisilahlı oldu. Ölkəyə sülh və sabitlik gəldi. Ona görə də bizim indiki nəslin əsas məqsədi və vəzifəsi həmin siyasəti davam etdirməkdir. Azərbaycanı bu istiqamətdə inkişaf etdirmək çox zəruridir. Deməliyəm ki, əvvəllər ölkəmizin seçim etmək üçün yolları çox idi. Ölkə yeni idi və istənilən inkişaf yolu seçmək olardı. O zaman demokratik təsisatlar yox idi və biz bilərəkdən ən çətin yolu seçdik. Beynəlxalq ictimaiyyətə, beynəlxalq aləmə inteqrasiya yeganə mümkün və düzgün yol idi. Biz bu siyasəti davam etdirəcəik və ölkəmizin demokratikləşdirilməsi prosesini ardıcıl sürətdə aparacağıq.

Soruşursunuz ki, Azərbaycan indi Qərbdə qəbul edilmiş normalara və standartlara tam cavab verirmi? Əlbəttə ki, yox və bu da təbiidir. Qərb bu normaları əsrlər boyu yaratmış və inkişaf etdirmişdir. Cəmi 50 il bundan əvvəlki Avropaya baxsaq, görürük ki, burada demokratiyaya bənzər bir şey yox idi. Müharibələr, irtica, digər xoşagəlməz hallar Avropanı bürümüşdü. Azərbaycan isə bunlardan yenidən qurtarıb, bu dəhşətli miras yenidən arxada qalmışdır. Bizə təsisatların buradakı səviyyəyə çatdırılması üçün vaxt lazımdır. Bu proses gedir və hər il biz məqsədə daha çox yaxınlaşırıq.

SUAL: Siz burada bildirdiniz ki, regiondakı qonşularınızla sülh şəraitində yaşamaq istəyirsiniz. Buraya Xəzər dənizinin statusu məsələsini aid etmək olarmı? Sizin fikrinizcə, Xəzərin statusu ilə bağlı hansı variant daha münasibdir? İkinci sualım: Neft gəlirləri ilə bağlı Siz ən münasib variant kimi Norveç modelini seçdiniz. Gələcək illərdə ölkənizin neftdən əldə olunmuş vəsaitlərin istifadəsi sahəsində ən real və tarazlaşdırılmış məqsədi nədən ibarət olacaqdır?

CAVAB: Neft bizim son məqsədimiz deyil, neft bizim üçün ölkəmizin inkişafı yolunda bir vasitədir. Neft yataqlarına malik olmaq hələ varlı olmaq demək deyildir. Həm hasilat, həm də nəqliyyat vasitələri olduqda müəyyən bir zəmin yaradılır. Son on il müddətində Azərbaycan fəal sürətdə paralel olaraq bu iki amilin həyata keçirilməsi ilə məşğul olur. Milyardlarla dollarları cəlb etmək çox çətinidir, amma bundan da çətini Qərbin riskli hesab elədiyi bir ərazidə neft kəməri inşa etməkdir. Bu gün bizim iki boru kəmərimiz vardır. Onlardan biri nefti Rusiyaya, digəri Gürcüstana nəql edir. Lakin həqiqi irimiqyaslı işləri başlamaqdan ötrü bizə böyük boru xətti lazım idi ki, nefti Aralıq dənizinə çıxarsın. Həmin boru kəməri indi tikilir.

Amma eyni zamanda, biz düşündük ki, Azərbaycan neft gəlirləri əldə etməyə başladıqdan sonra nə olacaq? Bilirsinizmi, yoxsul olmaq həqiqətən çətinidir, amma yoxsulluqdan sonra vəsait əldə edən zaman ondan düzgün istifadə etmək də çətinlik törədir. Ona görə də çalışırıq ki, səhv etməyək. Biz Beynəlxalq Valyuta Fondu ilə bu haqda danışıqlar apardıq və dünyada neft hasil edən bütün ölkələrin neft fondlarının

təcrübəsini öyrəndik. Bizim nümayəndə heyətləri, onlar bu gün burada sizinlədir, həmin ölkələrə getdilər, neft fondlarının təcrübəsini öyrəndilər və qeyd olunduğu kimi, biz Norveçin neft fondunu əsas kimi götürdük. Biz hesab etdik ki, bu, ən şəffaf, ən səmərəli variantdır. Bu variant Norveçdə böyük uğurla nəticələnmişdir. Bu isə, bildiyiniz kimi, heç də bütün neft istehsal edən ölkələrdə baş vermir ki, ölkə hərtərəfli və dinamik inkişaf etsin. Neftdən gələn gəlir insanlara xidmət etməlidir. İnsanlar bunun xeyrini görmürlərsə, demək, bu sahədə düzgün siyasət aparılmayıbdır. Ona görə də lap əvvəldən bizim fondumuz öz işini şəffaf aparır, gəlirlər barədə məlumat mətbuatda dərc olunur, Azərbaycan vətəndaşları vəsaitin miqdarını izləyə bilirlər. Xüsusilə nəzərə almaq lazımdır ki, bütün xərclər cəmləşmiş ölkə büdcəsindən həyata keçirilir, yəni, vəsaitin heç kimin bilməyəcəyi yerə, harayasa kənara xərclənməsinə heç imkan da yoxdur. Əgər xərclər büdcədən ayrılırsa, bu, o deməkdir ki, məsələ parlamentdə açıq müzakirələrə çıxarılır. Dediym kimi, bütün bunlar bizim ölkəyə dinamik, çoxşaxəli inkişaf imkanı verəcəkdir. Azərbaycanda neft tükəndikdən sonra, - bu gec-tez baş verəcəkdir, - bizim iqtisadiyyatımız neftdən asılı olmayaraq tənzimlənəcək və inkişaf edəcəkdir. Biz daha səhər durub, indi etdiyimiz kimi, dünya bazarlarında neftin qiymətlərinə baxmayacağıq. (Alqışlar).

SUAL: Cənab Prezident, məlumdur ki, Qafqazda həm Rusiyanın, həm də ABŞ-ın maraqları vardır. Siz bu iki dövlət arasında tarazlığı saxlamağa necə nail olursunuz?

CAVAB: Elə bilirəm ki, hər şeydən əvvəl, uğur qazanmaq istəyirsənsə, xalqın dəstəyinə arxalanmalısan. Çünki lider xalqın dəstəyi olmadan lider ola bilməz. Ona görə də, hər şeydən əvvəl, gəlin, öz maraqlarımız haqqında düşünək – Azərbaycanın maraqları haqqında, Azərbaycan xalqının maraqları haqqında. Biz xarici siyasətimizi yalnız bu istiqamətdə aparırıq. Azərbaycanın güclü olacağı, müstəqilliyinin dönməz olacağı, insanlarımızın həyatının günbəgün yaxşılaşacağı siyasətimizi necə aparmağımızdan asılı olacaqdır. Başlanğıc nöqtə kimi bu, əsas götürülməlidir. Bizim gələcək xarici siyasətimiz də buna əsaslanacaqdır. Bu gün bizim ölkədə maraqları olan dövlətlər Azərbaycana yalnız ona görə gəlirlər ki, onların maraqları bizim maraqlarımızla üst-üstə düşür. Maraqlarımız üst-üstə düşəndə, onlar bizim ölkəyə gəlirlər və hər iki tərəf özünü məmnun hiss edir. Maraqlarımız üst-üstə düşməyəndə, bizim ölkədə onlara yer tapılmır. Ölkənin maraqlarını nəzərə almadan, kor-koranə bu və ya digər yolu seçsən, elə bilirəm ki, səhv yolla getmiş olarsan.

Xoşbəxtlikdən Azərbaycanda son on ildə aparılan siyasət məhz buna əsaslanmışdır. Ən başlıca məqsəd kimi, Azərbaycanın maraqlarının nədən ibarət olduğu, sonra isə bu maraqların digərlərinin maraqları ilə nə dərəcədə uyğun gəlməsi nəzərə alınmışdır. Azərbaycanda siz adını çəkdiyiniz ölkələrdən savayı, həm də digər ölkələrin maraqları ola bilər. Bu, həm iqtisadi, həm də siyasi maraqlar ola, yaxud mədəniyyətlə də bağlı ola bilər. Bu maraqlar bizim nöqtəyi-nəzərimizə zidd gəlməzsə, heç bir problem ola bilməz. Hər şey əməkdaşlıq əsasında olmalıdır. Bu, qarşılıqlı faydalı və qarşılıqlı hörmətə əsaslanan əməkdaşlıqdır.

SUAL: Siz yalnız Qərbi ölkələri ilə münasibətlərdən bəhs etdiniz. Ölkənizin Şərqlə münasibətləri necə qurulmuşdur? Məsələn Qazaxıstan, Özbəkistan və digər ölkələr ilə.

CAVAB: Adını çəkdiyiniz ölkələrlə bizim yaxşı münasibətlərimiz var. Qonşularımızla – Qazaxıstanla, Özbəkistanla ikitərəfli əlaqələr, daimi ünsiyyət həyata keçirilir və bu ünsiyyət gələcəkdə artacaqdır. Hələ prezidentlərin qarşılıqlı səfərləri də həyata keçirilir.

Bu ölkələr bizə tarixən yaxındır. Azərbaycan hasilatçı ölkə olmaqla yanaşı, həm də təbii sərvətlərin nəqli üçün tranzit ölkə rolunu oynayır. Biz ölkədəki infrastrukturunu ixrac üçün fərqli vasitə kimi təqdim etməyə hazırıq. Bu ölkələrlə bizim iqtisadi münasibətlərimiz uğurla inkişaf edir.

Daha çox Şərqlə doğru yerləşən ölkələrlə də bizim yaxşı əlaqələrimiz vardır. Amma deyə bilmərəm ki, onlar çox intensivdir. Ticarət və iqtisadi əlaqələr az olsa da, siyasi əlaqələr kifayət qədər yaxşıdır. Bizim digər ölkələrlə heç bir problemimiz yoxdur və onlarla qarşıdurma səviyyəsində deyilik. Biz bütün mümkün əməkdaşlığa açıyıq. Azərbaycan açıq qapı siyasəti həyata keçirir, dialoq siyasətinin tərəfdarıdır. Biz sivilizasiyalar arasında, dinlər arasında, etnik qruplar arasında dialoqun tərəfdarıyıq. Keçmiş Sovet İttifaqı məkanında Azərbaycan yeganə yer idi ki, biz etnik qruplar, millətlər, dinlər arasında qarşıdurmanın nə olduğunu bilmirdik. Müstəqillik əldə etdikdən sonra baş vermiş bütün dəhşətli hallara baxmayaraq, biz bu xüsusiyyətimizi saxlaya bildik. Bizim yalnız bir problemimiz var, o da bizə zorla qəbul etdirilmişdir. Bu, Ermənistanın Azərbaycan ərazilərini işğal etməsi ilə bağlı problemdir. Bir daha demək istərdim ki, biz hər bir ölkə ilə istənilən istiqamətdə əlaqələri inkişaf etdirməyə hazırıq.

Azərbaycan Mədəniyyətinin Dostları Fondunun Prezidenti Mehriban Əliyevanın YUNESKO-nun Baş Direktoru ilə görüşündə əməkdaşlığın daha da genişləndirilməsi məsələləri müzakirə olunmuşdur

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Fransaya rəsmi səfəri çərçivəsində onun xanımı, Azərbaycan Mədəniyyətinin Dostları Fondunun prezidenti Mehriban Əliyeva yanvarın 23-də Parisdə, YUNESKO-nun iqamətgahında bu beynəlxalq qurumun baş direktoru Koiçiro Matsuura ilə görüşmüşdür.

Ölkəmizin Fransadakı fəvqəladə və səlahiyyətli səfiri Eleonora Hüseynova bildirmişdir ki, söhbət zamanı baş direktor xalqımızın ədəbi abidəsi olan “Kitabi-Dədə Qorqud” dastanının 1300 illiyi ilə bağlı Bakıda keçirilmiş təntənələrdə iştirak etdiyini xatırlatmış, Prezident Heydər Əliyevin görkəmli dövlət xadimi və dünyanın tanınmış siyasi lideri olduğunu xüsusi vurğulayaraq, Azərbaycanla YUNESKO arasında sıx əməkdaşlığın yaranmasında onun əvəzsiz xidmətlərini yüksək qiymətləndirmişdir.

Mehriban xanım Əliyeva cənab Matsuuranın rəhbərlik etdiyi beynəlxalq qurumun dünyanın, o cümlədən qədim tarixi və zəngin abidələri olan Azərbaycanın mədəniyyətinə və incəsənətinə xüsusi diqqət göstərdiyinə, gözəl memarlıq kompleksinin - İçərişəhərin Dünya Mədəni İrs siyahısına və xanəndə Alim Qasimovun ifasında Azərbaycan muğamlarının bəşəriyyətin qeyri-maddi irs siyahısına daxil edilməsinə görə minnətdarlıq etmişdir.

Daha sonra Mehriban xanım Əliyeva yaratdığı və rəhbərlik etdiyi Azərbaycan Mədəniyyətinin Dostları Fondunun fəaliyyəti və məqsədlərindən söhbət açmış, zəngin mədəniyyətimizin görkəmli, eləcə də gənc nümayəndələrinə himayə və yardım, qədim sənət növlərinin saxlanması və yaşadılması, kitab və kompakt disklərin buraxılması, kimsəsiz və xəstə uşaqlara yardım, onların həyat və tədris şəraitlərinin

yaxşılaşdırılması və sair kimi xeyirxah işlərindən danışmışdır. O, Fondun beynəlxalq miqyaslı tədbirlər də təşkil etdiyini bildirmiş, Bakıda “İpək yolunun musiqisi” festivalı və Yaponiya mədəniyyəti günləri keçirildiyini misal gətirmişdir.

Mehriban xanım Əliyeva Azərbaycan üçün ən mühüm problem – qaçqın-köçkünlər, xüsusilə onların uşaqlarının təhsili məsələsinə toxunmuş, ölkəmizdə bununla bağlı dövlət proqramının hazırlanaraq həyata keçirildiyini vurğulamış, məktəblərin dərs və texniki ləvazimatla təchiz edilməsinə YUNESKO-nun yardım göstərməsini arzulamışdır.

Eyni zamanda, Mehriban xanım Əliyeva çoxmillətli Qafqazda xalq sənətlərinin qorunması, təbliği ilə məşğul olacaq “Qafqaz xalq ənənələri evi”nin Bakıda yaradılması ideyasını cənab Koiçiro Matsuuranın nəzərinə çatdırmışdır. O, dünyada maddi və qeyri-maddi mədəni irsin qorunub saxlanması ümdə vəzifəsi olan YUNESKO-nun bu layihədə əməkdaşlığını təklif etmişdir.

Görüşdə son zamanlar YUNESKO ilə Azərbaycan arasında əlaqələrin daha da genişlənməsi, Azərbaycanın bu mötəbər qurumda çəkisinin və rolunun artırılması üçün Azərbaycan dövlətinin daha çox səy göstərəcəyi vurğulanmışdır.

Mehriban xanım Əliyeva görüşdən xatirə olaraq, YUNESKO-ya müasir azərbaycanlı rəssamın bir tablosunu hədiyyə etmişdir.

Tuluza şəhərindəki “Airbus” təyyarə zavodu ilə tanışlıq

Həmin gün Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Tuluza şəhərinə gəldi. Hava limanında dövlətimizin başçısını şəhərin rəhbər şəxsləri, “Airbus” şirkətinin prezidenti cənab Forgeard və şirkətin baş direktoru cənab Humbert səmimiyyətlə qarşıladılar.

Prezident İlham Əliyev hava limanından birbaşa dünyada məşhur olan “Airbus” təyyarə zavoduna gəldi. Əvvəlcə cənab Forgeard Azərbaycan dövlətinin başçısına şirkətin tarixi, burada istehsal olunan təyyarələr haqqında ətraflı məlumat verdi. Qeyd olundu ki, “Airbus”un zavodlarında istehsalına başlanan A-360 və A-380 airbusları elmin və texnikanın son nailiyyətlərinə əsaslanır. 360-380 sərnişinlik rahat salonu olan bu təyyarələr bir neçə ildən sonra xətlərə buraxılacaqdır.

Prezident İlham Əliyev təyyarələrin yığıldığı sexləri gəzdi, beynəlxalq standartlara cavab verən müasir texnologiya, təyyarələrin salonları ilə tanış oldu və yeni “Airbus”un sükani arxasında əyləşdi.

Zavodla tanışlıqdan sonra dövlətimizin başçısı Xatirə kitabına ürək sözlərini yazdı.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevə xatirə hədiyyəsi - təyyarə maketi təqdim olundu.

Səfər başa çatdı

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev yanvarın 23-də axşam Fransaya rəsmi səfərini başa çatdıraraq, Tuluza şəhərindən vətənə yola düşdü.

Dövlətimizin başçısını hava limanında Tuluza şəhərinin və “Airbus” şirkətinin rəhbərləri səmimiyyətlə yola saldılar.

Prezident İlham Əliyev yanvarın 24-də səhər Bakıya gəldi.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevi Binə beynəlxalq hava limanında Milli Məclisin sədri Murtuz Ələsgərov, Baş nazir Artur Rəzizadə, Prezidentin İcra Aparatının rəhbəri Ramiz Mehdiyev və digər rəsmi şəxslər qarşıladılar.

«AZƏRTAC». 27.01.04

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Rusiya Federasiyasına rəsmi səfəri

Rusiya Prezidentinin iqamətgahında qeyri-rəsmi görüş

Fevralın 5-də axşam Rusiya dövləti başçısının Moskva yaxınlığındakı iqamətgahında – Novo-Oqaryovoda Rusiya Federasiyasının Prezidenti Vladimir Putin ilə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin qeyri-rəsmi görüşü olmuşdur.

Rusiya Prezidenti Azərbaycan dövlətinin başçısını və onun xanımını iqamətgahın önündə mehribanlıqla qarşıladı.

Prezident Vladimir Putin və xanımı Lyudmila Putina Prezident İlham Əliyevi və xanımı Mehriban Əliyevanı iqamətgahda böyük səmimiyyətlə salamladılar. Cənab Vladimir Putin Mehriban xanıma gül dəstəsi təqdim etdi.

Vladimir Putin Azərbaycan Prezidentinin işlərinin gedişi ilə maraqlandı. Prezident İlham Əliyev hər şeyin yaxşı olduğunu bildirdi.

Sonra Rusiya dövlətinin başçısı qonaqları özünün iş otağına dəvət etdi. O, respublikamızın rəhbərini və onun xanımını bir daha salamladı və ümidvar olduğunu bildirdi ki, Azərbaycan Prezidentinin Rusiyaya ilk rəsmi səfəri çox uğurlu və səmərəli olacaqdır.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin və Rusiya Federasiyasının Prezidenti Vladimir Putinin təkbətək görüşü

Fevralın 6-da Kremlin Yaşıl salonunda Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin və Rusiya Federasiyasının Prezidenti Vladimir Putinin təkbətək görüşü oldu.

Prezident Vladimir Putin Azərbaycan Prezidentini salamlayaraq dedi ki, Azərbaycanla Rusiya arasında iqtisadi münasibətlər intensiv inkişaf edir. Xüsusən son iki ildə əmtəə dövriyyəsində böyük artım müşahidə olunmuşdur, ötən ilin 11 ayı ərzində əmtəə dövriyyəsi 40 faiz çoxalmışdır. Müxtəlif iqtisadi layihələr həyata keçirilir, Rusiya-Azərbaycan hökumətlərarası komissiyası intensiv işləyir.

Rusiya rəhbəri vurğuladı ki, müxtəlif sahələrdə, o cümlədən Qafqazda təhlükəsizlik sahəsində əməkdaşlığın genişləndiyi bir şəraitdə terrorizmlə mübarizə xüsusilə fəallaşmışdır. Rusiya Prezidenti dedi: “Əməkdaşlığın bütün bu istiqamətləri Rusiya və Azərbaycan xalqlarının xeyrinədir. Şübhə etmirəm ki, Sizin rəsmi səfəriniz ikitərəfli münasibətlərin daha da inkişafına kömək göstərəcəkdir”.

Moskvaya, Rusiya Federasiyasına rəsmi səfərə dəvətə görə Rusiya dövlətinin başçısına təşəkkür edən Prezident İlham Əliyev Moskva metrosunda çoxlu insan tələfatı ilə nəticələnmiş faciə ilə əlaqədar Prezident Vladimir Putinə və Rusiya xalqına başsağlığı verdi. Prezident İlham Əliyev dedi: “Bu, böyük faciə və böyük dərddir. Bu gün rusiyalılar üçün necə ağır olduğunu başa düşürəm. Mənim başsağlığımı və xəsarət alanların tezliklə sağlması arzularımı qəbul edin”.

Dövlətimizin başçısı Rusiya ilə Azərbaycan arasında ikitərəfli münasibətlərin bütün sahələrdə uğurla inkişaf etdiyindən danışaraq vurğuladı ki, bizim yaxşı siyasi əlaqələrimiz, ikitərəfli məsələlərdə, regional əməkdaşlıq məsələlərində tam qarşılıqlı anlaşmamız var, bir çox beynəlxalq problemlərdə mövqələrimiz uyğun gəlir. Azərbaycan Rusiyanın strateji tərəfdaşdır və biz bu strateji tərəfdaşlığa sadıq. Mən bu xətti davam etdirəcəyəm”.

Azərbaycan Prezidenti bildirdi ki, son üç ildə ikitərəfli əlaqələrimizdə gedən proseslər Rusiya-Azərbaycan münasibətlərinin bugünkü dinamizminin gələcəkdə də inkişaf etdiriləcəyini söyləməyə tam əsas verir. Biz bunda maraqlıyıq, əminik ki, Rusiya və Azərbaycan xalqları sıx qarşılıqlı fəaliyyətdə maraqlıdırlar.

Prezident İlham Əliyevin fikrincə, ikitərəfli münasibətlərdə toplanmış təcrübəyə əsasən inamla demək olar ki, Rusiya-Azərbaycan münasibətlərinin yaxşı gələcəyi var. O, Moskvaya rəsmi səfərə gəlmək barədə dəvətinə və onunla görüşmək imkanına görə Vladimir Putinə bir daha təşəkkür etdi.

Başsağlığına görə Azərbaycan Prezidentinə təşəkkür edən Rusiya rəhbəri Qafqazda və beynəlxalq aləmdə terrorizmlə mübarizədə səyləri birləşdirməyin vacibliyini xüsusi vurğuladı. Rusiya Prezidenti terroru dəhşətli taun adlandıraraq, vətəndaşların təhlükəsizliyinin təmin olunması üçün hüquq mühafizə orqanlarının fəaliyyətini gücləndirməyin zəruriliyini qeyd etdi. Rusiya dövlətinin başçısı Azərbaycanda terrorizmlə mübarizənin yüksək səviyyədə olduğunu xüsusi nəzərə çarpdırdı. O dedi: “Mən bilirəm ki, son illər Azərbaycanda terrorizmlə mübarizədə olduqca səmərəli və ardıcıl tədbirlər görülür”.

Prezident Vladimir Putin ümidvar olduğunu söylədi ki, bu global bəla ilə mübarizədə Azərbaycanla Rusiya arasında əməkdaşlıq davam etdiriləcəkdir.

Geniş heyətdə Rusiya-Azərbaycan danışıqları

Fevralın 6-da, dövlət başçılarının təkbətək görüşündən sonra Böyük Kreml sarayının Yekaterina salonunda Prezidentlər İlham Əliyevin və Vladimir Putinin iştirakı ilə geniş heyətdə Azərbaycan-Rusiya danışıqları keçirilmişdir.

Danışıqlar başlanmazdan əvvəl Prezident Vladimir Putin Rusiya Federasiyasının rəsmi dövlət şəxslərini Prezident İlham Əliyevə təqdim etdi. Prezident İlham Əliyev isə Azərbaycanın rəsmi nümayəndə heyətinin üzvlərini Prezident Vladimir Putinə təqdim etdi.

Sonra danışıqlar başlandı. Rusiya Federasiyasının Prezidenti VLADİMİR PUTİN dövlətimizin başçısına müraciətlə dedi:

-Gün aydın, hörmətli cənab Prezident. İcazə verin, Sizi, nümayəndə heyətinin bütün üzvlərini burada bir daha salamlayım. Biz növbəti görüşümüə çox şadıq. Bir daha vurğulayıram ki, Rusiya ilə Azərbaycan arasında qarşılıqlı fəaliyyətin səviyyəsi son illər özünün inkişafının ən yüksək nöqtəsinə çatmışdır. Biz bunu alqışlayırıq.

Ümid edirik ki, postsovet məkanında, regionda qarşılaşdığımız bütün çətinliklərə baxmayaraq, onları birgə söylərimizlə aradan qaldıra biləcəyik və onlar ikitərəfli münasibətlərin inkişafına əngəl törədən amil olmayacaqdır. Üstəlik, Rusiya və Azərbaycan xalqları arasında dostluq, qarşılıqlı fəaliyyət ənənələri çox möhkəmdir. Atanız, Azərbaycan Prezidenti, ölkəmizdə çox böyük hörmətə malik olan Heydər Əlirza oğlu Əliyev tərəfindən bu sahədə son illər çox iş görülmüşdür. Biz hamımız onu hələ sovet dövründən tanıyıırıq. O, Sovet İttifaqı, beynəlxalq miqyaslı siyasətçi idi.

Siz bilirsiniz ki, bir müddət əvvəl biz qərar çıxararaq, onu Rusiya Federasiyasının ali mükafatına təqdim etdik. Biz Heydər Əliyevi “Müqəddəs apostol Andrey Pervozvanni” ordeni ilə təltif etdik. İşimizi başa çatdırdıqdan sonra mən Rusiya rəhbərliyinin tapşırığını yerinə yetirəcək və bu ordeni yadigar olaraq Sizin ailənizə verəcəyəm.

Əminəm ki, səfərin gedişində Moskvada görəcəyiniz iş faydalı olacaq və belə hallarda deyildiyi kimi, ikitərəfli əlaqələrimizin daha da inkişaf etməsinə, şübhəsiz, təkan verəcəkdir.

Sonra Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İLHAM ƏLİYEV çıxış edərək dedi:

- Çox sağ olun, hörmətli cənab Prezident.

Məni Rusiyaya rəsmi səfərə dəvət etdiyinizə görə bir daha Sizə öz minnətdarlığımı bildirmək istərdim. İkitərəfli münasibətlərimizin necə inkişaf etməsindən, möhkəmlənməsindən və hər iki ölkənin həyat fəaliyyətinin, əslində, bütün sahələrini əhatə etməsindən çox şadam.

Sizin söyləriniz və Prezident Heydər Əliyevin söyləri sayəsində əlaqələrimizin inkişafının çox möhkəm təməli qoyulmuşdur. İndi ən yüksək səviyyədə siyasi dialoq və məsləhətləşmələr aparılır. Biz regional xarakterli və dünya siyasətinə dair məsələlər barəsində məsləhətləşirik və təbiidir ki, ölkələrimiz arasında ikitərəfli münasibətlər danışıqlarımızda öncül yer tutur. Biz siyasi dialoq, iqtisadi əməkdaşlıq çərçivəsində əldə edilmiş uğurlara yalnız sevinə bilərik. Əmtəə dövriyyəsinin hər il artması bizim uğurlu iqtisadi əlaqələrimizin ən əyani göstəricisidir.

Biz humanitar sahədə də uğurla əməkdaşlıq edirik. Azərbaycanda rus mədəniyyətinə, rus dilinə necə qayğı ilə yanaşıldığını bilirsiniz. Ölkəmizdə təhsil rus dilində aparılan 400-dən artıq məktəb vardır və Sovet İttifaqının dağılmasından sonrakı dövrdə onların heç biri bağlanmamışdır. Bütün bunlar çox vacib məqamlardır və xalqlarımızı bir-birinə daha da yaxınlaşdırır.

Biz istəyirik ki, Rusiya və Azərbaycan bundan sonra da dinamik inkişaf etsin, öz fəaliyyətlərini əlaqələndirsinlər. Bu isə öz növbəsində ölkələrimizi, xalqlarımızı bir-birinə daha da yaxınlaşdıracaqdır.

Cənab Prezident, Prezident Heydər Əliyevin təltif edildiyi mükafata görə Sizə çox minnətdaram. Bu, Rusiyanın ali mükafatıdır. Bizim hamımız ümid edirdik ki, bu mükafatı o, Sizin əlinizdən şəxsən ala

biləcəkdir, lakin taleyin hökmü başqa cür oldu. Biz bu mükafatı qayğı ilə qoruyub saxlayacağıq və o, hər bir azərbaycanlının qəlbində özünə yer tapacaqdır. Zənn edirəm ki, bu, bizi, ölkələrimizi, xalqlarımızı birbirinə daha da yaxınlaşdıracaq və gələcəkdə uğurla inkişaf etməyimiz üçün daha əlverişli zəmin yaradacaqdır.

Dostluq və qarşılıqlı anlaşma ruhunda keçən danışıqlarda ölkələrimiz arasında iqtisadi əməkdaşlığın inkişafı, o cümlədən ticarət əlaqələrinin genişləndirilməsi, yanacaq-energetika kompleksi sahəsində işbirliyi və digər məsələlər diqqət mərkəzində oldu. Moskvada imzalanacaq sənədlərin Azərbaycan-Rusiya münasibətlərinin inkişafına yeni təkan verəcəyi vurğulandı.

Geniş heyətdə danışıqlardan sonra “Müqəddəs apostol Andrey Pervozvanni” ordeninin təqdim edilməsi mərasimi olmuşdur.

Rusiya Federasiyasının Prezidenti Vladimir Putinin bəyanatı

- Hörmətli xanımlar və cənablar!

Mən Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Heydər oğlu Əliyevi Moskvada salamlamağıma ürəkdən şadam. Bu, onun yeni vəzifədə – Prezident vəzifəsində xaricə ilk səfərlərindən biridir. Biz bunu Rusiya-Azərbaycan münasibətlərinə diqqət əlaməti kimi qiymətləndiririk.

Biz iki ölkə arasında münasibətlərin inkişafı üçün son illər çox iş görmüşük. Münasibətlərin möhkəmlənməsində Heydər Əlirza oğlu xüsusi rol oynamışdır. Biz bu görkəmli dövlət xadiminin, qeyri-adi insanın və Rusiyanın səmimi dostunun əziz xatirəsini unutmayacağıq. Bu gün mən “Müqəddəs apostol Andrey Pervozvanni” ordenini saxlanmaq üçün İlham Heydər oğluna verdim. Bu mükafat Azərbaycan Prezidenti Heydər Əlirza oğlu Əliyevin xalqlarımız arasında dostluğun və etimadın möhkəmlənməsinə verdiyi müstəsna töhfənin təsdiqi deməkdir.

Bu gün biz Azərbaycan Prezidenti ilə məzmunlu danışıqlar apardıq, gördüyünüz kimi, danışıqların yekunlarına əsasən, Moskva bəyannaməsini imzaladıq. Bəyannamə nəinki strateji tərəfdaşlığı inkişaf etdirmək niyyətində olduğumuzu təsdiqləyir, həm də gələcək perspektiv üçün əməkdaşlığın əsasını müəyyənləşdirir.

Görüşdə biz bir daha təsdiq etdik ki, ölkələrimiz müasir dövrün ən mühüm problemlərinin həllinə eyni və ya oxşar mövqelərdən yanaşır. Məsələn, biz terrorizmlə mübarizədə səyləri birləşdirməyin zəruriliyinə eyni cür baxırıq. Regional və beynəlxalq məsələlərdə, digər global təhdidlərə müqavimət göstərilməsində qarşılıqlı fəaliyyəti gücləndirməyin başqa imkanlarını da real surətdə görürük. Biz Cənubi Qafqazdakı vəziyyəti müzakirə edərkən “Qafqaz dördlüyü” çərçivəsində əməkdaşlığın əhəmiyyətini bir daha vurğuladıq. Əminik ki, Rusiya, Azərbaycan, Gürcüstan prezidentlərinin birbaşa dialoqu regionda sabitliyi möhkəmləndirməyə və bir sıra köhnə problemləri aradan qaldırmağa imkan verəcəkdir.

Xəzər dənizinin hüquqi statusunu da müzakirə etdik. Dağlıq Qarabağ probleminə ciddi diqqət yetirildi. Ermənistan-Azərbaycan dialoquna yenidən başlanması Rusiyada məmnunluqla qarşılanmışdır. Bu gün mən

yararmış vəziyyətin hər iki tərəf üçün məqbul surətdə nizama salınmasına lazımi kömək göstərilməsinə hazır olduğumuzu bir daha təsdiqlədim.

Əlbəttə, biz ikitərəfli işgüzar əməkdaşlığın inkişaf etdirilməsini də ətraflı müzakirə etdik. Ümumi rəyimiz belədir ki, indi əməkdaşlıq genişlənir və bu meyli hər vasitə ilə dəstəkləmək və saxlamaq lazımdır. Belə ki, ötən ilin 11 ayı ərzində qarşılıqlı əmtəə dövriyyəsi, demək olar, 40 faiz artmışdır. Biz mövcud sanballı ehtiyatlardan bundan sonra da istifadə edə bilərik. Qarşılıqlı surətdə faydalı şərtlərlə Azərbaycana enerjidaşıyıcıları göndərilməsinin yeni cədvəli də qəbul edilə bilər. Mən qazı nəzərdə tuturam, biz onu göndərməyə iki il əvvəl başlamışıq. Azərbaycan Prezidenti bu sahədə bəzi məsələləri qaldırdı. Biz onları işgüzar səviyyədə nizama salacağıq.

Əlbəttə, iki ölkənin və ümumən, regionun mənafeələrinə ziyan dəymədən, hərbi-texniki sahədə də birgə işin nəticələri olduqca ümidverici ola bilər.

Bu gün 2004-2006-cı illər üçün humanitar sahədə əməkdaşlıq proqramı da imzalandı. Əminəm ki, zəngin mədəni potensialı və elmdə, incəsənətdə, təhsildə ənənəvi surətdə sıx əlaqələri olan dövlətlərimiz üçün bu istiqamətin son dərəcə böyük əhəmiyyəti var.

Xüsusi vurğulayacağam ki, İlham Heydər oğlunun Azərbaycanda rus dilinə münasibətini biz Rusiyada yüksək qiymətləndiririk. Ötən ilin sentyabrında Bakıda keçirilmiş V Ümumdünya rus mətbuatı konqresi Rusiyada böyük müsbət əks-səda doğurdu. Əminəm ki, alimlərin, jurnalistlərin birbaşa ünsiyyəti, təcrübə və ideya mübadiləsi təkcə Azərbaycanda deyil, digər MDB ölkələrində və ümumən, dünyada rus dilinə və mədəniyyətinə marağın artmasına kömək etmişdir.

Sonda bir daha nəzərə çarpdırmaq istəyirəm ki, aparılmış danışıqları çox konstruktiv və faydalı, Prezident İlham Heydər oğlu Əliyevin Rusiyaya ilk rəsmi səfərini isə ikitərəfli münasibətlərimizdə, strateji tərəfdaşlığın, Azərbaycan və Rusiya Federasiyası xalqları arasında dostluğun möhkəmlənməsində çox mühüm mərhələ hesab edirəm.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin bəyanatı

- Hörmətli xanımlar və cənablar!

Mən, ilk növbədə, Rusiyaya rəsmi səfərə dəvətə görə Rusiya Prezidenti Vladimir Vladimiroviç Putinə bir daha təşəkkürümü bildirmək istərdim.

Ölkələrimiz arasındakı münasibətlər bugünkü mərhələdə qonşular arasında münasibətlərə nümunə ola bilər. Bizim çox ciddi siyasi dialoqumuz, regional məsələlərdə, beynəlxalq siyasət məsələlərində tam qarşılıqlı anlaşmamız var. Əlbəttə, biz ikitərəfli münasibətlərimizdə ildən-ilə böyük tərəqqi olduğunu və bütün istiqamətlərdə əlaqələrin yaxşılaşdığını görürük. Bu, iqtisadi əlaqələrimiz, humanitar sahədə münasibətlərimiz üçün çox ciddi zəmindir.

Bu bazanın əsası Vladimir Vladimiroviç Putinin və Heydər Əlirza oğlu Əliyevin birgə söyləri ilə qoyulmuşdur. Onların ölkələrimizin əlaqələrinin möhkəmlənməsinə yönəlmiş qarşılıqlı münasibətləri, fəaliyyəti, aralarındakı tam qarşılıqlı anlaşma və qarşılıqlı hörmət elə bir zəruri siyasi baza olmuşdur ki,

bütün istiqamətlərdə münasibətlər bunun üzərində qurulmağa başlamışdır. Çox qısa bir müddətdə hamı gördü ki, biz bütün istiqamətlərdə hissediləcək irəliləyişə nail olmuşuq. Ölkələrimiz arasında əmtəə dövriyyəsi ilbəl, özü də çox ciddi sürətlə artır. Bu gün keçirilən danışıqlar və işgüzar söhbətlər bizi bir daha əmin etdi ki, gələcəkdə bunu daha da genişləndirməliyik.

Ölkələrimizin iqtisadiyyatları dinamik inkişaf edir. Hər iki ölkədə ümumi daxili məhsul istehsalı sabit şəkildə artır ki, bu da əmtəə dövriyyəsinə çoxaltmaq üçün yaxşı zəmin yaradır.

Biz ümid edirik ki, energetika sektorunda əməkdaşlığımız davam etdiriləcəkdir. Bu əməkdaşlıq Rusiyanın və Azərbaycanın mənafelərinə cavab verir, bizə iqtisadi səmərə gətirir, habelə ölkələrimiz arasında çox mühüm körpüdür. Biz belə müsbət təcrübəni inkişaf etdirəcəyik və bu məsələlərdə tam qarşılıqlı anlaşma mövcuddur.

Əvvəllər müxtəlif məsələlərə münasibətdə mövqələrimizdə mövcud olan müəyyən fikir ayrılıqları, demək olar, tamamilə aradan qaldırılmışdır. Buna Xəzər dənizinin statusu haqqında məsələni də, - bu məsələ ilə əlaqədar ölkələrimiz arasında ikitərəfli saziş var, - bütün digər sahələrdə əməkdaşlığı da aid etmək olar.

Biz beynəlxalq terrorizmə qarşı mübarizədə çox uğurla əməkdaşlıq edirik. Təəssüf ki, bizim ölkələrimiz – Rusiya da, Azərbaycan da beynəlxalq terrorizmin qurbanları olmuşlar və bu, indi də davam edir. Bizdə belə bir tam qarşılıqlı anlaşma vardır ki, bu bəla ilə yalnız birlikdə, əlbir mübarizə aparmaq mümkündür. Bu əməkdaşlıq bundan sonra da davam etdiriləcəkdir.

Azərbaycan cəmiyyətini neçə illərdir ki, narahat edən əsas məsələ Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həllinin uzanmasıdır. Minsk qrupunun həmsədri kimi Rusiya bu münaqişənin sülh yolu ilə nizama salınması üçün böyük səy göstərir. Azərbaycan bu münaqişənin nizama salınması yollarını sülh danışıqlarında görür. Biz ümid edirik ki, Minsk qrupunun fəaliyyəti nəticəsində problemin beynəlxalq hüquq normaları və ölkələrin ərazi bütövlüyü prinsipləri əsasında ədalətli həlli mümkün olacaqdır.

Bu mövzuda ikitərəfli dialoq davam etdirilir və biz ümidlə gözləyirik ki, Minsk qrupu yeni təkliflər verəcəkdir.

Hərbi-texniki əməkdaşlıq sahəsində münasibətləri bundan sonra da inkişaf etdirmək üçün yaxşı əsas vardır. Artıq bu əməkdaşlığın təməli qoyulmuşdur. Biz bu istiqamətdə fəaliyyətin davam etdiriləcəyinə çox ümid edirik. Hesab edirəm ki, bu, hər iki tərəf üçün çox faydalı ola bilər.

Hörmətli Vladimir Vladimiroviç humanitar sahədə əlaqələrimizdən danışdı. Biz buna çox böyük əhəmiyyət veririk. Sovet İttifaqı dağılandıqdan sonra, xoşbəxtlikdən, Azərbaycanda rus mədəniyyətinə, rus dilinə münasibətdə heç bir dəyişiklik olmadı. Bir çox məsələlərdə isə hətta tərəqqi müşahidə olunur. İkitərəfli görüşümüz zamanı mən dedim ki, Azərbaycanda rus dilində təhsil verən 400-dən artıq məktəb vardır. Azərbaycanın, demək olar ki, bütün ali məktəblərində rus dilində də təhsil verilir. Bütün bu illər ərzində bir məktəb də bağlanmamışdır. Bu, Prezident Heydər Əliyevin siyasətidir və həmin siyasət bundan sonra da davam etdiriləcəkdir. Bu gün xalqlarımızın bir-biri ilə necə əməkdaşlıq etdiklərini görmək çox xoşdur. Azərbaycanda böyük rus icması, Rusiyada isə böyük Azərbaycan icması vardır. Mədəniyyətlərimizin bir-birinə qarşılıqlı nüfuz etməsinə, hətta mən deyərdim ki, bir-birini qarşılıqlı surətdə zənginləşdirməsinə yönəldilmiş bu siyasət çox vacibdir. Biz rus mədəniyyətinə, rus dilinə və bu baxımdan Rusiya ilə bağlı olan

hər şeyə gələcəkdə də çox qayğı ilə yanaşacağıq. Zənnimcə, Azərbaycanda keçirilmiş və keçiriləcəyi nəzərdə tutulan Rusiya mədəniyyəti günləri, Rusiyada Azərbaycan mədəniyyəti günləri ölkələrimizin, xalqlarımızın bir-birinə daha da yaxınlaşmasına kömək edəcəkdir. Biz bunda maraqlıyıq.

Dünən olduğu kimi, bu gün də Azərbaycanın siyasəti ondan ibarətdir ki, ölkələrimiz ikitərəfli əsasda, regional planda, beynəlxalq miqyasda daha sıx qarşılıqlı fəaliyyət göstərsinlər. Bu, bizə böyük fayda verəcəkdir.

Fürsətdən istifadə edib, bu dəvətə, səmimiyyətlə qarşılandığıma görə bir daha öz minnətdarlığımı bildirmək istəyirəm. Ümid edirəm ki, görüşlərimiz gələcəkdə də davam edəcək və bu görüşlər ölkələrimizin bir-birinə daha da yaxınlaşmasına kömək göstərəcəkdir.

“Müqəddəs Apostol Andrey Pervozvanni” ordeninin təqdim edilməsi

Kremldə təkbətək görüş başa çatdıqdan sonra Rusiya dövlətinin Prezident Heydər Əliyevi təltif etdiyi “Müqəddəs apostol Andrey Pervozvanni” ordeninin dövlətimizin başçısı İlham Əliyevə təqdim olunması mərasimi keçirildi.

Mərasimin başlanmasından əvvəl Prezident Vladimir Putin Rusiya Federasiyasının rəsmi dövlət nümayəndələrini Prezident İlham Əliyevə təqdim etdi. Sonra Prezident İlham Əliyev Azərbaycan Respublikasının rəsmi nümayəndə heyətinin üzvlərini Prezident Vladimir Putinə təqdim etdi.

Sonra ordenin təqdim olunması mərasimi başlandı. Əvvəlcə Rusiya Federasiyasının Prezidenti Vladimir Putin çıxış etdi. O, Rusiya-Azərbaycan münasibətlərinin inkişafından ətraflı danışaraq dedi ki, son iki ildə bu münasibətlərin inkişafında sovet və dünya, beynəlxalq miqyaslı görkəmli siyasətçi Heydər Əlirza oğlu Əliyev əvəzsiz, xüsusi rol oynamışdır. Məhz onun söyləri sayəsində indi Rusiya-Azərbaycan münasibətlərində heç bir problem yoxdur və əlaqələrimiz gündən-günə möhkəmlənir.

Ölkələrimiz arasında iqtisadi münasibətlərin, xüsusən yanacaq-energetika kompleksində əməkdaşlığın inkişaf perspektivlərinə toxunan Prezident Vladimir Putin bildirdi ki, bizim mədəni əlaqələrimizin inkişafında da böyük perspektivlər var. O, Azərbaycanda rus dilinə və rusdilli əhaliyə qayğını xüsusi nəzərə çarpdıraraq, bu qayğıya görə Azərbaycan rəhbərliyinə minnətdarlığını söylədi.

Rusiya Federasiyasının rəhbəri dedi ki, bu gün o, Prezident Heydər Əliyevi Rusiya dövlətinin bu yüksək ordeni ilə təltif edən Rusiya hökumətinin, rəhbərliyinin qərarını və iradəsini yerinə yetirir və mükafatı Azərbaycanın rəhbəri İlham Əliyevə təqdim edir. O, ordenin etibarlı şəkildə qorunub saxlanılacağına ümid bəslədiyini söylədi və bir daha xatırlatdı ki, Rusiya-Azərbaycan münasibətlərində tərəqqi məhz Heydər Əliyevin söyləri sayəsində yaranmışdır.

Sonra Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev çıxış edərək, Azərbaycan xalqının ümummilli lideri Heydər Əliyevin “Müqəddəs apostol Andrey Pervozvanni” ordeni ilə təltif olunmasına görə Prezident Vladimir Putinə təşəkkürünü bildirdi. Dövlətimizin başçısı dedi ki, Prezident Heydər Əliyev Rusiya-Azərbaycan münasibətlərinin inkişafı üçün, Rusiya və Azərbaycan xalqları arasında əlaqələrin möhkəmlənməsi üçün çox iş görmüşdür. Biz hamımız çox istərdik ki, bu ordeni Vladimirdən Heydər Əliyevin məhz özü

qəbul edəydi. Amma taleyin hökmü başqa cür oldu. Prezident İlham Əliyev bu ordenin etibarlı şəkildə saxlanılacağına əmin etdi, onun təqdim olunmasını bütün Azərbaycan xalqına böyük hədiyyə kimi qiymətləndirdi.

Dövlətimizin başçısı Azərbaycan-Rusiya münasibətlərinin inkişafından danışaraq bildirdi ki, iqtisadi əlaqələrdə ildən-ilə böyük yüksəliş müşahidə edilir. Xüsusilə son illərdə ölkələrimiz arasında əmtəə dövriyyəsində böyük artım nəzərə çarpır və bütün bunlar iki ölkə rəhbərlərinin sıx siyasi təmasları sayəsində mümkün olmuşdur.

Daha sonra respublikamızın rəhbəri xalqlarımız, ölkələrimiz arasında mədəni əlaqələrdən də söhbət açaraq dedi: “Azərbaycan postsovet dövlətləri arasında, bəlkə də, yeganə ölkədir ki, burada heç bir rus məktəbi bağlanmayıbdır. Ölkəmizdə Slavyan Universiteti və 400-dək rus məktəbi fəaliyyət göstərir. Rusiya ilə və rus xalqı ilə yaxınlaşmaq ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin siyasəti idi və bu siyasət davam etdiriləcəkdir”.

Sonra Böyük Kreml sarayının, Yekaterina salonunda geniş heyətdə Rusiya-Azərbaycan danışıqları oldu. Danışıqlarda Azərbaycan Respublikasının və Rusiya Federasiyasının hökumət nümayəndə heyətləri iştirak edirdilər.

Sənədlərin imzalanması

Geniş heyətdə görüşdən sonra Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin və Rusiya Prezidenti Vladimir Putinin iştirakı ilə Rusiya-Azərbaycan sənədlərinin imzalanma mərasimi oldu.

İTAR-TASS və AzərTAc agentlikləri arasında informasiya sahəsində əməkdaşlıq haqqında Saziş imzalandı. Sazişi Rusiya tərəfindən İTAR-TASS-ın baş direktoru Vitali İqnatenko, Azərbaycan tərəfindən AzərTAc-ın baş direktoru Aslan Aslanov imzaladılar.

Sonra Rusiya Federasiyası hökuməti ilə Azərbaycan Respublikası hökuməti arasında məxfi informasiyanın qarşılıqlı surətdə qorunması haqqında Saziş imzalandı. Bu sənədi Rusiya tərəfindən Rusiya Federal Təhlükəsizlik Xidmətinin direktoru Nikolay Patruşev, Azərbaycan tərəfindən xarici işlər naziri Vilayət Quliyev imzaladılar.

Rusiya Federasiyası hökuməti ilə Azərbaycan Respublikası hökuməti arasında sərbəst ticarət haqqında 1992-ci il 30 sentyabr tarixli Sazişə sərbəst ticarət rejimindən istisnalar haqqında Protokolu Rusiya tərəfindən iqtisadi inkişaf və ticarət nazirinin müavini Dmitri Suxoparov, Azərbaycan tərəfindən isə Baş nazirin birinci müavini Abbas Abbasov imzaladılar.

2004-2006-cı illər üçün Rusiya Federasiyası ilə Azərbaycan Respublikası arasında humanitar sahədə əməkdaşlıq proqramını Rusiya tərəfindən xarici işlər naziri İqor İvanov, Azərbaycan tərəfindən baş nazirin birinci müavini Abbas Abbasov imzaladılar.

Bu sənədlər imzalandıqdan sonra prezidentlər Vladimir Putin və İlham Əliyev mərasim iştirakçılarının alqışları altında Rusiya Federasiyasının və Azərbaycan Respublikasının Moskva Bəyannaməsini imzaladılar.

Moskva Bəyannaməsi imzalandıqdan sonra Rusiya Prezidenti Vladimir Putin və Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev bəyanatlarla çıxış etdilər.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Rusiya Hökumətinin Sədri Mixail Kasyanov ilə görüşü

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev fevralın 6-da, Moskvaya rəsmi səfəri çərçivəsində Rusiya Federasiyası hökumətinin sədri Mixail Kasyanov ilə görüşmüşdür.

Rusiya hökumətinin sədri dövlətimizin başçısını hörmət və ehtiramla qarşıladı.

Sonra Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev ilə Rusiya hökumətinin sədri Mixail Kasyanov arasında görüş oldu.

Söhbət zamanı xatırladıldı ki, son illər Azərbaycanla Rusiya arasında iqtisadi əlaqələr daim inkişaf edir və hazırda bir sıra layihələr həyata keçirilir. Ölkələrimiz arasında əməkdaşlıq üçün yaxşı müqavilə-hüquqi baza yaradılmışdır. İndiyədək 100-dən artıq sənəd imzalanmışdır ki, bunların da 70-dən çoxu dövlətlərarası və hökumətlərarası sazişdir. Azərbaycan Rusiyanın bir sıra subyektləri ilə də iqtisadi əlaqələr saxlayır.

Məmnunluqla vurğulandı ki, ötən il Azərbaycanla Rusiya arasında əmtəə dövriyyəsi 489,3 milyon dollara çatmışdır və gələcəkdə bunu daha da artırmaq üçün real imkanlar var. Azərbaycanın ümumi əmtəə dövriyyəsində Rusiyanın payı 40 faizdir. İndi Azərbaycanda Rusiya kapitalının iştirakı ilə 350-dən çox müəssisə və təşkilat yaradılmışdır ki, onların da 151-i müştərək, 83-ü 100 faiz Rusiya kapitalı olan qurumlardır. Bundan əlavə, 116 nümayəndəlik və filial fəaliyyət göstərir.

Prezident İlham Əliyev hökumətlərarası iqtisadi komissiyanın fəaliyyətindən razı olduğunu bildirdi və gələcəkdə onun işini daha da gücləndirməyin zəruriliyini vurğuladı. Dövlətimizin başçısı bildirdi ki, bu ilin birinci rübündə Bakıda iri müəssisələrin rəhbərlərinin iştirakı ilə “Rusiya-Azərbaycan iqtisadi münasibətləri: yekunlar, vəziyyət və perspektivlər” mövzusunda iqtisadi forum təşkil ediləcəkdir. Ölkələrimiz arasında yanacaq-energetika kompleksində müxtəlif layihələr uğurla həyata keçirilir. Ötən il Bakı-Novorossiysk boru kəməri ilə 2,6 milyon ton Azərbaycan nefti nəql edilmişdir, Rusiyadan alınan təbii qazın həcmi isə 6 milyard kubmetrə çatdırmaq nəzərdə tutulur.

Cənab Mixail Kasyanov Azərbaycanla iqtisadi-ticarət əlaqələrinin genişlənməsinə Rusiyanın böyük maraq göstərdiyini bildirərək qeyd etdi ki, bu sahədə əməkdaşlığın genişləndirilməsi üçün yaxşı potensial var. Bundan istifadə edilməsi hər iki tərəf üçün faydalı ola bilər. Hökumətin sədri Rusiya Federasiyasının ayrı-ayrı subyektləri ilə Azərbaycan arasında birbaşa əlaqələrin olmasını müsbət hal kimi qiymətləndirdi.

Rusiya hökumətinin sədri Azərbaycan dövləti başçısının Moskvaya ilk rəsmi səfərinin ölkələrimiz arasında münasibətlərin daha da möhkəmlənməsi və dərinləşməsi baxımından böyük əhəmiyyəti olacağını vurğuladı. Söhbət zamanı qarşılıqlı maraq doğuran bir sıra məsələlər, xüsusilə iqtisadi əlaqələrin perspektivləri barədə geniş fikir mübadiləsi aparıldı.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Rusiyanın Müdafiə Naziri Sergey İvanovla görüşü

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev fevralın 6-da Kremldə, onun üçün ayrılmış rəsmi iqamətgahda Rusiya Federasiyasının müdafiə naziri Sergey İvanovu qəbul etmişdir.

Görüşdə iki ölkə arasında hərbi-texniki əməkdaşlığa dair müqavilənin yerinə yetirilməsi barədə ətraflı fikir mübadiləsi aparıldı.

Prezident İlham Əliyevlə görüşdən sonra Rusiyanın müdafiə naziri Sergey İvanov jurnalistlərə verdiyi müsahibəsində dedi ki, Azərbaycanın yeni seçilmiş Prezidenti ilə hərbi və hərbi-texniki əməkdaşlığın indiki səviyyəsi və perspektivləri, bu sahədə əməkdaşlığın daha da möhkəmləndirilməsi, sabit və ardıcıl xarakter alması məsələləri müzakirə edildi. Cənubi Qafqaz regionunda təhlükəli qaynar nöqtələrdə vəziyyətin sabitləşdirilməsi də söhbətin əsas mövzularından biri oldu. Sergey İvanov ötən il Bakıya səfər etdiyini xatırladaraq, bu il də Azərbaycana gələcəyini vurğuladı.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Rusiya Federal Məclisi Federasiya Şurasının Sədri Sergey Mironov ilə görüşü

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev fevralın 6-da Rusiya Federasiyası Federal Məclisinin Federasiya Şurasına gəldi.

Dövlətimizin başçısını binanın önündə Federasiya Şurasının sədri Sergey Mironov böyük mehribanlıqla qarşıladı. Prezident İlham Əliyevə gül dəstəsi təqdim olundu.

Sonra Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev ilə Federasiya Şurasının sədri Sergey Mironov arasında görüş oldu.

Cənab Sergey Mironov görkəmli dövlət xadimi Heydər Əliyevin vəfatı ilə əlaqədar Prezident İlham Əliyevə bir daha başsağlığı verdi və bildirdi ki, Azərbaycanın ümummillə liderinin ölkələrimiz arasında əlaqələrin inkişafında çox böyük xidmətləri olmuşdur və bu, heç vaxt unudulmayacaqdır.

O, Rusiya və Azərbaycanın qanunvericilik orqanları arasında əməkdaşlığın səviyyəsindən çox razı olduğunu və bunun gələcəkdə inkişaf etdirilməsi üçün əlindən gələni edəcəyini söylədi.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev həmin gün Moskva metrosunda törədilmiş terror aktı nəticəsində insanların həlak olması ilə əlaqədar Federasiya Şurasının sədri Sergey Mironova başsağlığı verdi və bu hadisə zamanı yaralanan insanların tezliklə şəfa tapmasını arzuladı.

Söhbət zamanı “Qafqaz dördlüyü” çərçivəsində parlament sədrlərinin iştirakı ilə keçirilən görüşlərin əhəmiyyətindən danışıldı və bu görüşlərin gələcəkdə də davam etdirilməsinin zəruriliyi vurğulandı.

Sonra Prezident İlham Əliyev Federasiya Şurasının üzvləri ilə tanış oldu, onlarla səmimi söhbət etdi.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Rusiya Federasiyası Dövlət Dumasının Sədri Boris Qrızlov ilə görüşü

Həmin gün Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Rusiya Federasiyasının Dövlət Dumasına gəldi. Dövlətimizin başçısını parlament binasının önündə Dövlət Dumasının sədri Boris Qrızlov və digər rəsmi şəxslər səmimiyyətlə qarşıladılar.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev ilə Rusiya Dövlət Dumasının sədri Boris Qrızlov arasında keçirilən görüşdə Azərbaycan-Rusiya əlaqələrinin genişləndirilməsi barədə, əməkdaşlığın möhkəmləndirilməsində hər iki ölkənin qanunverici orqanlarının rolu haqqında geniş fikir mübadiləsi aparıldı.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Rusiyanın Xarici İşlər Naziri İqor İvanov ilə görüşü

Fevralın 7-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Kremldə, onun üçün ayrılmış iqamətgahda Rusiya Federasiyasının xarici işlər naziri İqor İvanovu qəbul etmişdir.

Prezident İlham Əliyev söhbət zamanı bildirdi ki, son illər Azərbaycan-Rusiya münasibətləri sürətlə inkişaf edir və onun Moskvaya səfəri zamanı aparılan danışıqlarda əməkdaşlığın bu perspektivləri geniş müzakirə olunmuşdur. Dövlətimizin başçısı vurğuladı ki, onun keçirdiyi görüşlərin əsas mövzularından biri beynəlxalq terrorizmə qarşı mübarizə ilə bağlı idi.

Azərbaycan Prezidenti son üç ildə ölkəmizin xarici siyasət idarələrinin fəaliyyətinin əlaqələndirilməsində nəzərə çarpan müsbət meyli xüsusi vurğuladı. Dövlətimizin başçısı dedi ki, prezidentlər Heydər Əliyevin və Vladimir Putinin siyasi iradəsi sayəsində indi Azərbaycanla Rusiya arasında regional və beynəlxalq məsələlərdə heç bir fikir ayrılığı yoxdur.

Səmimi görüşə görə minnətdarlığını bildirən Rusiyanın xarici işlər naziri İqor İvanov vurğuladı ki, fevralın 6-da Moskvada törədilmiş terror aktı ölkəmizin istər Qafqaz regionunda, Rusiyada, istərsə də beynəlxalq aləmdə terrorizmlə mübarizədə səylərini birləşdirməsinin vacibliyini bir daha təsdiqlədi.

Söhbət zamanı beynəlxalq və regional problemlərə, habelə qarşılıqlı maraq doğuran digər məsələlərə də toxunuldu.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Moskva Dövlət Beynəlxalq Münasibətlər İnstitutunda (Universitetində) görüşü

Fevralın 7-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev vaxtilə təhsil aldığı və dərs dediyi ali məktəbin – Rusiya Xarici İşlər Nazirliyinin Moskva Dövlət Beynəlxalq Münasibətlər İnstitutunun (Universitetinin) professor-müəllim heyəti ilə görüşmüşdür.

Dövlətimizin başçısını bu mötəbər təhsil ocağının binası qarşısında rektor Anatoli Torkunov, müəllimlər və tələbələr böyük səmimiyyətlə qarşıladılar.

Görüşü MDBMİ (U)-nun rektoru, Rusiya Elmlər Akademiyasının müxbir üzvü Anatoli Torkunov açdı.

MDBMİ (U)-nun rektoru Anatoli Torkunovun çıxışı

- Azərbaycan Respublikasının çox hörmətli Prezidenti İlham Heydər oğlu Əliyev!

Çox hörmətli Mehriban Arif qızı!

Hörmətli qonaqlar, əziz dostlar, həmkarlar!

Çox hörmətli cənab Prezident!

MDBMİ (U)-da və əmin olduğumuz kimi, peşəkarlıq və mənəvi cəhətdən, şəxsiyyət kimi formalaşmanızda rolu olmuş doğma universitetin divarları arasında Sizi səmimi qəlbədən salamlamağa şadiq. Bu gün, tələbə kimi auditoriyaya ayaq basdığımız ilk gündən 25 il keçəndən sonra Siz indi doğma universitetinizin qapısından tələbə ikən öyrəndiyiniz dünya siyasi elitasının parlaq nümayəndəsi kimi daxil olursunuz. Əminik ki, Sizin sürətlə artmaqda olan bilik və təcrübəniz Azərbaycanın tərəqqisinə, Azərbaycan Respublikası ilə Rusiya Federasiyası arasında dostluğun və əməkdaşlığın, habelə sülhün və beynəlxalq təhlükəsizliyin möhkəmlənməsinə kömək edəcəkdir. Universitetimizdən pərvazlananlar arasında həyatda öz layiqli yerini tutmuş, insanların, korporasiyaların, hökumətlərin taleyi etibar edilmiş, beynəlxalq problemlərin həllinin onlardan asılı olduğu xeyli məzun vardır. Bununla belə, hakimiyyətin və məsuliyyətin ən uca zirvəsinə belə sürətlə və belə layiqli yüksəlişin şahidi olmaq bizə az-az nəsb olur. Bunu dərk etmək xüsusilə xoşdur ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti həyatının MDBMİ (U)-da keçən təkcə universitetimizin iki diplomuna layiq görülmüş hissəsi barədə səmimi, həsrətli xatirələrini indiyədək davam edən şəxsi, qeyri-formal, mehriban əlaqələri və münasibətləri ilə də qoruyub saxlayır. Biz bir də onunla fəxr edirik ki, indi də Moskvaya gələndə Sizin üçün doğma olan mədəniyyət və dil mühitinin, dostlarınızın, Sizi xatırlayan və sevənlərin hamısının əhatəsində olursunuz.

Bu həm Sizin, həm də bizim xidmətimizdir. Universitetimizin Elmi şurasının tapşırığını yerinə yetirərək, Sizə MDBMİ (U)-nun Fəxri doktoru adının verilməsi haqqında qərarını elan etməkdən xüsusi məmnunluq duyuram. Bu ada layiq görülmüş parlaq şəxsiyyətlər sırasına Sizin simanızda daha bir layiqli insan da əlavə olunur. Şübhə etmirik ki, MDBMİ (U)-nun sadıq olduğu yüksək humanist məqsədlər Sizin həyat fəlsəfənizlə, mənəvi ideallarınızla həmahəngdir.

Bu gün Sizə təqdim etdiyimiz diplom bizim belə bir inamımızın rəmzidir ki, bu ahəngdarlıq XXI əsrdə Azərbaycan-Rusiya münasibətlərində də öz əksini tapacaqdır. Bu münasibətlərin səviyyəsi, məzmunu, rəngarəngliyi bizim üçün son dərəcə vacibdir. Coğrafi, tarixi baxımdan bizə yaxın olan və mədəni cəhətdən böyük sürətlə inkişaf edən Azərbaycan Rusiyanın ümumi beynəlxalq siyasətində əzəldən öncül mövqe tutur. Belə güman etməyə əsasımız vardır ki, Sizin prezident vəzifəsinə başlamağınızla həmin ənənə daha da möhkəmlənəcəkdir. Sizə deyə bilərəm ki, Moskvada apardığınız danışıqlar, Vladimir Vladimiroviç Putinlə imzaladığınız sənədlər münasibətlərimizin gələcək inkişafı, dövlətlərimizin əməkdaşlığının möhkəmlənməsi və dünən Kremldə Sizin də, Vladimir Vladimiroviç Putinin də qeyd etdiyi kimi, Azərbaycan və Rusiya vətəndaşlarının bir-birinə daha da yaxınlaşması üçün çox böyük əhəmiyyətə malikdir.

MDBMİ (U)-nun arxivlərində 16 yaşlı İlham Əliyevin qəbul imtahanları zamanı rus ədəbiyyatından yazdığı inşa yazısı durur. Bu yazıda Aleksandr Sergeyeviç Puşkinin Onegini yetişdirmiş cəmiyyətdə “sabah da

dünənki kimidir” sözləri sitat gətirilir. Nə bilmək olar, bəlkə bu ibarə sabahın dünənkindən də yaxşı olması üçün zəhmət çəkəcək, qüvvəsini, istedadını, ilhamını əsirgəmədən işləyəcək gələcək Azərbaycan Prezidentinin alın yazısı idi. Atanız və müəlliminiz, qeyri-adi dərəcədə müdrik və uzaqgörən görkəmli dövlət xadimi Heydər Əlirza oğlu Əliyev bütün parlaq, şərəfli həyatını məhz buna - insanlara, böyük ideyalara fədakarlıqla xidmətə həsr etmişdir. Onun çox zəngin tərcümeyi-halı, nəhəng şəxsiyyəti, danılmaz nüfuzu özü-özlüyündə hər bir varis üçün böyük vəsiyyət və çağırışdır. Sizin bəxtinizə təkcə keçmiş nailiyyətlərinin və dərslərinin deyil, həm də Heydər Əlirza oğlunun ölkəniz üçün nəzərdə tutduğu gələcəyin də varisi olmaq düşmüşdür. Biz fəxr edirik ki, Heydər Əlirza oğlu universitetimizin Fəxri doktoru idi və biz iki il bundan əvvəl universitetimizdə bu böyük şəxsiyyətlə görüşmək, onun parlaq nitqini dinləmək şərəfinə nail olmuşduq.

İcazə verin, Sizi əmin edim ki, MDBMİ (U)-nun Fəxri doktoru bu xeyirxah və nəcib işdə bu gün müvafiq şəhadətnaməni ona təqdim edən müttəfiqlərinin, dostlarının sədaqətinə həmişə ümid bəsləyə bilər. Bununla da, biz ağır hakimiyyət yükünü öz çiyinlərinə götürmüş və bu hakimiyyətdən sülh, xoşbəxtlik və xeyirxahlıq naminə istifadə etməyə hazır olan bir siyasətçiyə, insana və onun siyasətinə səmimi rəğbət hisslərimizi ifadə edirik.

Universitetimizin Nizamnaməsinə uyğun olaraq, MDBMİ (U)-nun Fəxri doktoru dərəcəsi verilməsinin dəqiq müəyyən edilmiş qaydası mövcuddur. Statusa uyğun olaraq, bu dərəcə beynəlxalq münasibətlərin inkişafına, sülhün və təhlükəsizliyin möhkəmlənməsinə, müxtəlif xalqlar və ölkələr arasında qarşılıqlı anlaşmanın dərinləşməsinə, mədəniyyətin və iqtisadiyyatın inkişafına böyük töhfəsi olan görkəmli siyasi və ictimai xadimlərə, xarici ölkələrin alimlərinə verilir. Çox hörmətli cənab Prezident, Sizə və bu salonda oturanlara böyük məmnuniyyət hissi ilə bildirirəm ki, Elmi Şura universitetin Nizamnaməsinə rəhbər tutaraq və öz səlahiyyətlərimə uyğun olaraq, dünyada qarşılıqlı anlaşmanın möhkəmlənməsinə, ölkələrimiz arasında münasibətlərin inkişafına, təhsilin, mədəniyyətin və iqtisadiyyatın inkişafına töhfənizə görə 2003-cü il dekabrın 9-da Sizə MDBMİ (U)-nun Fəxri doktoru adının verilməsi barədə yekdilliklə qərar qəbul etmişdir.

Mən Şuranın iradəsini yerinə yetirərək, bu adın rəmzlərini - MDBMİ (U)-nun Fəxri doktoru diplomunu, medalını və mantiyasını Sizə təqdim etmək istəyirəm.

Mövcud prosedura uyğun olaraq, mərasimin rəsmi hissəsi başa çatır və mən sözü Fəxri doktora verirəm. Lakin bu gün bizim öz sürprizimiz var. Bu gün biz, ilk dəfə olaraq, Məzunlar Assosiasiyası adından MDBMİ (U)-un Məzunları Assosiasiyasının fəxri üzvü diplomunu İlham Heydər oğlu Əliyevə təqdim edirik. Özü də bu diplomda belə yazılmışdır: “seriya – dövlət başçısı, nömrə - nömrə 1”. Əminik ki, dövlət başçısı nümunəvi tələbə olmuşdur. Biz bu gün böyük məmnuniyyətlə içərisində qiymət kitabçanız və attestatınız olan mücrünü də Sizə təqdim edirik. Qiymət kitabçanızda ancaq beş və dördüdür, attestatınızda isə bütün qiymətləriniz beşdir, bir dənə də dördünüz yoxdur. Mənə Sizin tələbə biletinizin də təqdim olunmasını təklif edirdilər. Lakin bu bilet muzeydə saxlanacaqdır. Ancaq Sizə göstərə bilərəm.

Universitetin rektoru Anatoli Torkunov görüş iştirakçılarının gurultulu alqışları altında MDBMİ (U)-nun Fəxri doktoru diplomunu, mantiyanı, medalı və içərisində qiymət kitabçası və attestat olan mücrünü Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevə təqdim etdi.

Sonra Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevə söz verildi.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin çıxışı

- Hörmətli Anatoli Vasilyeviç!

Əziz dostlar!

İcazə verin, ilk növbədə, mənə belə yüksək ad verilməsinə görə sizə təşəkkürümü bildirim. Mən çox gözəl bilirəm ki, bu ada iqtisadiyyatın inkişafına böyük töhfə vermiş, siyasi proseslərdə fəal iştirak edən çox məşhur adamlar, böyük təcrübəyə və nailiyyətlərinin böyük tarixi olan insanlar layiq görülürlər.

Mən yeni seçilmiş Prezidentəm. Təbii ki, bütün bu rütbələri və fəxri adları gələcək fəaliyyətim üçün avans kimi qəbul edirəm. Əziz dostlar, sizi əmin edə bilərəm ki, Azərbaycan Prezidenti kimi bütün fəaliyyətimlə doğma institutumuzu layiqincə təmsil etməyə, MDBMİ-nin məzunu adına layiq olmağa çalışacağam və ümidvaram, hətta əminəm ki, bu institutda aldığım biliklər, qazandığım təcrübə, tapdığım dostlar, bir sözlə, burada əldə etdiklərimin hamısı mənim bu fəaliyyətimdə çox mühüm rol oynayacaqdır. Bu gün burada olmaq mənim üçün çox xoşdur. MDBMİ-nin binasına yaxınlaşdıqda məni həyəcanlı hisslər bürüdü. Axı, ömrümün xeyli hissəsi burada keçmişdir. MDBMİ-də təhsil də, aspiranturada təhsil də, sonra universitetdə işləmək də ömrümün o çağlarına daxildir. Bu müddət ərzində mən burada nəinki biliklərə yiyələndim, dünyagörüşümü genişləndirdim, həm də və ən başlıcası, çox etibarlı, sadıq dostlar tapdım. Mən təhsilimi bitirdikdən, MDBMİ-də işdən getdikdən sonra da onlarla uzun müddət ərzində əlaqə saxlayıram. Ümidvaram ki, əlaqələrimiz gələcəkdə də davam edəcəkdir. Mən buna əminəm. Bu gün mən bu salonda çox tanışlarımı və mənə əziz olan simaları görürəm. Çox ümid edirəm ki, mərasim başa çatdıqdan sonra biz görüşüb söhbət edəcəyik. Fərsətdən istifadə edib, bütün dostlarımı, - onlar kimləri nəzərdə tutduğumu bilirlər, - Azərbaycana gəlməyə, qonağımız olmağa dəvət etmək istərdim. Düşünürəm ki, bu, dostluğumuzun yaxşı davamı olardı.

Bu gün mən, Azərbaycan Prezidenti kimi, Rusiyaya rəsmi səfərimi başa çatdırdım. Bu, ilk rəsmi səfər idi və ölkələrimiz arasında ikitərəfli münasibətlərin inkişafı üçün böyük əhəmiyyəti var.

Sovet İttifaqı dağıldıqdan sonra, müstəqil dövlət olaraq, Azərbaycan çox çətinliklərə məruz qaldı, çox mürəkkəb problemlərlə - iqtisadi və siyasi böhranla, cəmiyyətdə xaos və anarxiya, müharibənin nəticələri, vətəndaş müharibəsi ilə qarşılaşdı. Bütün bunları aradan qaldırmaq üçün Azərbaycan rəhbərliyindən, ilk növbədə, Prezident Heydər Əliyevdən çox böyük, titanik səylər göstərmək tələb olunurdu. 1993-1996-cı illər dövründə ölkə daim gərgin vəziyyətdə idi – daxili problemlər, sosial məsələlərin həll edilməmiş qalması, Azərbaycan ərazisinin Ermənistan tərəfindən işğal olunması. Əlbəttə ki, bütün bunlar vətəndaşlarımızın vəziyyətini ağırlaşdırırdı. Lakin siyasi, iqtisadi və sosial sahələrdə qətiyyətlə islahatlar aparılması sayəsində 1996-1997-ci illərdən başlayaraq, ölkə iqtisadi inkişafın bir çox göstəricilərində

nəzərəcarpacaq dərəcədə irəlilədi. 1996-cı ildən iqtisadiyyatımızın artım sürəti ildə, orta hesabla, 10 faiz təşkil edir, inflyasiyanın səviyyəsi isə 2 faizdən yuxarı deyildir. Azərbaycan regional layihələrin fəal iştirakçısıdır. Azərbaycan iqtisadiyyatına çox böyük məbləğdə xarici sərmayələr qoyulmuşdur və bu göstəricidə ölkəmiz MDB dövlətləri arasında liderdir. Gələcək üçün çox yaxşı perspektivlərimiz var. Biz həyata keçirilən regional layihələrə böyük əhəmiyyət veririk. İndi Azərbaycanda, ekspertlərin rəyincə, dünyada ən möhtəşəm energetika layihələri çox uğurla həyata keçirilir.

Bütün nailiyyətlərimiz, planlarımız ancaq bir şeyə - Azərbaycan vətəndaşlarına daha layiqli həyat yaratmağa, sosial problemləri, qaçqınların və məcburi köçkünlərin məsələlərini həll etməyə yönəldilmişdir. Bununla da ölkə möhkəmlənmiş olar.

Belə siyasət çərçivəsində Azərbaycanın öz qonşuları ilə münasibətləri xüsusi əhəmiyyət kəsb edir. Ölkələrimiz – Rusiya ilə Azərbaycan arasında münasibətlərin yüksələn xətlə inkişaf etməsini müşahidə etmək bu gün bizim üçün çox xoş və sevindiricidir. Bəli, ölkələrimizin münasibətləri tarixində mürəkkəb, bəzən də dramatik dövrlər olubdur. Xoşbəxtlikdən, bunların hamısı keçmişdə qalmışdır. Azərbaycan və Rusiya prezidentlərinin – Heydər Əliyevin və Vladimir Putinin siyasi iradəsi, müdrikliyi və uzaqqörənliyi sayəsində qarşılıqlı anlaşmanın, qarşılıqlı hörmət və etimadın belə yüksək səviyyəsinə nail olmuşuq və indi ikitərəfli əməkdaşlıqda uğurlarını, əsasən, bu müəyyənləşdirir.

İndiki səfər bir daha aydın göstərdi ki, ölkələrimiz arasında heç bir həll edilməmiş problem yoxdur. Mürəkkəb və həllolunmaz görünən problemlər həll edilmişdir. Bu sıraya Xəzər regionuna, hərbi-texniki əməkdaşlığa dair məsələləri, iqtisadi xarakterli məsələləri də aid etmək olar. Ona görə də biz gələcəyə böyük nikbinliklə baxırıq.

Uğurlarımızı təsdiqləyən bir neçə konkret misal çəkə bilərəm. Bu uğurlar Xəzər dənizinin statusu ilə əlaqədar Rusiya ilə Azərbaycan arasında siyasi qarşılıqlı anlaşma və qarşılıqlı əməkdaşlıq ruhu sayəsində mümkün olmuşdur. Bu məsələ barəsində 1990-cı illərdə, daha dəqiq desək, 1994-1996-cı illərdə ziddiyyətlər, fikir ayrılıqları vardı, beynəlxalq hüquq normaları müxtəlif cür yozulurdu. Lakin tərəflərin söyləri ilə, qarşılıqlı fayda və qarşılıqlı anlaşma zəminində bu məsələ həllini tapdı və indi Rusiya ilə Azərbaycan arasında milli sektorlarımızı müəyyənləşdirən müvafiq saziş imzalanmışdır. Bu sənəd Rusiyanın da, Azərbaycanın da mənafelərinə tam uyğundur.

Regional təhlükəsizliyin təmin edilməsində son dərəcə mühüm rol oynayan Qəbələ radiolokasiya stansiyasının statusu barədə məsələnin həll olunmaması, ümumiyyətlə, əməkdaşlığımızın yolunda çəkindirici amil olan mühüm məsələ idi. Bu məsələ də həllini tapdı və Rusiya ilə Azərbaycan arasında müvafiq saziş imzalandı.

İndi Azərbaycan nefti Rusiyanın Novorossiysk limanına nəql edilir. Ölkəmizə Rusiya ərazisindən qaz və elektrik enerjisi göndərilir. Ölkələrimiz arasında əmtəə bölgəsi xeyli artmışdır. Əmtəə dövriyyəsi 2002-ci ildə 70 faiz, ötən il isə 40 faiz çoxalmışdır. Bu gün iki ölkə arasında əmtəə dövriyyəsi təxminən yarım milyard dollar təşkil edir. Bizim vəzifəmiz bunu iki dəfə artırmaqdır. Bunun üçün potensial mövcuddur, çünki ölkələrimiz iqtisadi cəhətdən uğurla inkişaf edir. Arzu və istək də var, siyasi münasibətlər elə yüksək səviyyədədir ki, bu məqsədlərin həyata keçirilməsi üçün yaxşı zəmin yaradır.

Humanitar sahədə əməkdaşlıq həmişə, hətta iqtisadi əməkdaşlığın yenidən başladığı dövrlərdə də yüksək səviyyədə olmuşdur. Biz rus mədəniyyətinə, rus dilinə çox böyük əhəmiyyət verir və çox qayğı ilə yanaşırıq. Biz bu ənənəni qayğı ilə qoruyub saxlayırıq. Sizə deyim ki, indi Azərbaycanda 400-dən çox məktəbdə təhsil rus dilində aparılır. Müstəqillik illərində onlardan heç biri bağlanmamışdır. 21 dövlət ali məktəbindən 20-də təhsil həm də rus dilində aparılır. Bizdə bu baxımdan heç bir məhdudiyət yoxdur və Azərbaycanda yerli rusdilli mətbuat da çox fəal inkişaf edir.

Sovet İttifaqının dağıldığı vaxtdan bəri Azərbaycanda rus dilində qəzetlərin sayı azalmamış, əksinə, artmışdır. Ümumdünya Rus Mətbuatı Konqresinin ötən ilin sentyabrında məhz Bakıda keçirilməsi faktı daha əyani şəkildə sübut edir ki, bu sahədə çox yaxşı ənənələrimiz var.

Biz ikitərəfli münasibətlərimizi ənənələrimiz, çoxdankı dostluq əlaqələrimiz və əlbəttə ki, qarşılıqlı fayda əsasında qururuq. İndi bütün sahələrdə əməkdaşlıq Rusiyaya da, Azərbaycana da sərfəlidir. Qeyd etdiyim kimi, ikitərəfli əməkdaşlıq məsələlərində bizim aramızda tam qarşılıqlı anlaşma var. Regional siyasət məsələlərində çox fəal qarşılıqlı anlaşma var, beynəlxalq siyasətin bir çox məsələlərində baxışlarımız uyğun gəlir.

Regional layihələr, regional əməkdaşlıq baxımından biz çox istərdik ki, Rusiya bu istiqamətdə aparıcı rolunu davam etdirsin. Biz böyük ümid bəsləyirik ki, ATƏT-in Minsk qrupunun həmsədrələrindən biri kimi, Rusiya Dağlıq Qarabağ məsələsi ilə əlaqədar Ermənistanla Azərbaycan arasındakı münaqişənin nizama salınmasında bundan sonra da fəal iştirak edəcəkdir. Bu münaqişə bütün regionda çox böyük təhlükə və gərginlik mənbəyidir. Ona görə də Azərbaycan bu münaqişənin dincliklə nizama salınmasına tərəfdar olduğunu dəfələrlə bəyan etmişdir. Təbii ki, bu nizamasalma beynəlxalq hüququn prinsip və normalarına əsaslanmalıdır. Günün reallığı belədir ki, Azərbaycan ərazisi Ermənistan silahlı birləşmələrinin işğalı altındadır. Azərbaycanın keçmiş Dağlıq Qarabağ Muxtar Vilayəti və onun hüdudlarından kənarında olan digər yeddi rayonu 10 ildən çoxdur işğal altındadır. Ölkəmizin ərazisinin bir hissəsinin işğal edilməsi nəticəsində 1 milyon insan öz ev-eşiyini itirmişdir. Təəssüf ki, Azərbaycan əhalinin sayı ilə nisbətə qaçqın-köçkünlərin sayına görə dünyada birinci yeri tutur – 8 milyon əhalinin bir milyonu qaçqın və məcburi köçkündür. Əlbəttə ki, beynəlxalq birlik bu məsələyə münasibətini dəfələrlə bildirmişdir, BMT Təhlükəsizlik Şurasının 4 qətnaməsi qəbul olunmuşdur. Bu sənədlərdə erməni işğal qüvvələrinin ərazimizdən dərhal çıxarılması tələb edilir. Avropa Şurası çərçivəsində də müvafiq sənədlər qəbul olunmuşdur və bu faktlar burada da öz əksini tapır.

ATƏT-in Minsk qrupu həmsədrələrinin bəyanatları var və bu bəyanatlarda ərazilərimizin işğal edilməsi məsələləri öz əksini aydın şəkildə tapmışdır. Təəssüf ki, bu amillərin heç biri hələ də münaqişənin nizama salınmasına gətirib çıxarmamışdır. Ölkəmizə qarşı təcavüzkar siyasət davam edir. Biz münaqişənin sülh yolu ilə həll olunmasını istəyirik. Lakin biz, eyni zamanda, ərazilərimizin işğal altında qalması faktı ilə də razılaşa bilmərik. Ümid edirəm ki, beynəlxalq birliyin, Rusiya, Fransa və ABŞ-in həmsədrələr olduğu ATƏT-in Minsk qrupunun söyləri ilə münaqişənin beynəlxalq hüquq normaları əsasında ədalətli həlli yolları tapılacaqdır.

Bu məsələdə birtərəfli görünməmək üçün əks tərəfin dəlillərini nəzərinizə çatdırma bilərəm. Onlar isə bundan ibarətdir ki, guya Dağlıq Qarabağın erməni əhalisi öz müqəddəratını təyin etmə hüququna malikdir. Lakin MDBMİ-nin divarları arasında, yəqin, məni başa düşmək sizə asan olar ki, millətlərin öz müqəddəratını təyin etmə hüququ danılmazdır. Amma millət öz müqəddəratını yalnız bir dəfə təyin edə bilər. Bu isə, Ermənistan dövləti çərçivəsində baş vermişdir və bu dövlətin vətəndaşları artıq öz müqəddəratını təyin etmişlər. Əks tərəfin, məntiqə əsaslanaraq, öz müqəddəratını təyin etmə prinsipi sonsuzluğa qədər davam edə bilər. Hamılıqla qəbul edilmiş beynəlxalq hüquq normaları mövcuddur və bu normalara görə hər bir dövlətin ərazi bütövlüyü toxunulmazdır. Biz bu ərazi bütövlüyünə hörmətlə yanaşırıq və əlbəttə, özümüzə qarşı da eyni münasibət gözləyirik. Yenə də təkrar edirəm, biz ümidvarıq ki, sülh prosesi fəallaşacaq və problemin həlli tapılacaqdır.

Əngəl törədən bu çox ağırlı, faciəli amilə baxmayaraq, Azərbaycan bütün bu illər ərzində uğurla inkişaf etmişdir. İndi bizim böyük iqtisadi inkişaf perspektivlərimiz vardır, bu da, ilk növbədə, enerji potensialımızdan tam miqyasda istifadə edilməsi ilə əlaqədardır. Biz Rusiya ilə fəal əməkdaşlıq edirik və işlək Bakı-Novorossiysk boru kəməri bir daha sübut edir ki, bizim niyyətlərimiz bu istiqamətdə əməkdaşlığın fəallaşdırılması ilə bağlıdır.

Xəzər dənizi regionu təbii ehtiyatlarla zəngindir. Əlbəttə, bu ehtiyatları dünya bazarlarına çıxarmaq üçün kommunikasiyalar lazımdır. Belə kommunikasiyalar vardır və biz bu imkanların artırılmasını istəyirik.

Biz regionda gedən proseslərin də fəal iştirakçısıyıq. Bu gün inamla demək olar ki, Azərbaycanın regional miqyasda münasibətləri çox müsbət şəkildə təşəkkül tapır. Biz Böyük İpək Yolu, Şərqi-Qərbi layihələrinin fəal iştirakçısıyıq, eyni dərəcədə cəlbədicisi olan Şimal-Cənub layihəsinə də Rusiyanın yaxından dəstəyi ilə fəal surətdə qoşulmaq niyyətindəyik. Biz bu dəstəyi dünən keçirilən görüşlər zamanı aldıq. Başqa sözlə desək, irimiqyaslı regional layihələr ölkəmizin iştirakı ilə həyata keçirilir və bu, dünya miqyasında mövqeyimizi möhkəmləndirir.

Biz beynəlxalq təşkilatların fəaliyyətində də yaxından iştirak edirik. Məmnunluqla deyə bilərəm ki, biz bu təşkilatlarda Rusiya nümayəndələri ilə çox fəal, səmərəli və səmimi əməkdaşlıq edirik. Üç il ərzində mən Azərbaycanın Avropa Şurası Parlament Assambleyasındakı nümayəndə heyətinə başçılıq etmişəm. Bu proseslərin iştirakçısı kimi deyə bilərəm ki, Rusiya və Azərbaycan nümayəndə heyətlərinin AŞPA çərçivəsində qarşılıqlı dəstəyi çox mühüm rol oynamışdır. Elə bir məsələ olmurdu ki, nümayəndə heyətlərimiz birgə mövqedən çıxış etməsinlər. Bizi əsassız olaraq tənqid etməyə cəhd göstərildikdə həmişə bir-birimizi dəstəkləyirdik. Bu ənənə indi də davam edir. Çox sevindirici haldır ki, nümayəndə heyətlərimiz fəal əməkdaşlıq edirlər. Bu, bizim üçün də, digər təşkilatların üzvləri üçün də vacibdir. Çünki onlar bizim həmrəyliyimizi, fəal əməkdaşlıq etdiyimizi görürlər. Bu, digər tərəflər üçün də çox yaxşı işarədir. Belə əməkdaşlıq davam etdiriləcəkdir.

Prezident Heydər Əliyev azad Azərbaycanın siyasətini tam müstəqil surətdə aparırdı. Bu siyasət ölkələrimizin ehtiyaclarını tam dolğunluğu ilə əks etdirirdi və etdirir. Heydər Əliyevin siyasi təcrübəsini və dünyada nüfuzunu nəzərə alsaq, ona maneə vermək, hansısa başqa yollar axtarmaq lazım deyildir. Onun bütün işləri səmimi idi, bu işlərdə özünün haqlı olduğuna inam vardı. O cümlədən, ilk növbədə, ikitərəfli

münasibətlərimizin çərçivəsində görülən işlərdə. Rusiya ilə strateji tərəfdaşlığa yönəldilmiş xətt aşkar bəyan edildikdə, Azərbaycan xalqı bunu bəyəndi. İndi biz bu strateji tərəfdaşlığın real, əməli bəhrələrini görürük. Bu münasibətlər indiki səfər çərçivəsində də təsdiqləndi. Əminəm ki, bu tərəfdaşlıq bütün istiqamətlərdə davam etdiriləcəkdir.

İki prezident arasındakı belə yaxşı qarşılıqlı anlaşmadan, mehriban və səmərəli şəxsi əlaqələrdən bütün istiqamətlərdə əməkdaşlığımızı genişləndirmək üçün istifadə etməmək insafsızlıq olardı. Öz tərəfimdən sizə deyə bilərəm ki, biz bu siyasəti həyata keçirəcəyik və Rusiyanın da buna eyni münasibət göstərdiyini və mövqelərimizin oxşarlığını görmək mənim üçün çox xoş idi.

Dünən və bu gün mən Rusiya Federasiyasının, demək olar ki, bütün rəhbərləri ilə görüşdüm. Çox mehriban, səmimi və qonaqpərvər qəbulla yanaşı, - buna görə mən çox minnətdaram, - bizim hamımız belə bir yekdil fikrə gəldik ki, münasibətlərimiz qonşular arasında münasibətlərə, eləcə də böyük və kiçik dövlətlər arasındakı münasibətlərə örnək ola bilər. Bu, çox mühümdür, ərazisinə və əhalisinin sayına görə kiçik olan dövlətlərin bəzən mürəkkəb vəziyyətə düşdüyü bugünkü dəyişən dünyada xüsusilə əhəmiyyətlidir. İndiki halda dövlətlərimiz arasında bərabərhüquqlu münasibətlərin qurulması çox vacibdir. Hesab edirəm ki, burada çox dərin məna və Rusiya rəhbərliyinin çox dəqiq siyasəti özünü büruzə verir. Yalnız hüquq bərabərliyi, qarşılıqlı hörmət əsasında ikitərəfli münasibətlərdə əsl dialoq qurmaq mümkündür. Hazırda bu, baş verir.

Münasibətlərimizin nümunəvililiyi, - bu işə gəlişi gözəl sözlər deyil, -reallıqdır. Biz məmnuniyyətlə bildiririk ki, bu gün aramızda fikir ayrılığı doğuran məsələlər yoxdur. Aramızda problem mövcud deyildir. Mən bunu dəfələrlə demişəm, bizim yalnız bir problemimiz vardır – necə edək ki, münasibətlərimiz daha da inkişaf etsin, daha böyük məna kəsb etsin, daha da genişlənsin. Mən əminəm ki, bu, belə də olacaqdır. Bunun üçün yaxşı zəmin vardır.

Müstəqil Azərbaycanın Prezidenti kimi mən dövlətimin mənafeələrinə əsaslanan siyasət yeridəcəyəm. Mən məmnunluqla deyə bilərəm ki, bu mənafeələr Rusiya ilə ikitərəfli münasibətlərin inkişafı mənafeələri ilə üst-üstə düşür. Bu, bizim üçün çox vacibdir. Biz bunu çox qiymətləndiririk və düşünürəm ki, gələcəkdə hər iki ölkə bu əlaqələrin daha da dərinləşməsi üçün öz səylərini əsirgəməyəcəkdir.

Dediyim kimi, bu gün çox həyəcanlı gündür. Mən burada olmağımdan qarışıq hisslər keçirirəm. Həyatımın təxminən 15 ilini MDBMİ-də keçirmişəm. Özü də, bu illər həyatımın ən yaxşı çağları – tələbəlik illəri, gənclik illəri idi. Bu illərin ən yaxşı illər olduğunu onlar arxada qaldıqdan sonra başa düşürsən. O vaxtlar adama elə gəlirdi ki, həmişə belə olacaqdır. Odur ki, mən o illəri xüsusi səmimiyyətlə xatırlayıram və mənə dərs dəyənlərin, mənimlə oxuyanların hamısı, bütün professor-müəllim heyəti yadımdadır. Mən Bakıdan gələndə, - Anatoli Vasilyeviç dedi ki, 16 yaşım vardı, - lakin onda, instituta qəbul olanda cəmi 15 yaşında idim, 16 yaşım iki aydan sonra tamam oldu. Təbii ki, atamın o vaxt da Azərbaycana başçılıq etdiyini nəzərə alaraq, Bakıdan, məktəbdən gəlib tamam başqa bir mühitə düşdükdə, çox tezliklə dərk etdim ki, düzgün seçim edilmişdir. Moskvada, MDBMİ-də təhsil almaq həyat məktəbi idi. Mən burada özümə dostlar, tanışlar tapdım. Artıq 25 ildən çox tarixi olan bu əlaqələr indiyədək mövcuddur. Əlbəttə, bütün bu amilləri nəzərə alaraq, dünən də, bu gün də maşında gedərkən və hər bir tanış evi görərkən Moskvada keçirdiyim

illəri xatırlayırdım. Bu illər heç zaman unudulmayacaq, hafizədən silinməyəcək, xüsusən ona görə ki, mənə çox səmimi insanlar əhatə edirdilər. Mən instituta, dostlarıma, müəllimlərimə, həmkarlarıma çox minnətdaram ki, ailəmiz üçün hətta ən ağır vaxtlarda, 1980-ci illərin axırlarında da heç bir soyuq münasibət hiss etmirdim. Əksinə, atamın siyasi karyerası ilə bağlı vəziyyət nə qədər ağırlaşırırsa, bu salonda gördüyüm həmkarlarım və dostlarım tərəfindən bir o qədər böyük qayğı və diqqət duyurdum. Bu hissləri heç vaxt unutmaq olmaz, onlar həmişə insanın qəlbində qalır. Bu imkandan istifadə edərək, tələbə olduğum 1977-ci ildən 1982-ci ilədək və sonralar aspiranturada oxuduğum illərdə mənə təhsil verənlərə təşəkkür etmək istərdim. Yeri gəlmişkən, biz Anatoli Vasilyeviçlə bir kafedrada işləyirdik. Eşitdim və mənə bildirdilər ki, demə, mən MDBMİ-nin Prezident seçilən ilk məzunuyam. Əlbəttə, bu, mənim üçün çox xoşdur. MDBMİ-dəki ənənələri və təhsilin səviyyəsini nəzərə alaraq, əmin olduğumu bildirmək istəyirəm ki, bizim hələ çox həmkarlarımız öz ölkələrinə, xalqlarına xidmət edəcəklər və təbii ki, onlardan heç kim burada keçirdiyi illəri unutmayacaqdır.

Mən sizin hamınıza bir daha təşəkkür edirəm. Fərsətdən istifadə edərək, burada rastlaşdığım dostlarıma Azərbaycana gəlməyə, qonağım olmağa dəvət edirəm, qoy, bu əlaqələr heç vaxt qırılmasın. Söz verirəm, Moskvaya gələndə buraya mütləq gələcəyəm, amma, öz tərəfindən, mən də sizi Azərbaycanda görmək istərdim.

Mənə göstərdiyiniz səmimiyyətə, qonaqpərvərliyə, xoş münasibətə görə bir daha təşəkkürümü bildirirəm. Sizi əmin edə bilərəm ki, bu mantiyanı və bu adı bütün ömrüm boyu şərəflə daşıyacağam.

MDBMİ(U)-nun rektoru ANATOLİ TORKUNOV dövlətimizin başçısına müraciətlə dedi:

- Əziz və çox hörmətli Prezident!

Əziz İlham, zənnimcə, parlaq və çox maraqlı, mühüm çıxışınıza görə çox sağ olun. Siz elə mühüm, ciddi məsələlərə toxundunuz ki, bizi mütəəssir etdiniz. Sizin keçmiş, xalqlarımız arasındakı qarşılıqlı anlaşma, dostluq barədə sözləriniz xüsusilə maraqlı idi. Çünki məhz bunlar dövlətlər arasında münasibətlərin, bütövlükdə, beynəlxalq münasibətlərin əsasıdır. Deməliyəm ki, bu gün aldığımız diplomun praktik dəyəri vardır. 100 ildən sonra mühüm dövlət işlərindən uzaqlaşdıqda əmin ola bilərsiniz ki, burada professor karyeranızı tapacaqsınız.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev MDBMİ(U)-nun professor-müəllim heyəti ilə görüşdən sonra keçmiş həmkarları və dostları ilə mehribancasına və səmimi görüşüb söhbət etdi.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Moskva Vilayətinin Qubernatoru Boris Qromov ilə görüşü

Fevralın 7-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Kremldə, onun üçün ayrılmış iqamətgahda Moskva vilayətinin qubernatoru Boris Qromovu qəbul etmişdir.

Qubernatoru hörmətlə salamlayan Azərbaycan dövlətinin başçısı Rusiyaya ilk rəsmi səfərinin nəticələrindən razı qaldığını bildirdi. Prezident İlham Əliyev səfər zamanı Rusiya Federasiyasının

Prezidenti Vladimir Putinlə və ölkənin digər rəhbərləri ilə apardığı danışıqların səmərəli olduğunu vurğulayaraq dedi ki, Azərbaycan ilə Rusiya arasındakı münasibətlər qonşu dövlətlər üçün nümunə ola bilər.

Dövlətimizin başçısı bildirdi ki, Moskva vilayəti ilə Azərbaycan arasında bir sıra sahələrdə, xüsusilə iqtisadi sahədə əməkdaşlığın geniş perspektivləri var. Hazırda Rusiyanın 89 regionundan 66-nın Azərbaycanla birbaşa işgüzar münasibətlər yaratması faktı buna əyani misaldır.

Qubernator Boris Qromov Prezident İlham Əliyevin Moskvaya ilk rəsmi səfərindən məmnunluq duyduğunu söyləyərək, bunu Rusiya və Azərbaycan xalqlarının daha da yaxınlaşmasında yeni mərhələ kimi qiymətləndirdi. O dedi ki, Moskva vilayəti hökumətində Azərbaycanla əməkdaşlığı, xüsusilə ticarət əlaqələrini, o cümlədən kənd təsərrüfatı məhsullarının göndərilməsini genişləndirməyə dair müxtəlif layihələr nəzərdən keçirilir.

Səmimilik şəraitində keçən görüşdə bir sıra məsələlər barəsində fikir mübadiləsi aparıldı.

Prezident İlham Əliyevin Rusiyadakı Azərbaycan diasporunun nümayəndələri ilə görüşü

Fevralın 7-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev ölkəmizin Moskvadakı səfirliyində Rusiyada yaşayan həmvətənlərimizlə görüşmüşdür.

Görüşü Azərbaycanın Moskvadakı səfiri RAMİZ RİZAYEV açdı:

- Əziz həmvətənlərimiz!

Sizə məlum olduğu kimi, Prezidentimiz İlham Heydər oğlunun Moskvaya ilk rəsmi səfəri artıq üçüncü gündür ki, çox uğurla keçir. Qəzetlərdən, televiziya verilişlərindən bilirik ki, Moskvaya yaxşı və maraqlı səfərlər az olmamışdır. Lakin əhəmiyyətinə, proqramın genişliyinə və Prezidentimizin necə böyük ehtiramla qəbul edilməsi baxımından bu səfərin tayı-bərabəri yoxdur. Sizə xoş bir xəbər çatdırmaq istəyirəm, bizim hörmətli Prezidentimizə MDBMİ-nin fəxri doktoru adı verilmişdir. Gəlin, hamımız onu birlikdə təbrik edək.

Demək istəyirəm ki, səfər proqramının zəngin olmasına baxmayaraq, Prezident İlham Heydər oğlu sizin onunla görüşməyi çox arzuladığınızı bilərək və özü də diaspor nümayəndələri ilə söhbət etmək istədiyinə görə, vaxt tapıb bu görüşə gəlmişdir.

Səfir Ramiz Rizayev bildirdi ki, görüşdə Azərbaycan diasporunun Rusiyanın müxtəlif regionlarından gəlmiş nümayəndələri iştirak edirlər və onlar özləri ilə yaşadıkları vilayətlərin qubernatorlarının məktublarını da gətirmişlər.

Rusiyadakı Azərbaycan diasporunun nümayəndələri görüşdə çıxış etdilər.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin çıxışı

Əziz dostlar!

Dediyim kimi, bu gün mən Rusiyaya ilk rəsmi səfərimi başa çatdırıram. Odur ki, ikitərəfli münasibətlərə dair məsələlərə də toxunmaq istərdim. Mənim üçün çox dəyərli idi ki, Prezident vəzifəsinə seçildikdən dərhal sonra Rusiya Prezidenti Vladimir Vladimiroviç Putindən Rusiyaya rəsmi səfər etmək barədə dəvət aldım. Mən bu dəvəti məmnuniyyətlə qəbul etdim və indi Moskvadayam.

Rusiya Prezidenti ilə bizim aramızda çox mehriban, səmimi münasibətlər yaranmışdır. Bu, bizim ilk görüşümüz deyildir. Vladimir Vladimiroviçlə biz o, 2001-ci ildə Azərbaycanda rəsmi səfərdə olarkən görüşmüşdük. Deməliyəm ki, Azərbaycanda hamı və əminəm ki, Rusiyada yaşayan azərbaycanlılar da Rusiya Prezidentinin Azərbaycana səfər etməsi faktını böyük razılıqla qarşıladılar. Bu, Rusiya Prezidentinin ölkəmizə ilk səfəri idi. Sonra mən artıq Azərbaycanın Baş naziri vəzifəsini yerinə yetirərkən, MDB-nin zirvə toplantısında bizim görüşlərimiz oldu. Daha sonra Vladimir Vladimiroviç özünün yüksək şəxsi keyfiyyətlərini bir daha göstərərək, Prezident Heydər Əliyevin vəfatı ilə əlaqədar Azərbaycanda matəm mərasimində iştirak etdi. Bununla o, Azərbaycan xalqının məhəbbətini daha da çox qazandı.

Dünən və srağagün keçirdiyimiz görüşlər də bizi bir daha inandırdı ki, qarşılıqlı anlaşmanın səviyyəsi elə yüksəkdir ki, qarşıya qoyulan bütün məsələləri həll etmək mümkündür.

İndi Rusiya ilə Azərbaycan arasında ən yüksək səviyyədə qarşılıqlı anlaşma, siyasi dialoq və məsləhətləşmələr mövcuddur və biz bunu yüksək qiymətləndiririk. Bu, bizə iqtisadi əməkdaşlığı fəal inkişaf etdirməyə imkan verir. Son iki ildə əmtəə dövriyyəsinin həcmi böyükdür və bu, iqtisadi əməkdaşlığın inkişafına parlaq misaldır. 2002-ci ildə əmtəə dövriyyəsi 70 faiz, 2003-cü ildə 40 faiz artmışdır və təxminən yarım milyard dollar təşkil edir. Ümumi məqsədimiz ikitərəfli əlaqələrin bu mühüm göstəricisini daha da yüksəltməkdir.

Biz humanitar sahədə əməkdaşlıq məsələlərinin müzakirəsinə xeyli vaxt ayırdıq. Siz hamınız bilirsiniz ki, Azərbaycanda rus mədəniyyətinə, rus dilinə, rus millətindən olan vətəndaşlara necə qayğı ilə yanaşılırdı və yanaşılır. Zənnimcə, Azərbaycan məhz bu göstəricidə bütün MDB məkanında nümunədir və şübhəsiz, bu siyasət davam etdiriləcəkdir. Söhbətlərimizdə Rusiyadakı azərbaycanlıların həyatına da böyük diqqət verilmişdir. Ümumrusiya Azərbaycan Konqresinin rəhbəri bir rəqəm gətirdi, bu rəqəmi mən də eşitmişəm, görünür, söhbət burada daimi yaşayan azərbaycanlılardan, yəni Rusiya vətəndaşlarından gedir.

Əgər burada yaşayan, lakin Rusiya vətəndaşları olmayan azərbaycanlıların sayını nəzərə alsaq, görərik ki, onlar daha çoxdur. Bizim aramızda tam anlaşma var, gözəl başa düşürük ki, Rusiya ilə Azərbaycan arasında ikitərəfli münasibətlərin səviyyəsi Rusiyada yaşayan azərbaycanlıların fəaliyyətinə, həyatına, firavanlığına da çox ciddi təsir göstərir. Bəli, Rusiyada yaşayan azərbaycanlıların bir qismi Rusiya Federasiyasının vətəndaşlarıdır – başqa dövlətin vətəndaşlarıdır. Amma bu o demək deyil ki, onlar bizim üçün kənar şəxslərə çevrilirlər. Xalqımızın öz ənənələri var, Vətəndən nə qədər uzaqlarda olsalar da, Vətəndə uzun müddət olmasalar da onların öz evinə, doğma torpağına, doğma şəhərinə, rayonuna məhəbbəti qəlblərində həmişə yaşayır. Ona görə də hesab edirəm ki, Rusiyadakı həmvətənlərimizin daha uğurlu, sakit, normal işi üçün ikitərəfli əlaqələrin səviyyəsi çox vacibdir.

Bu gün böyük məmnunluqla deyə bilərəm ki, Vladimir Vladimiroviç Putinlə mənim aramda çox səmimi, etibarlı və xoş münasibətlər yaranmışdır və mən bunu çox əziz tuturam. Biz bütün istiqamətlərdə

əməkdaşlığın inkişaf etdirilməsinə çalışacağıq. Bu, bizim tərəfimizdən bəyan olundu, imzalanmış sənədlərdə - həm iqtisadi sənədlərdə, həm də humanitar sahəyə aid sənədlərdə, habelə əməkdaşlığımızın əsas istiqamətlərinin əks etdirildiyi mühüm birgə siyasi bəyannamədə öz təsdiqini tapmışdır. Rusiya ilə Azərbaycan arasında, demək olar, bütün məsələlər həll edilmişdir. Qarşılıqlı razılığa əsasən, Xəzər dənizinin sektorlara bölünməsi məsələsi, hərbi-texniki əməkdaşlıq məsələləri həll olunmuşdur. İndi Azərbaycan Rusiya ərazisi ilə dünya bazarına neft göndərir, Rusiya ərazisindən Azərbaycana təbii qaz gəlir. Beləliklə, bizim daha çox vətəndaşlarımızı qazla təmin etməyə imkanımız var və deyə bilərəm ki, hazırda Azərbaycanın, əslində, bütün rayon mərkəzləri qazla təmin olunur. Düzdür, bu, istədiyimiz həcmdə deyildir. Lakin biz əməkdaşlığı inkişaf etdirəcəyik. Yəni bizim hələ həll edəcəyimiz heç bir məsələ yoxdur. Bizim görməli olduğumuz yeganə iş müsbət təcrübədən istifadə etmək və əməkdaşlığı genişləndirməkdir. Heç kimə sirr deyil ki, ölkələrimiz arasında kifayət qədər mürəkkəb dövrlər, anlaşılmazlıq, qarşılıqlı iddialar dövrləri olmuşdur. Biz keçmiş qurdalamaq istəmirik, görünür, bunun üçün əsaslar vardı. Lakin Azərbaycan və Rusiya rəhbərliyinin, ilk növbədə, Heydər Əliyevin və Vladimir Putinin siyasi iradəsi bizi narahat edən nə vardısı, hamısına 2000-ci ildən başlayaraq son qoydu. Odur ki, 2000-ci ildən etibarən biz əlaqələrimizin yalnız möhkəmləndiyini görürük. Əminəm ki, bunu Rusiyada yaşayan azərbaycanlılar da hiss edirlər. Çünki ölkələr arasında münasibətlər, təbii olaraq, bu və ya digər ölkənin, indiki halda Azərbaycanın ayrı-ayrı nümayəndələrinə münasibətə də təsir göstərir. Ona görə də biz bütün işləri görəcəyik ki, sizin burada həyatınız mümkün qədər daha firavan, sakit olsun, burada özünüzü yaxşı hiss edəsiniz.

Müxtəlif fikirlər var, bu mövzuda mənə də sual verirlər ki, Azərbaycan vətəndaşlarının Rusiyada yaşamasına, oraya işləməyə getməsinə Siz necə baxırsınız? Şəxsən mən buna müsbət yanaşıram. Dəfələrlə bildirmişəm ki, keçmişdə, Sovet İttifaqında bizim bu və ya digər yerlərə getmək imkanlarımız məhdud idi. İndi Azərbaycan və Rusiya demokratik dövlətlərdir, demokratik dövlətlərdə isə buna heç bir məhdudiyət ola bilməz. Əgər Rusiya sizin üçün yaxşıdırsa, burada iş, məişət sarıdan vəziyyət daha yaxşıdırsa, burada artıq öz biznesiniz varsa, mən bunu ancaq alqışlayaram. Çünki siz Rusiya vətəndaşları olmaqla yanaşı, həm də Azərbaycan vətəndaşlarısınız, öz ölkənizin vətənpərvərlərisiniz və təbii ki, dövlətinizin inkişafına böyük töhfə verəcəksiniz.

Fürsətdən istifadə edərək, iki məqamı – Azərbaycanın Rusiyadakı səfirliyinin və səfir Ramiz müəllimin fəaliyyətini xüsusi vurğulamaq istədim. O, bu funksiyaları çox məsuliyyətlə yerinə yetirir, öz fəaliyyəti ilə Rusiya və Azərbaycan arasında mehriban münasibətlərin inkişafına böyük töhfə verir, burada onun nüfuzu çox yüksəkdir, mən Moskvada olarkən bunu bir daha yəqin etdim. Ona görə də səfirlik çox mühüm amildir, diasporumuzun fəaliyyətini istiqamətləndirən və birləşdirən strukturdur. Mən bundan çox razıyam və onlara yeni-yeni uğurlar arzulaya bilərəm. Ümumrusiya Azərbaycan Konqresinin fəaliyyətindən də çox razıyam. Məmməd müəllimin rəhbərliyi ilə Konqres qısa müddətdə çox güclü, qüdrətli struktura – tez bir zamanda nüfuz qazanmış struktura çevrilmişdir. Əlbəttə, burada Konqresin rəhbəri, bu strukturun prezidenti Məmməd Əliyevin, habelə vitse-prezidentlərin böyük xidməti var. Mən bu istiqamətdə fəal işləyən vitse-prezidentlərin işini ayrıca qeyd etmək istədim. Mən burada İsgəndər Xəlilovu, Telman

İsmayılovu, Elman Bayramovu, Araz Ağalarovu, başqalarını görürəm. Əlbəttə, hamının adını çəkə bilmərəm, lakin ikitərəfli əlaqələrimizə də böyük töhfə vermiş olan Aydın Qurbanovu yada salmaq və eyni zamanda, onun xatirəsini anmaq istərdim. O, mənim yaxın dostum idi, onun vəfatı məni çox kədərləndirdi. Siz bunu bilirsiniz, məhz onun iştirakı və maliyyə yardımını ilə Bakıda rus pravoslav kilsəsi tamamilə bərpa edilmişdir. Bunun özü də əməkdaşlığın əyani sübutudur. Əminəm ki, bizim Ümumrusiya Azərbaycan Konqresinin fəaliyyəti bundan sonra da əlaqələrimizin möhkəmlənməsinə, qarşılıqlı faydalı əməkdaşlığa, Rusiyada yaşayan azərbaycanlıların həyatının daha rahat, daha firavan olmasına yönələcəkdir. Azərbaycanın dövlət siyasəti baxımından, siz bizim köməyimizə həmişə bel bağlaya bilərsiniz. Prezident kimi mən buna zəmanət verirəm və bizdən asılı olan hər şeyi edəcəyik.

Bir məsələni də qeyd etmək istəyirəm: bu gün mən burada Aida Quliyevanı görürəm. Aida çox nəcib bir işlə məşğul olur. O, hələ ötən əsrin 90-cı illərinin əvvəllərində Moskvada Azərbaycan məktəbinin yaradılmasının təşəbbüskarı olmuşdur. Mən də fəxr edə bilərəm ki, bu işdə müəyyən qədər iştirak etmişəm. Mən bu gün icmamızı bu prosesə fəal surətdə kömək etməyə çağırmaq istəyirəm, istəyirəm ki, bizim məktəb, doğrudan da, mükəmməl təhsil ocağı olsun və azərbaycanlı uşaqlar burada tariximizi, mədəniyyətimizi, dilimizi öyrənsinlər, bu da bizim gənc nəslin formalaşmasına kömək etsin. Mən isə dövlət tərəfindən məktəbin bazasının möhkəmləndirilməsində də, tədris prosesinin təşkilinə yardım göstərilməsində də iştirak etməyə hazırım. Bu, nəcib işdir. Belə işlər olduqca çoxdur. Mən bunu ondan–bundan eşitməmişəm, çünki Ümumrusiya Azərbaycan Konqresinin rəhbərliyi və onun üzvləri ilə çoxdan əlaqə saxlayıram. Buna görə də onların necə çox kömək etdiklərini bilirəm. Sadəcə olaraq, istəyirəm ki, bunu hamı bilsin, bu barədə mətbuat səhifələrində yazsınlar, televiziya ilə göstərsinlər, o cümlədən Rusiyanın kütləvi informasiya vasitələri ilə xəbər versinlər.

Əziz dostlar!

Mən hələ çox danışa bilərdim və bu gün sizinlə görüşmək mənim üçün olduqca xoşdur. Mən xoş sözlərinə görə Nikolay Konstantinoviçə çox minnətdaram. Mən Sizdən nümunə götürəcəyəm. Mən bilmirəm, Prezidentin bir ili neçə il sayılır, lakin dəqiq bilirəm ki, bir il bir ilə bərabər deyildir. Bu kitaba görə də Sizə çox minnətdaram, Sizi, öz yurdunun vətəndaşı, böyük vətənpərvəri, Heydər Əlirza oğlunun dostu kimi çox yüksək qiymətləndirirəm. Allahdan arzu edirəm ki, 200 illiyinizi qeyd edək.

Rusiyada bizim şan-şöhrətli elçimiz, Azərbaycan xalqının haqlı olaraq fəxr etdiyi, Rusiyada və SSRİ-də neft yataqlarının mənimsənilməsinə böyük töhfə vermiş Fərman müəllimi də salamlayıram. Biz, əlbəttə ki, Sizi görməyə çox şadıq. Mən onun yanında dünya miqyaslı görkəmli alim Əhməd müəllim İsgəndərovu görürəm. Biz onunla hələ o vaxt yaranmaqda olan Azərbaycan Vətəndaş Assambleyası çərçivəsində bir yerdə işləmişik. Burada vaxtilə ilk addımlarımızı birlikdə atdığımız çoxlu tanışlarımızı, dostlarımızı görürəm. Mən sizin ailələrinizə firavanlıq, uğurlar və səadət arzulamaq istəyirəm. Bilin ki, Azərbaycanda sizi yaddan çıxarmırlar. Azərbaycanlıların burada yaşaması ilə əlaqədar mövzu bütün səviyyələrdə, siyasi rəhbərlik səviyyəsində, müvafiq qurumların, orqanların əməkdaşlığı səviyyəsində ikitərəfli münasibətlərimizin daim gündəliyindədir və bu, həmişə diqqət mərkəzindədir. Ölkələrimiz arasında ikitərəfli münasibətlərin

bugünkü səviyyəsi sizdən ötrü yaxşı, əlverişli imkan yaradır. Odur ki, firavan yaşayın, lakin Vətəni də unutmayın, gəlib-gedin və biz sizi görməyə həmişə şad olacağıq. Sağ olun.

Səfər başa çatdı

Fevralın 7-də Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Rusiyaya ilk rəsmi səfəri başa çatdı. Dövlətimizin başçısı Moskvanın Vnukovo-2 beynəlxalq hava limanına gəldi.

Azərbaycanın və Rusiyanın dövlət bayraqları ilə bəzədilmiş hava limanında Prezident İlham Əliyevin şərəfinə fəxri qarovul dəstəsi düzülmüşdü.

Azərbaycan Respublikasının və Rusiya Federasiyasının dövlət himnləri səsləndi.

Fəxri qarovul dəstəsinin rəisi Azərbaycan Prezidentinə raport verdi. Prezident İlham Əliyev fəxri qarovul dəstəsinin qarşısından keçdi.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevi RF hökuməti sədrinin müavini Viktor Xristenko və Rusiya dövlətinin digər yüksək vəzifəli rəsmi şəxsləri, Azərbaycanın Rusiyadakı səfiri Ramiz Rizayev, Rusiyanın Azərbaycandakı səfiri Nikolay Ryabov yola saldılar.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev həmin gün gecə Bakıya qayıtdı.

Dövlətimizin başçısını Binə hava limanında Milli Məclisin sədri Murtuz Ələsgərov, Baş nazir Artur Rəsizadə, Prezidentin İcra Aparatının rəhbəri Ramiz Mehdiyev, digər rəsmi şəxslər qarşıladılar.

«AZƏRTAC» 11.02.04

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Qazaxıstana rəsmi səfəri

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev ilə Qazaxıstan Prezidenti Nursultan Nazarbayevin təkbətək görüşü

Martın 1-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev ilə Qazaxıstan Respublikasının Prezidenti Nursultan Nazarbayev arasında təkbətək görüş keçirilmişdir.

Səmimi dostluq şəraitində keçən görüşdə prezidentlər ölkələrimiz arasında ikitərəfli əlaqələrin yüksək səviyyədə olmasından məmnunluqlarını bildirdilər və gələcəkdə əməkdaşlığın daha yüksək səviyyəyə qalxması üçün səylərin artırılmasının vacibliyini vurğuladılar.

Prezident İlham Əliyev və Prezident Nursultan Nazarbayev iqtisadi münasibətlərə, xüsusilə Xəzərin karbohidrogen ehtiyatlarının dünya bazarına nəql edilməsi sahəsində əməkdaşlıq məsələlərinə dair geniş fikir mübadiləsi apardılar.

Azərbaycan və Qazaxıstan nümayəndə heyətlərinin geniş tərkibdə görüşü

Dövlət başçılarının təkbətək görüşündən sonra Qazaxıstan Prezidentinin iqamətgahının Qızıl salonunda prezidentlərin rəhbərliyi ilə nümayəndə heyətlərinin geniş tərkibdə görüşü olmuşdur.

Prezident Nursultan Nazarbayev dövlətimizin başçısı İlham Əliyevi və onu müşayiət edən nümayəndə heyətinin üzvlərini salamlayaraq, bu səfərin uğurlu, faydalı olacağını vurğuladı və dedi ki, Azərbaycanla ikitərəfli münasibətlərin inkişafı Qazaxıstan üçün çox vacibdir. Bu baxımdan Prezident İlham Əliyevin Astanaya ilk dövlət səfərinin böyük əhəmiyyəti vardır. Biz Azərbaycanla əlaqələrin siyasi, iqtisadi, mədəni və digər sahələrdə inkişaf etməsini istəyirik. Qazaxıstan rəhbəri BMT, MDB, İslam Konfransı Təşkilatı və digər qurumlar çərçivəsində uğurlu əməkdaşlığı da xatırlatdı, beynəlxalq məsələlərə münasibətdə qarşılıqlı anlaşma olduğunu bildirdi.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev yüksək qonaqpərvərliyə görə Prezident Nursultan Nazarbayevə təşəkkür edərək dedi ki, ikitərəfli əlaqələrin hərtərəfli inkişafı ölkələrimizin və xalqlarımızın ümumi mənafələrinə cavab verir. Əminəm ki, mövcud dostluq və qardaşlıq əlaqələri bundan sonra daha da inkişaf edəcək və möhkəmlənəcəkdir.

Dövlətimizin başçısı bildirdi ki, ölkələrimiz arasında Xəzərin statusuna dair tam razılığın əldə olunması böyük nailiyyətdir və Azərbaycan Qazaxıstanın karbohidrogen ehtiyatlarının dünya bazarlarına, Avropaya çatdırılması üçün çox əlverişli və təhlükəsiz bir yer olacaqdır.

Görüşdə bir sıra digər məsələlər ətrafında da geniş fikir mübadiləsi edildi.

Sənədlərin imzalanması mərasimi

Nümayəndə heyətlərinin geniş tərkibdə görüşü başa çatdıqdan sonra Azərbaycan Respublikası ilə Qazaxıstan Respublikası arasında sənədlərin imzalanması mərasimi olmuşdur.

İlk olaraq, prezidentlər İlham Əliyev və Nursultan Nazarbayev “Azərbaycan Respublikası ilə Qazaxıstan Respublikası arasında dostluq münasibətləri və strateji tərəfdaşlıq haqqında” Bəyannamə imzaladılar.

“Azərbaycan hökuməti ilə Qazaxıstan hökuməti arasında hərbi sahədə əməkdaşlıq haqqında” sazişi Azərbaycanın müdafiə naziri Səfər Əbiyev və Qazaxıstanın müdafiə naziri Muxtar Altınbayev, “Azərbaycan hökuməti ilə Qazaxıstan hökuməti arasında hökumət rəhbəri sahəsində əməkdaşlıq haqqında” sazişi Azərbaycanın xarici işlər naziri Vilayət Quliyev və Qazaxıstanın xarici işlər naziri Qasımcomərd Tokayev, “Azərbaycan hökuməti ilə Qazaxıstan hökuməti arasında elmi-texniki əməkdaşlıq haqqında” sazişi Azərbaycanın xarici işlər naziri Vilayət Quliyev və Qazaxıstanın təhsil və elm naziri Caksıbek Kulekeyev, “Bakı Şəhər İcra Hakimiyyəti ilə Astana Şəhərinin Akimiyyəti arasında elmi-texniki, ticarət və iqtisadi əməkdaşlıq haqqında” sazişi Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı Hacıbala Abutalıbov və Astana Şəhər Akiminin birinci müavini Sanzubay Yesimov, “Azərbaycan hökuməti ilə Qazaxıstan hökuməti arasında mədəniyyət, elm və turizm sahəsində uzunmüddətli əməkdaşlıq haqqında” proqramı Azərbaycanın mədəniyyət naziri Polad Bülbüloğlu və Qazaxıstanın mədəniyyət naziri Düsen Kaseinov, “Azərbaycanın və Qazaxıstanın hava yolları şirkətləri arasında əməkdaşlıq haqqında” müqaviləni isə

“Azərbaycan Hava Yolları” Dövlət Konserninin sədri Cahangir Əsgərov və “Qazaxıstan Hava Yolları” Dövlət Konserninin direktor müavini Almatbek Manboyev imzaladılar.

Azərbaycan və Qazaxıstan Prezidentlərinin birgə mətbuat konfransı

Martın 1-də, sənədlərin imzalanması mərasimi başa çatdıqdan sonra Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və Qazaxıstan Prezidenti Nursultan Nazarbayev birgə mətbuat konfransı keçirmişlər.

Dövlət başçıları bəyanatla çıxış etdilər.

Prezident Nursultan Nazarbayev bildirdi ki, Azərbaycanla Qazaxıstan arasında iqtisadi əlaqələr çox yüksək səviyyədədir, xüsusilə enerji daşıyıcılarının nəqli sahəsində gələcəkdə həyata keçiriləcək layihələr böyük əhəmiyyətə malikdir. Bakı-Aktau layihəsi başa çatdıqdan sonra Qazaxıstan neftini qısa yolla dünya bazarlarına çatdırmaq mümkün olacaqdır. Bu işdə Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft kəməri mühüm rol oynayacaqdır. Qazaxıstanla Azərbaycan beynəlxalq təşkilatlar çərçivəsində faydalı əməkdaşlıq edirlər və bunun geniş perspektivi vardır. Bu gün imzalanmış sənədlər ikitərəfli əlaqələrin daha yüksək səviyyəyə qaldırılmasına kömək edəcəkdir.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Qazaxıstana rəsmi səfərə dəvətə görə Prezident Nursultan Nazarbayevə bir daha təşəkkür edərək dedi ki, bu səfər ikitərəfli əlaqələrin yeni mərhələsinin əsasını qoyacaqdır. Hər iki ölkə müstəqillik əldə etdikdən sonra münasibətlərimiz strateji tərəfdaşlıq səviyyəsinə çatmışdır. Bunda Qazaxıstan Prezidenti Nursultan Nazarbayevin və Azərbaycanın ümummilli lideri Heydər Əliyevin böyük xidmətləri olmuşdur. Məhz onların söyləri sayəsində bu gün hər iki ölkədə demokratik dövlət qurulur və gələcək əməkdaşlıq üçün geniş perspektiv yaranmışdır.

Azərbaycanla Qazaxıstan arasında qarşılıqlı iqtisadi münasibətlərin çox yüksək səviyyədə olduğunu və xüsusilə enerji sahəsində əlaqələri vurğulayan Prezident İlham Əliyev bildirdi ki, əməkdaşlığın gələcək inkişafı xalqlarımızın daha firavan yaşamasına və ölkələrimizin tərəqqisinə gətirib çıxaracaqdır. İqtisadi, mədəni, humanitar sahələrdə əlaqələrin genişləndirilməsi hər iki ölkənin mənafeyinə tam cavab verir.

Respublikamızın rəhbəri vurğuladı ki, Azərbaycan Prezidenti kimi o, Heydər Əliyevin Qazaxıstanla yaxınlaşma siyasətini bundan sonra da davam etdirəcək və onun daha yüksək səviyyəyə qalxmasına çalışacaqdır.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Qazaxıstan Parlamenti Senatının Sədri ilə görüşmüşdür

Həmin gün Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Qazaxıstan Parlamenti Senatının sədri Oralbay Abdıkərimov ilə görüşmüşdür.

Dövlətimizin başçısını yüksək qonaqpərvərliklə qarşılayan Senatın sədri ölkələrimiz arasında dostluq və qardaşlıq əlaqələrinin inkişafını xüsusi vurğuladı.

Görüşdə Azərbaycan Prezidentinin bu səfərinin həm siyasi, həm də iqtisadi cəhətdən səmərəli nəticələr verəcəyi bildirildi.

Lev Qumilyov adına Qazaxıstan Dövlət Avrasiya Universitetində görüş

Martın 1-də Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Astanadakı Lev Qumilyov adına Qazaxıstan Dövlət Avrasiya Universitetinə gəldi.

Dövlətimizin başçısı universitetdəki türkdilli ölkələrin mədəniyyət və əlyazmalar muzeyi ilə yaxından tanış oldu. Azərbaycan Prezidentinə məlumat verildi ki, muzeydə qədim tarixə malik türkdilli xalqların mədəniyyət nümunələri, o cümlədən əlyazmalar toplanmışdır.

Sonra Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevlə bu ali təhsil ocağının müəllim və tələbələri ilə görüşü keçirildi. Rektor Şarsenqali Abdımanapov görüşü açaraq, bu təhsil ocağının fəaliyyətindən, ölkədə təhsilə göstərilən dövlət qayğısından danışdı. O, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevə universitetin fəxri doktoru adının verilməsi barədə Elmi şuranın qərarını oxudu, fəxri doktor diplomunu və mantiyanı dövlətimizin başçısına təqdim etdi.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev görüşdə çıxış edərək, ona göstərilən yüksək etimada görə təhsil ocağının rəhbərliyinə və Elmi şuranın üzvlərinə təşəkkür etdi. Qazaxıstana rəsmi səfərinin çox yüksək səviyyədə keçdiyini vurğulayan dövlətimizin başçısı dedi ki, hər iki ölkənin xalqlarının daha yaxşı yaşaması və müstəqilliyimizin möhkəmlənməsi istər Azərbaycan, istərsə də Qazaxıstan rəhbərliyinin ən başlıca məqsədləridir.

Prezident İlham Əliyev Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ probleminə də toxundu, bu məsələdə mövqeyinə görə Prezident Nursultan Nazarbayevə təşəkkürünü bildirdi.

Sonra universitetin rektoru Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevə “Qızıl döyüşçü” medalını təqdim etdi.

Prezident İlham Əliyev isə universitetə Azərbaycan rəssamı Mahmud Tağıyevin “Dədə Qorqud” tablosunu hədiyyə etdi.

Həmin gün Astanada ”Səltənət” sarayında Qazaxıstan Prezidenti Nursultan Nazarbayevin adından Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin şərəfinə rəsmi qəbul təşkil olundu.

«AZƏRTAC», 01.03.04

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin və Gürcüstan Prezidenti Mixail Saakaşvilinin təkbətək görüşü

Rəsmi qarşılanma mərasimindən sonra Prezident Sarayında Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin və Gürcüstan Prezidenti Mixail Saakaşvilinin təkbətək görüşü oldu.

Dövlətimizin başçısı İlham Əliyev ali qonağı səmimiyyətlə salamlayaraq, onun ölkəmizə səfərinin ikitərəfli əlaqələrin daha da dərinləşməsində yeni mərhələ olacağını bildirdi. Prezident İlham Əliyev dedi ki, o, Azərbaycan-Gürcüstan münasibətlərinin inkişafı sahəsində ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin siyasətini davam etdirəcəkdir.

Azərbaycana rəsmi səfərə dəvətə və yüksək qonaqpərvərliyə görə dövlətimizin başçısı İlham Əliyevə təşəkkür edən Gürcüstan Prezidenti Mixail Saakaşvili bildirdi ki, ikitərəfli əlaqələrin möhkəmləndirilməsi və ölkələrimiz arasında daha geniş əməkdaşlığa nail olmaq üçün əlindən gələni əsirgəməyəcəkdir.

Mehrribanlıq və səmimilik şəraitində keçən görüş zamanı tərəflər siyasi-iqtisadi və mədəni sahələrdə əməkdaşlığın dərinləşdirilməsinə dair məsələlər ətrafında geniş fikir mübadiləsi apardılar.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin və Gürcüstan Prezidenti Mixail Saakaşvilinin geniş heyətdə görüşü

Təkbətək görüş başa çatdıqdan sonra Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin və Gürcüstan Prezidenti Mixail Saakaşvilinin geniş heyətdə görüşü oldu.

Prezident İlham Əliyev Gürcüstan dövlətinin başçısı Mixail Saakaşvilini və onu müşayiət edən şəxsləri salamlayaraq dedi:

- Hörmətli cənab Prezident!

Hörmətli dostlar!

Sizi Azərbaycanda bir daha salamlamaq, sizə “Xoş gəlmisiniz!” demək və əmin olduğumu bildirmək istəyirəm ki, səfəriniz bir-birilə tarixən həmişə çox sıx olmuş ölkələrimizi və xalqlarımızı daha da yaxınlaşdıracaqdır.

Gürcüstanla Azərbaycan iki qonşu, qardaş ölkədir. Bizi qarşılıqlı münasibətlərin, mədəni əlaqələrin böyük bir tarixi, həyatımızın bütün istiqamətlərində çox fəal əməkdaşlıq birləşdirir. Xalqlarımız bütün dövrlərdə bir-birinə qardaşlıq hissləri bəsləmişlər. Çox mühümdür ki, bu hisslər qorunub saxlanmış, ölkələrimiz müstəqilliyə qovuşduqdan sonra isə münasibətlərimiz daha da yaxşılaşmışdır. Bizi birləşdirən bütün müsbət cəhətləri qoruyub saxlaya, inkişaf etdirə bilmişik. Zənnimcə, bu gün ölkələrimiz arasındakı münasibətlər qonşular arasında münasibətlərin necə olmasına yaxşı nümunədir.

Bizi ümumi iqtisadi layihələr də birləşdirir. Hazırda Gürcüstanda və Azərbaycanda dünya səviyyəli layihələr həyata keçirilir. Beynəlxalq ictimaiyyətin diqqəti bu layihələrə dikilmişdir və onlar ölkələrimizdə iqtisadi yüksəliş üçün yaxşı zəmin yaradacaqdır.

Siyasi əlaqələrimiz çox fəaldır. Biz regional və dünya xarakterli məsələlərə dair siyasi məsləhətləşmələr aparırıq və məmnunuq ki, baxışlarımız uyğun gəlir.

İnsanların rifahının yaxşılaşdırılması, iqtisadi inkişaf, sosial məsələlərin həlli, habelə ərazi bütövlüyünün bərpası baxımından ümumi problemlərimiz də mövcuddur. Təəssüf ki, Gürcüstan və Azərbaycan ölkələrimizin ərazi bütövlüyünün pozulmasına gətirib çıxaran təcavüzkar separatizmə məruz qalmışlar.

Lakin biz əminik ki, beynəlxalq hüquq normaları zəfər çalacaq və Gürcüstanın da, Azərbaycanın da ərazi bütövlüyü beynəlxalq normalara müvafiq surətdə bərpa ediləcəkdir.

Bizim heç kimin torpağında gözümüz yoxdur, lakin öz ərazimizi də heç kimə verməyəcəyik. Ona görə bütün bu problemlər, ən əsası isə, müsbət amillər bizi bir-birimizə daha da yaxınlaşdırır.

Cənab Prezident, mən çox şadam ki, Siz Azərbaycana rəsmi səfərə gəlmisiniz. Əminəm ki, görüşlərimiz və apardığımız danışıqlar, geniş tərkibdə görüş, habelə nümayəndə heyətlərimizin üzvləri arasındakı əlaqələr bizi bir-birimizə daha da yaxınlaşdıracaq, ölkələrimizin ümdə problemlərini həll etməyə imkan verəcəkdir. Sizinlə söhbətimizdə belə bir yekdil fikrə gəldik ki, bizim xoşbəxtliyimiz və tərəqqimiz yalnız birlikdə olmağımızdan asılıdır. Əminəm ki, bu, gələcəkdə də belə olacaqdır.

Sizi bir daha salamlayıram. Ümidvaram ki, Sizin səfəriniz uğurlu, nəticələri isə faydalı olacaq və Siz buradan yaxşı təəssüratlarla qayıdacaqsınız.

Gürcüstan Prezidenti Mixail Saakaşvili dövlətimizin başçısı İlham Əliyevə minnətdarlığını bildirərək dedi:
- Hörmətli İlham Heydər oğlu!

Hörmətli hökumət üzvləri!

Mən burada rəsmi səfərdə olmaq kimi çoxdankı arzumu yerinə yetirdim. Əlbəttə, fərdi şəxs və parlamentin üzvü kimi mən burada dəfələrlə olmuşam. Azərbaycanı və Bakını çox sevirəm. Buradan həmişə ən səmimi və xoş xatirələrlə qayıdıram. Bu gün burada hava da gözəldir və zənnimcə, bu da təbiətin bir əlamətidir. Demək istəyirəm ki, Azərbaycan bizim strateji tərəfdaşımız və dostumuzdur və o, heç vaxt, ən çətin anlarda da bizi darda qoymamışdır. Biz həmişə Sizin ölkənizə arxalanmışıq. Gürcüstan tək-cə çətin günlər yaşayanda yox, ümumiyyətlə, həmişə bir yerdə olmuşuq.

Məni daha çox sevindirir ki, Azərbaycanda böyük inkişaf var, onun iqtisadiyyatı tərəqqi edir, dövlətçiliyi, hökumət qurumları möhkəmlənir, ölkənin müdafiə qüdrəti artır, beynəlxalq əməkdaşlıq layihələri inkişaf edir, buraya sərmayələr qoyulur. Təbiidir ki, Gürcüstan da bunu istəyir. Biz bir yerdə buna nail olmalıyıq ki, bütün region ümumi Avropaya inteqrasiya olsun və Avropa birliyi, nəhayət, bizim hamımızı öz məkanının tam hüquqlu, mədəni, coğrafi hissəsi və Avropa İttifaqının siyasi hissəsi kimi tanısin. Biz istəyirik ki, əməkdaşlığımız bütün sahələrdə möhkəmlənsin.

Biz Gürcüstan xalqının tərkib hissəsi, dövlətimizin tamhüquqlu vətəndaşları və bizim Gürcüstan cəmiyyətimizin üzvləri olan azərbaycanlı əhalimizi çox sevirik. Onları Gürcüstanın nəinki iqtisadi həyatına, həm də siyasi həyatına inteqrasiya etmək çox vacibdir. İlham Heydəroviçlə biz Azərbaycan mədəniyyəti və dilinin saxlanması ilə yanaşı, azərbaycanlıların gürcü dilini də öyrənməsi üçün bu inteqrasiyanı sürətləndirməyin vacibliyindən danışdıq. Bizim üçün çox vacibdir ki, cəmiyyətimizin üzvü olaraq onlar bütün sahələrdə uğurlar əldə etsinlər. Onlar bizim strateji sərvətimizdir və öz azərbaycanlı vətəndaşlarımızla çox fəxr edirik.

Biz konkret məsələlər barədə də razılığa gəldik. Düşünürəm ki, ölkələrimizin hökumətləri iqtisadi sahədə əməkdaşlıq məsələləri barədə razılığa gələcəklər. Bütün sədlərin aradan qaldırılması bizim üçün strateji məqsəddir. Azərbaycanla Gürcüstan arasında sərhəd sədləri olmamalıdır. Lakin bunun üçün, təbii olaraq, vaxt lazımdır. Biz hökumət komissiyası yaradılması barədə razılığa gəldik və düşünürəm ki, il yarım-iki

ildən sonra biz sərhədimizdə gömrük sədlərinin və pasport nəzarətinin aradan götürülməsinə nail ola biləcəyik. Bütün bu proseslər Avropa birliyi çərçivəsində həyata keçirilmişdir. İnsanların, əmtəənin, sərmayələrin hərəkəti üçün süni maneələr aradan qaldırılmalıdır. Gürcüstana kapital qoyan hər hansı sərmayəçi Azərbaycana və əksinə sərmayə qoymaq barədə də düşünülməlidir. Bundan ötrü biz qanunvericilik məkanı yaratmalıyıq ki, sərmayələrin, müəssisələrin qeydiyyatında məhdudiyətlər olmasın. Regionumuz vahid, bölünməzdir və sərmayələrin, müxtəlif iqtisadi layihələrin qarşılıqlı əlaqələri olmadan inkişaf edə bilməz.

Zənnimcə, biz ümumi Qafqaz bazarı yaradılmasına çalışmalıyıq və bu prosesin ilk mərhələsində Gürcüstan-Azərbaycan bazarı yaratmaq olar. Gürcüstan bu istiqamətdə işləyir və ümidvaram ki, bir müddətdən sonra ümumqafqaz iqtisadi bazarı yaratmaq mümkün olacaqdır. Bu, mənim ölkəmdə də mövcud olan bütün problemlərin dincliklə həlli yolu tapıldıqdan sonra baş verəcəkdir. Mən Azərbaycan Prezidentinin belə fikri ilə şərikəm ki, bu problemlər həll edilməlidir.

Söhbət əməkdaşlıqdan getdikdə, müəssisələrimizin Azərbaycan bazarına çıxması bizim üçün çox vacibdir. Həm də ona görə ki, hazırda bu bazar genişlənməkdədir. Biz istəyirik ki, azərbaycanlılar da Gürcüstanda həyata keçirilən layihələrdə fəal iştirak etsinlər. Bu sahədə heç bir problem yaranmayacaq və biz buna çox şad olacağıq.

Biz, hər şeydən əvvəl, ölkələrimiz arasında münasibətlərdə əldə etdiyimiz nailiyyətləri unutmamalı, ilk növbədə, müstəqil Azərbaycan dövlətinin atası və banisi Heydər Əlirza oğluna öz ehtiramımızı bildirməliyik. Şübhəsiz, bu, mənim üçün də, hər bir gürcü üçün də tamamilə aydındır ki, o, nəinki Azərbaycan dövlətinin banisi olmuş, həm də Azərbaycanla Gürcüstan arasında tamamilə yeni münasibətlərin əsasını qoymuşdur.

Zənn edirəm ki, bu baxımdan biz əvvəlki rəhbərliyin xəttini davam etdirəcək və eyni zamanda, münasibətlərimizi daha da genişləndirəcək və onu yeni məzmunla zənginləşdirəcəyik. İndi hər iki ölkədə yeni enerji və impuls meydana gəlmişdir. Mən ayrı-ayrı dövlət xadimlərindən İlham Əliyev barəsində yaxşı çox sözlər eşitmişəm. Buraya səfərə gələndə qədər mən kansler Şröderlə, prezidentlər Vladimir Putinlə, Corc Buşla görüşmüşdüm. Bu görüşlərdə də Azərbaycanla və digər qonşularımızla əlaqədar məsələlər müzakirə olunmuşdur. Bir neçə görüşdə biz Azərbaycan Prezidenti barəsində danışdıq və mən onun barəsində çox yaxşı rəylər eşitdim. Demək istəyirəm ki, dünya liderləri olan bu siyasətçilərlə görüşlərdən və bugünkü görüşdən sonra məndə xoş bir heyranlıq yarandı ki, qonşuluğumuzda beynəlxalq səviyyəli və beynəlxalq miqyaslı belə bir lider vardır. Bu, bizim üçün çox vacibdir. Çünki, bu, həm regionu, həm də bizim münasibətlərimizi tamamilə yeni səviyyəyə çıxarır, regionumuzun sülh yolu ilə inkişafı üçün tamamilə yeni perspektivlər açır. Biz buna çox şadlıq və sevinirik.

Biz bir çox konkret məsələləri müzakirə etdik. Əvvəllər bir çox işləri həyata keçirə bilmirdik. Biz iri layihələri həyata keçirirdik, iqtisadiyyatın digər sahələrinə gəldikdə isə, sadəcə, bir-birimizə iltifat göstərir və deyirdik ki, dostlaşmaq lazımdır, amma bəzən bunun arxasında konkret məzmun olmurdu. İndi yalnız konkret məsələ barədə danışmağı sevən rəhbərlər gəlmişdir. Biz bu gün bir sıra konkret məsələləri müzakirə etdik və zənn edirəm ki, bizim danışıqlarımızdan və görüşlərimizdən sonra həm Gürcüstanın,

həm də Azərbaycanın iqtisadiyyatı güclü olacaqdır. Bu, bizim üçün çox vacibdir. Təbiidir ki, biz digər sahələrdə də əlaqələrimizi möhkəmləndirəcəyik.

Bu qəbula görə çox sağ olun. Bu, liderlərin böyük və gözəl dostluğunun yaxşı başlanğıcı və xalqlarımız arasında qardaşlıq münasibətlərinin davamıdır. Biz, həqiqətən, qardaşlıq və mən bunu çox az xalq barəsində deyə bilərəm. Zənn edirəm ki, təkcə xalqlarımız qardaş olmamalıdır, nazirlərimizin də qardaşlıq münasibətləri olmalıdır. Mən buraya təkcə öz dostumu yox, həm də qardaşımı tapmaq ümidi ilə gəlmişəm. Bunlar bir-birindən tamamilə fərqlənir. Mən buna çox şadam.

İndi bizə həm Azərbaycanda, həm də Gürcüstanda insanlar baxır, onlar da sevinirlər. Çünki bizi, ilk növbədə, insani münasibətlər birləşdirir. Hətta bir-birimizdən xoşumuz gəlməsəydi belə, onda da ölkələrimiz arasında münasibətləri qırmaq mümkün olmazdı. Bizim aramızda ilkin söhbətlər və fikir mübadilələri oldu. Bu səfərdən sonra bizim münasibətlərimiz daha çox inkişaf edəcək və möhkəmlənəcəkdir.

İlham Əliyev: Çox sağ olun, bəlkə də mən protokolu bir balaca pozacağam, çünki biz yalnız bəyanat verməliyik. Mətbuat nümayəndələrinin də burada iştirak etdiyini nəzərə alaraq demək istərdim ki, şəxsən mən belə ətraflı tanışlığa şadam. Dövlət rəhbərləri arasındakı münasibətlər bir çox cəhətdən ölkələr arasındakı münasibətləri də müəyyənləşdirir. Hörmətli Mixail Nikolayeviç, mən həm də şadam ki, Sizinlə mənim aramda dərhal belə dostluq və qardaşlıq münasibətləri yaranmışdır. Mən bunu çox qiymətləndirirəm.

Mən fürsətdən istifadə edib, Prezident Heydər Əliyevin vəfatı ilə əlaqədar matəm mərasimində iştirak etdiyinizə, ona öz ehtiramınızı bildirdiyinizə görə Sizə bir daha minnətdarlığımı bildirmək istəyirəm. Sizin Heydər Əliyevin fəaliyyətinə verdiyiniz qiymət tamamilə düzgündür və Prezidentimizi tanıyanların hamısı tərəfindən tam dəstəklənir. Deyə bilərəm ki, həm Azərbaycan xalqı, həm də, əminəm ki, Gürcüstanda yaşayan azərbaycanlılar onun xatirəsinə ehtiramınıza və onun fəaliyyətinə belə qiymət verdiyinizə görə Sizə minnətdardırlar. Mən əminəm ki, aramızda yaranmış şəxsi münasibətlər xalqlarımızın xeyrinə olacaq, ölkələrimizin daha da yaxınlaşmasına kömək edəcək və bununla da bizi daha da güclü edəcəkdir.

Prezidentlər İlham Əliyevin və Mixail Saakaşvilinin çıxışlarından sonra tərəflər ikitərəfli və regional problemlərə dair bir sıra məsələləri müzakirə etdilər.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin bəyanatı

- Hörmətli cənab Prezident!

Hörmətli xanımlar və cənablar!

Qardaş Gürcüstanın Prezidenti, hörmətli Mixail Nikolayeviç Saakaşvilini Azərbaycanda bir daha səmimi qəlbədən salamlamaq istərdim. Gürcüstan Prezidentinin Azərbaycana rəsmi səfərinin böyük əhəmiyyəti var. Ölkələrimiz bütün sahələrdə - siyasi, iqtisadi, mədəni sahələrdə bir-birilə tarixən çox sıx bağlıdırlar. Ölkələrimiz arasında münasibətlər ən yüksək səviyyədədir. Regionda sülhün və təhlükəsizliyin təmin edilməsi sahəsində birgə söylər, məsələlərin geniş spektrinə dair siyasi məsləhətləşmələr, iqtisadi

əməkdaşlıq, ümumi energetika layihələri, habelə ölkələrimizi və xalqlarımızı birləşdirən tarixi dostluq və qardaşlıq hissləri bu gün inamla belə deməyə əsas verir ki, Gürcüstanla Azərbaycan strateji tərəfdaşlar, mehriban qonşular və qardaş ölkələrdir.

Azərbaycanda biz Gürcüstanla münasibətlərə böyük əhəmiyyət veririk. Əminik ki, ölkələrimiz qarşıya qoyulmuş məqsədlərə, iqtisadi yüksəlişə, vətəndaşlarımızın rifahının yaxşılaşmasına ancaq birgə səylərlə nail ola bilərlər. Elə etmək lazımdır ki, vətəndaşlarımız daha yaxşı, daha təhlükəsiz şəraitdə yaşasınlar.

Bizi bir-birimizə ümumi nailiyyətlər də, ümumi problemlər də bağlayır, bir-birimizi çox yaxşı başa düşürük. Gürcü və Azərbaycan xalqlarının qarşılıqlı münasibətlərinin bütün tarixi ərzində ölkələrimiz arasında həmişə qarşılıqlı hörmət, məhəbbət, qardaşlıq, həyanlıq hissləri olmuşdur. Tariximizin ən çətin anlarında biz həmişə bir-birimizə kömək etmişik və bundan sonra da belə olacaqdır.

Çox mühümdür ki, Gürcüstan və Azərbaycan müstəqilliyə qovuşduqdan sonra ölkələrimiz arasında inteqrasiya prosesləri daha da möhkəmlənmişdir, halbuki, Sovet İttifaqının süqutundan sonra yaranan digər müstəqil ölkələr inteqrasiyadan tam uzaq olmuşlar. Bizdə isə, əks proses getmişdir. Biz daha sıx, daha fəal işləyərək, aydın başa düşürük ki, yalnız birgə, məqsədyönlü iş sayəsində böyük uğurlara nail ola bilərik. Bax, bunun nəticəsidir ki, indi qarşılıqlı münasibətlərimiz çox yüksək səviyyədədir. Əminik ki, gələcəkdə birgə fəaliyyət, xarici siyasət istiqamətində səylərimizi əlaqələndirmək sayəsində ölkələrimiz daha yaxın olacaq, ən başlıcası isə, ölkələrimizdə insanlar daha yaxşı yaşayacaqlar.

Bu gün biz hörmətli Mixail Nikolayeviçlə qarşılıqlı münasibətlərimizi hərtərəfli təhlil etdik, məsələlərin həlli yollarını nəzərdən keçirdik. İkitərəfli, regional xarakterli məsələlərdə baxışlarımız tam uyğun gəlir. Gürcüstanın və Azərbaycanın yeni rəhbərliyi arasında, prezidentlər arasında belə etibarlı, səmimi münasibətlər yaranması çox vacibdir. Əminəm ki, bu, ölkələrimizin öz şanlı yolunu gələcəkdə də birlikdə, çiyin-çiyinə davam etdirməsinə fəal kömək göstərəcəkdir. Biz buna böyük əhəmiyyət veririk. Eyni zamanda, ona da böyük əhəmiyyət veririk ki, Gürcüstan Prezidenti özünün ilk səfərlərindən birini Azərbaycana etmişdir. Bu, bizim üçün çox mühüm, qiymətlidir. Düşünürəm ki, bu, xalqlarımız üçün də mühümdür.

Azərbaycanda gürcü icması, Gürcüstanda isə Azərbaycan icması mövcuddur. Hər iki ölkədə buna böyük əhəmiyyət verilir ki, Gürcüstandakı azərbaycanlılar və Azərbaycandakı gürcülər özlərini evlərindəki kimi hiss etsinlər. Bu da məhz belədir. Əlbəttə, ölkələrimizdə yaşayan insanların həyat səviyyəsi də, rahatlığı da, təbii ki, ölkələrimiz arasındakı münasibətlərdən asılı olacaqdır.

Mən hörmətli Gürcüstan Prezidentini və Gürcüstan nümayəndə heyətinin bütün üzvlərini Azərbaycanda bir daha salamlamaq istərdim. Siz öz evinizdəsiniz, bura sizin evinizdir. Biz dostluq, qardaşlıq ənənələrinə həmişə sadıq olmuşuq və əminik ki, bu siyasət gələcəkdə də davam etdiriləcək və daha sıx əməkdaşlığa yönəldiləcəkdir.

Diqqətinizə görə təşəkkür edirəm.

Gürcüstan Prezidenti Mixail Saakaşvilinin bəyanatı

Mən, öz tərəfimdən, İlham Heydəroviçə çox böyük təşəkkürümü bildirmək istəyirəm. Bir daha bildirirəm ki, bizim çox səmimi görüşümüz oldu. Əslində, bütün məsələlər barəsində sinxron və vahid mövqe var, bu isə bir daha təsdiq edir ki, Azərbaycanın simasında bizim, həqiqətən, sadəcə, dost və yaxşı qonşumuz deyil, həm də qardaş dövlətimiz var.

Bu dostluq son illər insanların şüuruna yeridilmişdir - biz qardaşlıq və ayrılmazlıq. Mən “Azərbaycan sizin evinizdir” sözlərinə görə İlham Heydəroviçə çox minnətdaram, çünki bu, həqiqətən, ümumi evimizdir. Düşünürəm ki, belə sözləri elə-belə demirlər, heç yerdə dilə gətirmirlər. Biz dövlət münasibətlərindən, səmimi münasibətlərdən danışıyıq.

Əvvəla, biz bir-birimizlə inteqrasiya edəcəyik. Biz vahid tarix sistemi yaradacaq, vergi sistemimizi uyğunlaşdıracağıq, gömrük sədlərini, hüquqi sədləri ləğv edəcəyik ki, məsələn, Azərbaycanda qeydiyyatda alınacaq müəssisələr avtomatik surətdə Gürcüstanda qeydiyyatdan keçmiş hesab olunsun və əksinə. Vətəndaşlarımız bir ölkədən digərinə gedərkən onlar əngəllərlə qarşılaşmasınlar. Bütün regional layihələr hər hansı maneələrlə rastlaşmasın. Ümidvaram ki, bu məkan bütün Cənubi Qafqazda genişlənəcəkdir. Bu, regionun Avropanın bir hissəsi olması üçün çox vacibdir.

Biz Azərbaycanın Avropa birliyinə inteqrasiyası üçün bütün işləri görəcək və bu sahədə bir-birimizə kömək edəcəyik. Biz Amerika Birləşmiş Ştatları ilə tamhüquqlu tərəfdaşlıq münasibətlərinin olmasını istəyirik. Ölkələrimizin Rusiya ilə münasibətlərinin əhəmiyyətini xüsusi vurğulamaq istəyirəm. Məmnunluqla qeyd etmək istəyirəm ki, Azərbaycanın Rusiya ilə çox səmimi və yaxın münasibətləri var. Biz Rusiya Prezidenti Vladimir Putinlə bu barədə söhbət etdik. Prezident Putinlə bizim də yaxşı şəxsi münasibətlərimiz yaranır və mən bunu yüksək qiymətləndirirəm, dövlətlərarası münasibətlər də təşəkkül tapır. Təbii ki, bu illər ərzində yaranmış bütün problemləri bir gündə həll etmək olmaz. Rusiya hər iki dövlət üçün çox mühüm tərəfdaşdır. Bu məsələdə fikirlərimiz oxşardır. Biz bu məsələni də müzakirə etdik. Prezident Putin haqqında və şəxsən onun baxışları barədə çox yaxşı fikirdəyik. Çox ümid edirik ki, onun bütün siyasəti həyata keçiriləcək və Rusiya bütün regionun mühüm, tamhüquqlu tərəfdaşı olacaqdır. Bu, çox vacibdir.

Zənnimcə, biz fəaliyyətimizi bu istiqamətdə də əlaqələndirməliyik.

Bizim konkret iqtisadi layihələrimiz var. Münasibətlərimiz indiyədək də səmimi idi və neft kəmərinə əsaslanmışdır. İndi biz, ilk növbədə, çalışmalıyıq ki, yolumuzda hər hansı maneə olsa da, - bunlar olacaqdır, bu barədə məlumat almışam, - layihə həyata keçirilməlidir. Bu layihə Gürcüstan üçün həyati məsələdir. Biz bu layihəni axıradək gerçəkləşdirəcəyik. Bu, çox mühüm, prinsipial məsələdir. Biz qaz kəməri layihəsini də axıra çatdıracağıq. Çünki qaz kəməri energetika təhlükəsizliyi üçün, bütün regionun müstəqilliyi üçün əlavə təminatlar verəcəkdir. Biz bu layihələrə təkə dövlətlərimizin deyil, Qazaxıstanın və digər ölkələrin də qoşulacağına ümid edirik. Çünki bu regional əməkdaşlıqdan onlar da fayda götürməlidirlər. Bu layihələrin çoxtərəfli xarakter alması üçün Rusiyanın da onlara qoşulmasına tərəfdarıq. Mən bir daha vurğulamaq istəyirəm ki, bu layihələr ölkələrimizin energetika müstəqilliyi üçün çox böyük əhəmiyyətə malikdir. Kimin tərəfindən olursa-olsun, təzyiqli göstərilməsinin mümkünlüyü ilə bağlı hər cür riski rədd edirik.

Lakin münasibətlərimizi neft kəmərinin hüdudlarından kənara çıxarmaq çox vacibdir. Münasibətlərimiz yalnız bu sahədə əməkdaşlıqdan daha geniş olmalıdır. İnkişaf səviyyəsinə, iqtisadi mentalitetinə görə biz oxşar ölkələrlik. Bütün bunların müxtəlif iqtisadi sahələrdə konkret layihələrə çevrilməsi çox vacibdir. Bu mənada Azərbaycan Gürcüstan üçün, gürcü mallarının getdikcə artan bazarı üçün çox böyük maraq doğuran bir ölkədir və əksinə. Konkret layihələr var və biz onlara prezidentlər səviyyəsində lobbilik edəcəyik. Bütün bunlar vətəndaşlarımızın həyat səviyyəsinə təsir göstərəcəkdir. Siz doğru dediniz ki, bir-birinə kömək göstərmədən vətəndaşlarımızın həyat səviyyəsini yüksəltmək çətin olacaqdır.

Biz bildirdik ki, indi Gürcüstanda pensiya 11 dollara çatdırılacaqdır, Azərbaycanda isə 20 dollardır. Əlbəttə, bu, çox azdır. Əmək haqqı da artacaqdır. Lakin əmək haqqı azdır, odur ki, hər şey regionun potensialından asılı olacaqdır. Zənnimcə, potensial indikindən çox-çox genişdir. Biz çalışmalıyıq ki, Azərbaycanda hər hansı iqtisadi fəallıq Gürcüstanda iqtisadi fəallıq doğursun və əksinə. Bu, bizim yeni mövqeyimizdir. Rəhbərliyə liderlərin yeni nəsli, yeni enerji, yeni qüvvə gəlmişdir.

Bir daha nəzərə çarpdırmaq istəyirəm ki, Azərbaycanın yeni Prezidentinin baxışlarının və təfəkkürünün miqyası məni heyran etdi. Düşünürəm ki, Azərbaycanın bəxti çox gətirmişdir. Çünki siz nəinki, sadəcə olaraq, regional liderə, həm də beynəlxalq miqyaslı liderə maliksiniz. Mənim müqayisə etmək üçün kifayət qədər təcrübəm var. Siz hər şeyi təkcə öz ölkəsinin mövqeyindən deyil, həm də bütün region, Avropa birliyi miqyasında görən və əlbəttə ki, öz ölkəsinin mənafeələrini qoruyan liderə maliksiniz. Bu, məni çox sevindirir. Ona görə ki, meydana çıxan xırda-para məsələlər dərhal həll edilir.

Eyni zamanda, biz Gürcüstanın azərbaycanlı əhalisinin ölkənin siyasi və iqtisadi həyatına inteqrasiyasının tərəfdarıyıq. Çox vacibdir ki, onlar öz ənənələrini və mədəniyyətini qoruyub saxlamaqla yanaşı, gürcü dilini öyrənsinlər, Gürcüstanın da, bizim qardaşlığımızın da daha güclü olması üçün cəmiyyətimizin tamhüquqlü üzvünə çevrilsinlər. Biz çoxmillətli, inteqrasiya olunmuş, güclü Gürcüstanın tərəfdarıyıq. Bu, bizim dövlətimizin sərvətidir. Biz istəyirik ki, güclü Gürcüstan qarşısında duran bütün vəzifələri həll etsin. Uğurumuzun alternativini yoxdur. Bizim uğurlu inkişafımızın alternativini yoxdur. Bizim qardaşlığımızın və əməkdaşlığımızın da alternativini yoxdur. Bu mənada biz hamıya minnətdarıq. Biz istəyirik ki, bu, bütün Cənubi Qafqaz regionunu əhatə etsin. İstəyirik ki, bu regionda sülh olsun, biz məsələlərin zor gücünə həllinə tərəfdar deyilik. Lakin eyni zamanda, biz dövlətçiliyimizi gücləndirəcəyik və möhkəmləndirəcəyik. Biz Türkiyə ilə əməkdaşlığımızı da çox qiymətləndiririk. Bu ölkə bizə çox kömək edir. Türkiyə bizim çox mühüm dostumuz və müttəfiqimizdir. Bu ölkə ilə münasibətlərimiz pragmatik mənə daşımır, biz əbədi dostuq.

Gürcüstan bütün Cənubi Qafqazda, Ermənistanla münasibətlərdə sülhməramlı rol oynamağa hazırdır. Rusiya ilə münasibətlərdə də birgə əməkdaşlığa ümid bəsləyirik.

Mənə Bakıda olmaq çox xoşdur. Bu gün bizi hərərətlə qarşılayan təkcə hava deyildi. Mən küçələrdə dayanan və bizi salamlayan insanlara təşəkkür etmək istəyirəm. Bu, keçmiş vaxtlar deyil ki, insanları hansısa qonaqları salamlamaq üçün küçələrə çıxarsınlar. Bu, ürəkdən, qəlbədən gəlirdi.

Mən buraya Azərbaycan üçün hüznü günlərdə də gəlmişdim, onda ölkənin bütün vətəndaşları dünya miqyaslı, çox böyük dövlət xadimi Heydər Əliyevi son mənzilə yola salırdılar. O zaman mən Bakının

küçələri ilə gedərkən azərbaycanlıların prezident nümayəndə heyətinin hər bir üzvünə mehriban və səmimi münasibətinə heyran qaldım. Bunu mən bu gün də hiss etdim. İnsanlar özləri küçələrə çıxmışdılar, təbii ki, iş vaxtı idi və onlar bizi salamlayırdılar. Bu, bir insan kimi mənə çox xoş idi. Gürcüstan televiziyası da burada idi və Gürcüstan Prezidentinin Bakıda necə səmimiyyətlə qarşılandığını yəqin ki, çəkmişdir. Düşünürəm ki, heç bir gürcü ailəsi buna laqeyd qalmayacaqdır. Zənnimcə, bu, iki ölkə prezidentləri arasındakı münasibətlərdən də artıqdır. Belə münasibət bir gündə yaranmır. Düzgün siyasət aparılırsa, bunları yüz ilə də məhv etmək olmaz.

Mən buraya bütün Azərbaycan hökuməti ilə tanış olmaq üçün gəlmişəm və biz buna nail olduq. Mən buraya dost qazanmaq üçün gəlmişəm. Düşünürəm ki, mən dost deyil, qardaş qazandım, bu isə daha mühümdür. Çünki dostdan küsmək olar, qardaşla isə normal ailələrdə belə şeylər baş vermir. Düşünürəm ki, bu münasibətlər bizi salamlayan bütün insanlara sirayət edəcəkdir. Gürcüstanda da İlham Əliyevə bu cür münasibət bəsləyirlər. İnsanların Heydər Əliyevə haqlı olaraq necə münasibət bəslədikləri, ona necə hörmət etdikləri yadımdadır. Biz Bakıda son zamanlar aparılan tikinti işlərinin nəticələrini görürük. Mən burada baş verənlərə yaxşı mənada qibtə edirəm. Biz Gürcüstanda da belə tikinti işləri aparmaq, belə tərəqqiyə nail olmaq istəyirik. İstəyirik ki, insanlarımız belə nikbin olsunlar, gələcəyə böyük inamla baxsınlar, ümitsizlikdən, təsərrüfatsızlıqdan, intizamsızlıqdan danışmasınlar. Biz də demokratik dövlət çərçivəsində iqtisadi sabitliyə, nizam-intizama nail olmaq istəyirik. Təbii ki, biz çox şeyi Azərbaycandan öyrənmək istəyirik. Hər gelişimzdə Bakının daha da gözəlləşdiyini görürük. Bilirəm ki, ölkənin bölgələri də inkişaf edir. Biz buna çox şadiq, çox sağ olun. Düşünürəm ki, bu gün çox yaxşı gündür. Sabah buradan yaxşı əhval-ruhiyyə ilə gedəcəyik.

«AZƏRTAC», 04.03.04

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Slovakiyaya rəsmi səfəri

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin ABŞ-in Yəhudi Komitəsinin və Beynəlxalq Benayit Brith Təşkilatının rəhbərləri ilə görüşü

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev martın 18-də Slovakiyanın paytaxtında, onun üçün ayrılmış iqamətgahda ABŞ-in Yəhudi Komitəsinin beynəlxalq yəhudi işləri üzrə direktoru Endryu Beyker və Beynəlxalq Benayit Brith Təşkilatının vitse-prezidenti Daniyel Mariyaş ilə görüşmüşdür.

Səmimilik şəraitində keçən görüş zamanı Prezident İlham Əliyev ölkəmizin Avropa strukturlarına sıx inteqrasiyasından danışdı və bildirdi ki, bu siyasət gələcəkdə də davam edəcəkdir.

Cənab Endryu Beyker 1996-cı ildə İlham Əliyev Amerikada olarkən onun Bostonda və digər şəhərlərdə keçirdiyi görüşləri xatırladı və vurğuladı ki, bu gün, Azərbaycan Prezidentinin xarici siyasəti çox təqdirəlayiqdir. O, Azərbaycanda bütün dinlərə mənsub insanlara, o cümlədən yəhudilərə münasibətdə olan

tolerantlıqdan məmnunluğunu ifadə edərək dedi ki, bu, demokratik ölkə kimi Azərbaycanın imicini beynəlxalq aləmdə daha da artırır.

Amerika-Azərbaycan əlaqələrinin yüksək səviyyəsindən məmnun qaldıqlarını razılıqla vurğulayan Prezident İlham Əliyev və cənab Endryu Beyker bildirdilər ki, Azərbaycanın Avropa strukturlarına inteqrasiyası və ABŞ ilə əlaqələrin daha da yaxşılaşması üçün səy göstərəcəklər. Xüsusi vurğulandı ki, Azərbaycan Prezidentinin indiki konfransda iştirakı ölkənin Avropa strukturlarına inteqrasiyasının bariz nümunəsidir.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Rumıniyanın Baş Naziri ilə görüşü

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev onun üçün ayrılmış iqamətgahda Rumıniyanın baş naziri Adrian Nestaseni qəbul etmişdir.

Dostluq və mehribanlıq şəraitində keçən görüşdə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev martın 19-da işə başlayacaq beynəlxalq konfransın çox böyük əhəmiyyəti olduğunu vurğuladı, Azərbaycanın Avropa strukturlarına daha sıx inteqrasiyası sahəsində atılan addımlardan ətraflı söhbət açdı.

Görüş zamanı bildirildi ki, Azərbaycan ilə Rumıniya arasında sıx dostluq və əməkdaşlıq mövcuddur. Hər iki ölkənin əməkdaşlıq sahəsində çoxlu proqram və layihələri vardır və bunlar uğurla həyata keçirilir. Beynəlxalq təşkilatlar çərçivəsində əməkdaşlıq da yüksək səviyyədədir. Rumıniya Azərbaycanda həyata keçirilən irimiqyaslı neft və qaz layihələrinə, o cümlədən ölkəmizdə hasil edilən neftin və qazın gələcəkdə Avropaya çatdırılması məqsədi daşıyan layihələrə çox böyük maraq göstərir və bunlarda fəal iştirak etmək fikrindədir.

Mövcud dostluq və əməkdaşlıq əlaqələrini gələcəkdə daha da inkişaf etdirmək üçün ölkələrimizin hökumətlərinin səyləri artırmasının zəruriliyi bildirildi.

Daha sonra Prezident İlham Əliyev və Baş nazir Adrian Nestase ölkələrimiz arasında iqtisadi əlaqələrin gücləndirilməsi ilə bağlı yeni layihələr barədə ətraflı fikir mübadiləsi apardılar.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Gürcüstan Prezidenti Mixail Saakaşvili ilə görüşü

martın 18-də Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev ilə Gürcüstan Prezidenti Mixail Saakaşvili arasında görüş olmuşdur.

Gürcüstanın dövlət başçısı Abxaziyada apardığı danışıqlar barədə ətraflı məlumat verərək bildirdi ki, bu danışıqlardan sonra Gürcüstanın gömrük məntəqələrində və limanlarında qayda-qanun yaradılması üçün xüsusi nümayəndə təyin olunması qərara alınmışdır. Prezident Mixail Saakaşvili vurğuladı ki, Azərbaycan Gürcüstan üçün çox mühüm bir ölkə və ticarət tərəfdaşdır. Gürcüstanda qayda-qanun yaradılması region ölkələri, xüsusilə də Azərbaycanla normal ticarət əlaqələrinin davam etdirilməsi üçün çox vacibdir.

Prezident İlham Əliyevin Tbilisiyə səfərini səbirsizliklə gözlədiyini xüsusi vurğulayan, Bakıya səfərindən çox məmnun qaldığını və Azərbaycanın dövlət başçısı ilə görüşlərini yüksək qiymətləndirən Prezident

Mixail Saakaşvili dedi: “Mən bu gün qardaşım və dostum İlham Əliyev ilə bu görüşə çox tələsirdim. Onu Gürcüstanda çox sevirlər”.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev öz həmkarına təşəkkür edərək dedi ki, ölkəmizdə qonşu Gürcüstanda baş verən hadisələri böyük narahatlıqla izləyirlər. Lakin biz əmin idik ki, Gürcüstan Prezidentinin müdrikliyi bu məsələni həll etməyə imkan verəcəkdir. Gürcüstanda sabitlik Azərbaycan üçün çox mühümdür. Ona görə də mən məmnunam ki, bu problem öz həllini tapmışdır. O, Prezident Mixail Saakaşvilinin ölkəmizə səfərini xatırlayaraq yüksək qiymətləndirdi və prezidentlər arasında ilk anlardan dostluq və qardaşlıq münasibətlərinin yarandığını söylədi. Dövlətimizin başçısı dedi: “Azərbaycanda Gürcüstan Prezidentinə böyük ehtiram bəsləyirlər və onun Bakıya uğurlu səfərindən sonra bu hörmət və ehtiram daha da artmışdır”.

Tbilisiyə rəsmi səfər edəcəyini xüsusi vurğulayan Prezident İlham Əliyev bildirdi ki, Gürcüstan və Azərbaycanın dövlət başçıları arasında sıx əlaqələr təkcə rəsmi səfərlər çərçivəsində deyil, habelə işgüzar səviyyədə də davam etdiriləcəkdir. Gərgin iş günündən sonra Gürcüstan rəhbərinin bu görüşə gəlməsi dövlət başçılarının istər ikitərəfli, istərsə də regional problemləri birgə həll etmək əzmini göstərir və onlar Azərbaycan və Gürcüstan arasında əlaqələrin inkişafı üçün gələcəkdə daha böyük səylər göstərəcəklər. Görüşdən sonra jurnalistlərin suallarına cavab verən Mixail Saakaşvili dedi ki, Prezident İlham Əliyev Azərbaycanda güclü dövlət yaratdığı kimi, mən də Gürcüstanda güclü dövlət yaratmaq əzmindəyəm.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev “Daha Geniş Avropaya Doğru: Yeni Gündəlik” mövzusunda beynəlxalq konfransda iştirak etmişdir

Martın 19-da Bratislavada “Daha geniş Avropaya doğru: yeni gündəlik” mövzusunda beynəlxalq konfrans öz işinə başlamışdır.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev konfransda iştirak etmişdir.

On dörd ölkənin dövlət və hökumət başçılarının iştirak etdikləri bu mötəbər tədbirdən əvvəl, Slovakiya Prezidenti Rudolf Şuster öz iqamətgahında Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin şərəfinə işgüzar səhər yeməyi vermişdir. Prezident İlham Əliyev sonra Slovakiya Prezidenti iqamətgahının Fəxri qonaqlar kitabına ürək sözlərini yazdı.

Milli Filarmoniyanın binasında keçirilən konfransın rəsmi açılışında Slovakiyanın Baş naziri Mikulaş Dzurinda iştirakçıları salamlayaraq, bu tədbirin öz ölkəsində keçirilməsindən qürur duyduğunu söylədi və bildirdi ki, burada Avropadan, Şimali Amerikadan tutmuş, Atlantik okeanı, Xəzər və Baltik dənizlərindən Aralıq dənizinə qədər böyük ərazidə yerləşən ölkələrin nümayəndələri bütün Avropanın parlaq gələcəyini təmin edəcək məsələlərin müzakirəsinə toplaşmışlar.

Konfransın gündəliyindəki birinci məsələ – “Balkanlar və Avropaya inteqrasiya məsələləri” mövzuna həsr olunmuşdu. Albaniya, Xorvatiya, Makedoniya, Bosniya və Herseqovinanın baş nazirləri mövzu ilə bağlı çıxışlarında öz ölkələrinin Avropaya inteqrasiyası sahəsində görülən işlərdən və mövcud problemlərdən ətraflı danışdılar.

“Avropanın Qara dəniz və Qafqaz qonşuluğu” mövzusunda aid ikinci məsələnin müzakirəsi zamanı çıxış edən Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev konfransın yüksək səviyyədə təşkilinə görə Slovakiyanın rəhbərliyinə təşəkkürünü bildirdi. O, Sovet İttifaqı dağıldıqdan sonra qazandığı müstəqilliyin ilk illərində Azərbaycanın qarşılaşdığı çətinliklərdən danışaraq, Ermənistanın təcavüzü nəticəsində ərazilərimizin 20 faizinin işğal olunmasının fəlakətli vəziyyət yaratdığını xatırladı, bütün bunlara baxmayaraq, 1996-cı ildən inkişaf dövrününə başladığını bildirdi. O vaxtdan bəri ölkədə ümumi daxili məhsulun orta hesabla hər il 10 faiz artdığını, adambaşına xarici sərmayənin həcminə görə Azərbaycanın MDB məkanında lider olduğunu vurğulayaraq dedi ki, ölkəmiz yaxın illərdə iqtisadi cəhətdən daha da inkişaf edəcək və güclənəcəkdir.

Azərbaycanda həyata keçirilən irimiqyaslı layihələr buna sübutdur. Xüsusilə Azərbaycan, Gürcüstan və Türkiyədən keçəcək neft və qaz kəmərlərinin inşası gələcəkdə regionun, o cümlədən ölkəmizin inkişafına daha da təkan verəcəkdir.

Dövlətimizin başçısı bildirdi ki, Azərbaycanın Avropa strukturlarına, Avroatlantika məkanına inteqrasiyası prosesi çox uğurla gedir, ölkəmiz NATO-nun “Sülh naminə tərəfdaşlıq” proqramında fəal iştirak edir.

Prezident İlham Əliyev Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ probleminə toxunaraq xatırladı ki, Ermənistanın hərbi təcavüzü nəticəsində ölkəmizdə 1 milyon qaçqın-köçkün yaranmışdır və bu, çox ağır iqtisadi-sosial nəticələr doğurur. Çox təəssüf ki, münaqişənin həlli ilə bağlı ATƏT-in Minsk qrupunun fəaliyyəti hələ də heç bir nəticə vermir. Ona görə də Avropa Birliyi və Avropa Şurası münaqişənin sülh yolu ilə həlli istiqamətində səylərini gücləndirməlidir. Regionda sülhün və təhlükəsizliyin təmin olunması Avropanın da mənafeələrinə uyğundur. Dövlətimizin başçısı daha sonra dedi ki, biz təcavüzkar separatizmi pisləyir, torpaqlarımızın işğaldan azad olunmasını tələb edirik və bu problemin beynəlxalq hüquq normaları əsasında həllinə tərəfdarıq. Azərbaycanda heç bir dövlətin hərbi bazası yoxdur və ümumiyyətlə, biz Qafqaz regionunda, xarici hərbi bazaların olmasına tərəfdar deyilik. Əgər Ermənistan-Azərbaycan münaqişəsi həll edilərsə, bölgədə sabitlik yaranar, təhlükəsizlik məsələləri daha da möhkəmlənər.

Ermənistanın nümayəndəsi, xarici işlər naziri Vardan Oskanyan konfransda çıxış edərək dedi ki, Ermənistan ona məxsus olmayan torpaqları nəzarət altında saxladığına görə təcavüzkar adlandırılı bilməz. Bununla da Ermənistanın xarici işlər naziri, əslində, bu ölkənin təcavüzkar olduğunu təsdiq etdi.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin çıxışı

- Əziz xanımlar və cənablar!

İlk öncə mən konfransın təşkilatçılarna və Slovakiya rəhbərliyinə minnətdarlığımı bildirmək istərdim. Onlar bizim səmərəli işləməyimiz üçün çox gözəl şərait yaratmışlar.

Azərbaycan yeni müstəqillik qazanmış bir ölkədir. Yalnız Sovet İttifaqı dağıldıqdan sonra biz digər respublikalarla birlikdə dövlət müstəqilliyi qazandıq. Lakin ölkəmiz dövlət müstəqilliyini yenidən qazanmasına baxmayaraq, çox qədim tarixi ənənələrə malikdir. Bizim zəngin mədəni irsimiz və nəhəng intellektual potensialımız vardır.

Müstəqilliyin ilk illəri ölkəmiz üçün çox mürəkkəb olmuşdur. İqtisadi vəziyyət çox çətin idi, bu sahədə, habelə siyasi və hərbi sahələrdə dərin böhran hökm sürürdü. Digər tərəfdən, vətəndaş müharibəsi təhlükəsi cəmiyyətimizdə sabitliyin təmin edilməsinə imkan vermirdi. Bütün bunlarla yanaşı, Ermənistanın Azərbaycana qarşı təcavüzü və ərazilərimizin 20 faizinin işğalı ölkəmizi tam süquta gətirib çıxarmışdı. Sabitlik sonradan yarandı. Yalnız hökumətin böyük səyləri nəticəsində müstəqilliyimizdən bir qədər sonra, daha dəqiq desək, 1996-cı ildən başlayaraq, ölkədə iqtisadiyyat inkişaf etməyə başladı, tam ictimai-siyasi sabitlik bərqərar oldu.

Ölkənin iqtisadi potensialına və əldə etdiyimiz nəticələrə nəzər salsaq, görürük ki, 1996-cı ildən bu günədək hər il ümumi daxili məhsul orta hesabla 10 faiz artmış, inflyasiyanın illik səviyyəsi bu müddət ərzində 2 faizdən yuxarı qalxmamışdır. Dünyada tanınmış xarici şirkətlərin iqtisadiyyatımıza yatırdığı nəhəng sərmayələr keçmiş sovet respublikaları içərisində adambaşına xarici sərmayənin həcmi baxımından Azərbaycanı aparıcı ölkəyə çevirmişdir.

Ölkəmizdə həyata keçirilmiş genişmiqyaslı özəlləşdirmə proqramı güclü özəl sektor yaratmağa imkan vermişdir. Bu gün ümumi daxili məhsulun 74 faizi məhz bu sektorda formalaşır.

Siyasi və ictimai sabitlik iqtisadi artıma nail olmağın əsas səbəbidir. Mən əminəm ki, qarşıdakı illər ərzində bu iqtisadi artım ölkəmizə daha çox firavanlıq gətirəcəkdir. Bu gün dünyada enerji daşıyıcıları sahəsində ən böyük layihələr Azərbaycan, Gürcüstan və Türkiyədə həyata keçirilir. Milyardlarla dollar dəyəri olan enerji layihələri bizim müstəqil ölkələrin həm bir-birlərinə, həm də Avroatlantik məkanına inteqrasiyasına şərait yaradacaqdır. Bu, bizim həqiqi istəyimiz və strateji məqsədimizdir. Azərbaycan öz gələcəyini Avroatlantik məkanına daha geniş inteqrasiyada görür. Biz bu istiqamətdə böyük addımlar atırıq və əminəm ki, Avropa strukturları və beynəlxalq strukturlarla əlaqələr gələcəkdə daha da möhkəmlənəcəkdir. Azərbaycan NATO-nun “Sülh naminə tərəfdaşlıq” proqramında fəal iştirak edir. Avropa Birliyinin Cənubi Qafqaz məsələləri üzrə xüsusi nümayəndəsinin təyin edilməsi bizdə minnətdarlıq və razılıq hissi doğurmuşdur. Bu çox vacib qarşılıqlı addımlar Azərbaycanın və ümumilikdə, Cənubi Qafqazın Avropa ailəsinə daha sıx inteqrasiyasına imkan verəcəkdir.

Əlbəttə, biz hələ çox şey öyrənməliyik. Amma, ölkəmizin də qədim tarixi ənənələri və zəngin mədəni irsi vardır. Biz də Avropaya böyük töhfələr verə və ümumi dəyərləri bölüşə bilərik. Əminəm ki, yeni xətt – “Daha geniş Avropaya doğru” siyasəti bizim ölkəyə daha çox firavanlıq gətirəcəkdir. Bu isə bizim əsas məqsədimizdir.

Azərbaycan hökumətinin gündəliyindəki ən öncül məsələlərdən biri də sosial problemlərin həllidir. Biz bazar münasibətlərinə əsaslanan iqtisadiyyatımızla sosialyönümlü büdcə arasında çox gözəl vəhdət yaratmağa nail olmuşuq. Əgər büdcəmizə baxsanız, görərsiniz ki, onun 70-80 faizi məhz sosial problemlərin həllinə yönəldilmişdir. Eyni zamanda, bazar iqtisadiyyatının bütün əsas komponentləri qüvvədə qalır.

Bu gün yalnız Azərbaycanda deyil, bütün regionda, habelə daha geniş ərazidə təhlükə mənbəyi olan məsələ Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin öz həllini tapmamasıdır. Uzun tarixçəsi olan Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi regionda ən böyük təhlükə mənbəyidir və vəziyyətin qeyri-sabit olmasına

gətirib çıxarmışdır. Ermənistanın hərbi təcavüzü nəticəsində Azərbaycan ərazisinin 20 faizinin işğal edilməsi 8 milyonluq ölkə əhalisinin 1 milyona yaxınının qaçqın və köçkün vəziyyətinə düşməsinə səbəb olmuşdur. Əlbəttə, bu bizim üçün həm də çox mühüm iqtisadi, sosial və siyasi məsələdir. Biz çox istərdik ki, beynəlxalq ictimaiyyət bu münaqişənin nizama salınmasında daha fəal iştirak etsin. Uzun illərdir ki, ATƏT-in Minsk qrupu Amerika Birləşmiş Ştatları, Fransa və Rusiyanın həmsədrliyi ilə bu münaqişənin həlli ilə məşğuldur. Təəssüf ki, hələ də nəzərəcarpacaq bir nəticə yoxdur. Ümidvarıq ki, digər beynəlxalq təşkilatlar – o cümlədən Avropa Birliyi və Avropa Şurası da bu məsələyə diqqəti artıracaqlar. Biz artıq bu təşkilatların münaqişənin həlli ilə bağlı, ona siyasi qiymət vermək və onu sülh yolu ilə nizama salmaqla əlaqədar söylərini hiss edirik. Münaqişəni sülh yolu ilə həll etməyə çalışsaq da, deməliyəm ki, Azərbaycan xalqının dözümlünün də həddi vardır. Biz ərazi bütövlüyümüzün bərpa olunmasını istəyirik və bütün ölkələrin ərazi bütövlüyünə və dövlət sərhədlərinə hörmətlə yanaşırıq. Əlbəttə ki, özümüə qarşı da eyni münasibəti gözləyirik.

Azərbaycanın ərazi bütövlüyü təmin olunmalıdır.

Ermənistan tərəfi bu təcavüzə və işğala bəraət qazandırmaq üçün, adətən, beynəlxalq hüququn digər prinsiplərindən çıxış etməyə çalışır. Onlar nəzərdə tuturlar ki, Dağlıq Qarabağ erməniləri öz müqəddəratını həll etmək hüququna malikdirlər. Lakin mən sizin nəzərinizi bir fakta cəlb etmək istəyirəm. Ermənilərin artıq öz ölkəsi və dövləti vardır. Onlar artıq öz müqəddəratını Ermənistan dövləti çərçivəsində təyin etmişlər. İndi təsəvvür edin ki, ermənilər yaşadıkları hər bir ölkədə öz müqəddəratını təyin etməyə çalışsalar, onda nə baş verər? Hamıya məlumdur ki, onlar müxtəlif ölkələrdə yaşayırlar, lakin bu o demək deyil ki, yaşadıkları hər bir yerdə muxtariyyət yaratmalı və separatçılıq etməlidirlər. Həm də bu separatçılıq təcavüzkar xarakter daşıyır. Əminəm ki, beynəlxalq ictimaiyyətin bu mövzuya daha çox diqqət yetirəcəyi təqdirdə, məsələ beynəlxalq hüquq normaları əsasında və sülh yolu ilə həll edilə bilər.

Düşünürəm ki, problemi həll etməkdən ötrü yardımçı amillərdən biri kimi, Cənubi Qafqazın demilitarizasiyası siyasətini yeritmək olar. Bizim ərazimizdə heç bir xarici hərbi baza yoxdur. Əgər Cənubi Qafqazın digər ölkələrində də buna nail olunarsa, əminəm ki, bu regionda tezliklə sülh və təhlükəsizlik bərqərar olar. Biz sülh şəraitində yaşamaq istəyirik, iqtisadiyyatımızı, ölkəmizi daha da inkişaf etdirmək arzusundayıq, inteqrasiyaya can atırıq. Əminəm ki, ölkələrimizin birgə söyləri, bir-birilərinin ərazi bütövlüyünə və insanların sülh şəraitində yaşamaq haqlarına hörmət bu sahədə bizə yardımçı olacaqdır.

Əziz xanımlar və cənablar!

Bu mühüm tədbirdə iştirak etmək imkanına görə sizə təşəkkürümü bildirirəm. Əminəm ki, bu konfrans ölkəmizin Avropa strukturlarına daha da yaxınlaşmasına, bu sahədə apardığımız siyasətin gələcəkdə də davam etdirilməsinə kömək edəcəkdir. Diqqətinizə görə sağ olun!

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin ATƏT-in hazırkı sədri ilə görüşmüşdür

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev martın 19-da Bratislavada, beynəlxalq konfrans çərçivəsində ATƏT-in hazırkı sədri, Bolqarıstanın xarici işlər naziri Solomon Passi ilə görüşmüşdür.

ATƏT-in sədri Bakıda Prezident İlham Əliyevlə görüşünü xatırladı, Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli ilə yanaşı, Azərbaycanın Avropa strukturlarına inteqrasiyası barədə də danışdı. O, Bakıya səfərindən dərhal sonra Prezident İlham Əliyevin 129 məhbusu əfv etməsini yüksək qiymətləndirdi.

Prezident İlham Əliyev bildirdi ki, ATƏT-in hazırkı sədrinin Bakıya səfəri zamanı keçirilən görüşdə çox konstruktiv dialoq aparılmışdır və Azərbaycan Avropa strukturlarına daha sıx inteqrasiya siyasətini gələcəkdə də davam etdirəcəkdir.

Səmimilik şəraitində keçən görüşdə Cənubi Qafqaz regionunda sabitlik və təhlükəsizlik məsələlərinə dair fikir mübadiləsi aparıldı.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Avropa Birliyinin Komissarı ilə görüşmüşdür

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin martın 19-da Bratislavada Avropa Birliyinin komissarı Günter Verhøgen ilə görüşü olmuşdur.

Avropa Birliyinin komissarı Prezident İlham Əliyevi dövlət başçısı seçilməsi münasibətilə təbrik etdi, ona bu məsuliyyətli fəaliyyətində uğurlar arzuladı.

Prezident İlham Əliyev Azərbaycan müstəqillik qazandıqdan sonra, xüsusilə son illərdə aparılan islahatlar barədə ətraflı danışdı və bildirdi ki, demokratiyanın və bazar iqtisadiyyatının inkişafı yolunda qazandığı nailiyyətlər məhz ölkədə yaradılmış sabitlik nəticəsində mümkün olmuşdur.

Respublikamızın rəhbəri Avropa Birliyi ilə əlaqələrin yüksək səviyyədə olduğunu, bu təşkilatın ölkəmizə iqtisadi yardımını, habelə Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həllində səylər göstərdiyini vurğuladı, AB-nin Cənubi Qafqaz üzrə xüsusi nümayəndə təyin etməsini onun regionda fəaliyyətinin möhkəmlənməsi kimi qiymətləndirdi.

Cənab Günter Verhøgen Azərbaycanla Avropa Birliyi arasında əlaqələrin durmadan inkişaf etdiyini vurğulayaraq dedi ki, Cənubi Qafqaz ölkələrinin “Daha geniş Avropa” təşəbbüsünə qoşulması barədə strateji sənədlə əlaqədar yaradılmış komissiyanın işi yaxın vaxtlarda yekunlaşacaqdır.

O, həmçinin Avropa Birliyinin Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin sülh yolu ilə həlli istiqamətində səylərini artırdığını dedi və özünün yaxın vaxtlarda Bakıya səfər edəcəyini bildirdi.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev NATO-nun Baş Katibi ilə görüşmüşdür

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Slovakiyaya səfəri çərçivəsində martın 19-da NATO-nun baş katibi Yaap de Hoop Sxeffər ilə görüşmüşdür.

Səmimilik şəraitində keçən görüş zamanı NATO ilə Azərbaycan arasında mövcud əlaqələr müzakirə olundu, ölkəmizin Avroatlantika strukturlarına inteqrasiyası məsələsinə toxunuldu, habelə NATO-nun bu ilin iyununda İstanbulda keçiriləcək sammitinə hazırlıq işlərinə dair fikir mübadiləsi aparıldı.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev NATO ilə əməkdaşlığa böyük önəm verdiyini vurğulayaraq dedi ki, ölkəmizin bu təşkilatla tərəfdaşlığı mütərəqqi xarakter daşıyır. O, Avroatlantik strukturlarına inteqrasiyanın mühüm olduğunu bir daha diqqətə çatdıraraq bildirdi ki, Azərbaycan bu istiqamətdə öz siyasətini bundan sonra da davam etdirəcəkdir.

Yaap de Hoop Sxeffer xüsusi vurğuladı ki, NATO Cənubi Qafqaza daha çox diqqət yetirərək, Azərbaycanı bu təşkilatın vacib tərəfdaşı kimi qiymətləndirir.

Görüşdə Azərbaycanla NATO arasında əməkdaşlığa dair bir sıra məsələlər ətrafında fikir mübadiləsi aparıldı, xüsusilə NATO ilə hərbi əməkdaşlığa dair Azərbaycanda hazırlanan fəaliyyət planı diqqətə çatdırıldı və bildirildi ki, bu plan artıq müzakirə olunmuşdur.

Söhbət zamanı Cənubi Qafqazda vəziyyətə, Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli perspektivlərinə də toxunuldu. Yaap de Hoop Sxeffer vurğuladı ki, Şimali Atlantika Alyansı münaqişənin tezliklə sülh yolu ilə həll olunmasını arzu edir və bu, NATO üçün xüsusi əhəmiyyət daşıyır.

«AZƏRTAC» 19.03.04

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Özbəkistana dövlət səfəri

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev ilə Özbəkistan Prezidenti İslam Kərimovun təkbətək görüşü

Martın 23-də rəsmi qarşılanma mərasimindən sonra “Durmen” iqamətgahında Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev ilə Özbəkistan Prezidenti İslam Kərimov arasında təkbətək görüş olmuşdur.

Özbəkistan rəhbəri Azərbaycan dövlətinin başçısını bir daha salamlayaraq, onun Daşkəndə səfərinin uğurla keçəcəyinə əminliyini vurğuladı.

Prezident İlham Əliyev Özbəkistana dövlət səfərinə dəvətə görə minnətdarlığını bildirdi, dost-qardaş ölkələrimiz və xalqlarımız arasında münasibətlərin bundan sonra da genişlənəcəyinə ümidvar olduğunu söylədi.

Səmimilik və mehribanlıq şəraitində keçən görüşdə Azərbaycan ilə Özbəkistan arasında ikitərəfli əlaqələrin inkişaf perspektivləri, Cənubi Qafqazda və Orta Asiyada təhlükəsizlik, regional və beynəlxalq təşkilatlar çərçivəsində əməkdaşlıq barədə, habelə ölkələrimizi maraqlandıran bir sıra digər məsələlər ətrafında geniş fikir mübadiləsi aparıldı. Tərəflər iqtisadi əməkdaşlığın inkişafına, o cümlədən qarşılıqlı mal dövriyyəsinin artırılmasına, habelə humanitar və mədəni əlaqələrin genişləndirilməsinə böyük diqqət yetirdilər.

Azərbaycan və Özbəkistan Prezidentlərinin geniş tərkibdə görüşü

Martın 23-də, dövlət başçılarının təkbətək görüşü başa çatdıqdan sonra “Durmen” iqamətgahının konfrans salonunda Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev ilə Özbəkistan Respublikasının Prezidenti İslam Kərimov arasında geniş tərkibdə görüş olmuşdur.

Prezident İlham Əliyevi Özbəkistan torpağında salamlamaqdan, səmimi hörmət və ehtiramını ifadə etməkdən böyük məmnunluq duyduğunu bildirən Özbəkistan Prezidenti İSLAM KƏRİMOV dedi:

-Biz Azərbaycanın yeni Prezidentinin Özbəkistana dövlət səfərini ölkələrimiz arasında hərtərəfli əməkdaşlığın inkişafında və dərinləşməsində mühüm mərhələ kimi qiymətləndiririk. Zənnimcə, xalqlarımız arasında qarşılıqlı münasibətlərin, yaxınlığın, əsrlərin dərinliklərinə gedib çıxan köklərindən, hətta milli adət və ənənələrimizin, dil və mədəniyyətimizin ümumiliyindən danışmağa lüzum yoxdur. Bu gün sübuta ehtiyac yoxdur ki, ölkələrimiz arasındakı belə yaxınlıq və hörmət münasibətlərimizi qarşılıqlı etimad və qarşılıqlı yardım əsasında qurmaq üçün əlverişli, nadir imkan yaradır.

Bu imkandan istifadə edərək, təkcə öz adımdan deyil, həm də bütün ictimaiyyətimiz və xalqımız adından atanız Heydər Əlirza oğlu Əliyevə çox dərin hörmət hissləri bəslədiyimizi bildirmək istərdim. Onu Özbəkistanda görkəmli şəxsiyyət kimi, bütün ömrünü, tükənməz enerjisini və təkrarolunmaz istedadını öz vətəninə, öz xalqına həsr etmiş insan kimi tanıyırlar. Heydər Əliyev Azərbaycan ilə Özbəkistan arasında münasibətlərin inkişafı və möhkəmlənməsi üçün çox işlər görmüşdür. Onu mübaligəsiz olaraq müasir Azərbaycanın memarı adlandırmaq olar. O, öz ölkəsini, xalqını dirçəltdi, çox ağır sınaqlardan çıxartdı, Azərbaycanı dünya meydanına çıxarmaq üçün lazımı baza yaratdı.

İlham Heydəroviç, zənnimcə, Heydər Əliyeviçin apardığı siyasətin prinsiplərinə Sizin sadıqlığınız Özbəkistanda bizə, ictimaiyyətimizə, xalqımıza belə bir böyük inam təlqin edir ki, Özbəkistan ilə Azərbaycan arasında münasibətlərin gözəl perspektivləri var və biz bu yolla cəsarətlə gedə bilərik.

Hörmətli dostlar, Özbəkistan Azərbaycanı regionda və müasir dünyada özünün mühüm tərəfdaşı hesab edir. Azərbaycanın coğrafi-siyasi və iqtisadi əhəmiyyəti getdikcə artır. Hesab edirik ki, Özbəkistan-Azərbaycan münasibətlərinin böyük potensialı var. Biz sizin ölkənizlə münasibətləri hərtərəfli şəkildə inkişaf etdirmək niyyətindəyik. İlham Heydəroviçlə yenidən başa çatan təkbətək danışıqlarda biz Özbəkistan-Azərbaycan münasibətlərinin vəziyyətini ətraflı müzakirə etdik, Mərkəzi Asiyada, Cənubi Qafqazda vəziyyət barədə fikir mübadiləsi apardıq, iri regional layihələrin həyata keçirilməsinin perspektivlərini, o cümlədən nəqliyyat və energetika məsələlərini nəzərdən keçirdik. Biz müzakirə edilən bütün əsas məsələlər barədə razılığa gələ və beynəlxalq meydanda prinsipial mövqelərimizi və qarşılıqlı fəaliyyətimizi razılaşdırma bildik. Biz belə bir ümumi rəyə gəldik ki, postsovet məkanında və bütün dünyada baş verən mürəkkəb və birmənalı olmayan proseslər şəraitində ölkələrimizin xarici siyasət xətlərini əlaqələndirməyin xüsusi əhəmiyyəti var. Biz razılığa gəldik ki, yüksək səviyyədə müntəzəm siyasi məsləhətləşmələr praktikasını davam etdirəcəyik. Ölkələrimiz beynəlxalq terrorizm, narkotiklərin qanunsuz dövriyyəsi və dini ekstremizm ilə qətiyyətli mübarizə aparılması məsələsində prinsipial mövqe tuturlar. Daşkənd və Bakı bu transmilli təhdidlərə qarşı durmaq üçün istər ikitərəfli səviyyədə, istərsə də beynəlxalq təşkilatlar çərçivəsində əməkdaşlığın daha da inkişaf etdirilməsindən ötrü xeyli siyasi ehtiyatlara malikdir.

Beynəlxalq terrorizmlə mübarizənin indiki şəraitində radikalizm və ekstremizm ideologiyası ilə mübarizə, mütarəqqi, tolerant İslamın dəyərlərinin dəstəklənməsi məsələləri xüsusilə aktualdır. Bütün dünyada hamılıqla tanınmış böyük mədəni potensiala malik olan Özbəkistan və Azərbaycan bu vəzifələrin həyata keçirilməsində güclü rol oynaya bilərlər. Qlobal antiterror tədbirlərinin fəal iştirakçıları olan Daşkənd və Bakı Əfqanıstanda vəziyyətin tezliklə sabitləşdirilməsinə və onun iqtisadiyyatının dirçəldilməsinə tərəfdardırlar. Məlum olduğu kimi, Özbəkistan bu ölkənin sosial-iqtisadi bərpasında yaxından iştirak edir, Kabilin beynəlxalq layihələrə cəlb olunmasına çalışır. Biz Azərbaycanla bu istiqamətdə əməkdaşlığa ümid bəsləyirik.

Transəfqanıstan beynəlxalq dəhlizinin gerçəkləşməsi bütün regionun, o cümlədən Cənubi Qafqaz ölkələrinin gələcəyi üçün həm mühüm iqtisadi, həm də strateji əhəmiyyətə malik olacaqdır.

Prezident İlham Əliyevlə hər iki tərəfi narahat edən məsələləri, ilk növbədə, iqtisadi əməkdaşlığın vəziyyətini, həcmi, - ölkələrimiz arasında əmtəə dövriyyəsinin səviyyəsinin qeyri-qənaətbəxş olmasını nəzərdə tuturam, - müzakirə edərkən biz belə bir yekdil fikrə gəldik ki, bu məsələdə kommunikasiyalarla bağlı ciddi problemlər vardır. Kommunikasiyalar məsələsi həll edilməmişsə, necə tiracət əlaqəsi saxlamaq, əmtəə dövriyyəsinin həcmi artırmaq olar. Bu, ilk növbədə, Türkmənistan ərazisi, tranzit məsələsi ilə, gömrük rüsumlarına dair həll olunmamış məsələlərlə, həm Özbəkistanda, həm də Azərbaycanda bəzi məmurların xudbin mülahizələri ilə bağlıdır. Həmin məmurlar bəzən ölkələrimizin milli mənafeələrinə zidd mövqe tuturlar. Mən bunu deməyə başqa söz tapa bilmirəm.

Bu baxımdan kommunikasiya məsələlərinin, ilk növbədə, Türkmənistan ərazisindən keçən kommunikasiyalar məsələsinin həlli bizim üçün çox çətin olmuşdur. Lakin hamıya aydındır ki, bu problemləri həll etmək, Türkmənistanla razılığa gəlmək lazımdır ki, biz bir-birimizə daha da yaxın olaq, Azərbaycanla Özbəkistanın bir-birinə daha yaxın olması bizim üçün vacibdir.

Dağlıq Qarabağ məsələsinin Azərbaycan tərəfi üçün nə kimi əhəmiyyəti olduğunu biz başa düşürük. Xüsusi vurğulamaq istəyirəm ki, Özbəkistan Respublikası həmişə bu münaqişənin sülh yolu ilə, siyasi həllinin tərəfdarı kimi çıxış etmişdir və indi də çıxış edir. Birmənalı şəkildə demək istəyirəm ki, münaqişənin nizama salınmasının əsas şərti Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün təmin olunmasıdır.

Hörmətli dostlar, tiracət-iqtisadi sahədə əməkdaşlığın genişləndirilməsi perspektivlərini müzakirə edərkən biz belə bir yekdil fikrə gəldik ki, əmtəə dövriyyəsinin səviyyəsi nə Azərbaycanı, nə də Özbəkistanı qane edir. Lakin müəyyən irəliləyişlər vardır və bunlar da elə bu ilin əvvəlindən dəstəklənməlidir. Təkcə yanvar-fevral aylarında Azərbaycanla Özbəkistan arasında əmtəə dövriyyəsi 18 milyon dollar təşkil etmişdir. Bu, 2003-cü ildəkindən çoxdur. Bu göstərici bizi sevindirir və istəyirik ki, bu meyllər daha da sürətlənsin. Bizim hökumət qurumlarımız iqtisadi əməkdaşlığı əlaqələndirməli, istifadə edilməmiş ehtiyatları üzə çıxarmalı və birgə mexanizmləri işə salmalıdırlar.

Biz bilirik ki, Özbəkistan-Azərbaycan hökumətlərarası komissiyası kifayət qədər uğurla fəaliyyət göstərir, lakin bununla belə mən hesab edirəm ki, ən yaxın vaxtlarda gücümüzü toplamalı və İlham Heydəroviçin Özbəkistana səfərindən sonra ticarət münasibətlərinin inkişafı üzrə istiqamətləri dəqiq müəyyənləşdirməliyik. Ötən il ölkələrimiz arasında əmtəə mübadiləsinin 12-13 milyon olması heç bir

əndazəyə sığmır. Hökumətlərarası komissiyanın bu yaxınlarda keçirilmiş görüşünün nəticələri bir daha təsdiq etdi ki, iqtisadi münasibətləri inkişaf etdirmək üçün imkanlarımız vardır. Biz ölkələrimizin müəssisələri ilə maliyyə qurumları arasında birbaşa əlaqələr qurmalı, Azərbaycanın bizə sata biləcəyi və bizdən ala biləcəyi məhsulların çeşidinə və nomenklaturasına yenidən baxmalıyıq.

Daşkənddəki Çkalov adına zavodun buraxdığı təyyarələrə Azərbaycanın aviasiya xidmətinin maraq göstərməsi bizi çox sevindirir. Azərbaycanın lizinq şərtləri ilə iki ədəd İL-76 təyyarəsi alması bu istiqamətdə ilk addımdır. Özbəkistanda istehsal edilən minik avtomobillərinin alınmasında da ilk addım atılmışdır. Müvafiq qurumlarımız bu məhsulların təqdimatına ciddi yanaşmalı və məhz Azərbaycan tərəfinin şərtlərini diqqətlə öyrənməlidirlər. Onlar həm bu avtomobilləri satan, həm də onlara xidmət göstərən müvafiq mərkəzlər yarada bilərlər. Azərbaycanın təyyarələrin bizim müəssisələrdə təmir olunmasına və aviatorlar arasında kadr mübadiləsinə maraq göstərməsini alqışlayırıq.

Özbəkistan Azərbaycanın neft-qaz məhsulları, avadanlıq, habelə qara metal və digər məhsullar satışı sahəsində böyük potensialını nəzərə alaraq, onunla əməkdaşlığa böyük maraq göstərir. Biz həm Azərbaycan, həm də Özbəkistan ərazisində müştərək müəssisələr yaratmağı çox istəyirik. Məsələn, Özbəkistanda buraxılan traktorların Azərbaycanda yığılması və sonradan müstəqil müəssisəyə çevrilməsi, eləcə də Bakı zavodunun iştirakı ilə Daşkənddə kondisionerlər istehsal edən müəssisə yaradılması ideyasını dəstəkləyirik. Biz pambıqçılarımızın əməkdaşlığını da çox vacib hesab edirik. İlham Heydəroviç, mən Sizi belə adlandıranda, az qalır Heydər Əliyeviç deyim, çünki bu ad mənim üçün çox əzizdir, - vaxtilə Özbəkistan kimi, Azərbaycan da pambıqçılığın inkişafı ilə ad çıxarmışdı. Bu gün fəxr edə bilərik ki, ölkəmizdə bu sahə yeni əsasda inkişaf edir. Bizim Liverpool, Nyu-York pambıq birjalrı ilə çox yaxın münasibətlərimiz vardır.

Mən daha bir məsələ - TRASEKA nəqliyyat dəhlizinin inkişafında qarşılıqlı fəaliyyətin gücləndirilməsi məsələsi üzərində dayanmaq istədim. Biz İlham Heydəroviçlə bu mövzuda danışdıq. Çox vacibdir ki, Avropa qurumları TRASEKA-nın işləməsinin və inkişaf etməsinin əhəmiyyətini başa düşsünlər. Bu yaxınlarda Özbəkistanın təşəbbüsü ilə Əfqanıstan və İrani TRASEKA-nın tərkibinə daxil etməyi qərara almışlar. Bu, bir çox əsrlər ərzində mövcud olmuş Böyük İpək yolunun tam miqyasda fəaliyyət göstərməsi baxımından çox vacibdir. İndi Türkmənistanla bağlı problemlər qalır, odur ki, Qafqaz regionunun Orta Asiya ilə təkəcə bu ölkə vasitəsilə birləşməməsi üçün yeni yollar və marşrutlar axtarıb tapmaq barədə düşünmək lazımdır. Biz başa düşməliyik ki, bu vəzifələr ən ciddi səbəblərlə, ilk növbədə, ölkələrimizin mənafeələrinin uyğun gəlməsinin zəruriliyi ilə bağlıdır. Təkəcə bir misal çəkə bilərəm. Bu gün pambığı Xəzəraşırı yolla satmaq Şimal marşrutu ilə satmaqdan bizə 20 faiz baha başa gəlir. Bundan müvafiq nəticələr çıxarmaq lazımdır. Çünki bazar iqtisadiyyatı ideologiyadan asılı olmayaraq fəaliyyət göstərir. Ona görə də burada biz amirlik edə bilmərik, səmərəli mexanizmlər yaratmalıyıq.

Hörmətli İlham Heydəroviç, Azərbaycan ədəbiyyatını Özbəkistanda tanıyır və sevirlər. Sizin ölkənizdə də Özbəkistan mədəniyyəti və incəsənətinə beləcə hörmətlə yanaşırlar. Bir daha təkrar etmək istəyirəm ki, qədim dövrlərdən bəri xalqlarımız bir-birinə meyl etmişlər. Qarşıdakı əlamətdar hadisə - Azərbaycan xalqının böyük oğlu Nizami Gəncəviyə abidənin, Mədəniyyət Mərkəzinin və səfirliyin yeni binasının

açılması buna parlaq sübutdur. Sonda əmin olduğumu bildirmək istəyirəm ki, Prezident İlham Əliyevin Özbəkistana ilk dövlət səfəri ikitərəfli münasibətlərdə mühüm və əlamətdar hadisə olacaq və Özbəkistan-Azərbaycan əməkdaşlığının potensialından xalqlarımızın rifahı naminə istifadə etməyə imkan verəcəkdir. Sağ olun.

Azərbaycan Prezidenti İLHAM ƏLİYEV dost və qardaş Özbəkistana dövlət səfərinə dəvətə görə Prezident İslam Kərimova ürəkdən təşəkkür edərək dedi:

-Bu, Sizin ölkənizə Azərbaycan Prezidenti kimi mənim ilk səfərimdir. Biz bu səfərə, əlaqələrimizə, görüşlərimizə və apardığımız danışıqlarımıza çox böyük əhəmiyyət veririk.

Böyük məmnunluqla vurğulamaq istəyirəm ki, bir saatdan çox çəkən təkbətək görüşümüz böyük inam yaratdı ki, ölkələrimiz, dövlətlərimizin rəhbərləri arasındakı tarixi dostluq və qardaşlıq münasibətləri davam etdiriləcəkdir. Bu baxımdan əməkdaşlığımızın və əlaqələrin dərinləşdirilməsinin alternativini yoxdur. Xalqlarımız əzəldən bir-birinə böyük meyl, rəğbət və məhəbbət göstərmişdir və göstərirlər. Bu hisslər həyatın müxtəlif sahələrində - siyasi münasibətlərdə də, mədəni əlaqələrdə də, məişət səviyyəsində də təzahür etmişdir və edir. Çox mühüm və dəyərlidir ki, Özbəkistan və Azərbaycan müstəqilliyə qovuşduqdan sonra bu münasibətlər qırılmadı, əksinə, özünün daha parlaq inkişafını tapdı. Burada, ilk növbədə, dövlətlərimizin milli liderləri İslam Kərimovun və Heydər Əliyevin çox böyük xidməti var.

İslam Abduqəniyeviç, Azərbaycan xalqının milli lideri Heydər Əliyev haqqında deyilmiş səmimi sözlərə görə Sizə çox minnətdaram. Həqiqətən, onun fəaliyyəti Azərbaycanı dağılmaqdan, bir neçə hissəyə parçalanmaqdan, qarmaqarışılıqdan və vətəndaş müharibəsindən xilas etdi. Əlbəttə, Prezident kimi onun Azərbaycana başçılıq etdiyi 10 il xalqımıza çox şey verdi. Azərbaycan dirçəldi, öz dövlətçiliyini, müstəqilliyini, iqtisadiyyatını möhkəmləndirdi və indi bu yolla fəal irəliləməkdə davam edir. Biz Sizinlə bu mövzuda danışdıq və bir daha demək istəyirəm ki, Heydər Əliyevin siyasətinin alternativini yoxdur və bu siyasəti ardıcıl surətdə davam etdirəcəyik.

Azərbaycandan fərqli olaraq, Özbəkistanın bəxti onda gətirdi ki, müstəqillik əldə olunduqdan dərhal sonra bu ölkəyə İslam Kərimov kimi görkəmli dövlət xadimi başçılıq etdi. Sizin fəaliyyətiniz, - bunu təkcə Özbəkistanda deyil, Azərbaycanda da bilirlər, - sayəsində Özbəkistan müstəqilliyin ilk illərində ən mürəkkəb vəziyyətlərdən çıxmağa, bu müstəqilliyi möhkəmlətməyə, dönümsüz etməyə və dövlətçiliyin qurulması və möhkəmləndirilməsi, güclü iqtisadiyyat yaradılması sahəsində genişmiqyaslı dəyişikliklər həyata keçirməyə müvəffəq oldu. Özbək xalqının haqlı olaraq fəxr edə biləcəyi bütün bu nailiyyətlər məhz Sizin fəaliyyətiniz sayəsində qazanılmışdır.

Azərbaycanda vəziyyət bir qədər başqa cür idi. Müstəqillik əldə olunduqdan sonra hakimiyyətə gələn adamlar nəinki ölkəni qarmaqarışılığa düşür etdilər, həm də Azərbaycan cəmiyyətinin özünün daxilində yeni qarşıdurma ocaqları yaratdılar və bununla da bütün xalq təsərrüfatı kompleksini tamamilə dağıtdılar. Azərbaycanın xarici siyasətinə də, o cümlədən, xalqlarımız arasındakı tarixi dostluq və qardaşlıq münasibətlərinə də çox böyük ziyan vuruldu. Sonralar münasibətlərimizin bu qara səhifəsini çevirmək üçün illərlə vaxt lazım oldu. İslam Abduqəniyeviç, məhz Sizin müdrikliyiniz, uzaqgörənliyiniz və Heydər Əliyevin müdrikliyi və uzaqgörənliyi ona nail olmağa imkan verdi ki, həmişəki kimi, bu gün yenə də biz

bu qarşılıqlı yardım və dəstək xəttini xalqlarımız və insanlarımız arasındakı çoxəsrlik dostluq münasibətləri əsasında davam etdiririk. Əminəm ki, bu, gələcəkdə də davam etdiriləcəkdir. Biz nəinki ikitərəfli xarakterli bir çox məsələlər, həm də regional məsələlər və dünya məsələləri barədə çox fəal siyasi dialoq, məsləhətləşmələr aparırıq.

Bugünkü fikir mübadilələri göstərdi ki, bu məsələlərdə də mövqələrimiz üst–üstə düşür. Bu, çox vacibdir. Ermənistan–Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ilə bağlı Özbəkistanın prinsipial mövqeyi də bizim üçün çox vacibdir. Bu münaqişədən neçə illərdir ki, təkə Azərbaycan yox, həm də bütün region əzab çəkir. Azərbaycan ərazilərinin 20 faizinin Ermənistan silahlı birləşmələri tərəfindən işğal olunması, nəticədə bir milyondan artıq azərbaycanlının qaçqın–köçkünə çevrilməsi regional təhlükə və qorxu amilidir. Biz bu məsələdə öz mövqeyini ardıcıl surətdə bildirdiyinə görə Özbəkistana minnətdarıq. Həm də ona görə minnətdarıq ki, Azərbaycan kimi, Özbəkistan da bu məsələnin həllini yalnız ölkəmizin ərazi bütövlüyünün bərpa olunması çərçivəsində görür. Biz bütün ölkələrin ərazi bütövlüyünə hörmətlə yanaşırıq və əlbəttə, hesab edirik ki, bu münaqişənin nizama salınması yalnız beynəlxalq hüquq normaları və Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün bərpa edilməsi çərçivəsində mümkündür.

Beynəlxalq terrorizmlə mübarizə ölkələrimizin üzləşdiyi yeni sınaqdır. Azərbaycan erməni terrorizminin qurbanı olmuşdur. Ölkəmizdə onlarca terror aktı törədilmiş, nəticədə iki mindən artıq günahsız adam həlak olmuşdur. Biz bunun necə bəla olduğunu və onunla mübarizənin necə çətin olduğunu bilirik, çünki düşmən göz qabağında deyildir. Beynəlxalq terrorizmlə mübarizədə ölkələrimizin mövqələri kontekstində bizim birgə fəaliyyətimiz bu bəlanı aradan qaldırmaq üçün son dərəcə vacibdir. Beynəlxalq terrorizmlə səmərəli mübarizənin yeganə zəruri şərti bundan ibarətdir ki, onunla hamılıqla mübarizə aparılsın və məsələyə eyni münasibət olsun. Terror təşkilatları təkə ölkələrin konkret olaraq hansısa bir qrupuna qarşı çıxış edən qurum deyildir. Biz bu məsələyə eyni mövqedən yanaşmalı və kimin əleyhinə yönəldilməsindən asılı olmayaraq, terrorizmin hər cür forma və təzahürlərini pisləməliyik. Zənn edirəm ki, antiterror tədbirlərinin uğuru xeyli dərəcədə Azərbaycanın və Özbəkistanın prinsipial mövqeyindən asılı olacaqdır.

Hörmətli İslam Abduqəniyeviç, Siz haqlı olaraq qeyd etdiniz ki, belə ciddi qarşılıqlı münasibətlər və qarşılıqlı anlaşmalar fonunda iqtisadi sahədəki əməkdaşlığımız bir qədər geri qalır. Bunun obyektiv səbəbləri vardır və Siz onları dediniz: etibarlı kommunikasiyaların olmaması bu prosesi ləngidir. Təəssüf ki, bu gün, dünyada inteqrasiya prosesi getdiyi, kommunikasiyaların dəstəklənməsinin regional əməkdaşlıq üçün öncül istiqamət olduğu bir vaxtda, dəhlizin bəzi elementləri yoxdur. Biz potensialımızı tam işə salmaq üçün kommunikasiyalara yol tapmaq istiqamətində birgə fəaliyyət göstərəcəyik.

Siz haqlı olaraq bildirdiniz ki, əməkdaşlığımızın böyük potensialı və onun davam etdirilməsi üçün istək vardır. Biz yerüstü nəqliyyat dəhlizi tələb etməyən bütün tədbirləri həyata keçiririk. Siz dediniz ki, Özbəkistanda istehsal olunmuş iki təyyarə alınmışdır. Təəssüf ki, malların və xidmətlərin əksəriyyəti üçün yerüstü nəqliyyat dəhlizi lazımdır. Bu işdə heç də hər şey bizdən asılı deyildir. Lakin zənn edirəm ki, birgə söylərimiz uğurla nəticələnəcəkdir.

Şübhəsiz ki, hökumətlərarası komissiya fəaliyyətini, gücləndirməlidir. Mən də məmnunluqla qeyd edirəm ki, bu komissiya fəal işləyir və iqtisadi əməkdaşlığın yeni yollarını axtarır. Sovet hakimiyyəti illərində

pambıqçılıq sahəsində olmuş ənənəvi əməkdaşlıq indi sahmanlanır və yenidən dirçəldilir. Zənnimcə, Özbəkistan mütəxəssislərinin ölkəmizə gəlməsi çox mühüm amil idi. Ümidvarıq ki, bu, yaxın vaxtlarda öz bəhrəsini verəcəkdir. Biz, bu istiqamətdə birgə layihələr üzərində də işləyirik. Əlbəttə, neft-qaz sahəsi Azərbaycan üçün öncül sahədir, ölkəmizdə bu istiqamətdə böyük uğurlar qazanılmışdır. Azərbaycanı dünya bazarları ilə üç istiqamətdə birləşdirəcək yeni nəqliyyat dəhlizlərinin yaradılması, lazım gələrsə, əlbəttə ki, Özbəkistanın da tam ixtiyarında olacaqdır.

Daşımalar və tariflərin aşağı salınması sahəsində vəziyyətin nizamlanması ilə bağlı konkret məsələlər də həll edilməlidir. Sizin təcrübəniz göstərir ki, yüklərin Azərbaycandan Gürcüstana nəqli üçün tarifi baha olması bir daha təsdiqləyir ki, biz bazar iqtisadiyyatının qanunlarına əməl etməliyik. Müvafiq qurumlarımız da bazar iqtisadiyyatının qanunlarına ciddi yanaşmalıdırlar. Düşünürəm ki, hökumətlərarası komissiya məsələni səmərəli surətdə həll edəcəkdir, özü də bu istiqamətdə bizim müsbət təcrübəmiz var. Biz tariflərin qaydaya salınması çərçivəsində digər ölkələrlə işləyirik və bu məsələdə razılaşdırılmış siyasətimiz var.

Özbəkistan Prezidentinin humanitar sahədə əlaqələrimizin möhkəmləndirilməsinə göstərdiyi böyük diqqətə görə də dərin təşəkkürümü bildirmək istərdim. Nizaminin abidəsinin açılması bir daha sübut edir ki, xalqlarımız arasındakı dostluq və qardaşlıq telləri möhkəmlənir. Hörmətli İslam Abduqəniyeviç, bu addıma görə şəxsən Sizə çox minnətdaram. Nizami Gəncəvinin abidəsinin açılması xalqlarımızın daha da yaxınlaşmasına təkan verəcəkdir.

Qonaqpərvərliyə, dəvətə görə də dərin təşəkkürümü bildirmək istərdim. Özbəkistan Azərbaycan üçün nəinki siyasi, iqtisadi baxımdan mühüm ölkədir, həm də bizə mənən çox yaxın ölkədir. Bizi qədim qardaşlıq telləri bağlayır. Mən atamın, Prezident Heydər Əliyevin Özbəkistana, özbək xalqına münasibətini xatırlayıram. Onu Özbəkistanla çox səmimi münasibətlər bağlayırdı və əmin ola bilərsiniz ki, digər bütün sahələrdəki kimi, bu istiqamətdə də Azərbaycan siyasətinin varisliyi təmin olunacaqdır.

Belə səmimi qəbula görə bir daha təşəkkür edirəm. Ümidvaram ki, bu səfər ölkələrimiz arasında münasibətlərin daha da möhkəmlənməsinə kömək edəcəkdir.

Sənədlərin imzalanması mərasimi

Geniş tərkibdə görüş başa çatdıqdan sonra Azərbaycan ilə Özbəkistan arasında sənədlərin imzalanması mərasimi olmuşdur.

Əvvəlcə, Prezident İlham Əliyev və Prezident İslam Kərimov “Azərbaycan Respublikası və Özbəkistan Respublikası arasında strateji tərəfdaşlığın daha da möhkəmləndirilməsi haqqında bəyannamə” imzaladılar. Sonra Azərbaycan Baş nazirinin birinci müavini Abbas Abbasov və Özbəkistan Baş nazirinin müavini Rüstəm Əzimov “Azərbaycan Respublikası Hökuməti və Özbəkistan Respublikası Hökuməti arasında elmi-texniki əməkdaşlıq haqqında saziş”i və 1996-cı il 27 may tarixli “Azərbaycan Respublikası Hökuməti və Özbəkistan Respublikası Hökuməti arasında sərbəst ticarət haqqında sazişə əlavə və dəyişikliklərin edilməsi haqqında protokol”u imzaladılar.

Azərbaycanın xarici işlər naziri Vilayət Quliyev və Özbəkistanın xarici işlər naziri Sadiq Safayev “Azərbaycan Respublikası və Özbəkistan Respublikası arasında konsulluq konvensiyası”nı, habelə “Azərbaycan Respublikası Xarici İşlər Nazirliyi və Özbəkistan Respublikası Xarici İşlər Nazirliyi arasında əməkdaşlıq haqqında protokol”u imzaladılar.

“Azərbaycan Respublikasının Bakı Şəhəri İcra Hakimiyyəti və Özbəkistan Respublikasının Daşkənd Şəhər Hakimiyyəti arasında əməkdaşlıq haqqında saziş”i Bakı Şəhəri İcra Hakimiyyətinin başçısı Hacıbala Abutalıbov və Daşkənd şəhərinin hakimi Rüstəm Şoəbdürəhmanov imzaladılar.

“Azərbaycan Hava Yolları” Dövlət Konserni və Özbəkistan Respublikasının Çkalov adına Daşkənd Aviasiya İstehsalat Birliyi Dövlət Səhmdar Cəmiyyəti arasında niyyət memorandumu”nu isə konsernin baş direktoru Cahangir Əsgərov və SC-nin baş direktoru Vadim Kuçerov imzaladılar.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin və Özbəkistan Prezidenti İslam Kərimovun birgə mətbuat konfransı

Martın 23-də “Durmen” iqamətgahında, sənədlərin imzalanması mərasimindən sonra Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin və Özbəkistan Prezidenti İslam Kərimovun birgə mətbuat konfransı olmuşdur. Dövlət başçıları jurnalistlərin suallarına cavab verməzdən əvvəl, danışıqların yekunlarına dair bəyanatlarla çıxış etdilər.

Özbəkistan Prezidenti İslam Kərimovun bəyanatı

Mən Azərbaycan Prezidenti İlham Heydər oğlu Əliyevi və Azərbaycan nümayəndə heyətinin üzvlərini bir daha salamlayıram.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin ölkəmizə ilk dövlət səfəri çərçivəsində İlham Əliyevlə danışıqlarımız yenidən başa çatmışdır. Danışıqlar Azərbaycan-Özbəkistan münasibətlərinə ənənəvi surətdə xas olan açıq və konstruktiv şəraitdə keçdi və şübhəsiz, səmərəli oldu. Biz ikitərəfli münasibətlərin daha da genişləndirilməsi ilə bağlı geniş səpkili məsələləri müzakirə etdik, aktual regional və beynəlxalq problemlər barəsində fikir mübadiləsi apardıq. Həm də, əslində, toxunduğumuz bütün məsələlərdə mövqelərimizin uyğun və oxşar olduğunu bildirmək istərdim. Strateji tərəfdaşlığın daha da möhkəmlənməsi haqqında birgə bəyannamə, bir sıra digər mühüm sənədlər imzalandı. Onların hamısı ikitərəfli münasibətlərin inkişafı üçün yeni imkanlar açır.

Biz dünyada sanbalı getdikcə artan, mühüm coğrafi-siyasi rol oynayan dost Azərbaycanı regionda əsas tərəfdaş hesab edirik. Danışıqlar zamanı biz Cənubi Qafqazın və Mərkəzi Asiyanın getdikcə artan coğrafi-siyasi və iqtisadi sahədə qarşılıqlı asılılığı barədə razılığa gəldik. Görüşlərimizin, danışıqlarımızın yekunlarından bəhs edərkən nəzərə çarpdırmaq istərdim ki, zənnimcə, İlham Əliyev ilə şəxsi münasibətlər qurulması faktının özü mənim üçün və Özbəkistan üçün son dərəcə əhəmiyyətlidir. Mən İlham Əliyevin simasında Azərbaycanın müstəqilliyi və suverenliyinin daha da möhkəmlənməsini, onun iqtisadi

tərəqqisini və beynəlxalq nüfuzunun yüksəlməsini qarşısına məqsəd qoyan siyasi və dövlət xadimi görürəm.

Danışqlar tam bir sıra beynəlxalq, regional problemlər barədə, habelə MDB çərçivəsində integrasiya prosesləri məsələsində mövqelərimizin ümumiliyini bir daha nümayiş etdirdi. MDB ilə bağlı məsələlərin müzakirəsi zamanı biz Vladimir Vladimiroviç Putinin martın 14-də prezident seçkilərində inamlı qələbəsini və bu qələbənin postsovet məkanında vəziyyətə müsbət təsirini böyük məmnunluqla vurğuladıq. Tərəflər qarşılıqlı iqtisadi əməkdaşlığa toxunaraq etiraf etdilər ki, bu əməkdaşlıq ölkələrimizin potensialına açıq-aşkar uyğun deyildir. Bununla əlaqədar hökumətlərarası komissiyanın martın ortalarında Özbəkistanda keçirilmiş iclasında qəbul olunmuş razılaşmaların və əməli sazişlərin gerçəkləşdirilməsi böyük əhəmiyyətə malikdir. Biz əminik ki, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin dövlət səfəri ölkələrimizin ikitərəfli və çoxtərəfli münasibətlərinin möhkəmlənməsində əlamətdar hadisə olacaqdır. Diqqətinizə görə təşəkkür edirəm.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin bəyanatı

- Hörmətli xanımlar və cənablar!

Azərbaycan Prezidentinin Özbəkistana dövlət səfəri çox uğurla keçir. Özbəkistan Prezidenti İslam Abduqəniyeviç Kərimovla danışıqlar aparıldı və bu danışıqlarda qarşılıqlı maraq doğuran məsələlərin çox geniş dairəsi əhatə olundu. İslam Abduqəniyeviçin vurğuladığı kimi, müzakirə edilən bütün məsələlərdə baxışlarımız tam uyğun gəlir.

Biz bünövrəsi əvvəllər qoyulmuş əməlləri qətiyyətlə davam etdirmək, ikitərəfli münasibətləri fəal surətdə genişləndirmək, regional məsələlərdə, o cümlədən regional təhlükəsizliyin möhkəmləndirilməsində, beynəlxalq terrorizmlə mübarizədə birgə fəaliyyət sahəsində əməkdaşlıq etmək niyyətindəyik. Dünya siyasətinin bir çox məsələlərində də baxışlarımız uyğun gəlir.

Özbəkistan və Azərbaycan yeni müstəqil dövlətlərdir. Ölkələrimizin müstəqil dövlət kimi uğurla təşəkkül tapması xalqlarımızın ümummilli liderləri olan İslam Kərimovla və Heydər Əliyevlə bağlıdır. Onların müstəqilliyin, suverenliyin, iqtisadi potensialın möhkəmlənməsinə yönəldilmiş fəaliyyəti öz gözəl bəhrələrini vermişdir. İndi bu siyasət Azərbaycanda davam etdirilir. Mən möhtərəm Prezident İslam Kərimovu əmin etdim ki, ölkələrimiz arasında indiyədək görülən bütün işlər davam etdiriləcəkdir.

Özbəkistan Azərbaycan üçün qardaş ölkə və strateji tərəfdaşdır. Həm mədəni münasibətlər çərçivəsində, həm də xalqlarımız arasındakı münasibətlər baxımından bizi birləşdirən ümumi cəhətlər çoxdur. Odur ki, biz Azərbaycanda birgə layihələrimizə və planlarımıza çox böyük əhəmiyyət veririk. Perspektivlər çox ümidvericidir. Ən başlıcası isə, bütün istiqamətlərdə, ilk növbədə, geri qaldığımız sahələrdə - məhz əmtəə dövriyyəsinin artırılmasında və iqtisadi əlaqələrin möhkəmlənməsində qarşılıqlı münasibətləri gücləndirməyi səmimi qəlbədən arzulayırıq. Ən əsası, bu istiqamətdə irəliləmək arzumuz vardır.

Gələcəkdə həm ikitərəfli münasibətlərin bütün sahələrində, həm də regional planda fəal əməkdaşlıq etmək üçün Özbəkistanın və Azərbaycanın çox yaxşı perspektivləri mövcuddur. Qardaş xalqlarımız bir-birinə

böyük rəğbət və məhəbbət bəsləyirlər. Özbəkistanda dahi Azərbaycan şairi Nizaminin abidəsinin açılması, eləcə də böyük özbək şairi Əlişir Nəvaiyə Azərbaycanda abidə qoyulması barədə qərar qəbul edilməsi faktı bir daha sübut edir ki, bizim aramızda xeyirxah, saf münasibətlər, qarşılıqlı rəğbət var.

Mən Özbəkistana dövlət səfərinə dəvət edildiyimə görə bu ölkənin Prezidentinə böyük minnətdarlığımı bildirirəm. Bu yaxınlarda seçilmiş Prezident kimi, bu səfər mənim üçün çox mühümdür. Mən ikitərəfli münasibətlərimizə böyük əhəmiyyət verirəm, həm regionda, həm də dünyada böyük nüfuza malik olan dünya miqyaslı siyasətçi kimi İslam Abduqəniyeviçin Prezident vəzifəsindəki fəaliyyətini çox yüksək qiymətləndirirəm. Mən əlimdən gələni edəcəyəm ki, ölkələrimiz arasındakı münasibətlər qardaşlıq, mehriban qonşuluq, qarşılıqlı yardım və qarşılıqlı anlaşma məcrasında irəliləsin.

Bir daha aparılan danışıqlardan, fikir mübadiləsindən məmnunluğumu bildirirəm. Əminəm ki, bütün bunlar gələcəkdə münasibətlərimizin inkişafı üçün yaxşı zəmin olacaqdır. Sağ olun.

Dahi Azərbaycan şairi Nizami Gəncəvinin abidəsinin təntənəli açılış mərasimi

Martın 23-də Nizami Gəncəvi adına Daşkənd Pedaqoji Universitetinin qarşısında dahi Azərbaycan şairinin abidəsinin təntənəli açılış mərasimi olmuşdur.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və Özbəkistan Prezidenti İslam Kərimov mərasimdə iştirak etmişlər. Azərbaycan Prezidentini səfərdə müşayiət edən nümayəndə heyətinin üzvlərinin, Daşkənddə akkreditə olunmuş diplomatik nümayəndəliklərin rəhbərlərinin, Azərbaycan diasporu və Özbəkistan ictimaiyyəti nümayəndələrinin iştirak etdikləri mərasimi Daşkənd şəhərinin hakimi Rüstəm Şoəbdürəhmanov açdı. Prezident İslam Kərimov çıxış edərək, Azərbaycan və Özbəkistan arasında əlaqələrindən danışdı, xalqlarımızı birləşdirən dahi şəxsiyyətlərdən olan Nizami Gəncəvinin abidəsinin açılması münasibətilə mərasim iştirakçılarını təbrik etdi. O, bu abidənin açılışını qardaş Azərbaycan xalqına, onun qədim tarixinə və mədəniyyətinə ehtiram rəmzi kimi qiymətləndirdi. Özbəkistan rəhbəri əmin olduğunu vurğuladı ki, Prezident İlham Əliyev Azərbaycan xalqının ümummilli lideri Heydər Əliyev tərəfindən əsas qoyulmuş Azərbaycan-Özbəkistan əlaqələrinin inkişafı üçün söylərini əsirgəməyəcəkdir.

Prezident İlham Əliyev Azərbaycan-Özbəkistan əlaqələrindən danışdı, bu ölkəyə səfərinin ikitərəfli əlaqələrin inkişafında mühüm rol oynayacağını, yaxın vaxtlarda Bakıda böyük özbək şairi Əlişir Nəvainin heykəlinin açılacağını və bu mərasimdə Özbəkistan Prezidenti İslam Kərimovu, eləcə də digər qonaqları görməsindən çox şad olacağını vurğuladı. Dövlətimizin başçısı Azərbaycanın dahi şairi və mütəfəkkiri Nizamiyə bəslənən dərin hörmət və ehtirama görə özbək xalqına, Prezident İslam Kərimova Azərbaycan xalqı və hökuməti adından səmimi minnətdarlığını bildirdi.

Respublikamızın rəhbəri dedi ki, əsas prezidentlər Heydər Əliyev və İslam Kərimov tərəfindən qoyulmuş Azərbaycan-Özbəkistan dostluq əlaqələrinin bundan sonra da inkişafı üçün əlindən gələni edəcəkdir. Biz Özbəkistanı Azərbaycan üçün vacib ölkə kimi qiymətləndirir və tarixi köklərə sahib olan xalqlarımızın dostluğu həmişə möhkəm olacaqdır.

Azərbaycanın və Özbəkistanın dövlət himnləri səsləndikdən sonra Prezident İlham Əliyev və Prezident İslam Kərimov abidənin önünə əklil qoydular.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Çkalov adına təyyarəqayırma istehsalat birliyi ilə tanış olmuşdur

Martın 23-də Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və Özbəkistan Prezidenti İslam Kərimov Daşkənddə yerləşən Çkalov adına Təyyarəqayırma İstehsalat Birliyinə gəldilər. Burada Prezident İlham Əliyevi milli geyimli qızlar gül-çiçək dəstələri ilə qarşıladılar.

Dövlət başçıları təyyarələrin yığılması sexində oldular, burada istehsal edilən müxtəlif təyyarə modelləri ilə tanış oldular.

Birliyin baş direktoru Vadim Kuçerov buraxılan təyyarələr və istehsal prosesi barədə ətraflı məlumat verdi. Bildirildi ki, bu yaxınlarda Azərbaycan İL-76 TD markalı iki təyyarə almışdır. Son iki ildə bu zavodda buraxılan və yaxın məsafələrə uçuş üçün nəzərdə tutulan İL-114-100 markalı 52-64 yerlik təyyarələr dövlətimizin başçısında böyük maraq doğurdu. Ali qonağa digər markalı yük təyyarələri haqqında da məlumatlar verildi.

Prezidentlər təyyarələrə qalxaraq, salonlarla da tanış oldular.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevə müəssisədə istehsal olunan təyyarənin maketi təqdim edildi.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev “Kədərli Ana” abidəsini ziyarət etmişdir

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev martın 23-də Daşkənddəki “Kədərli Ana” abidəsini ziyarət etmişdir.

Dövlətimizin başçısı abidənin önünə əklil qoydu.

Prezident İlham Əliyev abidə ətrafında yerləşən komplekslə də tanış oldu. Burada Böyük Vətən müharibəsi zamanı həlak olmuş Özbəkistan vətəndaşlarının adları yazılmış siyahı vurulmuşdur.

Azərbaycanın Özbəkistandakı Səfirliyinin yeni binasının açılış mərasimi

Martın 23-də Daşkənddə Azərbaycanın Özbəkistandakı səfirliyinin yeni binasının təntənəli açılış mərasimi olmuşdur. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev mərasimdə iştirak etmişdir.

Xarici ölkələrin Özbəkistandakı səfirlərinin, soydaşlarımızın və ictimaiyyətin nümayəndələrinin iştirak etdikləri mərasimi Azərbaycanın Daşkənddəki səfiri Aydın Əzimbəyov açdı.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev mərasimdə çıxış edərək, bu səfər çərçivəsində yeni səfirlik binasının açılışında iştirak etməsini əlamətdar hadisə kimi qiymətləndirdi, Azərbaycan və Özbəkistan arasında dostluq və qardaşlıq ənənələrinin gələcəkdə inkişaf edəcəyini söylədi.

Dövlətimizin başçısı səfirliyimizin əməkdaşlarına və burada yaşayan soydaşlarımıza fəaliyyətlərində uğurlar dilədi. Prezident İlham Əliyev dedi ki, bundan əvvəl, dahi Nizami Gəncəvinin abidəsinin açılışı

mərəsimində dövlət başçılarının öz doğma ana dillərində danışması və bunun başa düşülməsi bir daha göstərir ki, xalqlarımız bir-birinə nə qədər yaxındır və bu, dostluq və qardaşlığın bariz nümunəsidir.

Özbəkistanın baş naziri Şavkat Mirziyayev Azərbaycan-Özbəkistan əlaqələrinin inkişafında ümummilli lider Heydər Əliyevin və Prezident İslam Kərimovun xidmətlərini xüsusi vurğuladı və bildirdi ki, Prezident İlham Əliyevin Daşkəndə dövlət səfəri, habelə digər diplomatik nümayəndəliklərin həsəd aparacağı belə gözəl binanın açılışı çox əlamətdar hadisədir.

Azərbaycanın dövlət himni səsləndi. Prezident İlham Əliyev səfirliyin yeni binası ilə tanış oldu. Foyedə müstəqil Azərbaycanın qurucusu Prezident Heydər Əliyevin büstü qoyulmuşdu.

Prezident İlham Əliyev sonra səfirliyin qarşısında Azərbaycan diasporunun nümayəndələri və binanı inşa edən soydaşlarımızla görüşüb səmimi söhbət etdi.

«AZƏRTAC» 25.03.04

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin digər görüşləri

2 yanvar - Amerika Birləşmiş Ştatlarının Azərbaycandakı fəvqəladə və səlahiyyətli səfiri Rino Harnişisi ilə görüş

3 fevral - ABŞ-ın Xəzər hövzəsinin enerji diplomatiyası üzrə səfiri Stiven Mənni ilə görüş

3 fevral - Avropa Yenidənqurma və İnkişaf Bankının birinci vitse-prezidenti xanım Norin Doylun başçılığı ilə beynəlxalq maliyyə qurumlarının nümayəndə heyəti ilə görüş

3 fevral - Gürcüstan Beynəlxalq Neft Korporasiyasının prezidenti Giorgi Çanturiyanı ilə görüş

3 fevral - ATƏT-in Parlament Assambleyasının Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi üzrə xüsusi nümayəndəsi Qoran Lenmarkerin başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüş

4 fevral - İspaniya Xarici İşlər Nazirliyinin Avropa İşləri üzrə dövlət katibi Ramon de Migeli ilə görüş

13 yanvar - Almaniya Federativ Respublikasının Azərbaycandakı fəvqəladə və səlahiyyətli səfiri Klaus Qrevlixi ilə görüş

14 yanvar - Bolqarıstan Respublikasının ölkəmizdəki müvəqqəti işlər vəkili İvan Palçevi ilə görüş

21 yanvar - Avropa İttifaqının Cənubi Qafqaz üzrə xüsusi nümayəndəsi Heyki Talvityeni ilə görüş

21 yanvar - Qafqaz Müsəlmanları İdarəsinin sədri şeyxülislam həca Allahşükür Paşazadə ilə görüş

26 yanvar - Ukrayna Baş nazirinin müavini Andrey Klyuyev ilə görüş

27 yanvar - İran İslam Respublikası Daxili İşlər Nazirliyinin Sərhəd Qoşunlarının komandanı, general-mayor Behnam Şəriətifərin başçılıq etdiyi nümayəndə heyətini ilə görüş

27 yanvar - zəmanəmizin görkəmli musiqiçisi Mstislav Rostropoviçi ilə görüş

29 yanvar - Rusiyanın "Qazprom" Səhmdar Cəmiyyətinin vitse-prezidenti Aleksandr Ryazanovu və "Qazeksport" şirkətinin baş direktoru Aleksandr Medvedyevi ilə görüş

2 fevral - Türkiyə Respublikasının energetika və təbii ehtiyatlar naziri Hilmi Gülər və onun başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüş

16 fevral - İspaniyanın, Moldovanın, Latviyanın, Xorvatiyanın, Bosniya və Herseqovinanın, Banqladeşin, Macarıstanın və Malayziyanın respublikamızda yeni akkreditə olunmuş səfirləri Benedikt Yonsson, Nikolaye Çernomaz, Andreas Viltsanis, Amir Muharemi, Nerkez Arifhodziç, Nazrul İslam, Zsolt Szalay və Əhməd bin Selati ilə görüş

17 fevral - İspaniyanın, Moldovanın, Latviyanın, Xorvatiyanın, Bosniya və Herseqovinanın, Banqladeşin, Macarıstanın, Malayziyanın və İndoneziyanın ölkəmizdə yeni akkreditə olunmuş səfirləri Benedikt Yonsson, Nikolae Çernomaz, Andris Viltsanis, Amir Muharem, Nerkez Arifhodziç, Nazrul İslam, Zsolt Szalay, Əhməd Muxtar bin Selati və Amin Rianomun etimadnamələrini qəbul etmə mərasimi

17 fevral - Böyük Britaniya və Şimali İrlandiya Birləşmiş Krallığının ölkəmizdə yeni təyin olunmuş fəvqəladə və səlahiyyətli səfiri Lorens Bristounun etimadnaməsini qəbul etmə mərasimi

18 fevral - Böyük Britaniyanın “Genezis İnşieyativ” təşkilatının banisi və himayədarı, Britaniya Kral ailəsinin üzvü, Kral həzrətləri, Kent Şahzadəsi Maykl ilə görüş

19 fevral - Böyük Britaniyanın “Genezis İnşieyativ” təşkilatının nümayəndə heyətini ilə görüş

27 fevral - Ukrayna Ali Radasının sədri Vladimir Litvini və onu müşayiət edən şəxsləri ilə görüş

9 mart - ABŞ dövlət katibi müavininin Avropa və Avrasiya məsələləri üzrə köməkçisi Linn Pasko ilə görüş

10 mart - İran İslam Respublikasının ölkəmizdəki səfiri Əhəd Qəzai ilə görüş

13 mart - ABŞ-in Avropa Komandanlığının qərargah rəisinin müavini general Çarlz Uoldun başçılıq etdiyi nümayəndə heyətini ilə görüş

15 mart - Vatikan dövlətinin Azərbaycanadakı apostol nunsisi Klaudio Qucerotti ilə görüş

16 mart - ATƏT-in hazırkı sədri, Bolqarıstan Respublikasının xarici işlər naziri Solomon Passini və onun başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüş

22 mart - Yaponiyanın “İnpex” şirkətinin prezidenti Kunixiko Matsuo başda olmaqla şirkətin nümayəndə heyəti ilə görüş

22 mart - Avropa Birliyinin Cənubi Qafqaz üzrə xüsusi nümayəndəsi Heyki Talvityenin başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüş

27 mart - Amerika Birləşmiş Ştatları dövlət katibinin birinci müavini Riçard Armitac ilə görüş

29 mart - Dövlət dumasının sədri Boris Qırızlov başda olmaqla, Rusiya Federasiyasının parlament nümayəndə heyəti ilə görüş

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ
XARİCİ İŞLƏR NAZİRİ
VİLAYƏT QULİYEVİN
2004-CÜ İL YANVAR-MART**

AYLARI ƏRZİNDƏ DİPLOMATİK FƏALİYYƏTİ

Azərbaycanın Respublikasının Xarici İşlər Naziri Vilayət Quliyevin Türkiyənin Xarici İşlər Naziri və Baş nazirin müavini Abdullah Gül ilə görüşü

Azərbaycanın xarici işlər naziri Vilayət Quliyev yanvarın 9-da ölkəmizdə səfərdə olan Türkiyənin xarici işlər naziri və Baş nazirin müavini Abdullah Gül ilə görüşmüşdür.

Vilayət Quliyev türkiyəli həmkarını səmimi salamlamış və dəvətini qəbul edib Azərbaycana səfər etdiyi üçün ona minnətdarlığını bildirmişdir.

Nazir Vilayət Quliyev demişdir: “Siz Bakıya ölkəmiz üçün ağırlıq olan bir dövrdə gəlmisiniz. Azərbaycan xalqı, bütün türk dünyası Heydər Əliyevin simasında öz böyük oğlunu, müdrik dövlət xadimini itirmişdir. Bu ağır günümüzə biz yenə də Türkiyəni öz yanımızda gördük. Qardaş ölkənin dövlət və hökumət başçıları, tanınmış siyasətçilər, iş adamları Prezident Heydər Əliyevin son mənzilə yola salınması mərasimində iştirak etmişlər. Bu gün siz də şəhidlərlə bir sırada duran Prezident Heydər Əliyevin məzarını ziyarət etmişiniz. Bizə göstərdiyiniz diqqət üçün sizlərə bir daha minnətdarlığımızı bildiririk.

Azərbaycan tarixinin müasir dövrü Heydər Əliyevin adı və fəaliyyəti ilə sıx bağlıdır. O, haqlı olaraq müasir Azərbaycanın qurucusu hesab olunur. 1993-cü ildə yenidən hakimiyyətə gələn Heydər Əliyev Azərbaycanı xaosdan, parçalanmadan xilas edərək, güclü, dinamik inkişafda olan bir dövlətə, türk dünyasının ayrılmaz hissəsinə çevirmiş, eləcə də bütün dünyaya tanıtmışdır. Azərbaycanda türkçülük duyğusunun güclənməsində, Türkiyə və digər ölkələrlə münasibətlərin inkişafında mühüm rol oynamışdır. Əlbəttə, biz kifayət qədər yetkin insanlarıq, bilirik ki, dünyada heç bir şey, o cümlədən insan ömrü əbədi deyil. Ona görə də biz bu böyük kədəri yaşamaqla yanaşı, gələcəyə də ümidlə baxırıq və inanırıq ki, Azərbaycan məhz Heydər Əliyevin qoyduğu yolla irəli gedəcək, Türkiyəni də hər zaman olduğu kimi, yenə də öz yanında görəcəkdir. Biz bundan sonra da münasibətlərimizin daha da inkişaf etdirilməsi və əlaqələrimizin dərinləşməsi, xalqımızın rifah halının yaxşılaşması, mövcud problemlərimizin birgə həlli üçün səylərimizi artırmalıyıq. Türkiyə-Azərbaycan qardaşlığı yaşamalıdır və yaşayacaqdır”.

Abdullah Gül azərbaycanlı həmkarına onu Bakıya səfərə dəvət etdiyinə və səmimi qəbula görə minnətdarlıq etmişdir.

Türkiyənin xarici işlər naziri demişdir: “Xarici ölkələrin birində səfərdə olduğum üçün bütün türk dünyasının önəm verdiyi dövlət və siyasət xadimi möhtərəm Heydər Əliyevin dəfn mərasimində iştirak edə bilməmişdim. Bu gün onun məzarını ziyarət etdim, ruhuna dua oxudum, Allahdan rəhmət dilədim. Azərbaycan xalqına və bütün türk dünyasına bir də başsağlığı verirəm, sizin kədərinizi bölüşürəm. Heydər Əliyev ölkələrimizin yaxınlaşması üçün çox böyük işlər gördü. Onun xidmətləri unudulmamalıdır. Heydər

Əliyev qəlbimizdə böyük izlər qoydu. Onun yolu davam etdirilməlidir. Türk xalqları qardaş və dostdurlar. Bu qardaşlığımız, dostluğumuz daha da inkişaf etməli, dərinləşməlidir. Biz bunun üçün əlimizdən gələni etməli və daha səmərəli çalışmalıyıq. Səfərimin əsas məqsədi də bu barədə məsləhətləşmələr aparmaqdır. Türkiyə həmişə olduğu kimi, yenə də Azərbaycanladır və bu yoldan dönməyəcəkdir”.

Sonra görüşdə Azərbaycan və Türkiyə arasında siyasi, iqtisadi, mədəni və digər sahələrdə əlaqələrin daha da inkişaf etdirilməsi və qarşılıqlı maraq doğuran digər məsələlər ətrafında fikir mübadiləsi aparılmışdır.

Azərbaycan və Türkiyə Xarici İşlər Nazirlərinin mətbuat konfransı

Azərbaycanın və Türkiyənin xarici işlər nazirləri yanvarın 9-da Beynəlxalq Mətbuat Mərkəzində mətbuat konfransı keçirmişlər.

Türkiyənin xarici işlər naziri, Baş nazirin müavini Abdullah Gül çıxışına Azərbaycan xalqının ümummilliyet lideri Prezident Heydər Əliyevin vəfatı ilə əlaqədar başsağlığı ilə başladı. O dedi: “Azərbaycan Respublikasının və bütün türk dünyasının görkəmli dövlət xadimi Prezident Heydər Əliyevin həyatdan getməsi ilə əlaqədar Azərbaycan xalqı ilə birlikdə kədərlənirəm, bütün Azərbaycan xalqına başsağlığı verirəm”. O, Azərbaycan xalqının böyük oğlu Heydər Əliyevin dəfn mərasimində iştirak etmək üçün ən yüksək vəzifəli şəxslərin, o cümlədən Prezident Əhməd Nəcəf Sezər və Baş nazir Rəcəb Tayyib Ərdoğanın Bakıya gəlmələrini xatırlatdı.

A.Gül səfərin birinci günü Fəxri xiyabanda dahi öndərin məzarını ziyarət etdiyini bildirərək dedi ki, türk dünyası hörmətli və sevimli dövlət xadimini itirdi.

Türkiyə XİN-in başçısı Azərbaycana səfərinin məqsədi barədə jurnalistlərin suallarına cavab verərək bildirdi ki, keçirilmiş görüşlərdə qarşılıqlı maraq doğuran məsələlər müzakirə olunmuşdur.

Cənab Abdullah Gül Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin tənzimlənməsi məsələsinə toxunaraq dedi ki, Ankara Azərbaycan torpaqlarının 20 faizinin hələ də Ermənistan silahlı birləşmələrinin işğalı altında qalmasından narahatdır. Azərbaycan torpaqları erməni işğalından azad edilməyincə, Türkiyə-Ermənistan sərhədinin açılmasına dair hər hansı danışıqlar aparılmasından söhbət belə gedə bilməz.

Azərbaycanın xarici işlər naziri Vilayət Quliyev türkiyəli həmkarının Bakıya səfərinin birinci gününün yekunlarından danışaraq, keçirilmiş görüşlərin “məzmunlu və səmərəli” olduğunu söylədi. O dedi: “Bu, cənab Abdullah Gülün ölkəmizə ilk səfəridir və ürəkdən şadam ki, nəhayət, onunla Azərbaycan torpağında, görüşmək imkanım oldu”.

Vilayət Quliyev bildirdi ki, səfərin birinci günü həm beynəlxalq, həm də regional xarakterli bir sıra məsələlər müzakirə olunmuşdur. Türkiyə və Azərbaycan siyasi, iqtisadi və mədəni sahələrdə əlaqələri dönmədən inkişaf etdirməlidir.

XİN başçıları bildirdilər ki, danışıqlar zamanı digər məsələlərlə yanaşı, NATO-nun bu yay İstanbulda keçiriləcək növbəti zirvə toplantısı ilə bağlı məsələlər barədə də fikir mübadiləsi aparılmışdır.

Azərbaycan Respublikasının Xarici İşlər Naziri Vilayət Quliyevin ATƏT-in Fəaliyyətdə olan Sədri, Bolqarıstanın Xarici İşlər Naziri Solomon Passi ilə görüşünə dair

Martın 16-da Azərbaycanın xarici işlər naziri Vilayət Quliyev ATƏT-in Fəaliyyətdə olan Sədri, Bolqarıstanın xarici işlər naziri Solomon Passinin başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüşmüşdür.

Qonaqları səmimiyyətlə salamlayan nazir Vilayət Quliyev ölkəmizin ATƏT-lə əməkdaşlığa böyük əhəmiyyət verdiyini, ATƏT məkanındakı münaqişələrin, o cümlədən Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ probleminin aradan qaldırılmasında bu təşkilatın daha əməli və konkret addımlar atmasının vacibliyini vurğuladı.

Nazir Vilayət Quliyev Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin tarixi, onun həlli istiqamətində görülən işlər, Azərbaycan və Ermənistan prezidentlərinin görüşləri barədə qonağa ətraflı məlumat verdi, öz doğma yurd-yuvalarından didərgin düşmüş azərbaycanlı qaçqın və məcburi köçkünlərin ağır vəziyyətdə yaşadıklarını xatırlatdı, problemin indiyədək həll olunmamasını təəssüflə qeyd etdi. Nazir münaqişənin həlli üçün Helsinki yekun aktının, ATƏT-in Budapeşt və Lissabon sammitlərində qəbul edilmiş sənədlərin, BMT-nin 4 qətnaməsinin mövcud hüquqi-normativ baza təşkil etdiyini diqqətə çatdıraraq, Ermənistanın bu qərarlara etinasız yanaşmasının səbəbini münaqişənin ədalətli prinsiplər əsasında həlli üçün ATƏT-in və onun Minsk qrupunun yetərli təsir mexanizmlərinin olmaması ilə əlaqələndirdi. Nazir, həmçinin, münaqişənin dövlətlərin suverenliyi, ərazi bütövlüyü və sərhəd toxunulmazlığı prinsipləri əsasında tezliklə aradan qaldırılması üçün beynəlxalq birliyin söylərinin artırılmasının vacibliyini bildirdi.

ATƏT-in sədri Solomon Passi təmsil etdiyi təşkilatın Cənubi Qafqazda, xüsusilə Azərbaycanda sülhün və təhlükəsizliyin bərqərar edilməsində maraqlı olduğunu, münaqişənin aradan qaldırılması üçün danışıqlar prosesinin intensivləşdirilməsinin zəruriliyini vurğuladı. İkitərəfli münasibətlərə toxunan qonaq, Bolqarıstanın Azərbaycanla münasibətlərin genişlənməsində maraqlı olduğunu bildirərək dedi ki, onun ölkəsi siyasi, iqtisadi, mədəni və digər sahələrdə əlaqələrin inkişaf etdirilməsi üçün səmərəli əməkdaşlığa hazırdır.

Nazir Vilayət Quliyev iki ölkə arasındakı əlaqələrin genişlənməsinə və ikitərəfli əməkdaşlığın perspektivlərinə böyük əhəmiyyət verdiyini vurğulayaraq, qarşılıqlı surətdə faydalı əlaqələrin davam etdirilməsinə tərəfdar olduğunu bildirdi.

Görüşdə qarşılıqlı maraq doğuran bir sıra məsələlər barədə də ətraflı fikir mübadiləsi aparıldı.

XİN, Mətbuat Mərkəzinin məlumatı, 16. 03.04

Azərbaycan Respublikasının Xarici İşlər Naziri Vilayət Quliyevin digər görüşləri

8 yanvar - Türkiyənin Azərbaycandakı Fövqəladə və Səlahiyyətli səfiri Əhməd Ünal Çeviköz ilə görüş

- 12 yanvar - Böyük Britaniyanın Azərbaycanadakı yeni təyin olunmuş Fövqəladə və Səlahiyyətli səfiri Lorens Bristounun ilə görüş
- 13 yanvar - Norveç Krallığının Azərbaycanadakı Fövqəladə və Səlahiyyətli səfiri Steynar Gil ilə görüş
- 15 yanvar - İran İslam Respublikası xarici işlər nazirinin birinci müavini Möhsün Əminzadə ilə görüş
- 19 yanvar - Gürcüstanın xarici işlər naziri vəzifəsini icra edən Tedo Caparidzenin başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüşmüşdür.
- 21 yanvar - Azərbaycanda səfərdə olan Avropa İttifaqının Cənubi Qafqaz üzrə xüsusi nümayəndəsi Heyki Talvitye ilə görüş
- 3 fevral - ATƏT-in Parlament Assambleyasının Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi üzrə xüsusi nümayəndəsi Qoran Lenmarkerin başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüş
- 3 fevral - İtaliyanın Avropa Şurasındakı daimi nümayəndəsi, Avropa Şurası Nazirlər Komitəsinin "Aqo" monitorinq qrupunun rəhbəri Pyetro Erkole Aqonun başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüş
- 11 fevral – Türkiyə Respublikasının Azərbaycanadakı səfiri Əhməd Ünal Çeviköz ilə görüş
- 11 fevral – Ukraynanın Azərbaycanadakı səfiri Boris Aleksenko ilə görüş
- 16 fevral - İspaniyanın, Moldovanın, Latviyanın, Xorvatiyanın, Bosniya və Herseqovinanın, Banqladeşin, Macarıstanın və Malayziyanın respublikamızda yeni akkreditə olunmuş səfirləri Benedikt Yonsson, Nikolaye Çernomaz, Andreas Viltsanis, Amir Muharemi, Nerkez Arifhodziç, Nazrul İslam, Zsolt Szalay və Əhməd bin Selati ilə görüş
- 17 fevral - İndoneziyanın ölkəmizdə yeni akkreditə olunmuş səfiri Amin Rianom ilə görüş
- 24 fevral - Beynəlxalq Qızıl Xaç Komitəsinin Avropa və Amerika üzrə baş nümayəndəsi xanım Beatris Mejvan Roqqo və Beynəlxalq Qızıl Xaç Komitəsinin Azərbaycanadakı nümayəndəliyinin başçısı xanım Meri Verntsensi ilə görüş
- 28 fevral – Ukrayna Ali Radasının səfiri Vladimir Litvinin başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüş
- 15 mart - ölkəmizdə səfərdə olan Kanadanın Xarici İşlər Nazirliyinin Mərkəzi Cənub-Şərqi Avropa bürosunun baş direktoru Devid Preston ilə görüş
- 22 mart - Avropa Birliyinin Cənubi Qafqaz üzrə xüsusi nümayəndəsi Heyki Talvityenin başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüş
- 22 mart - Rusiya Federasiyasının Azərbaycanadakı səfiri Nikolay Ryabov ilə görüş
- 22 mart - Rumıniyanın Azərbaycanadakı yeni təyin olunmuş səfiri Nikolay Üreke ilə görüş

20 YANVAR FACİƏSİNİN 14-CÜ İLDÖNÜMÜ

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin 20 Yanvar faciəsinin on dördüncü ildönümü haqqında sərəncamı

Azərbaycan xalqının tarixinə Qanlı Yanvar faciəsi kimi daxil olmuş 1990-cı il 20 Yanvar hadisələrindən on dörd il keçir.

Həmin gün respublikada haqq-ədalətin bərqərar edilməsi tələbləri ilə çıxış edən Azərbaycan xalqının inam və iradəsini qırmaq, milli mənliliyini alçalmaq məqsədilə totalitar sovet rejiminin həyata keçirdiyi terror aktı nəticəsində bəşər tarixində insanlığa qarşı törədilmiş ən ağır cinayətlərdən biri baş verdi. Yüzlərlə günahsız insan yaralandı və qətlə yetirildi. Ən ağır sınaqlara sinə gərmək əzmini bütün dünyaya nümayiş etdirən Azərbaycan övladları 1990-cı il yanvarın 20-də xalqımızın qəhrəmanlıq salnaməsinə parlaq səhifə yazdılar.

Azərbaycan xalqı öz igid övladlarının fədakarlığını yüksək qiymətləndirərək, hər il 20 Yanvarda onların əziz xatirəsini böyük ehtiramla yad edir.

Azərbaycanın azadlığı, müstəqilliyi və ərazi bütövlüyü uğrunda şəhid olmuş vətəndaşlarımızın əziz xatirəsini dərin hüznə yad edərək, xalqımıza qarşı törədilmiş 20 Yanvar faciəsinin on dördüncü ildönümü münasibətilə qərara alıram:

1. Azərbaycan Respublikasının bütün şəhər, rayon və kəndlərində 20 Yanvar faciəsinin on dördüncü ildönümünə həsr olunmuş tədbirlər keçirilsin.
2. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin İcra Aparatına tapşırılsın ki, Qanlı Yanvar faciəsinin on dördüncü ildönümü ilə bağlı tədbirlərin hazırlanıb keçirilməsini təmin etsin.
3. Bu Sərəncam imzalandığı gündən qüvvəyə minir.

«AZƏRTAC». 09.01.04

Azərbaycan Respublikasının Səudiyyə Ərəbistanındakı səfirliyi tərəfindən 20 Yanvar faciəsi ilə əlaqədar görülmən tədbirlər

Azərbaycan Respublikasının Səudiyyə Ərəbistanındakı səfirliyindən bildirmişlər ki, missiya 20 Yanvar faciəsi ilə əlaqədar bəyanat hazırlayaraq, Krallığın Xarici İşlər Nazirliyinə və mətbuat orqanlarına, Körfəz ölkələrinin kütləvi informasiya vasitələrinə, informasiya agentliklərinə, dost müsəlman ölkələrində yayılması üçün İslam Konfrans Təşkilatının Baş Katibliyinə, İslam Xəbərlər Agentliyinə göndərilmişdir. Bəyanatda deyilir ki, 1990-cı il yanvarın 20-də Bakıda baş vermiş hadisələrdə keçmiş sovet rəhbərliyi ermənilərlə əlbir olmuş və beynəlxalq qanunları ciddi pozaraq, Azərbaycan xalqının hüquqlarına təcavüz etmiş, ona qarşı zorakılıq törətmiş, müasir silah işlətməklə əliyalın insanların kütləvi qırğına yol vermişdir. Lakin bu vəhşiliklər heç də Azərbaycan xalqının iradəsini qıra bilməmiş, əksinə, ölkədə müstəqillik uğrunda hərəkətin daha da güclənməsinə gətirib çıxarmışdır.

Bu günlər Səudiyyə Ərəbistanının bir sıra dövlət və ictimai təşkilatlarının nümayəndələri səfirliklə əlaqə saxlayıb Azərbaycan xalqı üçün kədərli hadisələrlə - əbədi Prezidentimiz Heydər Əliyevin vəfatının 40-cı günü və 20 Yanvar faciəsinin 14-cü ildönümü ilə əlaqədar dərin hüznlərini bildirirlər.

Ölkənin rəsmi mətbuat orqanı olan “Ər-Riyad” qəzeti öz səhifələrində bəyanatın tam mətnini dərc etmişdir.

«AZƏRTAC». 20.01.04

Azərbaycan Respublikasının Birləşmiş Ərəb Əmirliklərindəki səfirliyi tərəfindən 20 Yanvar faciəsi ilə əlaqədar görülmən tədbirlər

Azərbaycanın Birləşmiş Ərəb Əmirliklərindəki səfirliyindən bildirmişlər ki, 20 Yanvar faciəsinin on dördüncü ildönümü ilə əlaqədar diplomatlarımız burada bir sıra tədbirlər keçirmişlər.

Həmin gün saat 12.00-da səfirliyin binası qarşısındakı dövlət bayrağımız rəmzi olaraq endirilmiş, şəhidlərin əziz xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edilmişdir. Faciə barədə ərəb və ingilis dillərində mətbuat məlumatı hazırlanaraq bu ölkənin Xarici İşlər Nazirliyinə, BƏƏ-də akkreditə olunmuş diplomatik nümayəndəliklərə, mətbuat və informasiya vasitələrinə göndərilmişdir.

Mərkəzi mətbuat orqanı olan “Khaleej Times” qəzetində səfir Eldar Səlimovun 20 Yanvar faciəsi və onun dəhşətli nəticələri barədə geniş müsahibəsi dərc olunmuşdur.

Səfirliyin və Dubay şəhərində yaşayan həmvətənlərimizin təşəbbüsü ilə “Marriott” mehmanxanasında keçirilən görüşdə Azərbaycanın müstəqilliyi uğrunda canlarını qurban vermiş övladlarımızın xatirəsi yad edilmiş və onların ruhuna Qurandan ayələr oxunmuşdur.

«AZƏRTAC». 21.01.04

Azərbaycan Respublikasının Avropa Şurası yanında daimi nümayəndəliyi tərəfindən 20 Yanvar faciəsi ilə əlaqədar görülmən tədbirlər

Azərbaycanın Avropa Şurası yanında daimi nümayəndəliyindən müxbirinə bildirmişlər ki, 20 Yanvar faciəsinin 14-cü ildönümü ilə bağlı nümayəndəlikdə bir sıra matəm tədbirləri keçirilmişdir. Avropa Şurası Katibliyi və bu qurumun yanındakı müxtəlif ölkələrin nümayəndəlikləri arasında Qara Yanvar faciəsinə dair sənəd yayılmışdır. Nümayəndəlikdə keçirilmiş anma mərasimində səfir Aqşin Mehdiyev çıxış edərək, 1990-cı ilin yanvarında sovet ordusu tərəfindən törədilmiş vəhşiliyin faciəli nəticələrindən danışmış, həmin müdhiş gecənin xalqımızın müstəqillik uğrunda mübarizə tarixinə əbədi həkk olunduğunu, şəhidlərimizin xatirəsinin daim ürəklərdə yaşayacağını vurğulamışdır.

Mərasim iştirakçıları Qara Yanvar faciəsi zamanı şəhid olanların xatirəsini bir dəqiqəlik sükutla yad etmişlər.

Azərbaycan Respublikasının Türkiyədəki səfirliyi tərəfindən 20 Yanvar faciəsi ilə əlaqədar görülmüş tədbirlər

Azərbaycan Respublikasının Ankaradakı səfirliyində 20 Yanvar faciəsinin 14-cü ildönümü ilə əlaqədar yanvarın 20-də mərasim keçirilmişdir. Mərasimə Türkiyənin tanınmış siyasət, elm və mədəniyyət xadimləri, Ankarada yaşayan, işləyən, təhsil alan vətəndaşlarımız dəvət olunmuşdular. Əvvəlcə şəhidlərimizin xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edildi.

Səfir Məmməd Əliyev mərasimdə çıxış edərək, Azərbaycan tarixinin kədərli, eyni zamanda da qəhrəman səhifəsi olan 20 Yanvar faciəsinin Türkiyədə 12-ci dəfə qeyd olunduğunu xatırlatdı, hər zaman bizə mənəvi dəstək verən türkiyəli qardaşlarımıza təşəkkürünü bildirdi. 1990-cı ildə Azərbaycanda yaranmış siyasi-ictimai vəziyyəti yada salan səfir o zaman Heydər Əliyevin Moskvadakı səfirliyimizə gələrək, SSRİ rəhbərliyinin bu addımına qarşı kəskin etirazını bildirdiyini nəzərə çarpdırdı.

Türkiyənin sabiq mədəniyyət naziri, Əhməd Yasəvi vəqfinin sədri Namiq Kamal Zeybək iki ölkənin ənənəvi dostluğundan, müştərək mədəniyyətindən, tarixindən ətraflı söhbət açdı. O, İstanbulda arxivdə bir sənəd gördüyünü, burada Osmanlı dövlətində yetim uşaqlara yataqxana inşası üçün Azərbaycan xalqının könüllü şəkildə pul yığdığı və İstanbula göndərdiyi barədə məlumat verildiyini bildirərək dedi ki, Azərbaycan xalqı sonralar da dəfələrlə Türkiyəyə yardım göstərmişdir.

TÜRKSAY-ın (Türkiyə Yazıçılar və Sənətçilər Vəqfi) sədri, şair Yəhya Akəngin, Türkiyə-Azərbaycan dostluq cəmiyyətinin sədr müavini Egə Aslan, “Salamoğlu şirkətlər qrupunun” sədri, iş adamı Fərhad Salamoğlu çıxışlarında qanlı Yanvar faciəsinin, şəhidlərin əziz xatirəsinin türk xalqının da qəlbində daim yaşayacağını bildirdilər. Ankarada təhsil alan kursantlarımız “Qanlı gecə” adlı ədəbi-bədii kompozisiya göstərdilər.

Həmin gün İstanbulda 20 Yanvar faciəsinin ildönümünə həsr olunmuş xatirə gecəsi keçirilmişdir. Gecəni giriş sözü ilə ölkəmizin İstanbuldakı baş konsulu İbrahim Yaqubov açmışdır. Şəhidlərimizin xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad olundu, sonra “20 Yanvar” və “Erməni terroru” adlı sənədli filmlər nümayiş etdirildi. Xatirə gecəsində Türkiyə-Azərbaycan Dostluq və Həmrəylik Cəmiyyətinin üzvü Ülviyyə Qasımova, professorlar Camal Anadol, professor Mehmet Saray ürək sözlərini söylədilər. İstanbulda təhsil alan tələbələrimiz ədəbi-bədii kompozisiya ilə çıxış etdilər.

Azərbaycan Respublikasının Gürcüstandakı səfirliyi tərəfindən 20 Yanvar faciəsi ilə əlaqədar görülmüş tədbirlər

Azərbaycanın Gürcüstandakı səfirliyindən bildirmişlər ki, 20 Yanvar faciəsinin 14-cü ildönümü ilə əlaqədar keçirilən mərasimə toplaşanlar əvvəlcə faciəni əks etdirən sənədli videofilmə, habelə kitablar və fotolardan ibarət sərgiyə baxmışlar. Səfir Hacı Hacıyev sabiq sovet imperiyası qoşunlarının vəhşilikləri, erməni millətçilərinin fitnə-fəسادı ilə törədilən 20 Yanvar faciəsinin dəhşətləri barədə ətraflı məlumat vermişdir.

Səfir dünya azərbaycanlılarının ümummilli lideri Heydər Əliyevin vəfatının 40-cı gününü böyük qəlb ağrısı ilə qeyd etdiklərini vurğulayaraq demişdir ki, o vaxt qanlı yanvar faciəsindən dərhal sonra Heydər Əliyev həyatını təhlükə qarşısında qoyaraq, Azərbaycanın Moskvadakı daimi nümayəndəliyində mətbuat konfransı keçirmiş, Azərbaycana qarşı törədilmiş hərbi təcavüzü dünyaya bəyan etmiş, sovet rəhbərliyinin xalqımızın azadlıq uğrunda mübarizəsini boğmaq cəhdlərini qətiyyətlə pisləmişdir.

Gürcüstan parlamentinin deputatları Ramiz Bəkirov, Hidayət Hüseynov və başqaları Azərbaycanın müstəqilliyi uğrunda canından keçənlərin xatirəsinin hər bir azərbaycanlının qəlbində daim yaşayacağını bildirmişlər.

Tbilisidəki Cümə məscidində 20 Yanvar şəhidlərinin ruhuna dua oxunmuşdur.

«AZƏRTAC». 21.01.04

Azərbaycan Respublikasının Rusiyadakı səfirliyi tərəfindən 20 Yanvar faciəsi ilə əlaqədar görülməyən tədbirlər

1990-cı il yanvarın 20-də Bakıda törədilmiş faciəli hadisələrin 14-cü ildönümü ilə əlaqədar Moskvada keçirilən mətbuat gecəsi bir dəqiqəlik sükutla başlanmışdır. Ölkəmizin Moskvadakı səfirliyinin və Ümumrusiya Azərbaycan Konqresinin təşəbbüsü ilə diplomatik nümayəndəliyimizdə keçirilən bu tədbirdə Rusiyadakı Azərbaycan diasporunun nümayəndələri iştirak edirdilər.

Əvvəlcə, ölkəmizin dövlət himni səsləndi.

Mətbuat gecəsini Azərbaycanın Rusiyadakı səfiri Ramiz Rizayev açdı. O, Azərbaycanın dahi oğlu, ümummilli liderimiz Heydər Əlirza oğlu Əliyevin həyatdan getməsinə bir daha ürək ağrısı ilə xatırladaraq dedi ki, xalqımız böyük öndərimizin irəli sürdüyü milli ideya ətrafında sıx birləşməklə bütün təhlükələrə qətiyyətlə sinə görə bilər. Qanlı yanvar hadisələri azadlıq uğrunda mübarizəmizin tarixinə əbədi yazılmışdır və bugünkü gecə də həmin qanlı-qadalı günlərdə həlak olmuş günahsız insanların xatirəsinə həsr edilir.

Rusiya Elmlər Akademiyasının müxbir üzvü, “Voprosı istorii” jurnalının baş redaktoru Əhməd İsgəndərov dedi ki, Azərbaycan xalqı üçün bu qara tarixi – 1990-cı ilin 20 Yanvar gününü qeyd edərkən ürək ağrısı keçirməmək, sovet qoşunlarının torpağımıza həyasızcasına və xaincəsinə müdaxiləsini xatırlayarkən hiddət və nifrət hissələrini boğmaq çətindir. Biz Vətənin azadlığı və müstəqilliyi uğrunda canlarından keçmiş o günlərin qəhrəmanlarının müqəddəs xatirəsinə həmişə ehtiramla anacağıq. Ə.İsgəndərov bildirdi ki, qanlı 20 Yanvar hadisələri o vaxt hakimiyyətdə olan siyasətçilərin də, onların yeritdikləri siyasətin də yalan və

saxta olduğunu nümayiş etdirdi. Bu siyasətçilər düşünürdülər ki, bütün problemləri ancaq zorakılıq yolu ilə həll etmək olar. O, həmin azğınlıqların günahkarlarının indiyədək cəzasını almamasından təəssüfləndiyini söylədi.

Rusiya Yazıçılar İttifaqının üzvü Alla Axundova vurğuladı ki, biz heç nəyi unutmamışıq və heç zaman da unutmayacağıq. Azərbaycan xalqına qarşı törədilmiş bu azğınlıq və alçaqlıq bağışlanıla bilməz, beynəlxalq ictimaiyyət bütün həqiqətdən tam xəbərdar olmalıdır. O, çıxışını faciəli 20 Yanvar hadisələrinə həsr etdiyi şerlə bitirdi.

Həmin hadisələrin şahidi, dünyanın “qaynar nöqtələrində” işləyən müstəqil operator və rejissor Etibar Cəfərov o faciəli günləri lentə almağa müvəffəq olduğunu və bu sənədli filmin xaricdə göstərildiyini bildirdi.

ÜAK-ın prezidenti Məmməd Əliyev Azərbaycan diasporunu bütün ümummilliyet problemlərdə birgə çıxış etməyə, birlik və həmrəylik göstərməyə çağırırdı.

Matəm gecəsinin bütün iştirakçıları yekdil fikirdə olduqlarını söylədilər ki, bu qanlı hadisələrin bəisləri əməllərinə görə məsuliyyət daşımaları və layiqli cəzalarını almalıdırlar.

«AZƏRTAC». 21.01.04

Azərbaycan Respublikasının Sankt-Peterburq şəhəri və Leninqrاد vilayətindəki fəxri konsulluğu tərəfindən 20 Yanvar faciəsi ilə əlaqədar görülmən tədbirlər

Azərbaycan Respublikasının Sankt-Peterburq şəhəri və Leninqrاد vilayətindəki fəxri konsulluğundan AzərTAc-a daxil olmuş məlumatda deyilir ki, 20 Yanvar hadisələrinin 14-cü ildönümünə həsr olunmuş xatirə gecəsində ümummilliyet liderimiz Heydər Əliyevin və vətənimizin azadlığı uğrunda qurban getmiş şəhidlərin əziz xatirələri bir dəqiqəlik sükutla yad olunmuşdur. Fəxri konsul Qudsi Osmanov Azərbaycan xalqının başına gəlmiş dəhşətli fəlakətlərdən danışaraq bildirmişdir ki, yanvarın 20-də Bakıda törədilmiş hadisələrə yalnız müdrik siyasətçi Heydər Əliyevin yenidən hakimiyyətə qayıdışı ilə siyasi qiymət verilmiş, silahsız adamların qəddarcasına qətlə yetirilməsi totalitar rejimin Azərbaycan xalqına qarşı törətdiyi hərbi təcavüz və cinayət kimi qiymətləndirilmişdir. Tariximizə Qanlı Yanvar kimi daxil olmuş bu faciə bir tərəfdən, xalqımızın sinəsinə dağ çəksə də, digər tərəfdən, onun sarsılmaz milli azadlıq ruhunu nümayiş etdirmişdir.

Xatirə gecəsində Azərbaycan Milli-Mədəni Muxtariyyətinin şura sədri Vaqif Məmişev, professorlar Raqib Abbasov, Aza Rəhmanova, şəhərdə fəaliyyət göstərən diplomatik korpusun başçıları, diasporaların nümayəndələri, gənc tələbələr iştirak etmişlər.

Şəhərdəki məsciddə çoxsaylı həmvətənlərimizin iştirakı ilə Prezident Heydər Əliyevin və şəhidlərin ruhuna dualar oxunmuş və ehsan verilmişdir.

«AZƏRTAC». 21.01.04

Azərbaycan Respublikasının Ukraynadakı səfirliyi tərəfindən 20 Yanvar faciəsi ilə əlaqədar görülmüş tədbirlər

Yanvarın 20-də Kiyev Müəllimlər evində 20 Yanvar şəhidlərinin xatirəsinə həsr olunmuş gecə keçirilmişdir. Tədbiri Azərbaycanın Ukraynadakı səfirliyi və Ukrayna Azərbaycanlıları Konqresi (UAK) təşkil etmişlər.

Gecənin əvvəlində 20 Yanvar qurbanlarının xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla anılmışdır. Sonra şəhidlərin ruhuna dualar oxunmuşdur. UAK-ın sədri Oqtay Əfəndiyev, Azərbaycan səfirliyinin ikinci katibi Arif Quliyev, T.Q.Şevçenko adına Kiyev Milli Universitetinin müəllimi Fərhad Turanlı çıxışlarında tankların və güllələrin köməyi ilə Azərbaycan xalqına qarşı soyqırım törətmiş M.Qorbaçov başda olmaqla Kreml rəhbərliyinin və onun erməni əlaltılarının cinayətkar əməllərindən danışmışlar.

Bakıdakı qanlı hadisələrin şahidi olmuş politoloq və jurnalist Əli Dəmirov, Kiyev-Mogilyan Akademiyasının müəllimi Ata Bağırov, hacı Şakir demişlər ki, torpaqlarımızın erməni işğalçılarından azad edilməsi 20 Yanvar şəhidlərinin xatirəsinə ən yaxşı abidə olardı.

İrpenli şairə Natalya İsrailova-Leşşenko Qara yanvar qurbanlarına həsr etdiyi şerini oxumuşdur.

Kiyevdəki Səməd Vurğun adına kitabxananın direktoru Qalina Kislaya xalqımıza başsağlığı vermiş, böyük Kobzarın xalqların istibdaddan qurtarıb azadlığa çıxmaq arzusu haqqında şerini söyləmişdir.

Natiqlər bu dəhşətli hadisələr barədə həqiqətin dünya ictimaiyyətinə çatdırılmasında Azərbaycanın ümummillî lideri Heydər Əliyevin həlledici rolunu vurğulamışlar. UAK sədrinin müavini Vilayət Quliyev bildirmişdir ki, məhz Heydər Əliyevin cinayətkar sovet rəhbərliyinə qarşı açıq etirazı və Kommunist partiyasından çıxması bütün Azərbaycan millətini öz böyük və mərd liderindən nümunə götürməyə ruhlandırmışdır.

Gecədə səfirliyin Qara yanvar faciəsi haqqında mətbuat üçün hazırladığı məlumat yayılmışdır.

«AZƏRTAC». 21.01.01

Azərbaycan Respublikasının Özbəkistandakı səfirliyi tərəfindən 20 Yanvar faciəsi ilə əlaqədar görülmüş tədbirlər

Azərbaycanın Daşkənddəki səfirliyində 20 Yanvar faciəsinin 14-cü ildönümü ilə bağlı mərasim keçirilmişdir. Özbəkistanda və Cənubi Qazaxıstandakı Azərbaycan diasporunun, qardaş özbək xalqının

nümayəndələrinin və səfirliyin əməkdaşlarının iştirak etdikləri mərasimdə şəhidlərin ruhuna dualar oxunmuşdur.

Mərasimdə səfir Aydın Əzimbəyov 1990-cı il yanvarın 20-də sovet imperiyasının Azərbaycan xalqına qarşı törətdiyi vəhşilikdən danışmış və demişdir ki, həmin müdhiş gecədə həlak olan igid oğlan və qızlarımız Azərbaycanın azadlığı və suverenliyi uğrunda şəhid olaraq adlarını tarixə yazdılar.

Azərbaycanın və Özbəkistanın xalq artisti Firidun Səfərov, Daşkənddəki Azərbaycan Mədəniyyət Mərkəzləri Assosiasiyasının sədri Akif Ağatalıbov, soydaşlarımızdan Süleyman Məmmədov, Həmid Hüseynov və başqaları çıxışlarında faciənin acı nəticələrindən söz açmış, xalqımızın mübarizə əzmini qıra bilməyən bu qanlı hadisənin günahkarlarını ittiham etmişlər.

Sonda iştirakçılara 20 Yanvar faciəsi ilə bağlı məlumatlar toplusu paylanmış, Azərbaycan Mədəniyyət Mərkəzləri Assosiasiyası tərəfindən ehsan verilmişdir.

«AZƏRTAC». 21.01.04

Azərbaycan Respublikasının Türkmənistandakı səfirliyi tərəfindən 20 Yanvar faciəsi ilə əlaqədar görülmən tədbirlər

Azərbaycanın Türkmənistandakı səfiri Elxan Hüseynov mərasim iştirakçıları qarşısında çıxış edərək demişdir: “20 Yanvarda şəhidlik zirvəsinə ucalmış insanların arzusu çin oldu. Azərbaycan müstəqil dövlətə çevrildi və dünya dövlətləri arasında öz layiqli yerini tutdu”.

Aşqabadda yaşayan azərbaycanlılardan Zahid Əliyev, Etibar Həsənov, Ramiz Bayramov və türkmən Yunus Qaipov çıxış edərək, sovet ordusu tərəfindən Azərbaycanda törədilmiş faciənin türkmən xalqı tərəfindən də ürəkağrısı ilə yad edildiyini vurğulamışlar.

Aşqabadda yerləşən səfirliklərin və beynəlxalq təşkilatların nümayəndələri də xatirə günü ilə bağlı Azərbaycanın Türkmənistandakı səfirliyinə gəlmiş, xalqımızın kədərini bölüşdüklerini bildirmişlər.

Səfirliyə gələnlər 20 Yanvar faciəsi ilə bağlı fotoşəkilərlə də tanış olmuşlar.

«AZƏRTAC». 21.01.04

Azərbaycan Respublikasının Almaniyaadakı səfirliyi tərəfindən 20 Yanvar faciəsi ilə əlaqədar görülmən tədbirlər

Azərbaycan tarixinə Qanlı Yanvar faciəsi kimi daxil olmuş hadisələrdən 14 il keçməsinə baxmayaraq, Vətənimizin azadlığı uğrunda şəhid olmuş övladlarımızın əziz xatirəsi Almaniya da dərin hüznə yad edilir.

Azərbaycanın Berlindəki səfirliyindən bildirmişlər ki, Almaniya paytaxtında məskunlaşmış soydaşlarımızı birləşdirən Azərbaycan Cümhuriyyəti Federasiyası gələn həftə Qanlı Yanvara həsr olunmuş ənənəvi anma mərasimi keçirəcəkdir. Yanvarın 20-də isə Hollandiyanın Den Haaqa şəhərində soydaşlarımızı birləşdirən

Azərbaycan Kültür Cəmiyyəti, Almaniyanın Boxum Universitetində təhsil alan azərbaycanlı tələbələrin Akademik Birliyi, Nürnberq şəhərindəki Dostluq Cəmiyyəti, Köln şəhərində məskunlaşmış soydaşlarımız faciənin 14-cü ildönümü ilə əlaqədar anma mərasimləri və yığıncaqlar keçirmiş, sovet qoşunlarının Azərbaycan paytaxtında törətdiyi qanlı terroru pisləmiş, həmin vəhşilikləri əks etdirən fotosərgilər nümayiş etdirmişlər.

Anma mərasimlərində şəhidlərimizin əziz xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edilmişdir.

Yığıncaqlarda və anma mərasimlərində xüsusi vurğulanmışdır ki, Azərbaycan xalqı 20 Yanvarda hərbi, siyasi, mənəvi təcavüzə məruz qalsa da, öz tarixi qəhrəmanlıq ənənələrinə sadıqlığını, Vətənin azadlığı və müstəqilliyi naminə şəhid vermək əzmini bütün dünyaya göstərmişdir.

«AZƏRTAC». 21.01.04

XOCALI SOYQIRIMININ 12-Cİ İLDÖNÜMÜ

**Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Xocalı soyqırımının ildönümü ilə əlaqədar
Azərbaycan xalqına müraciəti**

Bakı şəhəri, 24 fevral 2004-cü il

Əziz həmvətənlər!

Hörmətli soydaşlar!

Bu gün Sizə xalqımızın tarixində kədərli və faciəli bir səhifə, insanlığa qarşı ən qəddar və amansız kütləvi terror hadisələrindən olan Xocalı soyqırımını münasibətilə müraciət edirəm.

Xocalı faciəsi iki yüz ilə yaxın bir müddət ərzində erməni millətçilərinin və onların havadarlarının xalqımıza qarşı apardığı etnik təmizləmə və soyqırımını siyasətinin davamı və qanlı səhifəsi idi. Bu mənfur siyasət xalqımıza saysız-hesabsız müsibətlər və əzab-əziyyətlər gətirmişdir.

Ötən əsrin 80-ci illərinin ikinci yarısında təcavüzkar erməni millətçilərinin xalqımıza qarşı irəli sürdüyü yeni ərazi iddiaları azərbaycanlıların doğma torpaqlarından kütləvi surətdə zorla qovulmasına, çoxsaylı terror aktları ilə müşayiət olunan geniş miqyaslı amansız müharibəyə gətirib çıxardı. Nəticədə on minlərlə insan həlak oldu, yüz minlərlə soydaşımız qaçqın və məcburi köçkün vəziyyətinə düşdü. 1992-ci il fevralın 26-da Ermənistan hərbi birləşmələri tərəfindən qədim Xocalı şəhərinin misli görünməmiş qəddarlıqla məhv edilməsi, onun müdafiəçilərinə və dinc sakinlərə qanlı divan tutulması bu faciələrin ən dəhşətlisi idi. Yüzlərlə insan - qadın, uşaq, qoca xüsusi vəhşiliklə qətlə yetirildi və işgəncələrlə öldürüldü. Xocalı faciəsi öz qəddarlığına, kütləviliyinə və törədilən cinayətlərin ağırlığına görə bəşəriyyətə qarşı ağır cinayətlər sırasına daxil olmuşdur.

Xocalı soyqırımını törətməklə erməni millətçiləri məkrli məqsədlər güdüdü: xalqımızı qorxutmaq, vahimə yaratmaq, onun mübarizə əzmini qırmaq, torpaqların işğalı faktı ilə barışmağa məcbur etmək. Lakin hiyləgər və amansız düşmən məqsədinə çata bilmədi. Xocalı müdafiəçiləri qəddar düşmənlə mübarizədə əyilmədilər, qəhrəmanlıqla vuruşaraq Vətənə sədaqət nümunəsi göstərdilər.

Xocalı faciəsindən danışıarkən o zamankı rəsmi Azərbaycan rəhbərliyinin və ölkədə vəziyyətə ciddi təsir edən siyasi qüvvələrin acizliyini, səriştəsizliyini, xalqın taleyinə biganəliyini xüsusi qeyd etmək lazımdır. Dövlət rəhbərliyi xalqın qəzəbindən qorxaraq, hadisənin miqyasını kiçiltməyə cəhd etmiş, bu qanlı cinayət barədə beynəlxalq ictimaiyyətə operativ və ətraflı məlumat vermək üçün heç bir iş görməmişdi. O zamankı müxalifət isə faciədən xalqın narazılıq dalğası üzərində hakimiyyətə gəlmək üçün istifadə etdi. O zaman Azərbaycanda hökm sürən hərc-mərclik, hakimiyyətin nüfuzsuzluğu, lidersizlik bu qanlı fəlakətin baş verməsinə şərait yaratdı.

1994-cü ildən ümummillə liderimiz Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə Azərbaycan hökuməti və parlamenti erməni millətçilərinin azərbaycanlılara qarşı törətdiyi cinayətlər, o cümlədən Xocalı soyqırımını haqqında həqiqətləri bütün miqyası və dəhşətləri ilə dünya dövlətlərinə və beynəlxalq ictimaiyyətə çatdırmaq, bunların soyqırımını siyasəti kimi tanınmasına nail olmaq üçün inadlı və ardıcıl fəaliyyət göstərir. Məqsəd Xocalı faciəsinə beynəlxalq hüquqi-siyasi qiymət verilməsinə, onun təşkilatçılarının, ideoloqlarının və icraçılarının dünya ictimaiyyətinin gözündə ifşasına və cəzalandırılmasına nail olmaqdır. Bu, bir tərəfdən Xocalı müdafiəçilərinin və şəhidlərinin ruhu qarşısında bizim insanlıq və vətəndaşlıq borcumuzdur. Digər tərəfdən isə, insanlığa qarşı yönəlmiş bu cür qəddar cinayətlərin gələcəkdə təkrar olunmaması üçün mühüm şərtidir.

Hazırda Azərbaycan rəhbərliyi Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münafişəsinin beynəlxalq hüquq normalarına uyğun, Azərbaycanın suverenliyi və ərazi bütövlüyü çərçivəsində həll olunması üçün ardıcıl fəaliyyət göstərir. Aparıcı dünya dövlətləri, nüfuzlu beynəlxalq təşkilatlar getdikcə daha artıq dərəcədə Azərbaycanın ədalətli mövqeyini qəbul edir, ərazilərimizin işğalı faktını etiraf edir, Ermənistandan Azərbaycan torpaqlarını azad etməyi tələb edirlər. Biz dövlətimizin iqtisadi, siyasi qüdrətinə və qazanılmış təcrübəyə arxalanaraq, problemin ədalətli həlli istiqamətində söylərimizi inadla davam etdirəcəyik.

Vətəndaşlarımız, soydaşlarımız unutmamalıdırlar ki, erməni millətçilərinin anti-Azərbaycan təbliğatı getdikcə daha incə, daha mənfur formalarda davam etdirilir, ərazi iddialarını əsaslandırmaq üçün yeni-yeni

əsassız tezislər uydurulur. Buna görə də belə ideoloji təxribatlara qarşı ayıq olmalı, onları vaxtında ifşa etməliyik.

Hazırda Azərbaycan dövləti, vətəndaşlarımız, xaricdəki soydaşlarımız Xocalı həqiqətlərinin dünyaya çatdırılması, onun əsl soyqırımı aktı kimi tanınması istiqamətində ardıcıl tədbirlər görürlər. Belə tədbirlər hər il daha əhatəli və peşəkar səviyyədə keçirilməli, xaricdəki soydaşlarımız isə öz fəallığını daha da artırmalıdırlar.

Bu kədərli matəm günlərində Xocalı şəhidlərinin və qəhrəmanlarının əziz xatirəsini bir daha dərin hüznə yad edərək Allahdan rəhmət diləyir, onların yaxınlarına, bütün xalqımıza başsağlığı verirəm. Uğrunda çalışdığımız müstəqil, güclü, firavan Azərbaycan onların ruhu üçün ən böyük təsəlli olacaqdır.

www.prezident.az, 25.02.04

Xocalı soyqırımı ilə əlaqədar Azərbaycanın Fransadakı səfirliyi tərəfindən keçirilmiş tədbirlər

Azərbaycanın Fransadakı səfiri Eleonora Hüseynova Xocalı faciəsinin 12-ci ildönümü ilə əlaqədar Parisdəki Xarici Mətbuat Mərkəzində yerli jurnalistlər, bu ölkədə akkreditə olunmuş kütləvi informasiya vasitələrinin və diplomatik korpusun nümayəndələri üçün mətbuat konfransı keçirmişdir.

Səfir mətbuat konfransında çıxış edərək, ölkəmizin tarixindən danışmış, SSRİ-nin süqutundan sonra digər respublikalar kimi ilk illərdə ağır, çətin və qarışıq dir dövr yaşadığını xatırlatmışdır. Həmin vaxtlar bir çox problemlərlə üzləşmiş vətənimizin bu gün belə ağrısı, acısı hiss edilən, aktuallığını itirməyən daha bir problemlə - ölkəmizin ən ağırlı problemi olan Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsindən söhbət açan E.Hüseynova bunun faciəli nəticələrindən, o cümlədən ərazilərimizin 20 faizinin işğal edilməsindən, bir milyon insanın qaçqın və məcburi köçkün vəziyyətinə düşməsindən danışmışdır.

Səfir Xocalı faciəsindən bəhs edərək, Ermənistan silahlı qüvvələrinin fevralın 25-dən 26-na keçən gecə Dağlıq Qarabağ ərazisindəki bu kiçik şəhərdə dinc əhaliyə qarşı törətdikləri aqglasıgmar vəhşiliklər barədə məlumat vermiş, əsrin bu cinayətinə beynəlxalq səviyyədə hüquqi qiymət veriləcəyinə ümidvar olduğunu bildirmişdir.

Elan olunmamış müharibəyə, tariximizin qan yaddaşına çevrilmiş Xocalı soyqırımı kimi cinayətlərə baxmayaraq, ölkəmizin qarşılaşdığı problemləri müvəffəqiyyətlə aradan qaldırmaqla ictimai-siyasi sabitliyi bərqərar etməsi, iqtisadiyyatın inkişafı, demokratik və hüquqi dövlət quruculuğu sahələrindəki uğurlar haqqında danışan E. Hüseynova ümummilli liderimiz Prezident Heydər Əliyevin müdrik və məqsədyönlü siyasəti, iqtisadi, siyasi və sosial sahələrdə aparılan islahatlar nəticəsində Azərbaycanın yeni inkişaf mərhələsinə qədəm qoyduğunu bildirmiş, fikirlərini konkret statistik rəqəmlərlə əsaslandırılmışdır. Azərbaycan diplomatı vurğulamışdır ki, Prezident İlham Əliyevin son Fərman və Sərəncamları ölkənin sosial-iqtisadi inkişafı, əhalinin həyat səviyyəsinin yüksəldilməsi sahəsində perspektivlər açır. O bildirmişdir ki, xarici şirkətlərin, o cümlədən Fransa şirkətlərinin iştirakı ilə ölkəmizdə həyata keçirilən nəhəng layihələr, xüsusilə Bakı-Tbilisi-Ceyhan əsas ixrac neft kəmərinin istifadəyə verilməsi Azərbaycanın yaxın gələcəkdə iqtisadi cəhətdən güclü dövlətə çevrilməsinə imkan yaradacaqdır.

Axırda səfir jurnalistlərin suallarına cavab vermişdir.

Mətbuat Konfransının iştirakçılarna Xocalı faciəsinin 12-ci ildönümü ilə bağlı səfirliyin hazırladığı informasiya bülletenləri, broşürlər, ölkəmizin xəritəsi və son dövrlərdə ayrı-ayrı sahələr üzrə iqtisadi göstəriciləri əks etdirən məlumatlar paylanmışdır.

«AZƏRTAC», 27.03.04

Xocalı soyqırımını ilə əlaqədar Azərbaycanın Avropa Şurası yanında daimi nümayəndəliyi tərəfindən keçirilmiş tədbirlər

Strasburqda, Azərbaycanın Avropa Şurası yanında daimi nümayəndəliyində Xocalı soyqırımını qurbanlarının xatirəsini anma mərasimi keçirilmişdir.

Azərbaycan icması nümayəndələrinin və Strasburqda təhsil alan tələbələrimizin iştirakı ilə keçirilmiş mərasimin əvvəlində Xocalı soyqırımını qurbanlarının xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edilmiş və onların ruhlarına dua oxunmuşdur.

Sonra Prezident İlham Əliyevin Xocalı faciəsinin 12-ci ildönümü münasibətilə Azərbaycan xalqına müraciəti oxunmuşdur.

Mərasimdə ermənilərin və onların havadarlarının son iki əsr ərzində Qafqazda azərbaycanlılara qarşı məqsədyönlü şəkildə həyata keçirdikləri etnik təmizləmə və soyqırımını siyasətinin tarixindən, Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin bu siyasətin davamı olmasından, Xocalıda ermənilərin törətdikləri vəhşiliklərdən danışılmış, ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin “1948-1953-cü illərdə azərbaycanlıların Ermənistan SSR ərazisindəki tarixi-etnik torpaqlarından kütləvi sürətdə deportasiyası haqqında” 18 dekabr 1997-ci il və “Azərbaycanlıların soyqırımını haqqında” 26 mart 1998-ci il tarixli Fərmanlarının dünya ictimaiyyətinə həqiqətlərin çatdırılması istiqamətində əhəmiyyəti vurğulanmışdır.

«AZƏRTAC», 27.03.04

Təsəvvür edin ki, Avstriya ...

Professor Erix Fayql

Azərbaycan Elmi Cəmiyyətinin fəxri prezidenti

Azərbaycandır. Bunu təsəvvür etmək çətin deyil. Hər iki ölkənin eyni ərazisi, eyni əhalisi var və Xəzər dənizinin Nöyzidlerze gölündən 1100 dəfə böyük olmasına baxmayaraq, hər ikisi əhəmiyyətli su hövzələridir.

Bakı və Vyananın bəzi yerləri bir-birinə o qədər oxşardır ki, şəhərləri dəyişik salmaq olar. Hər halda nəzərəcarpacaq bir fərq də vardır. Vyana dünyanın ən təmiz içməli suyuna, Bakı isə şəhərə lap yaxın – Xəzər dənizində – dünyanın ən zəngin neft ehtiyatlarına malikdir.

“Qara qızıl” insanı tamahlandırır. Təsəvvür edin ki, Sovet İttifaqı Şərqi Avstriyanı on il boyu əsarət altında saxlayaraq, Aşağı Avstriyanın neft ehtiyatlarını istismar etmişdir. Azərbaycanın halında isə o, on deyil, səksən ildən çox soyub-talamışdır.

İndi isə təsəvvür edin ki, 90-cı illərin əvvəllərində Sovet İttifaqının süqutundan sonra Sovet əsgərləri dəhşətli Serebrenitsa soyqırımının bəisləri kimi, fanatik millətçi quldurlarla birlikdə Avstriyaya soxularaq, Ştiriya və Burgenlandın bütün əhalisini qovmuş, Bad Qləyxenberg kimi kiçik şəhəri isə yerlə-yeksan edərək, əhalisini qanına qəltan etmişdir.

1992-ci ildə Azərbaycanda məhz bu baş verdi. Təpədən-dırnağadək silahlanmış erməni qoşun hissələri sabiq Sovet əsgərlərinin köməyi ilə Azərbaycana basqın etdilər. Onların rüsvətlə əldə edilmiş silah təhcizəti ən yüksək standartlara cavab verirdi.

Bugünədək Yerevan Azərbaycanın 20%-dək ərazisini (iyirmi faiz, bu Avstriyada Ştiriya və Burgenlandın ərazisinə bərabərdir) işğal altında saxlayır və bir milyon azərbaycanlı öz yurd-yuvasından qovulub, minlərlə insanın həyatına son qoyulub.

Ən acılı qismət isə Xocalı adını daşıyan kiçik şəhərin sakinlərinin payına düşmüşdür.

Soyqırımı törədənlərin adı məlumdur. Hər şeydən öncə rus muzdluları və erməni fanatikləri arasında Srebrenitsa cəlladı Ratko Mladiç və onun bölməsi və batalyon komandiri Seyran Oskanyanın adlarını çəkmək lazımdır.

1992-ci ilin fevral ayının 25-dən 26-na keçən gecədə sabiq 366-cı Sovet alayının köməyi ilə erməni xüsusi təyinatlı dəstələri bu məntəqəyə hücum etdilər. Nəticədə Srebrenitsa qırğını ilə müqayisə edilə bilən bir soyqırım baş verdi. Dünya ictimaiyyəti bu hadisəyə heç bir reaksiya vermədi. Heç kəs öz ev-eşiyindən qovularaq didərgin salınmış bu zavallı xocalıların taleyi barədə düşünmürdü. Uşaqlar da daxil olmaqla, 613 doğranmış cəsədin dünya üçün nə anlamı vardı ki?

Çox. Dünya ictimaiyyəti o zaman müvafiq reaksiya göstərsəydi və bəislər cəzalandırılsaydı, çox güman ki, Srebrenitsa faciəsi də baş verməzdi.

Gələcək “Böyük Ermənistan”ın ən qorxunc xəyalpərvəri sabiq Ermənistan prezidenti Ter-Petrosyandan tutmuş onun əlaltılarınınadək bütün məhkum olunmalı Xocalı qatilləri hələ də azadlıqdadırlar. Hər bir halda, erməni ənənəsi Ter-Petrosyanın öz tərəfdaşları tərəfindən məhv edilməsinin mümkünlüyü barədə düşünməyə imkan verir.

Ter-Petrosyan və yoldaşları qəbilindən olan siyasətçilər öz fəaliyyətlərində xirdalıqlarına qədər Memeldan Sudetlərdəki almanların yaşadığı bütün əraziləri imperiyaya çevilmək istəyən Adolf Hitlerin məntiqli arqumentlərinə söykənirlər. Nəticələr göz qabağındadır. Fərq ondan ibarətdir ki, Qarabağ Azərbaycanın

tərkib hissəsidir və olaraq da qalır. Oradakı erməni çoxluğu yalnız çar və Sovet köçürmə siyasətinin özülü üzərində meydana gəlmişdir. Bu köçürmə siyasəti azərbaycanlıları sistemətlək olaraq əzmiş və beləliklə, öz xristian erməni müttəfiqlərinə havadarlıq etmişdir.

Xocalı bizim üçün bir xəbərdir. Azərbaycan bunu heç zaman unutmayacaq və Ermənistanın işğalı altında olan əraziləri hansı yolla olursa-olsun geri qaytaracaqdır.

Ermənistan müvafiq BMT qətnamələrinə daim etirazlıq göstərir. Biz isə yox.

Bəlkə də Yerevanda sağlam düşüncə qələbə çaldı. Ermənistan bu gün Qafqaz ölkələri içərisində ən yoxsuludur. Ermənistandakı vəziyyəti təsvir etmək çox çətindir, lakin eyni zamanda erməni diasporasından ölkəyə nəhəng maliyyə vəsaitləri axır. Bu pullar mənasız silahlanma proqramlarına, rüşvətə (həmçinin silah-sürsat satışı ilə məşğul olan rus mafiyasına) və Yerevandakı hakim dairələrə sərf olunur. Ermənistan tamamilə özünün çökmüş himayədarının təsiri altındadır və Qafqaz ictimaiyyəti gözündə cəmiyyətdən xaric edilmiş hesab edilir.

Yerevanın düşüncəli siyasət yürütsəydi, tənəzzül edən Ermənistan üçün tamam başqa perspektivlər açılırdı.

Beləliklə, Xəzər dənizindən Aralıq dənizinə çəkilən nəhəng neft kəməri layihəsi Ermənistandan yan keçərək, Gürcüstan ərazisindən çəkiləcəkdir. Ermənistan öz güzəranını yaxşılaşdırmaq üçün Amerika və Avropaya mühacir edən yüzlərlə və minlərlə vətəndaşını itirdiyi halda, həmin neft kəməri Azərbaycan, Gürcüstan və Türkiyənin iqtisadi durumunu daha da yaxşılaşdıracaqdır.

Xalqa rəhbərlik edənlərin nifrətlə dolu işğalçı siyasəti üzündən bacarıqlı bir xalq məhvə sürüklənir.

Xocalı qurbanları xəbərdir. İşğal edilmiş torpaqları qaytarın! Qaçqınlarımızı vətənlərinə buraxın! Sülh imzalayın!

Bu hamınızın və son növbədə olmayaraq, işğal etdiyi Azərbaycan torpaqlarında mütləq şəkildə boğulacaq Ermənistan Respublikasının nicatı üçün faydalı olacaqdır.

Təsəvvür edin ki, Avstriya...

Vyana, 2004-cü ilin fevralı

25-26 fevral 1992-ci ildə baş vermiş

Xocalı soyqırımını yad edərək

31 MART AZƏRBAYCANLILARIN SOYQIRIMI GÜNÜ

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin 31 mart azərbaycanlıların soyqırımını günü ilə əlaqədar Azərbaycan xalqına müraciəti

Bakı şəhəri, 30 mart 2004-cü il

Əziz həmvətənlər!

Hörmətli soydaşlar!

Erməni millətçiləri tərəfindən xalqımıza qarşı aparılan soyqırımını və təcavüz siyasətinin iki yüz ildən artıq tarixi vardır. Bu siyasətin məqsədi azərbaycanlıları qədim torpaqlarından sıxışdırıb çıxarmaq, bu ərazilərdə erməni tarixçilərinin və ideoloqlarının uydurduğu “Böyük Ermənistan” dövləti yaratmaq idi. Öz mənfur və təhlükəli siyasətlərini gerçəkləşdirmək üçün onlar müxtəlif üsul və vasitələrdən, tarixin saxtalaşdırılmasından, siyasi təxribatlardan istifadə etmiş, dövlət səviyyəsində davakar millətçiliyi, separatizmi və qonşu xalqlara qarşı təcavüzü dəstəkləmişlər. Bu məqsədlə Ermənistanda və ayrı-ayrı xarici dövlətlərdə “milli-mədəni”, dini, siyasi və hətta terrorçu təşkilatlar qurmuş, erməni diasporunun və lobbisinin imkanlarını səfərbər etmişlər.

XIX əsrin birinci rübündə Rusiya və İran arasında gedən müharibələrin nəticəsi kimi Azərbaycan torpaqlarının ikiyə bölünməsi ilə Qarabağ ərazisinə İran və Türkiyədən ermənilərin məqsədli şəkildə kütləvi köçürülməsinə start verilmiş, burada demoqrafik vəziyyət süni surətdə dəyişdirilmişdir. 1905-ci ildə erməni millətçiləri tərəfindən azərbaycanlılara qarşı öz doğma yurdlarında kütləvi qırğınlar törədildi, yüzlərlə yaşayış məntəqəsi dağıdıldı. 1918-ci ildə Bakı Kommunası rəhbərlərinin himayəsi ilə Bakı quberniyasını azərbaycanlılardan təmizləmək məqsədi güdən mənfur plan həyata keçirildi. Nəticədə on minlərlə dinc insan məhv edildi, yaşayış məntəqələri, mədəniyyət abidələri, məscidlər və məktəblər dağıdıldı.

Azərbaycanlılara qarşı soyqırımını və deportasiya siyasəti millətlərin və xalqların bərabərliyi şüarını elan etmiş sovet hakimiyyəti dövründə incə və məkrli metodlarla davam etdirilmiş, Azərbaycana münasibətdə çoxlu səhv və ədalətsiz qərarlar qəbul edilmişdir. 20-ci illərdə tarixi Azərbaycan ərazisi olan Zəngəzur heç bir əsas olmadan Ermənistana verildi və beləliklə, Azərbaycanın qədim torpağı Naxçıvan Vətənimizin qalan hissəsindən ayrı salındı. Dağlıq Qarabağda erməni muxtariyyəti yaradıldı. SSRİ rəhbərliyinin volyuntarist qərarı ilə 1948-1953-cü illərdə ermənilər yüz minlərlə azərbaycanlıların öz ata-baba yurdlarından deportasiyasına nail oldular və faktiki olaraq Ermənistan Respublikası ərazisində monoetnik respublika yaratdılar.

80-ci illərin ikinci yarısında – bədnam “perestroyka” dövründə SSRİ-nin rəhbər dairələrinin bilavasitə təhriki və yardımı ilə erməni millətçilərinin xalqımıza qarşı təcavüz və cinayətlərinin yeni dalğası başlandı.

Yığıcam halda yaşayan 200 minə yaxın azərbaycanlı Ermənistan ərazisindən amansızlıqla qovuldu. Dağlıq Qarabağ və onun ətrafındakı yeddi rayon genişmiqyaslı hərbi əməliyyatlar nəticəsində azərbaycanlılardan təmizləndi və erməni hərbi birləşmələri tərəfindən işğal olundu. M.Qorbaçov başda olmaqla SSRİ rəhbərliyi təcavüzkarı cəzalandırmaq əvəzinə, 1990-cı ilin yanvarında Bakıya qoşun yeridərək, öz milli və vətəndaş haqqını tələb edən yüzlərlə insanı qətlə yetirdi. 1992-ci ildə ermənilər qədim Xocalı şəhərini misli görünməmiş amansızlıqla məhv etdi, onun dinc sakinlərini qəddar və amansız işgəncələrə və soyqırımına məruz qoydular.

Soyqırımı və deportasiya siyasəti xalqımıza ağır maddi və mənəvi zərbələr vurmuş, onun tarixi yaddaşında silinməz izlər buraxmışdır. Bütövlükdə, iki milyona yaxın azərbaycanlı başqa millətdən olan insanlara, qonşu xalqlara nifrət və təcavüz ideologiyası və psixologiyası üzərində qurulmuş mənfur erməni siyasətinin fəlakət və dəhşətlərini öz taleyində yaşamışdır.

Bu qədər xəyanət və zərbələrə məruz qalmasına baxmayaraq, xalqımız soyqırımı və deportasiya faktlarını uzun zaman ictimai müzakirəyə çıxarmamış, beynəlxalq aləmdə ifşa etməmiş, əslində, buna onun imkanı da olmamışdır. Yalnız ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin Azərbaycanda ali hakimiyyətə qayıdışından sonra bu məsələyə prinsipial yanaşma nümayiş etdirilmiş, erməni millətçilərinin xalqımıza qarşı illərlə reallaşdırdığı soyqırımı və deportasiya siyasətinin mahiyyəti açıqlanmış və ifşa olunmuşdur. Azərbaycan Prezidenti Heydər Əliyevin 1998-ci il 26 mart tarixli Fərmanı ilə 31 mart azərbaycanlıların soyqırımı günü elan edilmiş, soyqırımı qurbanlarını anma tədbirlərinin keçirilməsinə, beynəlxalq miqyasda Azərbaycan həqiqətlərinin yayılmasına təkan verilmişdir. Məqsəd erməni millətçilərinin işğalçılıq və təcavüz siyasətini faktlar əsasında dünya ictimaiyyətinə və nüfuzlu beynəlxalq dairələrə çatdırmaq, törədilmiş hadisələrin bütöv xalqa qarşı planlı surətdə həyata keçirilən soyqırımı aktları kimi tanınmasına nail olmaq idi. Lakin uydurma “erməni soyqırımı” haqqında onilliklər boyu təbliğat-informasiya müharibəsi aparan və bundan öz ərazi iddialarını əsaslandırmaq və siyasi-hüquqi dividendlər əldə etmək üçün istifadə edən erməni millətçilərindən fərqli olaraq, biz bu faktlardan başqa xalqlara düşmənçilik və nifrət hissələri aşılamaq üçün faydalanmaq istəmirik. Biz dövlətlər və xalqlararası münasibətlərdə beynəlxalq hüququn hamılıqla qəbul edilmiş prinsiplərinin, sivil birgəyaşayış normalarının ardıcıl surətdə tətbiq olunmasının tərəfdarıyıq.

Azərbaycan dövləti erməni təcavüzünün nəticələrinin aradan qaldırılması, respublikamızın ərazi bütövlüyünün və suverenliyinin təmin olunması, davakar erməni millətçiliyinin və ekspansiya siyasətinin ifşası, aparıcı dünya dövlətləri və nüfuzlu beynəlxalq dairələr tərəfindən ölkəmizin ədalətli mövqeyinin etiraf olunması və müdafiəsi istiqamətində ardıcıl və məqsədyönlü iş aparır. Dövlətimizin iqtisadi potensialı və siyasi qüdrəti artdıqca, beynəlxalq nüfuzu gücləndikcə onun ədalətli mövqeyini müdafiə edən dövlətlərin və siyasi dairələrin sayı da çoxalır. Azərbaycanın dövlət və hökumət rəhbərləri, parlament nümayəndələri Ermənistanın işğalçı siyasətini, terrorçuluğunu, tarix və mədəniyyət abidələrimizə, ekologiyamıza qarşı törətdiyi vandalizm və vəhşiliyi BMT-də, Avropa Şurası Parlament Assambleyasında, ATƏT-də, Avropa Birliyində müvəffəqiyyətlə ifşa edir. Bu işdə, eyni zamanda, ictimai təşkilatların, elmi-mədəni dairələrin, xüsusən xaricdəki Azərbaycan icmalarının üzərinə böyük və məsuliyyətli vəzifələr

düşür. Azərbaycan həqiqətləri dünya ictimaiyyətinə daha tam, dolğun və ardıcıl çatdırılmalı, Ermənistanın işğalçı siyasəti, törətdiyi soyqırımı və təcavüz aktları ifşa olunmalıdır.

Bu gün Ermənistan rəhbərliyi beynəlxalq hüquq normalarına meydan oxuyur, cürbəcür siyasi, ideoloji təxribatlardan istifadə etməklə dünya ictimai fikrini çaşdırmağa, işğal faktını ört-basdır etməyə, unudurmağa, son nəticədə beynəlxalq aləmi mövcud realıqla barışdırmağa çalışır. Bu cür uzağı görməyən, təcavüzkar siyasət Ermənistan dövlətini və cəmiyyətini dərin iqtisadi, siyasi və mənəvi böhrana düçar etmişdir. Avantürist “Böyük dövlət” ideyasının girovuna çevrilmiş və çoxəsrlik qonşuları ilə uzunmüddətli münaqişə vəziyyətinə salınmış erməni xalqı bütün qlobal iqtisadi-enerji layihələrindən təcrid edilmiş və beləliklə, çox çətin vəziyyətlə üzləşmişdir. Əminəm ki, haqq-ədalətin yerini tapacağı, dünya ictimaiyyətinin və erməni xalqının Ermənistanın bugünkü işğalçı və təcavüzkar siyasətinə yox deyəcəyi, neçə illərdir ki, bütün Qafqazda yaşayan hər bir insana öz mənfi təsirini göstərmiş münaqişələrin beynəlxalq hüquq normaları əsasında həll olunacağı gün uzaqda deyildir.

Bir daha soyqırımı qurbanlarının əziz xatirəsini dərin hüzn və ehtiramla yad edir, Allahdan onlara rəhmət diləyir, xalqımıza səadət, ümummilli vəzifələrimizin həlli yolunda uğurlar arzulayıram.

«AZƏRTAC» 30.03.04

RƏSMİ MƏLUMAT

Azərbaycan-Türkiyə diplomatik əlaqələrinin 11 yaşı tamam olur

Yanvarın 14-də Azərbaycan-Türkiyə diplomatik əlaqələrinin qurulmasının 11 ili tamam olur.

Bu münasibətlə bu gün Beynəlxalq Mətbuat Mərkəzində (BMM) Tərxis Olunmuş Hərbçilərin Gəncləri Maarifləndirmə İctimai Birliyi hər iki ölkənin dövlət rəsmiləri və ictimai təşkilatların nümayəndələrinin iştirakı ilə dəyirmi masa keçirdi. Tədbirdə çıxış edən Prezident Aparatı (PA) ictimai-siyasi şöbəsinin nümayəndəsi Tahir Süleymanov, Türkiyə səfirliyinin II katibi Mustafa Özcan, Əsgər Anaları Şurasının sədri Leyla Gərayzadə və digərləri iki qardaş ölkə arasında münasibətlərin bütün sahələrdə inkişaf etdiyini və Türkiyənin Azərbaycana beynəlxalq aləmdə dayaq olduğunu qeyd etmişlər. İkitərəfli münasibətlərin dərinləşməsində dövlət başçılarının xüsusi rolu qeyd edilmişdir.

«ASSA-İRADƏ». 12.01.04

Belçikada 2004-cü il “Azərbaycan ili” elan olunmuşdur

Belçika Azərbaycan Evi (BAE) 2004-cü ili Belçikada “Azərbaycan ili” elan etmişdir. Bu məlumatı Bakıda səfərdə olan BAE-nin sədri Bülənt Gürçam yanvarın 22-də keçirdiyi mətbuat konfransında vermişdir.

AzərTAc-ın müxbiri xəbər verir ki, lobbiciliklə məşğul olan Belçika Azərbaycan Evi 2004-cü ildə Azərbaycanı Avropa miqyasında daha geniş tanımaq üçün müxtəlif tədbirlər planı hazırlamışdır. Cənab Bülənt Gürçam demişdir ki, dünyanın və Avropanın ən nüfuzlu təşkilatlarının yerləşdiyi Brüsseldə 20 yanvar faciəsinin 14-cü ildönümü ilə əlaqədar anma mərasimi təşkil olunmuşdur. Fevralın 26-da isə Avropa Parlamentinin binası qarşısında Xocalı soyqırımını ilə bağlı tədbir keçiriləcəkdir. Avropalı deputatlara, şəhər ictimaiyyətinə və turistlərə ermənilərin azərbaycanlılara qarşı törətdiyi vəhşilikləri əks etdirən audio-video materiallar, fotoşəkillər və digər lazımı sənədlər paylanacaqdır. Bundan başqa, mədəni tədbirlərin keçirilməsi də nəzərdə tutulmuşdur. Novruz bayramında bayram şənlikləri təşkil olunacaqdır. Mətbuat konfransında bildirilmişdir ki, Belçika hökumətinin təşəbbüsü ilə martın 21-22 və 23-də Azərbaycan, Gürcüstan və Ermənistan xalqlarının rəsm əsərlərindən, filmlərindən və digər mədəni irsindən ibarət sərgisi təşkil ediləcəkdir. Belçika Azərbaycan Evi isə ayrıca Azərbaycanın xalq yaradıcılığı, rəsm əsərləri, milli filmlərindən ibarət sərgi keçirəcəkdir. Brüsseldə keçiriləcək Beynəlxalq dil festivalında belçikalı uşaqlara Azərbaycan dilinin incəlikləri ilə bağlı məlumatlar veriləcəkdir. Bu cür tədbirlər 2003-cü ildə də keçirilmişdir.

Bülənt Gürçam vurğulamışdır ki, rəhbərlik etdiyi qurum Prezident Heydər Əliyevin tövsiyələrinə uyğun olaraq, Azərbaycanla Belçika, eləcə də Avropa ölkələri arasında əlaqələrin inkişaf etdirilməsinə öz töhfəsini verməyə çalışır. Bu məqsədlə Almaniya, Fransa, Hollandiya və digər Avropa ölkələrindəki diaspor təşkilatları ilə sıx əməkdaşlıq şəraitində fəaliyyət göstəriləcəkdir.

Belçika Azərbaycan Evi gördüyü işlərlə bağlı Azərbaycan ictimaiyyətinə ətraflı məlumat vermək üçün Bakıda “Avropa xəbər” qəzeti buraxmağı nəzərdə tutur.

«AZƏRTAC». 21.01.04

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN

FƏRMANI

**Azərbaycan Respublikasının Xarici İşlər Nazirliyi haqqında
Əsasnamənin təsdiq edilməsi barədə**

1. Azərbaycan Respublikasının Xarici İşlər Nazirliyi haqqında Əsasnamə təsdiq edilsin (əlavə olunur).
2. Bu Fərman dərc olunduğu gündən qüvvəyə minir.

İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri," 29 " yanvar 2004-cü il

N° 16

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin
2004-cü il 29 yanvar tarixli I6 nömrəii
Fərmanı ilə təsdiq edilmişdir

Azərbaycan Respublikasının Xarici İşlər Nazirliyi haqqında

Ə S A S N A M Ə

I. Ümumi müddəalar

1. Azərbaycan Respublikasının Xarici İşlər Nazirliyi (bundan sonra – Nazirlik) Azərbaycan Respublikasının xarici siyasətini həyata keçirən mərkəzi icra hakimiyyəti orqanıdır.
2. Nazirlik öz fəaliyyətində Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasını, Azərbaycan Respublikasının qanunlarını, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fərman və sərəncamlarını, Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin qərar və sərəncamlarını, habelə bu Əsasnaməni rəhbər tutur.
3. Nazirlik öz fəaliyyətini bilavasitə və Azərbaycan Respublikasının diplomatik nümayəndəlikləri və konsulluqları, o cümlədən Azərbaycan Respublikasının beynəlxalq təşkilatlar yanında nümayəndəlikləri (bundan sonra – xaricdəki nümayəndəliklər), habelə tabeliyində olan təşkilat və digər qurumlar vasitəsi ilə həyata keçirir.
4. Nazirlik müstəqil balansa, operativ idarəçilik hüququ ilə dövlət mülkiyyətində olan əmlaka, müvafiq bank hesablarına, üzərində Azərbaycan Respublikasının dövlət gerbinin təsviri və öz adı həkk olunmuş möhürə, müvafiq ştamlara və blanklara malikdir.
5. Nazirliyin fəaliyyətinin maliyyələşdirilməsi Azərbaycan Respublikasının dövlət büdcəsi hesabına həyata keçirilir.
6. Nazirlik Bakı şəhərində yerləşir.

II. Nazirliyin əsas vəzifələri

7. Nazirliyin əsas vəzifələri aşağıdakılardır:

7.1. Azərbaycan Respublikasının xarici siyasətinin konsepsiyası və əsas istiqamətləri üzrə təkliflərin hazırlanması və Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim edilməsi;

7.2. Azərbaycan Respublikasının xarici siyasətinin həyata keçirilməsinin təmin edilməsi;

7.3. Xarici siyasət sahəsində dövlət orqanlarının razılaşdırılmış qarşılıqlı fəaliyyətinin təmin olunması barədə təkliflərin hazırlanması və Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim edilməsi;

7.4. Beynəlxalq sülhün və təhlükəsizliyin qorunmasına diplomatik üsul və vasitələrlə kömək göstərilməsi;

7.5. Azərbaycan Respublikasının suverenliyinin, təhlükəsizliyinin, ərazi bütövlüyünün və sərhədlərinin toxunulmazlığının, onun siyasi, iqtisadi və digər maraqlarının diplomatik üsul və vasitələrlə təmin edilməsi;

7.6. Azərbaycan Respublikasının, onun vətəndaşlarının və hüquqi şəxslərinin xaricdə hüquq və maraqlarının müdafiə edilməsi;

7.7. Azərbaycan Respublikasının digər dövlətlərlə və beynəlxalq təşkilatlarla diplomatik və konsul əlaqələrinin təmin edilməsi;

7.8. Azərbaycan Respublikası dövlət protokolunun təmin edilməsi;

7.9. Azərbaycan Respublikasının digər dövlətlərlə və beynəlxalq təşkilatlarla münasibətlərində vahid siyasi xəttinin həyata keçirilməsinin təmin edilməsi məqsədilə digər icra hakimiyyəti orqanlarının fəaliyyətinin əlaqələndirilməsi;

7.10. Azərbaycan Respublikasının və onun ayrı-ayrı dövlət orqanlarının beynəlxalq siyasi, iqtisadi, elmi-texniki, mədəni, humanitar münasibətlərinin əlaqələndirilməsi və diplomatik təminatı.

III. Nazirliyin funksiyaları

8. Nazirlik bu Əsasnamə ilə müəyyən edilmiş vəzifələrə uyğun olaraq aşağıdakı funksiyaları yerinə yetirir:

8.1. Azərbaycan Respublikasını digər dövlətlərlə və beynəlxalq təşkilatlarla münasibətlərdə təmsil edir;

8.2. Azərbaycan Respublikasının diplomatik xidmət orqanlarının vahid sistemə rəhbərlik edir;

8.3. Azərbaycan Respublikasının xarici və daxili siyasəti, ölkənin iqtisadi, sosial və mədəni həyatı haqqında informasiyanın Azərbaycan Respublikasının diplomatik nümayəndəlikləri vasitəsilə xaricdə yayılmasını təmin edir;

8.4. İkitərəfli, çoxtərəfli və beynəlxalq problemlərin bütün kompleksi üzrə məlumatların araşdırılması əsasında Azərbaycan Respublikasının xarici dövlətlərlə və beynəlxalq təşkilatlarla münasibətləri məsələləri barədə təkliflər hazırlayır və müəyyən olunmuş qaydada Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim edir;

8.5. Azərbaycan Respublikasının beynəlxalq müqavilələrinin layihələrini hazırlayır, müqavilələrin bağlanması, icrası, ləğv edilməsi və qüvvəsinin dayandırılması barədə təkliflər hazırlayır və müəyyən olunmuş qaydada Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə baxılmaq üçün təqdim edir;

8.6. Azərbaycan Respublikasının digər dövlətlərlə və beynəlxalq təşkilatlarla danışıqların aparılmasını təşkil edir;

8.7. Azərbaycan Respublikasının beynəlxalq müqavilələrinin icrası üzərində ümumi müşahidəni həyata keçirir, milli qanunvericiliyin Azərbaycan Respublikasının beynəlxalq hüquq öhdəliklərinə uyğunlaşdırılması haqqında təkliflərin hazırlanmasında iştirak edir;

8.8. Azərbaycan Respublikasının digər dövlətlərlə və beynəlxalq təşkilatlarla iqtisadi, sosial, elmi-texniki, mədəni və başqa sahələrdə əməkdaşlığının inkişafına kömək göstərir;

8.9. Beynəlxalq sülhün və təhlükəsizliyin təmin edilməsi sahəsində Azərbaycan Respublikasının səylərini diplomatik vasitələrlə həyata keçirir;

8.10. Beynəlxalq təşkilatların, konfransların, forumların fəaliyyətində Azərbaycan Respublikasının iştirakını təmin edir, beynəlxalq birliyin üzvü kimi Azərbaycan Respublikasının qlobal və regionda beynəlxalq problemlərin həllində rolunun yüksəldilməsinə səy göstərir;

8.11. Beynəlxalq konfransların, toplantıların və digər dövlət səviyyəli tədbirlərin və mərasimlərin təşkilində iştirak edir;

8.12. Yüksək dövlət və hökumət səviyyələrində dövlətlərarası mübadilələrin protokol təminatını həyata keçirir;

8.13. Dövlət hakimiyyəti orqanlarının xarici siyasi fəaliyyətinin ayrı-ayrı istiqamətləri barədə Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat verir;

8.14. Azərbaycan Respublikasında xarici dövlətlərin diplomatik nümayəndəliklərinin və konsulluqlarının fəaliyyətinə kömək göstərir, öz səlahiyyətləri çərçivəsində onlara xidmət göstərən təşkilatların fəaliyyətinə nəzarət edir;

- 8.15. Azərbaycan Respublikasının dövlət orqanlarını və kütləvi informasiya vasitələrini Azərbaycan Respublikasının beynəlxalq vəziyyəti və xarici siyasəti haqqında məlumatlandırır;
- 8.16. Xarici siyasət və beynəlxalq münasibətlər, habelə diplomatik xidmət haqqında Azərbaycan Respublikası qanunvericiliyinin təkmilləşdirilməsinə dair təklifləri müəyyən edilmiş qaydada Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim edir;
- 8.17. Diplomatik və konsul imtiyaz və immunitetlərinə riayət olunması üzərində nəzarəti həyata keçirir;
- 8.18. Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin parlamentlərarası və digər xarici əlaqələrinin həyata keçirilməsinə kömək edir;
- 8.19. Dövlət orqanlarına Azərbaycan Respublikasında akkreditə olunan xarici dövlətlərin diplomatik və konsul nümayəndəlikləri ilə əlaqələrində yardım göstərir;
- 8.20. Dövlət orqanlarının xarici dövlətlərin dövlət orqanları və vəzifəli şəxsləri ilə, beynəlxalq təşkilatlarla əlaqələrinə yardım edir;
- 8.21. Azərbaycan Respublikasının tərəfdar çıxdığı beynəlxalq müqavilələrin qeydiyyatı, uçotu və saxlanmasını vahid dövlət sisteminin fəaliyyətini və onların məcmuəsinin nəşr olunmasını təmin edir;
- 8.22. Azərbaycan Respublikasının bağladığı beynəlxalq müqavilələrin depozitarisi funksiyalarını həyata keçirir, beynəlxalq müqavilələrin əsl nüsxələrinin (təsdiq edilmiş nüsxələrinin, rəsmi tərcümələrinin) saxlanılmasını, Nazirlikdə saxlananda olan sənədlərin uçotunu və istifadəsini təmin edir;
- 8.23. Nazirliyin mərkəzi aparatının, xaricdəki nümayəndəliklərin, tabeliyində olan təşkilatların kadr təminatını öz səlahiyyətləri çərçivəsində həyata keçirir, diplomatik xidmət kadrlarının hazırlanması, yenidən hazırlanması və təkmilləşdirilməsini təşkil edir;
- 8.24. Azərbaycan Respublikasının ərazisində və xaricdə konsul işini təşkil edir;
- 8.25. Xaricdə yaşayan həmvətənlərlə əlaqələrin və əməkdaşlığın inkişafına yardım göstərir;
- 8.26. Müəyyən edilmiş qaydada pasport-viza sənədlərini rəsmiləşdirir;
- 8.27. Müəyyən edilmiş qaydada diplomatik-kuryer rabitəsini həyata keçirir;
- 8.28. Öz səlahiyyətləri çərçivəsində Azərbaycan Respublikasının vətəndaşlığı məsələlərinin baxılmasında iştirak edir;

8.29. Azərbaycan Respublikasının xarici dövlətlərdəki səfirlərinin və konsullarının və Azərbaycan Respublikasının beynəlxalq təşkilatlardakı nümayəndələrinin təyin olunması və geri çağırılması, dövlət və hökumət nümayəndə heyətlərinin tərkibi barədə təklifləri müəyyən edilmiş qaydada Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim edir;

8.30. Fövqəladə və Səlahiyyətli Səfir, 1-ci və 2-ci dərəcəli Fövqəladə və Səlahiyyətli Elçi diplomatik rütbələrinin verilməsinə dair təklifləri Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim edir;

8.31. Öz səlahiyyətləri daxilində diplomatik rütbələrin verilməsi qaydalarını müəyyən edir;

8.32. Müəyyən edilmiş qaydada Azərbaycan Respublikasının ərazisində və xaricdə tabeliyində olan təşkilatların, xaricdəki nümayəndəliklərin binalarının əsaslı tikintisini və yenidən qurulmasını həyata keçirir, ayrılmış vəsait hüquqlarında xaricdəki nümayəndəliklərin mərkəzləşdirilmiş maliyyələşdirilməsini, maddi-texniki təminatını həyata keçirir;

8.33. Xaricdəki nümayəndəliklərin və Nazirliyin sistemində daxil olan təşkilatların fəaliyyəti üçün zəruri şəraiti təmin edir, onların fəaliyyəti ilə əlaqədar təşkilati, maliyyə və digər məsələlər üzrə təklifləri müəyyən edilmiş qaydada hazırlayır;

8.34. Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə Nazirliyə həvalə olunmuş digər funksiyaları yerinə yetirir.

IV. Nazirliyin hüquqları

9. Nazirlik öz vəzifə və funksiyalarını həyata keçirmək üçün aşağıdakı hüquqlara malikdir:

9.1. Səlahiyyətləri daxilində mərkəzi və yerli icra hakimiyyəti orqanlarından, bələdiyyə orqanlarından, fiziki və hüquqi şəxslərdən müəyyən olunmuş qaydada arayış və məlumatlar tələb etmək;

9.2. Azərbaycan Respublikasının idarələrarası beynəlxalq müqavilələrinin layihələrinin Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə və beynəlxalq hüquqi normalara, habelə Azərbaycan Respublikasının mənafələrinə uyğunluğuna nəzarəti həyata keçirmək;

9.3. Səlahiyyətləri daxilində Azərbaycan Respublikasının mərkəzi və yerli icra hakimiyyəti orqanları, bələdiyyə orqanları, fiziki və hüquqi şəxslər üçün icrası məcburi olan qərarlar qəbul etmək;

9.4. Öz vəzifələrini yerinə yetirmək məqsədi ilə qanunvericiliklə müəyyən olunmuş qaydada tabeliyində müvafiq qurumlar yaratmaq, yenidən təşkil etmək və ləğv etmək;

- 9.5. Xarici əlaqələr sahəsində problemlərin öyrənilməsi və həll edilməsi üçün məsləhətləşmələr aparmaq məqsədi ilə dövlət orqanları, idarə, təşkilat və müəssisələrindən mütəxəssisləri, o cümlədən xarici alim və mütəxəssisləri və beynəlxalq və xarici elmi tədqiqat və başqa müəssisələri cəlb etmək;
- 9.6. Zəruri hallarda dövlət orqanları, idarə, təşkilat və müəssisələrin iştirakı ilə Nazirliyin səlahiyyətlərinə aid məsələlərlə əlaqədar işçi qruplar yaratmaq, habelə müşavirələr keçirmək;
- 9.7. Səlahiyyətləri daxilində müəyyən olunmuş qaydada normativ hüquqi aktlar qəbul etmək;
- 9.8. Qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada dövri mətbuat orqanı təsis etmək, xüsusi bülletenlər və digər məcmuələr buraxmaq;
- 9.9. İxtisasartırma və tədris kursları təşkil etmək;
- 9.10. Qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş digər hüquqları həyata keçirmək.

V. Nazirliyin fəaliyyətinin təşkili

10. Nazirliyin fəaliyyətinə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti tərəfindən vəzifəyə təyin olunan və vəzifədən azad edilən nazir rəhbərlik edir.
11. Nazir Nazirliyə həvalə edilmiş vəzifələrin yerinə yetirilməsi və onun funksiyalarının həyata keçirilməsi üçün şəxsən məsuliyyət daşıyır.
12. Nazirin Azərbaycan Respublikasının Prezidenti tərəfindən vəzifəyə təyin olunan və vəzifədən azad edilən müavinləri vardır.
13. Nazir:
 - 13.1. Nazirliyin fəaliyyətini təşkil edir və ona rəhbərlik edir;
 - 13.2. Nazirin müavinləri arasında vəzifə bölgüsünü aparır;
 - 13.3. Müəyyən edilmiş əməyin ödənilməsi fondu və işçilərin son say həddi daxilində Nazirliyin mərkəzi aparatının strukturunu və ştat cədvəlini təsdiq edir;
 - 13.4. Nazirliyin struktur bölmələrinin əsasnamələrini, habelə tabeli təşkilatların əsasnamələrini (nizamnamələrini) təsdiq edir;

- 13.5. Öz səlahiyyətləri daxilində Nazirliyin mərkəzi aparatının və tabeliyində olan qurumların fəaliyyətinə dair icrası məcburi olan əmrlər, sərəncamlar, göstərişlər verir, onların icrasına nəzarət edir;
- 13.6. İkitərəfli və çoxtərəfli danışıqlarda Azərbaycan Respublikasını təmsil edir, Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə uyğun olaraq Azərbaycan Respublikasının beynəlxalq müqavilələrini imzalayır;
- 13.7. Azərbaycan Respublikasının dövlət orqanları, xarici dövlətlərin dövlət hakimiyyəti orqanları, habelə beynəlxalq təşkilatlarla qarşılıqlı münasibətlərdə Nazirliyi təmsil edir;
- 13.8. Müəyyən edilmiş qaydada Nazirliyin mərkəzi aparatının və xaricdəki nümayəndəliklərin işçilərini, habelə Nazirlik sisteminin digər işçilərini öz səlahiyyətləri çərçivəsində vəzifəyə təyin edir və vəzifədən azad edir;
- 13.9. Öz səlahiyyətləri daxilində diplomatik rütbələr verir;
- 13.10. Öz səlahiyyətləri daxilində dövlət sirri təşkil edən məlumatların siyahısını müəyyənləşdirir;
- 13.11. Müəyyən edilmiş qaydada xaricdəki nümayəndəliklərin əməkdaşlarının rotasiyasını həyata keçirir;
- 13.12. Xaricdəki nümayəndəliklərin maliyyə-təsərrüfat fəaliyyətinin kompleks təftişinin qrafikini təsdiq edir;
- 13.13. Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə uyğun olaraq digər səlahiyyətləri həyata keçirir.
14. Nazirlikdə nazirdən (Kollegiya sədri), onun müavinlərindən, habelə Nazirliyin digər rəhbər işçilərindən ibarət Kollegiya yaradılır;
15. Kollegiya üzvlərinin sayı və şəxsi tərkibi Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti tərəfindən təsdiq edilir.
16. Nazirliyin Kollegiyası öz iclaslarında Nazirliyin fəaliyyəti ilə bağlı məsələləri müzakirə edir və onlar haqqında müvafiq qərarlar qəbul edir.
17. Kollegiyanın iclasları Kollegiya üzvlərinin yarısından çoxu iştirak etdikdə səlahiyyətlidir.
18. Kollegiyanın qərarları onun üzvlərinin sadə səs çoxluğu ilə qəbul edilir. Kollegiyanın qərarları protokollarla rəsmiləşdirilir və bir qayda olaraq, nazirin əmrləri ilə həyata keçirilir.
19. Zəruri hallarda, Kollegiyanın iclaslarında iştirak etmək üçün müzakirə olunan məsələlərlə bilavasitə əlaqəli olan icra hakimiyyəti orqanlarının, idarə, müəssisə və təşkilatların rəhbərləri dəvət edilə bilər.

20. Nazirlikdə attestasiya komissiyası yaradılır. Attestasiya komissiyası mərkəzi aparatın, xaricdəki nümayəndəliklərin kadr təminatını, diplomatik xidmət kadrlarının hazırlanması, yenidən hazırlanması və təkmilləşdirilməsi məsələlərini müzakirə edir.

21. Nazirlikdə xarici siyasət məsələləri üzrə elmi əsaslandırılmış təkliflərin hazırlanması üçün elmi məsləhət, metodiki və ekspert şuraları yaradıla bilər. Şuraların tərkibi və əsasnamələri nazir tərəfindən təsdiq edilir. Şuraların fəaliyyətinin təşkilatı-texniki təminatını Nazirliyin mərkəzi aparatı həyata keçirir.

Azərbaycanla Ekvador, Somali və Kabo Verde Respublikaları arasında diplomatik əlaqələrin yaradılması haqqında birgə rəsmi məlumatlar imzalanmışdır

Martın 22-də Nyu-York şəhərində Azərbaycan Respublikası ilə Ekvador, Somali və Kabo Verde respublikaları arasında diplomatik əlaqələrin yaradılması haqqında Birgə Rəsmi Məlumatlar imzalanmışdır.

Birgə Rəsmi Məlumatları bu ölkələrin BMT yanında daimi nümayəndələri Yaşar Əliyev, Luis Qalleqos Çiriboqa, Əhməd Abdi Haşi və Luis de Matos Monteyro da Fonseka imzalamışlar.

«AZƏRTAC», 25.03.04

ÇIXIŞLAR

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin “Böyük İpək Yolu dövlətlərində narkotik vasitələrin qanunsuz dövriyyəsinə qarşı mübarizə” mövzusunda beynəlxalq konfransın iştirakçılarna müraciəti

Bakı şəhəri, 21 yanvar 2004-cü il

Hörmətli konfrans iştirakçıları,

“Böyük İpək Yolu dövlətlərində narkotik vasitələrin qanunsuz dövriyyəsinə qarşı mübarizə” mövzusunda beynəlxalq konfransın iştirakçılarını salamlayaraq, ümidvar olduğumu bildirirəm ki, Bakı şəhərində keçirilən bu konfrans narkotik vasitələrin qanunsuz yayılmasına qarşı mübarizə sahəsində vacib mərhələ olacaqdır.

Qədim dövrlərdən ölkələri, xalqları birləşdirən nəqliyyat kommunikasiyaları dövlətlərin iqtisadi yüksəlişinə və tərəqqisinə xidmət edir. Belə yollardan biri hələ eramızdan əvvəl başlayaraq, böyük bir tarixi dövrdə Avrasiyanın əsas iqtisadi-mədəni bölgələrini – Çini, Hindistanı, Mərkəzi Asiyanı, Qafqazı,

Orta və Yaxın Şərqi, Avropanı birləşdirən ticarət karvan yolları sistemindən ibarət Böyük İpək Yolu olmuşdur.

Azərbaycan xalqının ümummilli lideri Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə 1998-ci ildə Bakı şəhərində keçirilmiş və tarixi Böyük İpək Yolunun bərpasına həsr olunmuş beynəlxalq konfransda dövlət başçılarının, beynəlxalq təşkilatların və 32 dövlətin nümayəndələrinin iştirakı ilə imzalanmış “Avropa-Qafqaz-Asiya” nəqliyyat dəhlizinin inkişafı üçün beynəlxalq nəqliyyat üzrə əsas çoxtərəfli Saziş” və onun Texniki Əlavələri bu ölkələrin əməkdaşlığını gücləndirməklə onların tərəqqisi üçün zəmin yaratmışdır.

Məlumdur ki, Böyük İpək Yolunun bərpası ölkələrimiz arasında iqtisadi, ticarət, mədəni əlaqələrin daha da inkişaf etdirilməsinə xidmət edir və bütün dünya üçün müstəsna əhəmiyyət daşıyır.

Lakin sivilizasiyanın inkişafına, sülhə xidmət edən Böyük İpək Yolunu tarixin müxtəlif dövrlərində müharibə çığına çevirməyə də cəhdlər göstərilmişdir. Hazırda da Böyük İpək Yolundan bədən niyyətlərlə istifadə etmək arzusunda olanlar iqtisadi inteqrasiya, ticarət və nəqliyyat əlaqələrinin genişlənməsi proseslərindən sui-istifadə edərək, narkotiklərin qanunsuz dövriyyəsinin artırılmasına can atırlar.

Coğrafi mövqeyindən, ictimai-iqtisadi quruluşundan, inkişaf səviyyəsindən, mədəni və tarixi ənənələrindən asılı olmayaraq, elə bir ölkə yoxdur ki, dövrümüzün qlobal problemlərindən biri olan narkotiklərin qanunsuz dövriyyəsi ilə qarşılaşmasın. Məlumdur ki, narkomaniya və narkobiznes insan cəmiyyətinin mənəvi və əxlaqi dəyərlərinə böyük zərbə vuran, sosial-iqtisadi inkişafa mənfi təsir göstərən, insanların həyat və sağlamlığına ciddi təhlükə yaradan, cinayətkarlığın artmasına səbəb olan amildir. Hazırkı konfrans da məhz dövlətlərin, beynəlxalq təşkilatların narkotiklərin qanunsuz dövriyyəsinə nə qədər böyük diqqət yetirdiyini, problemin nə dərəcədə aktual olduğunu bir daha sübut edir.

Azərbaycan dövləti də narkotik vasitələrin qanunsuz dövriyyəsinə qarşı mübarizəni ümumdövlət vəzifəsi hesab edərək, beynəlxalq birliyin bu sahədə bütün səylərini dəstəkləyir. Lakin Azərbaycan torpaqlarının bir hissəsinin Ermənistanın hərbi təcavüzü nəticəsində işğal olunması və bu ərazidə işğalçı rejimin mövcudluğu transmilli mütəşəkkil cinayətkarlığa, o cümlədən, narkotiklərin qanunsuz dövriyyəsinə, qaçaqmalçılığa, silah alverinə rəvac verir, beynəlxalq terrorçuluq üçün münbit zəmin yaradır və hər bir dövlətin təhlükəsizliyini təhdid edir.

Hörmətli konfrans iştirakçıları,

Əmin olduğumu bildirmək istərdim ki, “Böyük İpək Yolu dövlətlərində narkotik vasitələrin qanunsuz dövriyyəsinə qarşı mübarizə” mövzusunda həsr edilmiş beynəlxalq Bakı Konfransı dünyanın hər bir regionunda hökumətlərin, hüquq mühafizə orqanlarının qarşısında əsas vəzifələrdən birinə çevrilmiş narkotiklərin qanunsuz dövriyyəsinə qarşı mübarizədə müxtəlif ölkələr və təşkilatlar arasında əməkdaşlığın istiqamətlərini və strategiyasını müzakirə etmək imkanı yaradacaq və Böyük İpək Yolu dövlətlərində narkotiklərin yayılmasına qarşı ciddi siper çəkilməsinə kömək edəcəkdir.

Konfransın məram və məqsədlərinin həyata keçirilməsi, dövlətlərimizin qarşılıqlı əlaqələrinin inkişaf etdirilməsi istiqamətində fəaliyyətinizdə müvəffəqiyyətlər arzulayıram.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Bakı-Tbilisi-Ceyhan layihəsinin maliyyələşdirilməsi ilə əlaqədar sənədlərin imzalanması mərasimində nitqi

Bakı, 3 fevral 2004-cü il

-Hörmətli xanımlar və cənablar!

Əziz dostlar!

Düz on il bundan əvvəl, 1994-cü il sentyabrın 20-də bu salonda Azərbaycanın gələcəyi üçün böyük əhəmiyyət kəsb edən “Əsrin müqaviləsi” imzalanmışdır. Bu müqavilə Azərbaycanın gələcək inkişafı üçün çox mühüm rol oynamışdır. Həmin müqavilədən sonra Azərbaycanda Heydər Əliyevin neft strategiyası həyata keçirilməyə başlanmışdır. On il ərzində aparılan bu strategiya ölkəmizə böyük uğurlar gətiribdir. Azərbaycan iqtisadi cəhətdən güclənmiş, öz müstəqilliyini daha da möhkəmləndirmişdir. İndi ölkəmizin iqtisadi inkişafı uğurla davam edir. Azərbaycanın bütün iqtisadi göstəriciləri onu göstərir ki, ölkəmiz inkişaf edir, güclənir və bu ənənə davam edəcəkdir.

1994-cü ildə Azərbaycan çox çətin vəziyyətdə idi. Azərbaycan müharibədən təzə çıxmışdı. Ermənistan silahlı qüvvələrinin işğalçı siyasəti nəticəsində torpaqlarımızın 20 faizi işğal altına düşmüşdü. Bir milyondan artıq vətəndaşımız qaçqın-köçkünə çevrilmişdi. O vaxt ölkədə sabitlik hələ tam bərqərar olunmamışdı. Ümumiyyətlə, ölkədəki vəziyyəti böhran kimi dəyərləndirmək mümkün idi. Məhz o çətin vəziyyətdə, o çətin anlarda Azərbaycan rəhbərliyinin və şəxsən Prezident Heydər Əliyevin müdrikliyi, uzaqgörənliyi və siyasi iradəsi nəticəsində Azərbaycana böyük həcmdə investisiyaların cəlb edilməsi mümkün olmuşdur.

O vaxt investorları inandırmaq üçün böyük səylər göstərilmişdir. Bu gün vəziyyət tam başqadır. Bu gün Azərbaycan investisiyanın qoyulması baxımından keçmiş Sovet respublikaları arasında liderdir. Adambaşına düşən birbaşa xarici investisiyaların həcminə görə bəzi Şərqi Avropa ölkələrini də qabaqlayıbdır. Ancaq o vaxt vəziyyət tamamilə başqa idi.

O vaxt investorları inandırmaq lazım idi ki, Azərbaycan xarici investisiyalar üçün məqbul yerdir, bu investisiyalar qorunacaqdır. Bu, belə də oldu və son on il ərzində bütün beynəlxalq ictimaiyyət, bizimlə bir yerdə bu irimiqyaslı layihələri həyata keçirən şirkətlər bir daha əmin oldular ki, Azərbaycanda onların sərmayələri lazımi səviyyədə qorunur. Bu inamı qazanmaq üçün illər lazım idi. Amma bu inamı itirmək üçün bir yanlış addım da kifayət idi. Bu yanlış addım Azərbaycanda atılmadı. Çünki bütün bu proseslər şəxsən Prezident Heydər Əliyevin nəzarəti altında idi.

1994-cü ildən başlayaraq, Azərbaycan öz neft-qaz yataqlarının işlənilməsində böyük uğurlar əldə etmişdir. Xəzər dənizinin Azərbaycan sektorunda böyük işlər görülmüşdür. Azərbaycana milyardlarla dollar investisiya qoyulmuş və 1997-ci ildə “Çıraq” yatağından ilkin neft hasil olunmuşdur. Bakı-Novorossiysk, Bakı-Supsa neft kəmərləri istismara verilmişdir ki, bu da Azərbaycan neftinin dünya bazarlarına çıxarılmasında əhəmiyyətli rol oynamışdır. Əlbəttə, bizim hamımızın arzusu, istəyi, məqsədi onda idi ki,

Azərbaycanda böyük ixrac neft kəməri tikilsin ki, o da, öz növbəsində, bizə böyük həcmdə neftin hasilatına nail olmağa imkan versin. Bu, indi baş verir.

Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft kəmərinin inşası uğurla aparılır. Demək olar ki, biz hazırda işlərin səmərəliliyini görürük. İşlərin, təxminən 50 faizi artıq görülmüşdür. Əminik ki, yaxın zamanlarda Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft kəməri istismara verilməkdir.

Bu gün isə bu layihənin maliyyələşməsi istiqamətində mühüm bir addım atılır. Beynəlxalq maliyyə qurumları bu layihəyə öz dəstəyini vermiş olurlar. Dünyanın aparıcı maliyyə qurumları tərəfindən verilən bu dəstək həm Bakı-Tbilisi-Ceyhan layihəsi üçün, həm də gələcəkdə digər layihələr üçün də böyük əhəmiyyət kəsb edir.

Bu gün bizim birgə fəaliyyətimizin, elə bil ki, son mərhələsidir, son nöqtəsidir. Bu uğurlar yalnız bizim hamımızın vahid komanda kimi fəaliyyət göstərəcəyimiz təqdirdə mümkün idi. Bu da baş verdi. Azərbaycan Dövlət Neft Şirkəti ilə bəşirkətinin rəhbərliyi və liderliyi nəticəsində bu vahid komanda qarşıda duran bütün məsələlərə nail oldu. Azərbaycan bütün dünyaya nümayiş etdirdi ki, burada əməkdaşlıq öz bariz nəticələrini verir.

Bu müqavilələrin icrasında çətinliklər də az deyil, qarşımızda süni şəkildə yaradılmış maneələr də az deyildi. Çətin vəziyyətdə, xüsusilə 1994-1996-cı illərdə müqavilələr üçün real təhlükələr yaranmışdı. Amma Azərbaycan rəhbərliyinin və şəxsən Prezident Heydər Əliyevin qətiyyəti, beynəlxalq neft şirkətlərinin inamı və dünya ictimaiyyətinin dəstəyi bizə imkan verdi ki, bütün bu çətinliklərə baxmayaraq, istədiyimizə nail ola bilək. Bir daha bütün dünyaya sübut edək ki, Azərbaycan öz siyasətini müstəqil şəkildə aparır. Azərbaycan xalqının milli maraqları qorunur və heç kim, heç bir qüvvə bizi bu yoldan çəkəndirə bilməz.

Bu müqavilənin həyata keçirilməsi regional əməkdaşlıq nöqtəyi-nəzərdən çox əhəmiyyətlidir. Bu, üç ölkənin xarici neft şirkətlərinin, 30-dan yuxarı beynəlxalq maliyyə qurumlarının vahid məqsədə necə nail ola bilməsinə çox gözəl nümunədir. Türkiyə, Gürcüstan, Azərbaycan rəhbərlərinin səyi nəticəsində bu layihə həyata keçirilir. Əfsanə gerçəyə çevrilir. Mən əminəm ki, qardaş Türkiyə ilə, qardaş Gürcüstanla bizim əlaqələrimiz bundan sonra daha da inkişaf edəcək və Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft kəməri bu istiqamətdə öz mühüm rolunu oynayacaqdır. Bizim ölkələrimiz, xalqlarımız bir-birinə daha yaxın olacaqdır.

Gələcəkdə bizim böyük planlarımız var, böyük arzularımız var. gələcəkdə Azərbaycanın neft-qaz yataqlarından səmərəli şəkildə istifadə olunacaqdır. “Şahdəniz” layihəsinin həyata keçirilməsi məsələsi gündəlikdə durur. Mən əminəm ki, biz buna da nail olacağıq. Bizim hamımızın məqsədi ondan ibarətdir ki, xalqlarımız bu layihələrdən fayda götürsün. Mən əminəm ki, belə də olacaqdır. Artıq bu, baş veribdir. Minlərlə yeni iş yerləri açılıbdır. On minlərlə insanımız maddi fayda əldə etmişlər və bu proses davam edəcəkdir.

Azərbaycanda Prezident Heydər Əliyevin sərəncamı ilə yaradılmış Dövlət Neft Fondunun fəaliyyəti çox səmərəlidir. Bu Fond da yığılan vəsaitlər şəffaf şəkildə saxlanılır və Azərbaycanın ən ağır problemi olan qaçqınların və məcburi köçkünlərin sosial vəziyyətinin yaxşılaşdırılmasına sərf edilir. Mən əminəm ki,

Dövlət Neft Fondunda gələcəkdə yığılacaq vəsaitlər də bu məqsədlərə sərf olunacaqdır. Azərbaycanın iqtisadi-sosial problemlərinin həlli istiqamətində bu vəsaitlər ölkəmizə kömək edəcəkdir.

Əziz dostlar!

Bu gün müasir Azərbaycan tarixində çox əlamətdar bir gündür. Bu gün Azərbaycanın gələcək potensialını böyük dərəcədə müəyyən edəcək Bakı-Tbilisi-Ceyhan ixrac neft kəmərinin maliyyə məsələlərinin son nöqtəsidir. Mən bu gündə sizin hamınıza uğurlar arzulayıram. Arzulayıram ki, yaxın zamanlarda Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft kəmərinin açılış mərasiminə toplaşaq, onun istismara verilməsini də böyük təntənə ilə qeyd edək. Mən əminəm ki, biz bu məqsədlərə nail olacağıq, Azərbaycanı daha da gücləndirəcəyik. Bu, bizə imkan verəcək ki, regionda mövcud olan əməkdaşlıq daha da güclənsin və qonşu, qardaş ölkələrlə birlikdə biz qarşımızda duran bütün məqsədlərə çata bilək.

Bu mühüm hadisə münasibətilə sizi bir daha ürəkdən təbrik edirəm. Sizin hamınıza cansağlığı, uğurlar arzulayıram. Sağ olun.

«AZƏRTAC», 04.03.04

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin “Azərbaycanda 10 illik Humanitar fəaliyyət: təsir, qazanılmış təcrübə, gələcək istiqamətlər” mövzusunda beynəlxalq konfransda nitqi

Bakı, 16 fevral 2004-cü il

- Hörmətli xanımlar və cənablar!

Hörmətli konfrans iştirakçıları!

Əziz qonaqlar!

Mən sizin hamınızı salamlayır və konfransa uğurlar arzulayıram.

Bu konfransın Azərbaycanda keçirilməsi ölkəmiz üçün çox mühüm bir hadisədir. Bu konfrans 10 il ərzində görülən işlərə qiymət verəcək və eyni zamanda, gələcək perspektivlər haqqında təhlillər aparacaqdır. On il ərzində görülən işlər göz qabağındadır. Təkcə onu demək kifayətdir ki, donor ölkələr, beynəlxalq humanitar təşkilatlar, müxtəlif yerli və xarici şirkətlər bu istiqamətdə fəaliyyət göstərərəkən 600 milyon dollar səviyyəsində humanitar yardım etmişlər. Bu, çox böyük rəqəmdir, bunu hamımız bilməliyik. Əgər on il ərzində bu yardım göstərilməsəydi, ağır vəziyyətdə yaşayan insanlarımız, xüsusilə məcburi köçkünlər və qaçqınlar çox çətin vəziyyətdə qala bilərdilər. Keçən il müxtəlif mənbələrdən bu istiqamətə 36 milyon dollar vəsait yönəldilmişdir. Mən əminəm ki, bu ənənələr gələcəkdə də davam edəcəkdir.

Ermənistanın Azərbaycana qarşı təcavüzü nəticəsində, işğalçılıq, etnik təmizləmə siyasəti nəticəsində bir milyondan artıq soydaşımız qaçqın və köçkün vəziyyətinə düşübdür. Əfsuslar olsun ki, dünyada bu göstəriciyə görə Azərbaycan, demək olar, yeganə ölkədir. Səkkiz milyon əhalinin bir milyonu qaçqın və köçkündür. Bu, çox böyük humanitar fəlakətdir. Əlbəttə, əgər bütün əlaqədar orqanlar, beynəlxalq humanitar təşkilatlar, Azərbaycan dövləti bu məsələ ilə ciddi məşğul olmasa, çətin vəziyyətdə yaşayan

insanlarımızın vəziyyəti daha da ağır ola bilər. Demək olar, onlar bu gün ən çətin vəziyyətdə yaşayan insanlardır. Ona görə mən hesab edirəm ki, humanitar təşkilatların fəaliyyətinin öncül istiqaməti qaçqınlara və köçkünlərə göstərilən yardım olmalıdır. Bu, keçmişdə də belə olubdur, bu gün də belədir. Azərbaycan dövlətinin də mövqeyi məhz belədir.

Heydər Əliyevin apardığı siyasətin nəticəsində Azərbaycanda böyük uğurlar əldə olunub, o cümlədən də iqtisadi sahədə, sosial məsələlərin həllində. Amma Azərbaycan üçün ən ağır sosial məsələ qaçqınların və köçkünlərin çətin vəziyyətdə yaşamasıdır.

Donor ölkələr, beynəlxalq humanitar təşkilatlar, neft şirkətləri, yerli təşkilatlar bu istiqamətdə çox böyük işlər görüblər. Mən Azərbaycan Respublikasının Prezidenti kimi, bu işlərə görə dərin minnətdarlığımı bildirmək istəyirəm.

Eyni zamanda, Azərbaycan dövləti də bu istiqamətdə işlər görür. Düzdür, 1993-cü ildə Azərbaycanda yaranmış ictimai-siyasi vəziyyət, böhran, o cümlədən iqtisadi böhran dövlətin bu məsələ ilə lazımı səviyyədə məşğul olmasına imkan vermirdi. Çünki xəzinə boş idi, Azərbaycanda müharibə gedirdi, ölkə daxilində gedən proseslər də bizə imkan vermirdi ki, Azərbaycanda iqtisadi islahatlar aparılsın. Yalnız Azərbaycanda ictimai-siyasi sabitlik yaranandan sonra, 1996-cı ildən etibarən Azərbaycanda iqtisadi islahatlar başlandı və bu islahatların nəticəsində ölkə qısa müddət ərzində iqtisadi baxımdan çox böyük uğurlara nail olubdur. Bu uğurlar haqqında kifayət qədər danışılıbdır. Bunu iqtisadi göstəricilərimiz də təsdiqləyir.

Yeddi il ərzində ümumi daxili məhsulun orta illik artımı, təxminən, 10 faiz təşkil edir. İnflyasiyanın səviyyəsi uzun illərdir ki, 2-3 faizdən yuxarıya qalxmır. Əhalinin pul gəlirləri ildən-ilə artır. Əminəm ki, gələcəkdə də keçiriləcək islahatların nəticəsində, görülən digər tədbirlərin nəticəsində Azərbaycan iqtisadi cəhətdən çox güclü ölkəyə çevriləcəkdir.

Beləliklə, yalnız və yalnız ölkədə maliyyə resursları yaranandan sonra dövlətimiz bu məsələyə daha böyük diqqət göstərməyə başladı. Yəni imkanlar yarandı. Bilirsiniz ki, Azərbaycanda Heydər Əliyevin neft strategiyasının nəticəsi olaraq yaranmış Neft Fondunda yığılan ilk vəsait məhz qaçqınların və köçkünlərin həyat səviyyəsinin yaxşılaşdırılmasına yönəldilmişdir. Çünki bu, bizim üçün öncül məsələdir. Bu insanlar sosial baxımdan ən az müdafiə olunan insanlardır. Təbii ki, bu vəsaitlər, ilk növbədə, onların həyat səviyyəsinin yaxşılaşdırılmasına yönəldilmişdir. Bu, gələcəkdə də belə olacaqdır.

Azərbaycan iqtisadi cəhətdən daha da güclənəcəkdir. Azərbaycanda aparılan böyük işlər, neft strategiyasının nəticələri yaxın zamanlarda özünü daha da çox göstərəcək və qaçqınların, köçkünlərin, digər aztəminatlı insanların yaşayış səviyyəsini yaxşılaşdırmağa imkan verəcəkdir. Bu, bizim məqsədimizdir.

Azərbaycan bazar iqtisadiyyatı prinsipləri ilə inkişaf edən ölkədir. Azərbaycanda bazar iqtisadiyyatını təcəssüm etdirən, demək olar ki, bütün amillər mövcuddur. Azərbaycanın ümumi daxili məhsulunun 74 faizi özəl sektorun payına düşür. Bu, çox aydın göstərir ki, Azərbaycanda bazar iqtisadiyyatı prinsipləri olduqca geniş yayılıbdır. Bununla yanaşı, Azərbaycanda sosial məsələlərin həllinə böyük diqqət göstərilir. Əgər biz büdcəmizə nəzər salsaq görərik ki, onun tam əksəriyyəti sosial məsələlərin həllinə yönəlibdir. Bu

tarazlıq bizə imkan verir ki, ölkə həm iqtisadi cəhətdən güclənsin, eyni zamanda, vətəndaşlar da iqtisadi islahatların bəhrəsini görsünlər. Bu siyasət bundan sonra da davam edəcəkdir.

Mən öz çıxışlarımda bu barədə fikirlərimi dəfələrlə bildirmişəm. Bu gün də o fikirdə qalırım ki, ilk növbədə, bizim hamımızın vəzifəsi çətin vəziyyətdə yaşayan insanlarımıza kömək etməkdən, onların həyat səviyyəsini yaxşılaşdırmaqdan ibarətdir. Ümumiyyətlə, Azərbaycanda yaşayan bütün vətəndaşların həyat səviyyəsi qaldırılmalıdır və bu, belə də olacaqdır. Ümummilli lider Heydər Əliyevin Sərəncamları ilə son illər əmək haqları, pensiyalar artırılmışdır və bu istiqamətdə işlər davam etdiriləcəkdir. İmkan yarandıqca, biz bunu edəcəyik.

Amma hələlik maliyyə resurslarımız bizə bu məsələləri istədiyimiz formada həll etməyə imkan vermir. Bu baxımdan beynəlxalq humanitar təşkilatların yardımına ehtiyac var və mən əminəm ki, onlar tərəfindən göstəriləcək yardımın həcmi də azalmayacaqdır.

Onu da qeyd etmək istəyirəm ki, Azərbaycanın öz iqtisadi inkişafına hələ təzə-təzə başlamasına baxmayaraq, 2003-cü ildə dövlət tərəfindən qaçqınlara və məcburi köçkünlərə göstərilən yardımın həcmi 120 milyon dollar təşkil etmişdir. On il ərzində Prezident tərəfindən bu sahəyə aid 26 Fərman və Sərəncam imzalanmışdır. Milli Məclis tərəfindən 13 qanun qəbul olunmuşdur. Nazirlər Kabineti tərəfindən 147 Sərəncam imzalanmışdır. Bütün imzalanmış bu fərmanlar, sərəncamlar, qəbul olunmuş qanunlar qaçqınların və məcburi köçkünlərin sosial müdafiəsi məsələlərinə aiddir. Bu, bir daha onu göstərir ki, dövlətin öncül vəzifəsi qaçqınlara və köçkünlərə diqqət göstərməkdən ibarətdir.

Bu gün Azərbaycan uğurla inkişaf edən ölkədir. Azərbaycanın gözəl perspektivləri, çox böyük potensialı, o cümlədən intellektual potensialı var. Bütün bu amillər bizə imkan verəcək ki, yaxın zamanlarda ölkəmiz daha yüksək pilləyə qalxa bilsin, müasirləşsin, zənginləşsin, dünya birliyində özünə daha möhkəm yer tuta bilsin. Mən əminəm ki, bu, belə olacaqdır. Çünki son on il ərzində aparılan bütün siyasət, iqtisadi, siyasi islahatlar bizə çox gözəl imkan yaradıbdır. Biz bu imkandan istifadə edirik və edəcəyik. Ən önəmlisi isə xalqın inamı var. Xalqın inamı var ki, Azərbaycan daha da inkişaf edəcək, daha da güclənəcəkdir.

Amma qarşımızda duran bütün məqsədlərə nail olmaq üçün, əlbəttə, Azərbaycanda ictimai-siyasi sabitlik davam etməlidir. Bu, gələcək inkişafın, necə deyərlər, təməlidir, onu müəyyən edən gözəl bir amildir. Əlbəttə, bu, belə də olmalıdır.

Regionda ən böyük təhlükə mənbəyi Ermənistan və onun işğalçı siyasətidir. Bu siyasətin nəticəsində Azərbaycan torpaqlarının 20 faizi işğal altına düşmüş, bir milyondan artıq qaçqın, köçkün yaranıbdır. Baxmayaraq ki, beynəlxalq ictimaiyyət bu məsələ ilə məşğul olur, böyük dövlətlər, bilavasitə vasitəçilik missiyasını öz üzərlərinə götürüblər, ancaq uzun illərdir bu məsələ öz həllini tapmır. Hesab edirəm ki, bu məsələnin tezliklə həll olunması üçün, ilk növbədə, problemə yanaşmalarda fərqlər olmalıdır. İşğalçı ilə işğalın qurbanı bir səviyyəyə qoyulmamalıdır. Əgər belə olarsa, mən əminəm ki, bu məsələ, bu münaqişə tezliklə öz həllini tapar.

Azərbaycan heç kimin torpağını işğal etməyib, heç kimin ərazi bütövlüyünü pozmayıbdır. Əksinə, bizim torpaqlarımız işğal altındadır, ərazi bütövlüyümüz pozulubdur. Bizim heç kimin torpağında gözümüz yoxdur. Ancaq, eyni zamanda, öz torpağımızı da heç kimə verən deyilik. Mən əminəm ki, əgər bütün

beynəlxalq ictimaiyyət, bilavasitə bu məsələ ilə məşğul olan Minsk qrupu və onun həmsədrələri bu yanaşmanı əsas tutarlarsa, problem tezliklə öz həllini tapa bilər. Dünyada ikili standartlara son qoyulmalıdır. İşğalçı işğalçı kimi göstərilməlidir və ondan tələb edilməlidir ki, işğal etdiyi torpaqlardan çıxsın. Çünki biz artıq XXI əsrdə yaşayırıq. Biz hamımız Avropa strukturlarına inteqrasiya edirik və bu, bizim siyasətimizdir. Belə olan halda, əlbəttə, indiki vəziyyət dözülməzdir.

Mən ümid edirəm ki, danışıqlar yolu ilə bu məsələ öz həllini tapa bilər və məhz buna görə də danışıqlara üstünlük veririk. Əminik ki, bu məsələ ilə məşğul olan vasitəçilər də öz missiyasını uğurla başa çatdıracaqlar.

Amma bu məsələ, yəni, Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ məsələsi həll olunmayana qədər, qaçqınlar, köçkünlər öz doğma torpaqlarına qayıtmayana qədər, əlbəttə, onlara diqqət göstəriləcəkdir, onların problemləri həmişə gündəlikdə birinci sırada olacaqdır. Bu, dövlətin siyasətidir. Biz bunu edirik və edəcəyik. Azərbaycanda qaçqınlar və məcburi köçkünlər üçün salınmış yeni qəsəbələr, şəhərciklər bunun bariz nümunəsidir. Bu siyasət davam etdiriləcəkdir.

Mən demişdim, məqsədimiz budur ki, Azərbaycanda bir dənə də olsun, çadır şəhərciyi qalmasın. Çətin vəziyyətdə yaşayan insanlarımız normal şəraitlə təmin olunsunlar. Bu istiqamətdə işlər görülür. Baxmayaraq, bu çox, böyük maliyyə resursları tələb edən tədbirlərdir, biz bunu edəcəyik. Amma biz bununla kifayətlənməməliyik. Hesab edirəm ki, çətin vəziyyətdə yaşayan digər qaçqınlar, məcburi köçkünlər üçün də tədbirlər görülməlidir. Yataqxanalarda, yarısay binalarda, köhnə pansionatlarda yaşayanlar üçün də biz tədbirlər görəcəyik. Bu məsələ ilə əlaqədar artıq müvafiq göstərişlər veriləlidir. Onların yaşadığı binalar təmir olunacaqdır.

Mən bu fürsətdən istifadə edib demək istəyirəm ki, Azərbaycanda fəaliyyət göstərən qurumlar, strukturlar mütləq və mütləq humanitar təşkilatlara kömək göstərməlidirlər. Çünki biz istədiyimizə ancaq birlikdə nail ola bilərik. Xüsusilə icra orqanları yerlərdə fəaliyyət göstərən strukturlara, beynəlxalq humanitar təşkilatlara, donor təşkilatlara kömək göstərməli, onlara problemlər yaratmamalıdırlar. Təəssüflər olsun ki, məndə olan məlumata görə, bəzi hallarda problemlər yaranır. Buna son qoyulmalıdır. Mən də bu məsələni şəxsi nəzarətimdə saxlayacağam.

Mən məmnunluq hissi ilə burada, Azərbaycanda fəaliyyət göstərən xarici neft şirkətlərinin fəaliyyətini qeyd etmək istəyirəm. Çox məmnunam və şadam ki, Azərbaycanda işləyən, Azərbaycana sərmayə qoyan, burada bizneslə məşğul olan şirkətlər bu məsələlərə böyük diqqət göstərirlər.

Ümumiyyətlə, - mən dəfələrlə bunu bildirmişəm, - bizim böyük nailiyyətimiz ondadır ki, bizimlə bərabər ölkəmizin təbii sərvətlərini dünya bazarlarına çıxaran şirkətlər Azərbaycan cəmiyyətinə o dərəcədə inteqrasiya olunublar ki, artıq biz bir-birimizi, necə deyərlər, vahid bir ailə kimi hesab edirik. Bu baxımdan neft şirkətlərinin yardımları mənə çox sevindirir. Hesab edirəm ki, bu, çox xeyirxah bir missiyadır. Əminəm ki, bu fəaliyyət bundan sonra da davam edəcəkdir.

Azərbaycanın gələcəyi, əlbəttə, onun iqtisadi potensialının güclənməsi ilə bağlıdır. Azərbaycanın iqtisadi potensialı isə, öz növbəsində, aparılan uğurlu neft strategiyası ilə bağlıdır. Bu baxımdan Azərbaycanda fəaliyyət göstərən neft şirkətlərinə daim böyük diqqət göstərilmişdir. Onların fəaliyyəti üçün, hesab

edirəm, çox gözəl şərait yaradılmışdır. Əlbəttə, bizi də çox sevindirir ki, onlar da burada həm Azərbaycanın iqtisadi potensialını gücləndirirlər, eyni zamanda, sosial məsələlərin həllində çox fəal rol oynayırlar.

Yerli təşkilatlara öz minnətdarlığımı bildirmək istəyirəm. Məhdud maliyyə resurslarına baxmayaraq, onların fəaliyyəti çox təqdirəlayiqdir. Mən hesab edirəm, bu fəaliyyət davam etməlidir. Azərbaycanda biznes mühitinin yaxşılaşdırılması istiqamətində önəmli addımlar atılıbdır. Əminəm ki, Azərbaycanda tezliklə və daha böyük sürətlə sanballı sahibkarlar təbəqəsi formalaşacaqdır. Orta təbəqə formalaşmalıdır. Biz hamımız bilirik ki, ölkə təbii ehtiyatlarla nə qədər zəngin olsa da, bunsuz iqtisadi uğurlardan söhbət gedə bilməz. Əgər orta təbəqə yoxdursa, ölkənin gələcək inkişaf perspektivləri ürəkaçan ola bilməz.

Bu baxımdan əminəm ki, Azərbaycanda yerli biznes qurumlarının fəaliyyəti gücləndikcə, onlar da bu məsələyə daha böyük həvəslə, yeni imkanlarla qoşulacaqlar. Çünki bu, bizim hamımızın məsələsidir. Bu, təkcə dövlətin, yaxud da beynəlxalq humanitar təşkilatların məsələsi deyildir. Hər bir Azərbaycan vətəndaşının vəzifəsi və borcudur ki, qaçqınlara və məcburi köçkünlərə kömək göstərsin. Çünki onlar ədalətsiz təcavüzdən əziyyət çəkən, ən çətin vəziyyətdə yaşayan insanlardır. Öz torpaqlarını itirmiş insanlardır və onların problemləri bizim hamımızın problemləridir.

Mən beynəlxalq humanitar təşkilatların fəaliyyətini qeyd etdim və bir daha demək istəyirəm ki, əgər 1990-cı illərin əvvəllərində onların fəaliyyəti olmasaydı, bu humanitar fəlakət çox acı nəticələrə gətirib çıxara bilərdi. Məhz o illərdə onların fəaliyyəti həlledici oldu. Düzdür, qeyd olundu ki, Azərbaycan artıq iqtisadi cəhətdən güclənir və bəlkə də xarici yardıma olan böyük ehtiyaclar da azalır. Amma buna baxmayaraq, beynəlxalq humanitar təşkilatlar bütün bu illər ərzində kömək göstərirlər, bu gün də göstərirlər. Burada səsləndi ki, artıq bu yardımın yeni istiqamətləri, növləri axtarılır. Yəqin ki, bu da çox vacibdir. Çünki bu əməllər müxtəlif istiqamətlərdə inkişaf edə bilər. Əlbəttə, yeni mühitin, şəraitin yaranması, yeni iş yerlərinin yaradılması çox mühüm bir istiqamətdir. Amma bütün bunlara baxmayaraq, beynəlxalq humanitar təşkilatların bilavasitə yardımları davam etdirməsi çox təqdirəlayiq bir haldır.

Mən bir daha demək istəyirəm ki, bu istiqamətdə dövlətin siyasəti dəyişməz olaraq qalır. Qaçqınların və məcburi köçkünlərin problemləri dövlətin bir nömrəli problemləridir. Mən ümidvaram ki, hamımız birlikdə - Azərbaycan dövləti, burada fəaliyyət göstərən şirkətlər, beynəlxalq humanitar təşkilatlar bundan sonra da uğurlu fəaliyyətimizi davam etdirəcəyik və çətin vəziyyətdə yaşayan insanlarımızı daha yaxşı şərait yaradacağıq.

Mən konfransın işinə bir daha uğurlar arzulayıram. Sizin hamınıza cansağlığı, xoşbəxtlik diləyirəm. Sağ olun.

«AZƏRTAC» 17.02.04

BƏYANATLAR

Ermənistan hərbiçilərinin “Cooperative Best Effort-2004” İkinci Planlaşdırma konfransında guya Azərbaycan tərəfinin təqsiri üzündən iştirak etmədikləri barədə Ermənistan Respublikasının Xarici İşlər Naziri Vardan Oskanyanın 14 yanvar 2004-cü il tarixli bəyanatı ilə əlaqədar Azərbaycan Respublikasının Xarici İşlər Naziri Vilayət Quliyevin bəyanatı

Tərəfdaşlığın Çərçivə Sənədində təsbit edilmiş sülh naminə tərəfdaşlıq prinsiplərini, yəni tərəfdaş dövlətlərin suverenliyinə, ərazi bütövlüyünə və sərhədlərinin dəyişməzliyinə əməl olunması barədə orada göstərilən prinsipləri Azərbaycan Respublikası deyil, məhz Ermənistan Respublikası ən kobud şəkildə pozur.

Ermənistan Respublikasının Azərbaycan Respublikası və onun regiondakı digər bilavasitə qonşuları barəsində həyata keçirdiyi siyasət və əməllər region dövlətlərinin təhlükəsizliyini sarsıdır və Avratlantizm prinsiplərinə və tərəfdaşlığın məqsədlərinə ziddir.

Ermənistan Respublikası Azərbaycan Respublikasına qarşı təcavüz etdiyinə görə, iki ölkə arasında normal dövlətlərarası münasibətlər yoxdur. Ermənistan Respublikası Azərbaycan Respublikasının ərazi bütövlüyünü pozur və onun ərazisinə iddia edir. Bu cür vəziyyət Ermənistanın xarici işlər nazirinin belə qızğınlıqla bəhs etdiyi tərəfdaşlığın ruhuna və prinsiplərinə ziddir.

İkitərəfli münasibətlərin olmaması ilə yanaşı, indiki halda, Azərbaycan ərazisində keçirilən təlimlərdə Ermənistanın iştirakını təmin edə biləcək beynəlxalq hüquqi baza da yoxdur, çünki Ermənistan Respublikası “Sülh naminə tərəfdaşlıq” proqramının iştirakçısı olan ölkələrin ərazilərindəki qüvvələrin statusu haqqında Sazişi - tərəfdaş ölkələrin təlimləri, birgə əməliyyatları və digər tədbirləri keçirilərkən hüquqi məsələləri tənzimləməli olan Sazişi indiyədək ratifikasiya etməmişdir.

Yuxarıda şərh olunanları əsas tutaraq, Azərbaycanın öz ərazisində keçirilən hərbi xarakterli tədbirlərdə Ermənistanın iştirakından imtina etməyə tam haqqı var. Lakin Azərbaycan tərəfi məhz tərəfdaşlıq ruhunda hərəkət edərək, belə qərar qəbul etməmiş və Ermənistan nümayəndələrinin iştirakına heç bir maneə törətməmişdir. Azərbaycan Respublikası Müdafiə Nazirliyinin nümayəndələri Ermənistan Respublikasının nümayəndə heyətini qəbul etməyə hazır idilər. Nümayəndə heyətinin gəlməməsinin səbəblərinə görə Azərbaycan tərəfi məsuliyyət daşımır. O da diqqəti cəlb edir ki, tərəfdaşlıq çərçivəsində xüsusi fəallığı ilə fərqlənməyən və il ərzində cəmi 15 tədbirdə iştirak edən Ermənistan Respublikası Azərbaycanda təlimlərə gəlmək üçün bu cür aşkar təkidlə söylər nümayiş etdirir. Görünür, belə davranışın səbəblərini Ermənistanın Azərbaycanı Ermənistan nümayəndələrini qəbul etməkdən, obyektiv səbəblərə görə çox ehtimal oluna bilən imtinaya təhrik etmək və bununla da, NATO-nun Cənubi Qafqaz regionunda siyasətini mürəkkəbləşdirməyə çalışmaq arzusunda axtarmaq lazımdır. Ermənistanın bu istiqamətdə hər hansı cəhdləri uğursuzluğa məhkumdur. Azərbaycan NATO ilə öz münasibətlərini həqiqi tərəfdaşlığın möhkəm,

sanballı təməli əsasında qurur. O ki qaldı 2004-c  ilin sentyabrında Azərbaycanda keçiriləcək təlimlərdə Ermənistan nümayəndələrinin iştirakına, Azərbaycan tərəfi iştirak məsələsinə baxmağa hazırdır.

«AZƏRTAC», 14.01.04

Azərbaycan Respublikası Xarici İşlər Nazirliyinin Bəyanatı

Azərbaycan Respublikasının Xarici İşlər Nazirliyi bu il fevralın 19-da Budapeştd  ba  vermiş hadisə – erməni hərbi qullu cusunun öldürülməsi ilə əlaqədar t ess fl nir və onun həmkarlarına v  ailəsinə başsağlığı verir.

Nazirlik diqqəti ona cəlb edir ki, q td   b h li bilinərək tutulmuş azərbaycanlı hərbi qullu cu Ramil Səfərov Azərbaycanın erməni t cav zkarları tərəfindən zəbt edilmiş Cəbrayıl rayonundan olan qaçqınlar ail sindədir. İş al ılar ailənin bütün əmlakını qarət etmişlər, onun bir ne e qohumu öldürülmüşdür. Əldə olan məlumata görə, erməni hərbi qullu cusu dəfələrlə Ramil S f rovun  nvanına Azərbaycan Respublikası zabitinin v  vətəndaşının  r f v  ləyaqətinə toxunan, erməni t cav z  qurbanlarının xatirəsini təhqir edən h qar tli sözlər söyləmişdir. Bütün bunlar Ramil S f rovun emosional vəziyyətinə təsir göstərməyə bilməzdi.

Azərbaycan tərəfi Ermənistan tərəfini Azərbaycan dövlətinin v  xalqının ünvanına təhqiramiz b yanatlardan v  fikirlər söyləməkdən  kinm y  çağırır. Budapeştd ki hadisənin Ermənistanla Azərbaycan arasında onsuz da gərgin olan münasibətləri daha da k skinl şdir c k katalizatora  vrilm sin  yol vermək olmaz. Baş vermiş bu hadisə m naqi ş nin nizama salınmaması ilə əlaqədar vəziyyətin gərgin olduğunu bir daha sübut edir və onun beynəlxalq hüquq prinsipləri əsasında həlli sahəsində dünya birliyinin s yl rini g cl ndirm sinin zəruriliyini təsdiq edir. Yalnız bu halda iki xalq arasındakı d  m n liliyi aradan qaldırmaq, s lh  v  mehriban qonşulu a yol açmaq olar.

XİN, Mətbuat mərkəzinin məlumatı, 20.02. 04

Azərbaycan Respublikası Xarici İşlər Nazirliyinin bəyanatı

Azərbaycanın işğal olunmuş Dağlıq Qarabağ regionunda bir ne e ölkədən gəlmiş idman lıların iştirakı ilə şahmat turnirinin keçirilməsi Azərbaycanda haqlı narazılıq v  hiddətlə qarşılanmışdır. Azərbaycan idman ictimaiyyətinin tələbi əsasında Beynəlxalq  ahmat Federasiyası – FİDE Azərbaycanın işğal olunmuş Dağlıq Qarabağ və digər ərazilərinə nəzarət edən Ermənistan Respublikasına müraciət edərək, belə bir turnirin keçirilməsinin arzu edilməz olduğunu və onun nəticələrinin tanınmayaca ını bildirmişdir. Lakin buna baxmayaraq, Ermənistan tərəfi və onun nəzarətində olan marionet qurum – “DQR” təbliğat məqsədi daşıyan növbəti  ounun keçirilməsi imkanını əldən buraxmamı dır. FİDE-nin rəsmi x b rdarlı ına rəğmən, işğal edilmiş Azərbaycan ərazilərində belə bir turnirin təşkili Ermənistanın və onun himayədarlıq etdiyi

separatçı qüvvələrin beynəlxalq idman ictimaiyyətinə açıq-aydın meydan oxumalarının, idmandan öz çirkin siyasi məqsədləri üçün istifadə etmələrinin bariz nümunəsidir. Təəssüf ki, ayrı-ayrı ölkələri təmsil edən idmançılar da öz siyasi məlumatsızlıqlarından, yaxud başqa səbəblər üzündən separatçıların fitnəsinə uymuşlar. Nə qədər təəccüblü olsa da, Azərbaycanla geniş əlaqələrə malik olan Gürcüstan, Polşa, Rusiya Federasiyası, İran, Latviya, İsveçrə kimi dövlətlərin şahmatçıları öz ölkələrinin bayraqlarının işğal olunmuş Azərbaycan ərazilərində qaldırılmasına razılıq vermiş, özləri də fərqi nə varmadan, separatçılarla işbirliyi qurmuş və onların siyasi oyunlarının fiquruna çevrilmişlər. Nəticə etibarilə bu idman tədbiri sülhə, xalqları birləşdirməyə və yaxınlaşdırmağa yox, separatçılara, xalqlar arasında münaqişə və ədavət toxumu yayanlara, işğalçılara xidmət etmişdir. Dağlıq Qarabağa öz idmançılarını göndərən ölkələr bilməlidirlər ki, Dağlıq Qarabağ Azərbaycanın ayrılmaz tərkib hissəsidir və Azərbaycanın rəsmi razılığı olmadan bu ərazidə keçirilən hər hansı tədbir qeyri-qanunidir.

Azərbaycan Respublikasının Xarici İşlər Nazirliyi beynəlxalq hüququn norma və prinsiplərini kobud şəkildə pozan, Azərbaycan ərazilərinin 20 faizini indiyə qədər işğal altında saxlayan və minlərlə insana fəlakət gətirən erməni separatçıları ilə işbirliyinin heç kimə, o cümlədən də idmançılara şərəf gətirmədiyini bir daha bəyan edir və FİDE-nin, eyni zamanda, Gürcüstan, Polşa, Rusiya Federasiyası, İran, Latviya və İsveçrənin müvafiq idman qurumlarının diqqətini müvəqqəti işğal edilmiş Azərbaycan ərazilərində Azərbaycanın razılığı olmadan hər hansı idman yarışlarının keçirilməsinin yolverilməzliyinə bir daha cəlb edir.

XİN, Mətbuat mərkəzinin məlumatı, 10.03.04

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ XARİCİ İŞLƏR NAZİRLİYİNDƏ

16-17 sentyabr 2003-cü il tarixdə «Milli və beynəlxalq səviyyədə qərarların qəbul edilməsi prosesində Azərbaycan qadınlarının iştirakı və təmsil edilməsi» mövzusunda keçirilən dəyirmi masada Azərbaycan Respublikası Xarici işlər nazirliyinin Kadrlar və ixtisasartma idarəsinin rəisi Elmira Sarıcalinskayanın çıxışı

- Hörmətli xanımlar!

İlk növbədə icazə verin Bakıdakı BMT-nin Qadınlar üçün İnkişaf Fondunun Rəhbərliyinə və 1325 Koalisiyasının üzvlərinə dəyirmi masanın təşkilinə və Xarici İşlər Nazirliyinin qadın diplomatlarını buraya dəvət etdiklərinə görə dərin təşəkkürümü bildirim. Bu günkü mövzu çox aktual bir mövzudur və qadın siyasətinin vacib tərkib hissəsinə aiddir.

Əsas mövzuya keçməzdən əvvəl mən qadınların dövlət və hökumət strukturlarında təmsil olunması haqqında bir neçə kəlmə demək istərdim. Beynəlxalq təcrübə göstərir ki, qadınların qərar qəbul edilməsi

prosesində təmsil olunması cəmiyyətin əlverişli inkişafına təkan verir. Qadınların bütün səviyyələrdə və sahələrdə tam iştirak etməsi dövlətlərdə aparılan islahatlara öz müsbət təsirini göstərir. Qərarların qəbul edilməsində qadınların və kişilərin birgə iştirakı demokratiya baxımından da çox vacib amildir.

Bildiyiniz kimi Avropa ölkələrində bu məsələyə böyük diqqət yetirilir. Məsələn, 2003-cü ilin əvvəlinin statistikasına nəzər yetirsək görürük ki, Avropa dövlətlərindən olan Polşada-15, Fransada-10, Hollandiyada və İsveçdə-9, Norveçdə-8, Finlandiyada-7, Almaniyada-6, Rumıniyada-5 qadınlar ən yüksək səviyyədə - nazir, nazir müavinləri səviyyəsində təmsil olunmuşlar. Avropa Şurasının üzv dövlətlərindən 6-da Xarici İşlər Nazirləri qadınlardır.

Keçmiş SSRİ dövlətlərinə gəldikdə qeyd etmək lazımdır ki, Ermənistan, Moldova və Ukraynada qadınlar hökumətdə yüksək səviyyədə ümumiyyətlə təmsil olunmayıblar. Azərbaycan isə bu göstəriciyə görə Macarıstan, Çexiya, Kipr və bir sıra Avropa və MDB dövlətlərdən irəlidədir.

Artıq on iki ildir ki, Azərbaycan Respublikası müstəqildir. Son illər ərzində ölkəmizdə bütün sahələrdə bir çox mühüm dəyişikliklər baş vermişdir. Respublikada gedən iqtisadi, sosial və ictimai-siyasi proseslərdə qadınlarımız da fəal iştirak edirlər. Onlar dövlət strukturlarında: Milli Məclisdə, Prezident Aparatında, məhkəmə sistemində, rəhbər icra orqanlarında yüksək vəzifələrdə təmsil olunublar. Respublikada qadın problemləri üzrə Dövlət Komitəsi fəaliyyət göstərir. Onu da deməliyəm ki, bir çox müsəlman ölkələrində, hətta bəzi Avropa dövlətlərində belə səviyyədə qurum yoxdur.

Bunlar hamısı Möhtərəm Prezidentimiz cənab Heydər Əliyevin müdrik siyasətinin, onun qadınlara göstərdiyi diqqət və qayğısının nəticəsidir.

2000-ci ildə qəbul olunmuş "Azərbaycan Respublikasında dövlət qadın siyasətinin həyata keçirilməsi haqqında" Prezidentin Fərmanı dediklərimi bir daha təsdiq edir.

Bu günkü mövzuya gəldikdə qeyd etməliyəm ki, beynəlxalq səviyyədə qərarların qəbul edilməsi prosesində də Azərbaycan qadınları fəal iştirak edirlər.

Bildiyiniz kimi, Azərbaycan demokratiya yolu, Avropaya inteqrasiya yolu ilə gedir. Respublikamız bir çox beynəlxalq təşkilatların, qurumların üzvüdür. Bu təşkilatlarda bizim hökumət və qeyri-hökumət orqanlarında çalışan qadınlarımız da təmsil olunublar.

Beynəlxalq təşkilatlar çərçivəsində, eləcə də ikitərəfli səviyyədə keçirilən tədbirlərdə (konfrans, seminar, dəyirmi masa, görüş) azərbaycanlı qadınlar, o cümlədən diplomatlarımız iştirak edir və qəbul edilən sənədlərdə Azərbaycan üçün vacib məsələlərə dair mövqeyini bildirirlər.

Bir neçə misal gətirim:

1995-ci ildə Pekində keçirilən IV Ümumdünya Qadınlar Konfransının işində Azərbaycan nümayəndə heyəti geniş tərkibdə iştirak etmişdir (25 nəfər rəsmi, 70 nəfər qeyri-hökumət təşkilatlarının nümayəndələri). Konfransın plenar iclaslarından birinə Azərbaycan rəhbərlik etmişdir. Konfransın Bəyannaməsinin və Fəaliyyət Planının hazırlanmasında Prezidentin İcra Aparatının humanitar siyasət şöbəsinin müdiri Fatma Abdullazadə iştirak etmişdir. Konfransın yekun sənədində deyilir ki, qərarların qəbul edilməsi prosesində qadınlarla kişilərin bərabər iştirakı demokratiya baxımından lazımı balansı təmin edəcəkdir.

2000-ci ildə BMT Baş Assambleyasının Qadın məsələlərinə həsr olunmuş 26-cı sessiyasında Qadın Problemləri üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Zəhra Quliyeva Hökumət adından BMT-nin Qadınlara qarşı ayrı-seçkiliyin bütün növlərinin ləğv edilməsinə dair Konvensiyasının Protokolunu imzalamışdır.

Azərbaycanın BMT-nin Qadınların Statusu üzrə Komissiyasına, Qadınlara qarşı ayrı-seçkiliyin ləğv olunması üzrə Komitəsinə təqdim etdiyi hesabatların hazırlanmasında Qadın Problemləri üzrə Dövlət Komitəsinin və XİN-in idarələrinin qadın əməkdaşları fəal surətdə iştirak edirlər.

2001-ci il sentyabrın 18-də Bakıda GUÖAM ölkələri qadınlarının Əməkdaşlıq Forumunun təsis olunması üzrə Memorandum imzalanmışdır. Bundan başqa, GUÖAM ölkələri qadınları adından GUÖAM dövlətləri başçılarına və Beynəlxalq Təşkilatlara ünvanlanmış müraciətlər də qəbul edilmişdir. Adı çəkilən sənədlərin hazırlanmasında XİN-in diplomat qadınlarının rolunu xüsusilə qeyd etmək istərdim.

Azərbaycan Avropa Şurasına tamhüquqlü üzv qəbul edildikdən sonra Milli Məclisin üzvləri Nailə Şahtaxtinskaya və Gültəkin Hacıyeva Avropa Şurası Parlament Assambleyasında Azərbaycan nümayəndə heyətinin tərkibində fəal iştirak edir və aktual təşəbbüslərlə çıxış edirlər.

2002-ci ildən Avropa Şurasının Qadınlar və Kişilər arasında Bərabərlik üzrə Rəhbər Komitənin Büro üzvü seçilmiş Qadın Problemləri üzrə Dövlət Komitəsinin sədr müavini Möminat Ömərova keçirilən iclaslarda aktiv iştirak edir. Bürodə hazırlanan və qəbul edilən sənədlərdə Azərbaycan Hökumətinin mövqeyinin əks olunmasında onun xüsusi əməyini qeyd etmək istərdim.

2003-cü ilin yanvarında Makedoniyanın paytaxtı Skopye şəhərində keçirilən Avropa Şurasının Qadınlar və Kişilər arasında Bərabərlik üzrə V Nazirlər Konfransında Xarici İşlər Nazirliyi və Qadın Problemləri üzrə Dövlət Komitəsinin birgə hazırlayıb tərtib etdiyi "Qadınların demokratikləşdirmə və sülh quruculuğunda rolu" adlı Azərbaycanın məruzəsi Konfransın rəsmi sənədi kimi yayılmışdır.

Azərbaycan qadınlarının bu və ya digər səviyyədə beynəlxalq miqyaslı tədbirlərdə, müxtəlif sənədlərin hazırlanmasında iştirakı son nəticədə qərarların qəbul olunması prosesinə öz töhfəsini vermiş olur.

Hörmətli iştirakçılar, XİN-ni təmsil etdiyimə görə icazə verin bir neçə kəlmə qadınların diplomatiyada rolu haqqında da danışım.

2002-ci il oktyabrın 31-də Bakıda BMT-nin Qadınlar üçün inkişaf Fondu – UNİFEM-in təşəbbüsü ilə «Qadınların diplomatiyada rolu» mövzusunda xüsusi tədbir keçirilmişdir. Bu tədbirdə ilk dəfə olaraq Azərbaycanda akkreditə olunmuş diplomatik korpusun nümayəndələri, o cümlədən Fransa, İtaliya və Misirin ölkəmizdəki Fövqəladə və Səlahiyyətli Səfirləri, ABŞ Səfirinin müavini və Azərbaycan Respublikasının Xarici İşlər Nazirliyində çalışan qadın diplomatlar bir araya gəlmiş, qarşılıqlı maraq doğuran mövzular ətrafında müzakirələr aparmışlar.

Tədbirdə XİN-in gənc əməkdaşları yüksək vəzifə tutan əcnəbi qadın diplomatlarla əlaqə qurmaq imkanı əldə etmişlər. Bu görüşdən sonra yaranmış dialoqun davam etdirilməsi üçün Xarici İşlər Nazirliyi və Azərbaycanda çalışan xarici ölkələrin qadın diplomatları arasında şəbəkə qurulması barədə təşəbbüs irəli sürülmüşdür.

BMT-nin İnkişaf Proqramı ilə birlikdə Azərbaycanın qadın diplomatları üçün yeni bir proqram da həyata keçirilir. Bu proqram çərçivəsində çoxtərəfli görüşlərin keçirilməsi və diplomatiyaya aid aktual məsələlərin

müzakirəsi nəzərdə tutulur. Mövzuların sırasına qadınların qərar qəbul etməsi, danışıqlar prosesində rolu, qadın diplomatların dünyada baş verən münaqişələrin həllində iştirakı və digər məsələlər daxildir.

Zəngin diplomatik tarixə və ənənələrə malik olan dövlətlərin nümayəndələri gənc diplomatlarımıza öz ölkələri haqqında və şəxsi təcrübələrindən məlumatlar verəcəklər. Ümid edirəm ki, Xarici İşlər Nazirliyinin qadın nümayəndələri belə dialoqlardan lazımı təcrübə əldə edəcəklər.

Öz müstəqilliyini bərpa etdikdən sonra Azərbaycan hökuməti qarşısında duran ən önəmli vəzifələrdən biri – xarici siyasətin səmərəli şəkildə həyata keçirilməsi üçün kadrların hazırlanması və gənc diplomatlara xüsusi diqqət yetirilməsidir. Bunun üçün Xarici İşlər Nazirliyi xarici Diplomatika akademiyaları, institutları və digər təşkilatlarla sıx əlaqə yaradaraq, Azərbaycan diplomatlarının orada müxtəlif dillərdə xüsusi kurslarda iştirakına nail oldu. Həmin kurslarda qadın diplomatlar da fəal iştirak edirlər.

Bildiyiniz kimi xarici siyasət üzrə kadrların yetişdirilməsi, o cümlədən qadın diplomatların hazırlanması zaman tələb edir. Şübhə etmirəm ki, bu günkü gənc qadın diplomatlarımız yaxın gələcəkdə yüksək peşəkarlığa nail olacaq və beynəlxalq aləmdə Vətənimizi layiqincə təmsil edəcəklər.

Çıxışımı yekunlaşdıraraq demək istərdim ki, Xarici İşlər Nazirliyi bu günkü dialoqun uğurla davam etdirilməsi üçün hər cür əməkdaşlığa hazırdır. İnanıram ki, Azərbaycan qadınları bundan sonra da beynəlxalq səviyyədə qərar qəbul etmək prosesində fəal iştirak edəcək və Azərbaycanın haqq sözünü dünya ictimaiyyətinə çatdıracaqlar.

Hörmətli xanımlar!

Xalqımız mühüm seçim ərəfəsindədir. Əminəm ki, Azərbaycan qadınları 15 oktyabr Prezident seçkilərində fəal iştirak edərək, düzgün qərar qəbul edəcəklər.

Diqqətinizə görə təşəkkür edirəm.

YUNESKO-nun Azərbaycan Milli Komissiyasının növbəti iclası keçirilmişdir

Yanvarın 14-də Azərbaycanın Xarici İşlər Nazirliyində YUNESKO üzrə Azərbaycan Milli Komissiyasının növbəti iclası keçirilmişdir.

İştirakçılar əsasən YUNESKO Baş Konfransı 32-ci sessiyasının yekunları və Azərbaycan Milli Komissiyasının 2004-cü ildə vəzifələri, İçərişəhərlə bağlı yaranmış vəziyyət və Azərbaycan muğamının bəşəriyyətin qeyri-maddi irsinin şah əsəri elan olunması ilə əlaqədar zəruri tədbirlərə dair məsələləri müzakirə etmişlər.

İclası Milli Komissiyanın sədri V.Quliyev açaraq, 2003-cü ildə YUNESKO-Azərbaycan əməkdaşlığı çərçivəsində görülən işlər, o cümlədən təşkilatın Baş Konfransı 32-ci sessiyasının nəticələri haqqında məlumat vermişdir.

Sonra Milli Komissiyanın üzvləri təhsil naziri Misir Mərdanov, mədəniyyət naziri Polad Bülbüloğlu, gənclər, idman və turizm naziri Əbülfəs Qarayev, ekologiya və təbii sərvətlər naziri Hüseynqulu Bağirov,

Rəssamlar İttifaqının sədri Fərhad Xəlilov, Azərbaycan Dövlət Nəşriyyatının direktoru Azər Mustafazadə, Slavyan Universitetinin rektoru Kamal Abdullayev məruzə ətrafında çıxış etmişlər.

Sonra V.Quliyev 2003-cü il noyabrın 7-də Parisdə Azərbaycan muğamının bəşəriyyətin qeyri-maddi irsinin şah əsəri elan olunması haqqında diplomu mədəniyyət nazirinə təqdim etmişdir.

Bu hadisənin Azərbaycan üçün mühüm əhəmiyyətə malik olması və eyni zamanda muğamın qorunması, inkişaf etdirilməsi və yayılması istiqamətində bir sıra tədbirlərin zəruriliyi qeyd edilmişdir.

Daha sonra iştirakçılar İçərişəhər ətrafında yaranmış vəziyyətlə bağlı öz narahatlıqlarını bildirmişlər. Azərbaycan Prezidentinin ötən il fevral ayının 17-də İçərişəhərin bərpası və qorunmasına dair imzaladığı Fərmanın yetərinə yerinə yetirilməməsi və abidənin 2003-cü ilin iyul ayında YUNESKO-nun təhlükədə olan abidələr siyahısına salınması təəssüflə qeyd edilmişdir. İştirakçılar Azərbaycan tarixi və mədəniyyəti baxımından mühüm əhəmiyyətə malik bu abidənin qorunması üçün təcili tədbirlərin zəruri olduğunu vurğulamışlar.

«AZƏRTAC». 14.01.04

Azərbaycan Respublikasının Xarici İşlər Nazirinin müavini Xələf Xələfovun Xəzər dənizinin dibinin bölünməsi üzrə Azərbaycan Respublikası və Türkmənistan arasında ekspert qruplarının görüşündə iştirakı

28-29 yanvar 2004-cü il tarixində Aşqabad şəhərində Xəzər dənizinin dibinin bölünməsi üzrə Azərbaycan Respublikası və Türkmənistan arasında ekspert qruplarının görüşü keçirilmişdir. Danışıqlarda Azərbaycan Respublikasının nümayəndə heyətinə xarici işlər nazirinin müavini X.Xələfov, Türkmənistan nümayəndə heyətinə isə Türkmənistan Prezidenti yanında Xəzər dənizi məsələləri üzrə Dövlət müəssisəsinin sədri X.Babayev başçılıq etmişlər.

Görüş zamanı danışıqların bərpa olunması məsələnin həlli istiqamətində mühüm addım kimi qiymətləndirilmişdir. Dostluq və qarşılıqlı anlaşma ruhunda keçən danışıqlar zamanı tərəflər Xəzər dənizinin delimitasiyası ilə bağlı məsələlərin həllinə yanaşma ilə əlaqədar fikir mübadiləsi aparmışdır. Xəzər dənizinin delimitasiyasına yanaşma ilə əlaqədar fikir birliyinə malik olan tərəflərin bölgü prinsipinə münasibətdə mövqelərinin əhəmiyyətli yaxınlaşması meylləri meydana gəlmişdir.

Tərəflər danışıqların mütəmadi əsasda davam etdirilməsində ısrarlı olaraq, növbəti görüşün Bakı şəhərində keçirilməsini qərara almışlar. Növbəti görüşün tarixi tərəflər arasında diplomatik kanallarla razılaşdırılacaqdır.

Eyni zamanda, Azərbaycan Respublikası Xarici İşlər Nazirinin müavini X.Xələfov Türkmənistanın Baş nazirinin müavini, xarici işlər naziri R.Meredov ilə görüşmüşdür. Görüş zamanı Azərbaycan və Türkmənistan arasında ikitərəfli münasibətlərin inkişaf etdirilməsi və regional əməkdaşlıq məsələləri geniş müzakirə edilmişdir. Azərbaycan tərəfi Bakıda Türkmənistan Səfirliyinin fəaliyyətinin bərpa olunmasının arzu olunduğunu vurğulamışdır.

Görüşdə həmçinin qeyd olunmuşdur ki, iki ölkə arasında əlaqələrin möhkəmləndirilməsi onların regiondakı strateji rolunun və tranzit imkanlarının artmasına zəmin yaradacaqdır.

XİN, Mətbuat mərkəzinin məlumatı, 30.01.04

Xarici İşlər Nazirliyi «mətbuata açıq olan dövlət orqanı» seçildi

2004-cü ilin fevral ayının 5-də «Azərbaycan» mehmanxanasında «Sərhədsiz jurnalistlər» və Azərbaycan Jurnalistləri Birliyinin «2003-cü ildə ölkədə azad mətbuatın inkişafına yardımla bağlı» keçirdiyi sorğu qaliblərinin mükafatlandırılması mərasimi keçirildi. Ölkədə fəaliyyət göstərən müxtəlif KİV nümayəndələrinin, qeyri hökumət təşkilatlarının, ictimai birliklərin rəyinə əsasən Azərbaycan Respublikasının Xarici İşlər Nazirliyi 2003-cü ilin yekunlarına əsasən keçirilmiş sorğuda «Mətbuata açıq olan dövlət orqanı» diplomuna layiq görüldü. Diplom mərasimdə iştirak etmiş XİN mətbuat mərkəzinin rəhbəri Mətin Mirzəyə təqdim edildi. Mərasimdə iştirak etmiş Mətin Mirzə öz çıxışında bunları dedi:

«Bu gün bizim üçün çox sevindirici bir gündür. Fərsətdən istifadə edərək tədbir təşkilatçılarına öz adımdan, həmçinin çalışdığım Xarici İşlər Nazirliyinin kollektivi, ən başlıcası isə hörmətli nazirimiz cənab Vilayət Quliyev adından dərin təşəkkürümüzü ifadə edirəm. Yeganə dövlət orqanı olan nazirliyimizin bu nominasiyada birincilik qazanması ilk növbədə xarici işlər naziri cənab Vilayət Quliyevin əməyi və mənə olan etimadının nəticəsidir. Qeyd etmək lazımdır ki, rəhbərlik etdiyim Mətbuat Mərkəzi jurnalistlərlə nə qədər təmasda olursa, nazir Vilayət Quliyev də ondan qat-qat artıq KİV nümayəndələri ilə ünsiyyətdə olur. Əfsuslar olsun ki, bir çox qurumlar məmur –jurnalist münasibətlərinə sədd çəkməyə çalışırlar. Xalqa, cəmiyyətə bu və ya digər qurumun fəaliyyəti barədə doğru-dürüst məlumatın çatdırılmasının yeganə yolu qələm sahibləri ilə işgüzar münasibətlərin qurulması olmalıdır. Məmur bu münasibətlərdə yaxasını kənara çəkəndə qəzet səhifələrində jurnalistin öz təxəyyülünün məhsulu meydana çıxır və cəmiyyətdə dövlətin işlək mexanizminin olmaması barədə fikir yaranır. Nazirliyimiz bu sahədə islahat apara bilibsə bu bizi sevindirir. Fəlsəfə elmləri professoru Uilyam Sallivenin fikirləri xatırlatmaq yerinə düşərdi: «Şəxsiyyət və cəmiyyət öz məqsədlərinə çatmaq bacarığını o zaman itirir ki, insanlar arasında inamsızlıq baş qalır». Əgər bu fikirlərə diqqətlə nəzər salsaq onda buradan yeni bir fikir meydana çıxmış olar. İctimaiyyət o zaman formalaşır ki biz başımızı qaldıraraq ümumi problemlərə nəzər salırıq və biri-birimizlə ünsiyyətə giririk. Məmur-KİV münasibətlərinin qarşılıqlı etimad və anlaşma şəraitində inkişafı və əməkdaşlığı XİN-

in mətbuat mərkəzinin son illərdə qarşısına qoyduğu ümdə vəzifələrdən biri olub. Bu vəzifənin öhdəsindən nə dərəcədə gəldiyimizə bu gün Siz qiymət verdiniz. 2004-cü ildə bu xətti davam etdirmək ümidi ilə mərasim iştirakçılarına bir daha öz dərin minnətdarlığımızı bildirməkdən şərəf duyaraq sağ olun deyirəm».

XİN, Mətbuat mərkəzinin məlumatı, 06.02.04

Bakıda Xəzər dənizinin hüquqi statusu haqqında konvensiyanın hazırlanması üzrə xüsusi işçi qrupun növbəti iclası başa çatmışdır

Martın 17-də Bakıda Xəzər dənizinin hüquqi statusu haqqında konvensiyanın hazırlanması üzrə xüsusi işçi qrupun Xəzəryanı dövlətlərin xarici işlər nazirlərinin müavinləri səviyyəsində növbəti, 13-cü iclası başa çatmışdır.

İclasın işində Xəzəryanı ölkələrin xarici işlər nazirlərinin müavinləri Xələf Xələfov (Azərbaycan), Mehdi Səfəri (İran), Ravil Çerdabayev (Qazaxıstan), Viktor Kalyujni (Rusiya), Xoşgəldi Babayev (Türkmənistan) iştirak etmişlər.

İclasın yekunlarına dair mətbuat konfransında Xələf Xələfov bildirmişdir ki, tərəflər Konvensiya layihəsinin bir sıra müddəalarını razılaşdırmış və xüsusi işçi qrupunun növbəti iclasında bu sənəd üzərində işi davam etdirmək barədə razılığa gəlmişlər.

Azərbaycan diplomatu demişdir ki, iclasda ticarət gəmiçiliyi, fikir ayrılıqlarının tənzimlənməsi mexanizmləri, habelə əməkdaşlığın müxtəlif istiqamətləri ilə bağlı ayrı-ayrı məsələlərdə razılaşmalar əldə edilmişdir.

Nümayəndə heyətlərinin başçıları jurnalistlərin suallarını cavablandıraraq, Bakı görüşünün yekunlarını müsbət qiymətləndirmiş və qeyd etmişlər ki, bu iclas Xəzər dənizinin hüquqi statusuna dair ümumi razılaşmalar əldə edilməsinə müsbət töhfə vermişdir.

İclas iştirakçıları onun işinin yaxşı təşkilinə görə Azərbaycan tərəfinə minnətdarlıqlarını bildirmişlər.

Xüsusi işçi qrupunun xarici işlər nazirlərinin müavinləri səviyyəsində növbəti, 14-cü iclasını mayın ikinci yarısında və ya iyunun birinci yarısında Qazaxıstanda keçirmək qərara alınmışdır.

«AZƏRTAC» 17.03.04

GUÖAM-in növbəti toplantısına dair

Bu gün Bakıda GUÖAM ölkələrinin milli əlaqələndiricilər komitəsinin növbəti görüşü keçirildi. Görüş zamanı gündəlikdə duran əsas məsələlər nəqliyyat dəhlizinin fəaliyyəti və təhlükəsizliyi idi. Jurnalistlərə görüş haqqında məlumat verən xarici işlər nazirinin müavini Araz Əzimov dedi ki, GUÖAM milli əlaqələndiricilər komitəsi səviyyəsində müzakirə olunacaq sənədlərin bəzilərinə baxılıb, bəzilərinin üzərində

razılıq əldə edilib, digərlərinə isə baxılır. Bu sənədlər arasında ABŞ tərəfindən yardım göstərilən ticarət və nəqliyyat proqramı, o cümlədən digər beynəlxalq qurumlar və tərəfdaşlar tərəfindən yardım göstəriləcək virtual mərkəzin və dövlətlərarası məlumat mübadilə sisteminin yaradılmasına dair proqramlar da var. Qeyd edək ki, GUÖAM-ın bugünkü görüşünə Özbəkistan nümayəndə heyəti qatılmamışdı.

«ASSA-İRADA» 22.03.04

Azərbaycanın Xarici İşlər Nazirliyində “Azərbaycan Respublikası və Səudiyyə Ərəbistanı Krallığı arasında gənclər və idman sahəsində əməkdaşlıq haqqında Sazişin Ratifikasiya Fərmanlarının mübadiləsi haqqında” protokol imzalanmasına dair

Azərbaycanın Xarici İşlər Nazirliyində “Azərbaycan Respublikası və Səudiyyə Ərəbistanı Krallığı arasında gənclər və idman sahəsində əməkdaşlıq haqqında Sazişin Ratifikasiya Fərmanlarının mübadiləsi haqqında” protokol imzalanmışdır.

Protokolu Azərbaycan Respublikası adından xarici işlər naziri Vilayət Quliyev, Səudiyyə Ərəbistanı Krallığı adından Səudiyyə Ərəbistanı Krallığının Azərbaycandakı səfiri Əli Həsən Cəfər imzalamışlar.

«AZƏRTAC» 22.03.04

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ

XARİCDƏKİ DİPLOMATİK

NÜMAYƏNDƏLİKLƏRİNDƏ

Azərbaycan Respublikası tərəfindən “İnzibati ərazi vahidləri və yerli hakimiyyət orqanları arasında transsərhəd əməkdaşlığı haqqında Avropa Çərçivə Konvensiyası”nın və onun protokollarının imzalanması mərasimi

Azərbaycanın Avropa Şurası yanındakı daimi nümayəndəliyindən verilmiş məlumatda bildirilir ki, yanvarın 5-də AŞ-nin iqamətgahında bu qurumun baş katibinin müavini xanım M.Bukikkio və daimi nümayəndəliyin rəhbəri səfir A.Mehdiyev arasında Azərbaycan Respublikası tərəfindən “İnzibati ərazi vahidləri və yerli hakimiyyət orqanları arasında transsərhəd əməkdaşlıq haqqında Avropa Çərçivə Konvensiyası”nın və onun protokollarının imzalanması mərasimi keçirilmişdir. Konvensiya Avropa Şurasının üzvü olan dövlətlərdə yerli hakimiyyət orqanları arasında transsərhəd əməkdaşlığın gücləndirilməsinə yönəldilmişdir.

Konvensiyaya qoşulmaq ölkəmizin Avropa Şurası qarşısında götürdüğü öhdəliklərdən biridir.

«AZƏRTAC». 05.01.04

Oman sultanı Azərbaycan səfirinin etimadnaməsini qəbul etmişdir

Azərbaycanın Səudiyyə Ərəbistanı Krallığındakı səfiri Elman Araslı yanvarın 4-də Oman sultanı Qabus bin Səid Əl Səid tərəfindən qəbul olunmuş və o, Azərbaycanın Oman Sultanlığında fəvqəladə və səlahiyyətli səfiri təyin olunması barədə etimadnaməsini sultana təqdim etmişdir.

Səfirlikdən daxil olan məlumatda deyilir ki, bu məqsədlə təşkil edilmiş mərasimdə Azərbaycanın və Oman Sultanlığının dövlət himnləri səsləndirilmişdir. Rəsmi mərasimdən sonra dostluq şəraitində keçən söhbət zamanı sultan Qabus ölkəmizin Oman Sultanlığında səfirinin təyin edilməsindən məmnun olduğunu bildirmişdir. Sultan ölkəsinin Azərbaycanla əlaqələrin inkişaf etdirilməsi əzmində olduğunu vurğulayaraq, Prezident İlham Əliyevə səmimi salamlarını və xoş arzularının çatdırılmasını xahiş etmişdir.

Həmin gün səfir E.Araslı Oman Sultanlığının xarici işlər naziri Yusif Ələvil ilə də görüşmüş, Azərbaycanın xarici işlər naziri Vilayət Quliyevin məktubunu ona təqdim etmişdir. Söhbət əsnasında iki ölkə arasında əlaqələrin genişləndirilməsi və möhkəmləndirilməsi məqsədi ilə cari il ərzində bir sıra tədbirlərin həyata keçirilməsi barədə razılıq əldə olunmuşdur.

«AZƏRTAC». 05.01.04

“Azərbaycan Respublikasının Hökuməti ilə Qırğızıstan Respublikasının Hökuməti arasında azad ticarət haqqında uzunmüddətli saziş”in imzalanmasına dair

Yanvarın 12-də Azərbaycanın Rusiyadakı səfirliyində “Azərbaycan Respublikasının Hökuməti ilə Qırğızıstan Respublikasının Hökuməti arasında azad ticarət haqqında uzunmüddətli saziş” imzalanmışdır. Sənəddə qarşılıqlı surətdə faydalı əsasda ticarət-iqtisadi əməkdaşlığın həyata keçirilməsi nəzərdə tutulur.

Sazişi Azərbaycan Respublikasının Hökuməti adından Azərbaycanın Rusiyadakı fəvqəladə və səlahiyyətli səfiri Ramiz Rizayev, Qırğızıstan Respublikasının Hökuməti adından Qırğızıstanın Rusiyadakı fəvqəladə və səlahiyyətli səfiri Kemelbek Nanayev imzalamışlar.

İmzalanma mərasimindən sonra səfir Ramiz Rizayev bildirdi ki, bu cür sazişlər olmadan dövlətlər arasında normal ticarət-iqtisadi münasibətlər yaratmaq çox çətindir, bu saziş isə məhz belə qarşılıqlı münasibətlər qurulmasına, iqtisadi fəaliyyətin bütün sahələrində daha sıx inteqrasiyaya yol açır. Saziş Azərbaycanla Qırğızıstan arasında əmtəə dövriyyəsini xeyli artırmağa imkan verəcəkdir, çünki real güzəştli rejim yaradılır.

Səfir Kemelbek Nanayev isə vurğuladı ki, qardaş və dost xalqlarımız münasibətlərimizi, o cümlədən də iqtisadi sahədə əlaqələrimizi möhkəmlətməyə həmişə çalışmışlar və indi də çalışırlar. Azad ticarət haqqında saziş ticarət-iqtisadi əlaqələri inkişaf etdirmək üçün əsasdır. Hesab edirik ki, bu, dostluq münasibətlərimizin möhkəmlənməsinə böyük təkan verəcək və yeni baza yaradacaqdır.

Sazişdə Azərbaycanla Qırğızıstan arasında güzəştli və əlverişli ticarət rejimi yaradılması nəzərdə tutulur ki, bu da qarşılıqlı əmtəə dövriyyəsini artırmağa imkan verəcəkdir.

Xatırladaq ki, 2003-cü ilin yanvar-noyabr aylarına olan məlumata görə, Azərbaycanla Qırğızıstan arasında əmtəə dövriyyəsi 782,3 min dollar, o cümlədən ixrac 645,4 min dollar, idxal 136,9 min dollar təşkil etmişdir. Qırğızıstandan Azərbaycana, əsasən, közərmə lampaları, Azərbaycandan Qırğızıstana isə aviasiya benzini, polietilen, kaustik soda və kənd təsərrüfatı məhsulları göndərilir.

«AZƏRTAC». 12.01.04

Azərbaycanın Avropa Şurası Yanında Daimi Nümayəndəsi Səfir Aqşin Mehdiyevin müsahibəsi

SUAL: Məlum olduğu kimi, yanvarın 26-30-da Avropa Şurası Parlament Assambleyasının növbəti sessiyası keçiriləcəkdir. Sessiyanın gündəliyində Azərbaycanın Avropa Şurası qarşısında üzərinə götürdüyü öhdəlikləri yerinə yetirməsi məsələsi də var. Bununla əlaqədar sizin fikrinizi bilmək olarmı?

CAVAB: İlk növbədə demək istərdim ki, AŞPA-nın yanvar sessiyasındakı müzakirələr Azərbaycan Respublikasının Avropa Şurasına üzv qəbul olunmasının üçüncü ili ilə bir vaxta düşür və bu, əslində, bizə yalnız Azərbaycanın AŞ qarşısında götürdüyü öhdəliklərin yerinə yetirilməsi deyil, ümumiyyətlə, həmin

dövr ərzində ölkəmizin demokratiya yolundakı nailiyyətlərini və həyata keçirdiyi demokratik islahatları təhlil etməyə imkan verir. Mənim bu dövrdə əldə olunmuş nailiyyətləri sadalamaq niyyətim yoxdur. Bununla belə, Azərbaycanın Avropa İnsan Hüquqları Konvensiyasına qoşulmaqla Respublika vətəndaşlarının Avropa İnsan Hüquqları Məhkəməsinə müraciət hüququnu təmin etməsi, Avropa Sosial Xartiyasının ratifikasiyasını, Avropa Şurası çərçivəsində mövcud olan və hüquqi, mədəni, sosial və səhiyyə sahəsini əhatə edən konvensiyalara qoşulması və həmin sahələr üzrə fəaliyyət göstərən qurumların işində yaxından iştirakını vurğulamamaq mümkün deyildir. Eyni zamanda, Azərbaycan Respublikası hökumətinin konstitusiya, dövlət quruculuğu, hüquq-məhkəmə sistemi, insan hüquqları və azadlıqlarının qorunması, eləcə də, sosial müdafiə sahəsində həyata keçirdiyi islahatlar və qəbul olunmuş qanunların əhəmiyyətini xatırlatmaq istərdim.

Avropa Şurası qarşısında götürülmüş öhdəliklərin yerinə yetirilməsinə dair müzakirələrlə bağlı bildirmək lazımdır ki, bu, Azərbaycan üzrə ikinci belə müzakirə olacaqdır. Həmin sessiya zamanı eyni xarakterli müzakirələr Ermənistan və Gürcüstan barəsində də nəzərdə tutulur. Bundan əlavə, gündəlikdə Avropa İttifaqı, Bosniya və Herseqovina, Türkiyə, Monako, Kiprlə bağlı məsələlər də var. Azərbaycanın öhdəliklərinə gəldikdə, Ermənistanın davam edən işğalı ilə bağlı çoxsaylı çətinliklərə və problemlərə baxmayaraq, ölkəmiz öhdəliklərin yerinə yetirilməsi məsələsində böyük həcmdə iş görmüş və çox mühüm addımlar atmışdır. Azərbaycan hökuməti həmin istiqamətdə öz fəaliyyətini ardıcıl şəkildə davam etdirir. Son vaxtlar Milli Məclis tərəfindən qəbul olunmuş qanunlar və ratifikasiya edilmiş konvensiyalar Azərbaycan hökumətinin bütün öhdəlikləri tam şəkildə və mümkün qədər tezliklə həyata keçirmək niyyətini nümayiş etdirir. Bu addımlar Avropa Şurasının müvafiq qurumları tərəfindən yaxından izlənilir və yüksək dəyərləndirilir. Avropa Şurası Nazirlər Komitəsinin yanvarın 8-də keçirilmiş iclası zamanı Daimi nümayəndəlik son dövr ərzində Azərbaycanın öhdəliklərlə bağlı gerçəkləşdirdiyi tədbirlər barədə Komitəyə müvafiq məlumat vermiş və təşkilat rəhbərliyi, eləcə də, bir çox üzv dövlətlərin təmsilçiləri bunları layiqincə qiymətləndirmişdir.

AŞPA-nın Monitoring komitəsi tərəfindən hazırlanacaq izahat memorandumuna dair deməliyəm ki, həmin sənəd hələ yayılmamışdır və Komitənin iclasları bağlı qapılar arxasında keçirilir. Lakin məndə olan məlumata görə, Azərbaycan üzrə həmməruzəçilər sənədin məntiqinə dair öz aralarında bir razılığa gələ bilməmişlər. Qəbul ediləcək qətnamə layihəsində isə mövcud praktikaya müvafiq olaraq, həm əldə edilmiş nailiyyətlər, həm də çatışmazlıqlar sadalanır. Amma sənəd hələ layihə mərhələsindədir və yekun variant yalnız sessiya zamanı qəbul ediləcəkdir. Məntiqi olaraq, həmin qətnamə və müvafiq izahat memorandumu AŞPA-nın Azərbaycana dair 222 (2000) nömrəli rəyində əks olunmuş öhdəliklərə əsaslanmalıdır. Öhdəliklər siyahısına istinad edərək, belə bilirəm ki, Azərbaycan yaşadığı mövcud vəziyyət çərçivəsində və hazırkı an üçün həyata keçirə biləcəyi bütün öhdəlikləri yerinə yetirmişdir. Qalan öhdəliklərin yerinə yetirilməsi istiqamətində isə mütəmadi olaraq müvafiq tədbirlər görülür. Əminəm ki, AŞPA-nın deputatları öhdəliklərin yerinə yetirilməsi sahəsində Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi altında Azərbaycan hökuməti tərəfindən atılan addımları layiqincə qiymətləndirəcəklər.

SUAL: Hazırda Azərbaycanın bəzi mətbuat orqanları və özlərini hüquq müdafiəçiləri adlandıran bəzi şəxslər tərəfindən öhdəliklərin yerinə yetirilməsi və xüsusilə məlum məhbuslar məsələsi ilə bağlı Azərbaycana qarşı sanksiyaların tətbiq ediləcəyi barədə məlumatlar yayırlar. Sizin fikrinizcə, bu ehtimallar nə qədər həqiqətə uyğundur?

Deyə bilərəm ki, burada olduğum üç il müddətində bu söhbətləri eşidirəm və həmin sanksiyalar yalnız onlarla xüsusilə maraqlanan qüvvələrin ehtimalları olaraq qalmışdır. Elə bilirəm ki, bu insanların Avropa Şurasının bir təşkilat olaraq malik olduğu məqsəd və məramlarından indiyədək bixəbərdirlər. Avropa Şurasının məqsədi üzv ölkələrlə əlbir və sıx əməkdaşlıq şəraitində həmin ölkələrdə qanunun aliliyinin və insan hüquqlarının qorunmasının təmin edilməsinə, eləcə də plüralist demokratiyanın inkişafına nail olmaqdır. Sanksiyalar isə həmin məqsədlərə nail olmaq üçün heç vaxt özünü doğrultmamışdır.

Məhbuslar məsələsinə gəldikdə, həqiqətən, göstərilən məsələ üzrə hazırlanmış məruzə AŞPA-nın növbəti sessiyası zamanı müzakirə olunacaqdır. Mən AŞPA Hüquqi məsələlər və insan hüquqları komitəsinin iclasında məruzənin müzakirəsində iştirak etmişəm. Deməliyəm ki, müzakirələr kifayət qədər sakit və konstruktiv ruhda aparılmış və Komitə üzvləri Prezidentin əfv Fərmanını dəstəkləmişlər. Görünür ki, artıq AŞPA üzvləri məsələnin məğzini və həssaslığını başa düşür və tələsik addımlar atılmasının əleyhinə çıxış edirlər. Belə bir mühitin yaradılmasında Prezident İlham Əliyevin əfv Fərmanı çox mühüm amil olmuşdur. Onu da əlavə etmək istərdim ki, Fərman Avropa Şurasının baş katibi Valter Şvimmer, AŞPA-nın, Nazirlər Komitəsinin rəhbərliyi, eləcə də AQO monitorinq qrupunun rəhbəri İtaliya səfiri Aqo tərəfindən çox müsbət qarşılanmış və yüksək qiymətləndirilmişdir. Baş katib Valter Şvimmer Daimi nümayəndəliyimizə ünvanlanmış məktubunda Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin əfv Fərmanını alqışlamış və onu öhdəliklərin yerinə yetirilməsi istiqamətində mühüm bir addım kimi dəyərləndirmişdir.

Məsələnin məğzinə gəldikdə, mən bir daha bəyan etmək istərdim ki, Azərbaycan hökumətinin mövqeyi dəyişməz olaraq qalır. Azərbaycanda heç bir “siyasi məhbus” yoxdur. Avropa Şurasına bəzi qeyri-hökumət təşkilatları tərəfindən təqdim olunmuş siyahıdakı şəxslərin işləri Avropa Şurası baş katibinin ekspertləri tərəfindən araşdırılmış və bir sıra işlərdə prosedur xarakterli çatışmazlıqlar müəyyən olunmuşdur. Həmin rəylərə əsasən və humanizm prinsipləri rəhbər tutularaq, aidiyyatı şəxslərin böyük əksəriyyəti əfv olunub azadlığa buraxılmışdır. Digərlərinin işləri üzrə yeni məhkəmə baxışları təşkil edilmişdir və ya təşkil olunması nəzərdə tutulur.

Mən xüsusilə vurğulamaq istərdim ki, adları qeyri-hökumət təşkilatları tərəfindən Avropa Şurasına təqdim olunmuş bir çox məhbusun məhkəmə işində heç bir çatışmazlıq tapılmamış və beləliklə, onların məsələləri qəti olaraq bağlanmışdır. Digər tərəfdən, işlərində çatışmazlıq müəyyən olunmuş şəxslər tərəfindən törədilmiş cinayətlər heç kim tərəfindən inkar edilmir. Eynilə yeni məhkəmələrdən keçmiş şəxslərlə, o cümlədən Əlikram Hübətov və Rəhim Qaziyevlə bağlı Azərbaycan tərəfi öz öhdəliyini yerinə yetirmişdir, belə ki, araşdırmalar zamanı müəyyən olunmuş çatışmazlıqlar yeni məhkəmə baxışları nəticəsində aradan qaldırılmışdır. Sizi əmin edə bilərəm ki, digər keçmiş SSRİ ölkələrində və hətta bir sıra Şərqi Avropa ölkələrində Avropa Şurasına üzvlükdən əvvəl çıxarılmış məhkəmə qərarları eyni meyarlar əsasında araşdırılsa, həmin ölkələrdə eyni xarakterli yüzlərlə “siyasi məhbus” tapmaq olar. Hər bir halda

Azərbaycan hökuməti bu sahədə böyük həcmdə iş görmüşdür və əminəm ki, yaxın gələcəkdə bu məsələ tamamilə bağlanacaqdır.

Nəhayət, fürsətdən istifadə edib, mətbuat səhifələrindən adları düşməyən, özlərini hüquq müdafiəçiləri adlandıran şəxslərin fəaliyyəti ilə bağlı demək istərdim ki, hüquq müdafiəçisi olmaq şərəfli bir işdir. Azərbaycanda böyük sayda hüquq müdafiəçilərinin fəaliyyət göstərməsi ölkədə həyata keçirilmiş demokratik islahatların nəticəsidir. Lakin təəssüflər olsun ki, bəzi “hüquq müdafiəçiləri” bütün söylərini Azərbaycana qarşı sanksiyaların tətbiq edilməsinə yönəldiblər. Məşhur fransız yazıçısı Viktor Hüqo demişdir ki, “vətəni biabır edən, ona xəyanət edir”. Mən məhz bu sözlərlə həmin “hüquq müdafiəçilərinə” cavab vermək istərdim.

Ümumiyyətlə, ümidvaram ki, yanvar sessiyasında müzakirələr obyektiv və konstruktiv bir şəkildə aparılacaq, Azərbaycan və Avropa Şurası arasında münasibətlərin mahiyyətcə yeni bir mərhələsinin əsasını qoyacaqdır.

«AZƏRTAC». 12.01.04

Azərbaycanın Respublikasının Özbəkistandakı səfirinin Türkiyənin bu ölkədəki səfiri ilə görüşü

Azərbaycanın Özbəkistandakı səfiri Aydın Əzimbəyov Türkiyənin bu dövlətdəki səfiri Rəşid Umanla görüşmüşdür.

Görüş zamanı Azərbaycan-Türkiyə, Türkiyə-Özbəkistan, Türkiyə-Mərkəzi Asiya dövlətləri, Türkiyənin xarici işlər naziri Abdullah Gülün Azərbaycana rəsmi səfəri və digər məsələlər müzakirə edilmişdir. Söhbətdə Ermənistanın Türkiyə ilə ticarət əlaqələri qurması barədə irəli sürülən təşəbbüslər, İstanbul-Yerevan hava xəttinin açılması ehtimalı ilə bağlı dolaşan söhbətlərlə bağlı fikir mübadiləsi aparılmışdır. Səfir Rəşid Uman qeyd etmişdir ki, Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ problemi həll olunmayana qədər Ermənistanla hər hansı bir əlaqədən söhbət gedə bilməz. Səfir söhbətin mövzusu ilə bağlı Türkiyə Xarici İşlər Nazirliyinə məlumat verəcəyini qeyd etmişdir.

Aydın Əzimbəyov Türkiyə səfirinə Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin İsveçrə Federal Məclisinin qondarma “erməni soyqırımı”nı tanıması ilə əlaqədar qəbul etdiyi etiraz bəyanatının mətnini təqdim etmiş və bildirmişdir ki, Azərbaycan səfirliyi bu bəyanatı Özbəkistan Xarici İşlər Nazirliyinə, ölkənin Ali Məclisinə, Özbəkistandakı bütün xarici səfirliklərə və daimi nümayəndəliklərə göndərmişdir.

Səfir Aydın Əzimbəyov həmin gün ATƏT-in Özbəkistandakı nümayəndəliyinin başçısı Əhməd Erozanla da görüşmüş, bütün bu məsələlər haqqında ona məlumat vermişdir.

Ə. Erozan bildirmişdir ki, Türkiyə Xarici İşlər Nazirliyində işləyərkən Ermənistan–Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ilə məşğul olmuşdur və Türkiyənin hər hansı səviyyədə Ermənistanla əlaqə yaratmasını qeyri-mümkün hesab edir.

Görüşdə Aydın Əzimbəyov ATƏT-in səfirinə Azərbaycan Milli Məclisinin İsveçrə Federal Məclisinin qondarma “erməni soyqırımı”nı tanınması ilə bağlı qəbul etdiyi etiraz bəyanatının Azərbaycan, rus, ingilis və fransız dillərində nüsxələrini təqdim etmişdir.

«AZƏRTAC». 15.01.04

Azərbaycan Respublikasının Səudiyyə Ərəbistanındakı səfiri Elman Arashının Qətər dövlətində səfərinə dair

Azərbaycan Respublikasının Səudiyyə Ərəbistanındakı səfirliyindən alınan məlumata görə, səfir Elman Arashlı Qətər dövlətində səfərdə olmuşdur. O, bu ölkənin xarici işlər nazirinin müavini Seyf əl-Müqəddəm Bueyneynlə görüşündə Azərbaycanın xarici işlər naziri Vilayət Quliyevin Qətərin xarici siyasət idarəsinin başçısına ünvanladığı məktubunu təqdim etmiş, ölkələrimiz arasında əlaqələrin inkişaf perspektivləri, regional problemlər və qarşılıqlı maraq doğuran məsələlər barədə fikir mübadiləsi aparmışdır.

İqtisadiyyat, ticarət və sənaye nazirləri və digər rəsmi şəxslərlə keçirilən görüşlərdə iqtisadi-ticarət əlaqələrinin genişləndirilməsi ilə bağlı irəli sürülən təkliflər dəstəklənmiş, müvafiq sənədlərin imzalanması məqsədi ilə qarşılıqlı səfərlərin həyata keçirilməsi qərara alınmışdır.

Eyni zamanda, ikitərəfli münasibətlərin inkişafına təkan verəcək mühüm sənədlərin, o cümlədən “Azərbaycan Respublikasının Xarici İşlər Nazirliyi ilə Qətərin Xarici İşlər Nazirliyi arasında siyasi məsləhətləşmələr haqqında protokol”, “Hava əlaqəsi haqqında saziş”, “İkiqat vergiqoymanın aradan qaldırılması haqqında saziş”, “İnvestisiyaların təşviqi və qarşılıqlı qorunması haqqında saziş” layihələrinin və digər sənədlərin yaxın gələcəkdə imzalanması nəzərdə tutulmuşdur.

“Əş-Şərq” qəzeti ilə əldə edilmiş razılığa əsasən, bu mətbuat orqanının səhifələrində Azərbaycan haqqında mütəmadi olaraq məlumatlar veriləcəkdir. İlk olaraq, qəzətdə səfirin geniş müsahibəsi dərc edilmişdir. Qətərin digər kütləvi informasiya vasitələri keçirilən hər bir görüşü ətraflı işıqlandırmışdır.

«AZƏRTAC». 21.01.04

Azərbaycan Respublikasının Türkiyədəki səfiriyyənin “İlin diplomati” mükafatı verilmişdir

Azərbaycanın Türkiyədəki fəvqəladə və səlahiyyətli səfiri Məmməd Əliyev TUSİAV (Türkiyə Sənayeçilər və İş Adamları Vəqfi) və GGK (Gənc Biznesmenlər Qurumu) tərəfindən təsis olunan “İlin diplomati” mükafatına layiq görülmüşdür.

Türkiyənin ticarət palatasının konfrans salonunda keçirilən mərasimdə dost ölkənin 9-cu prezidenti Süleyman Dəmirəl səfirə fəxri diplom və xatirə plaketi təqdim etmiş, ona gələcək fəaliyyətində müvəffəqiyyətlər arzulamışdır.

Azərbaycanın BMT yanında Daimi Nümayəndəsi BMT-nin İqtisadi və Sosial Şurasının vitse-prezidenti seçilmişdir

Azərbaycan Respublikasının BMT yanında daimi nümayəndəsi Yaşar Əliyev Şərqi Avropa ölkələri qrupundan 2004-cü il üçün BMT-nin İqtisadi və Sosial Şurasının vitse-prezidenti vəzifəsinə seçilmişdir. Xatırladaq ki, BMT Baş Assambleyasının 57-ci sessiyasında keçirilmiş seçkilərdə Azərbaycan 2003-2005-ci illər üçün BMT-nin İqtisadi və Sosial Şurasına (İSŞ) Şərqi Avropa ölkələri qrupundan üzv seçilmişdir. İqtisadi və Sosial Şura Təhlükəsizlik Şurası və Baş Assambleya ilə yanaşı BMT-nin əsas qurumlarından biridir. İSŞ beynəlxalq iqtisadiyyat, sosial inkişaf, mədəniyyət və təhsil məsələləri üzrə araşdırmalar aparır və məruzələr hazırlayır.

Azərbaycanın İSŞ-yə üzvlüyü və bu Şurada vitse-prezidentliyi bir sıra amillərə görə vacibdir. Ölkəmizin BMT-nin iqtisadi və sosial siyasətinin işlənilməsində iştirak etmək, BMT-nin xüsusi təsisat və proqramlarının istiqamətləndirilməsində milli mənafeyi qorumaq və İSŞ-nin müxtəlif komissiya və komitələrinə seçilmək imkanlarına malik olmaq bu amillərdəndir.

Moldovada Azərbaycan səfirliyi nümayəndəliyinin açılış mərasimi

Martın 15-də Moldova paytaxtında Azərbaycanın bu ölkədəki səfiri Tələt Əliyev (onun iqamətgahı Kiyevdədir) Moldovanın xarici işlər naziri Andrey Stratanla görüşmüşdür.

Səfir cənab A.Stratanı yüksək vəzifəyə təyin olunması münasibətilə ürəkdən təbrik etdi və bu məsul vəzifədə ona uğurlar arzuladı. Sonra o, səfirliyimizin birinci katibi, Azərbaycan səfirliyinin Moldovadakı nümayəndəliyinin rəhbəri Azər Xudiyevi Moldova xarici siyasət idarəsinin başçısına təqdim etdi. Qeyd olundu ki, Moldova Azərbaycan üçün öncül əhəmiyyətə malikdir və Kişinyovda nümayəndəliyin açılması qərarı da məhz bununla bağlıdır. T.Əliyev nazirə Azərbaycanda iqtisadi və sosial sahələrin indiki dinamik inkişafı barədə məlumat verdi, ölkələrimizin ərazisində qondarma, separatçı qurumların olduğunu xatırlatdı, qaçqın-köçkünlərlə bağlı problemlərdən danışdı.

Görüşdə iqtisadi xarakterli məsələlərdən, GUÖAM-ın perspektivlərdən də söhbət getdi.

Moldovanın xarici işlər naziri Dnestryanı və Dağlıq Qarabağ münaqişələri ilə bağlı problemlərin ölkələrimizin lazımcına inkişafına əngəl törətdiyini vurğuladı və dövlətlərimiz arasında fəal əməkdaşlıq meylini dəstəklədiyini bildirdi.

Həmin gün Kişinyovda, A.Mateyeviç küçəsindəki, 27\1 nömrəli binada Moldovada Azərbaycan səfirliyi nümayəndəliyinin təntənəli açılış mərasimi keçirildi. Ümumi sahəsi 300 kvadrat metr olan və rahat şəraitə

malik, əla təmir edilmiş ikimərtəbəli bina şəhərin mərkəzi hissəsində, ABŞ, Türkiyə, Belarus və Polşa səfirliklərinin qonşuluğunda yerləşir.

Səfir T.Əliyev çoxsaylı qonaqları səmimiyyətlə salamlayaraq dedi ki, nümayəndəliyin açılması Azərbaycan diplomatiyasının gücləndirilməsi sahəsində Prezident İlham Əliyevin qarşıya qoyduğu vəzifənin həyata keçirilməsinin real təcəssümüdür.

Axşam Moldova Dövlət Dəftərxanasının Qəbullar evində diplomatik nümayəndəliyimizin açılışı münasibətilə təntənəli qəbul təşkil olundu. Qəbulda Azərbaycan diplomatları, Moldovanın icra və qanunverici orqanlarının, diplomatik korpusun, Moldova Azərbaycanlıları Konqresinin nümayəndələri iştirak edirdilər.

«AZƏRTAC» 15.03.04

Azərbaycan Səfirinin Moldovadakı diplomatik korpusun duayeni ilə görüşü

Azərbaycan Respublikası səfirliyinin Moldova Respublikasında nümayəndəliyinin rəsmi açılışı ilə əlaqədar Kişinyovda olan ölkəmizin Moldovadakı səfiri Tələt Əliyev (iqamətgahı Kiyevdədir) martın 15-də Moldovadakı diplomatik korpusun duayeni, Belarus Respublikasının bu ölkədəki səfiri Vasili Sakoviç ilə görüşmüşdür.

Səfir belaruslu həmkarını duayen seçilməsi münasibətilə təbrik edərək, səfirliyimizin birinci katibi, ölkəmizin Moldovadakı səfirliyinin nümayəndəliyinə başçılıq edəcək Azər Xudiyevi ona təqdim etmiş və ondan A.Xudiyevə bu məsul diplomatik fəaliyyətində köməyini əsirgəməməyi xahiş etmişdir.

Azərbaycanın həm də Belarusdakı səfiri olan Tələt Əliyev V.Sakoviçlə görüş zamanı Azərbaycan-Belarus münasibətləri, hökumətlərarası ticarət-iqtisadi komissiyasının fəaliyyəti ilə bağlı səylərin birləşdirilməsinə dair məsələləri də müzakirə etmişdir.

«AZƏRTAC» 16.03.04

Azərbaycanın İtaliyadakı səfiri Elmar Məmmədyanov ilə müsahibə

Azərbaycanın İtaliyadakı səfiri Elmar Məmmədyanovun etimadnaməsini bu ölkənin Prezidenti Karlo Adzelyo Çampiyə təqdim etməsindən üç ay keçir. Səfir Elmar Məmmədyanov AzərTAc-ın müxbirinə müsahibəsində diplomatik nümayəndəliyimizin həmin müddətdə gördüyü işlər, o cümlədən Azərbaycan-İtaliya əlaqələrinin mövcud vəziyyəti və münasibətlərin daha da inkişaf etdirilməsi üçün əsas fəaliyyət istiqamətləri barədə fikirlərini açıqlamışdır.

- Cənab səfir, dövlət müstəqilliyimizin bərpasından 12 il sonra İtaliyada səfirliyimizin fəaliyyətə başlaması faktının özü ilkin mərhələdə görülməli işlərin həcmnin geniş olmasından xəbər verir. Bu mənada səfirliyin açılması və ilkin fəaliyyəti ilə bağlı məlumatlar maraqlıdır...

- Azərbaycanın ümummilli lideri, Prezident Heydər Əliyevin Fərmanı ilə 2003-cü ilin mart ayında ölkəmizin İtaliyada səfirliyinin açılmasına qərar verilmişdir. Həmin il avqust ayının sonlarında Azərbaycanın diplomatik missiyasının ilk üzvləri kimi Romaya gələrək səfirliyin açılması ilə bağlı fəaliyyətə başladılar. Qeyd edim ki, Roma şəhərində icarəyə götürmək üçün ofis və ev tapmaq kifayət qədər mürəkkəb problemdir. Çünki Roma dünyanın ən qədim tarixi abidələr şəhəri olduğu üçün burada yeni binaların tikintisinə icazə verilmir.

Əfsuslar olsun ki, səfirliyimizin fəaliyyətə başlaması ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin dünyasını dəyişməsi ilə eyni vaxta təsadüf etdi. Bu səbəbdən də səfirlik tərəfindən təşkil edilən ilk tədbir Prezident Heydər Əliyevin vəfatı ilə bağlı keçirilən matəm mərasimi olmuşdur.

Azərbaycanla İtaliya arasında geniş əməkdaşlıq münasibətlərinə baxmayaraq, hələ də bu ölkədə respublikamız haqqında kifayət qədər məlumat malik deyillər. Odur ki, İtaliya hökumətinin, Senat və Deputatlar Palatasının nümayəndələri, xüsusilə də İtaliyanın AŞPA-dakı, Avropa Parlamentindəki, ATƏT PA-dakı üzvləri, böyük şirkətlərin rəhbərləri, elm-təhsil müəssisələrinin, mətbuatın nümayəndələri ilə görüşlər keçirərək, onlarla ölkəmizə dair, xüsusilə də Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi barədə əsl həqiqətlər, Azərbaycanda gedən demokratiya prosesi, ölkəmizin iqtisadi imkanları və Avropa üçün əhəmiyyəti barədə söhbət aparır və həmin məsələlərlə bağlı hazırlanmış məruzələri onlara təqdim edirik. Eləcə də, İtaliyadakı regionların, mahalların, şəhərlərin, ictimai, sənaye-ticarət birliklərinin, böyük müəssisələrin rəhbərliyinə Azərbaycanda gedən proseslər, ölkəmizdə ictimai-siyasi, sosial-iqtisadi sahələrdə əldə edilən nailiyyətlərə dair məlumat göndərilərək onları respublikamızla konkret sahələr üzrə əməkdaşlığa dəvət edirik. İtaliya cəmiyyətinin özünəməxsusluğunu nəzərə alaraq, vacib bir məqamı da qeyd etmək istərdim ki, burada istənilən məsələnin həyata keçirilməsi müəyyən vaxt tələb edir. Bu səbəbdən də ölkəmizin İtaliyada tanıtılmasına proses kimi yanaşmaq lazımdır.

-Azərbaycan ilə İtaliya arasında münasibətlərin genişləndirilməsi üçün hansı addımların atılmasına ehtiyac vardır?

-Azərbaycanla İtaliya arasındakı əlaqələr 1992-ci ildə diplomatik münasibətlərin əsasının qoyulmasından sonra inkişaf etməyə başlamışdır. İtaliya 1992-1993-cü illərdə ATƏM-in (indiki ATƏT) Minsk qrupunun ilk sədri kimi Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin nizamlanması istiqamətində danışıqlar prosesinə cəlb olunmuş, lakin münaqişənin həllinə dair İtaliya tərəfinin (Mario Rafaellinin rəhbərliyi ilə) hazırladığı təkliflər təəssüf ki, heç bir nəticə verməmişdir.

Azərbaycan üçün İtaliya müasir sənaye potensialı, zəngin mədəni-elmi-texnoloji imkanları olan ölkə, eləcə də, Avropa Birliyinin əsas dövlətlərindən biri kimi böyük əhəmiyyətə malikdir. İtaliya da Cənubi Qafqaz ölkələri ilə münasibətlərində Azərbaycana xüsusi əhəmiyyət verərək respublikamızı zəngin karbohidrogen ehtiyatları olan bir məmləkət, eləcə də Orta Asiyaya və ümumiyyətlə, Şərqi açılan əhəmiyyətli coğrafi-siyasi məkan kimi dəyərləndirir. Elə bu səbəbdən də İtaliya hökuməti 1997-ci ilin əvvəllərində Cənubi Qafqaz ölkələri arasında məhz ilk dəfə Azərbaycanda öz səfirliyini təsis etmişdir.

Aydındır ki, Azərbaycan və İtaliya arasında geniş əməkdaşlığın inkişaf etdirilməsi fəaliyyətimizin əsas istiqamətini təşkil edir. Məlum olduğu kimi, Azərbaycanın ümummilli lideri, Prezident Heydər Əliyevin

1997-ci il sentyabrın 25-28-də İtaliyaya rəsmi səfəri iki ölkə arasındakı münasibətlərin inkişafına təkan vermişdir. Səfər müddətində Prezident Heydər Əliyev İtaliya Respublikasının rəhbərliyi ilə görüşlər keçirmiş, eləcə də, ölkələrimiz arasında münasibətlərin inkişafı üçün bir sıra mühüm sənədlər imzalanmışdır. Həmin səfərdən 7 il keçmişdir və münasibətlərin indiki vəziyyəti dövlət başçılarının yeni səfərlərinə ehtiyac olduğunu göstərir. Bu istiqamətdə səfirlik İtaliya tərəfi ilə danışıqlar aparır və səfərlərin dəqiq vaxtı müəyyənləşdirilir.

Əməkdaşlığın dərinləşdirilməsi məqsədi ilə hər iki tərəfdən digər yüksək səviyyəli dövlət nümayəndə heyətlərinin səfərlərinin təşkili, iki ölkə arasında qarşılıqlı maraq doğuran məsələlərə dair müzakirələrin aparılması, münasibətlərin mövcud vəziyyətinin və perspektivlərinin təhlili məqsədi ilə hökumətlərarası məsləhətləşmə komissiyasının və ya ayrı-ayrı qrupların (siyasi, iqtisadi, mədəni-humanitar və sair) yaradılması da əhəmiyyətli olardı. Bu istiqamətdə Azərbaycan və İtaliya parlamentləri arasında artıq mövcud olan dostluq qrupunun fəaliyyətinin fəallaşdırılması çox vacibdir. Qeyd olunan məsələlərlə bağlı İtaliya tərəfi ilə yaxın vaxtlarda müvafiq tədbirlərin həyata keçirilməsi nəzərdə tutulur.

Təhlükəsizlik sahəsində də əməkdaşlığın genişləndirilməsi, xüsusilə də İtaliyanın təcrübəsinin öyrənilməsi məqsədi ilə iki ölkənin hüquq mühafizə orqanları arasında əməkdaşlıq proqramlarının həyata keçirilməsi də əhəmiyyətlidir və bu məqsədlə İtaliya tərəfi ilə danışıqlar aparılır.

-Azərbaycan-İtaliya iqtisadi əməkdaşlığının mövcud səviyyəsini necə qiymətləndirirsiniz? Bu istiqamətdə səfirlik tərəfindən həyata keçirilməsi planlaşdırılan tədbirlər nədən ibarətdir?

-Ölkələrimiz arasında iqtisadi münasibətlər ürəkaçandır. İtaliya Azərbaycanın xam neft və neft məhsullarının ən çox ixrac edildiyi ölkədir və bu səbəbdən də Azərbaycanın ən böyük xarici ticarət partnyorudur. 2002-ci ildə iki ölkə arasındakı ticarət dövriyyəsinin həcmi 1,1 milyard ABŞ dollarından çox, 2003-cü ildə təxminən 1,2 milyard ABŞ dolları təşkil etmişdir ki, bu da Azərbaycanın ümumi xarici ticarət dövriyyəsinin müvafiq olaraq 2002-ci il üçün 29 faizini, 2003-cü il üçün isə təxminən 26 faizini təşkil edir. Bir məqama aydınlıq gətirmək lazımdır ki, Azərbaycandan İtaliyaya ixrac olunan xam neft və neft məhsullarının bir hissəsi İtaliyaya daxil olur, digər hissəsi isə İtaliya limanlarından dünya bazarlarına göndərilir.

Azərbaycan iqtisadiyyatının hələ ki, yalnız enerji bölməsinə İtaliya sərmayəsi yönəldilmişdir. İtaliyanın ən böyük şirkəti olan ENİ Xəzərin Azərbaycan sektorunda yerləşən iki blokun (Qarabağ və Kürdaşı) kəşfiyyatı, işlənməsi və hasilatın pay bölgüsünə dair layihələrə cəlb olunmuş, lakin kəşfiyyat işləri nəticəsində blokların işlənilməsi iqtisadi cəhətdən sərfəli olmadığından həmin layihələr bağlanmışdır. Lakin ENİ Azərbaycanın enerji sektorundakı fəaliyyətini dayandırmayıb, nəhəng Şahdəniz qaz-kondensat yatağının işlənilməsi layihəsində və Bakı-Tbilisi-Ceyhan əsas ixrac boru kəməri və Cənubi Qafqaz boru kəməri layihələrində 5 faiz paya malikdir. Eləcə də, Bakı-Tbilisi-Ceyhan layihəsinin maliyyələşdirilməsinə “Banca di San Paolo” və “Banca İntesa” kimi iki italyan bankları və onların layihə üzrə vəsaitlərini sığortalayan SACE şirkəti də cəlb olunmuşdur. ENİ şirkətlər qrupuna aid olan Saipem şirkəti də hazırda “Azəri-Çıraq-Günəşli” layihəsinin genişmiqyaslı işlənilməsi çərçivəsində böyük subpodrat işləri həyata keçirir.

Qeyd etmək lazımdır ki, İtaliya şirkətləri hələ də ölkəmizdə yalnız müəyyən qurumlar tərəfindən maliyyələşdirilən layihələrdə çalışır və birbaşa sərmayədar rolunda çıxış etməyə tərəddüd göstərir. Bizim əsas məqsədimiz isə həm İtaliya şirkətlərinin Azərbaycanın qeyri-enerji sahələrinə, xüsusilə də, kənd təsərrüfatı, ərzaq məhsullarının istehsalı, toxuculuq, kimya, turizm və sair sahələrə yönəldilməsi, həm də italyan sərmayəsinin Azərbaycan iqtisadiyyatındakı payının artırılmasına təşviqati yardım göstərməkdir.

Eləcə də, Azərbaycandakı mövcud fiskal, qanunvericilik, sərmayə rejimi, ölkəmizin iqtisadi potensialı və biznes imkanları barədə məlumatların İtaliyanın müvafiq stukturlarına çatdırılması üçün bu ölkədə “Azərbaycanın təqdimatı” layihəsini həyata keçirmək məqsədmüvafiq olardı. Azərbaycanla İtaliya arasında ikitərəfli iqtisadi-ticarət münasibətlərinin inkişafı və iki ölkənin müvafiq təşkilatlarının, sahibkarlarının əlaqələrinin qurulması və genişləndirilməsi üçün Romada Azərbaycan-İtaliya Ticarət Palatasının yaradılması da vacib məsələdir. Bu istiqamətdə, eləcə də, İtaliyada “Made in Azerbaijan”, Azərbaycanda isə “Made in Italy” sərğilərinin təşkili layihələrinin həyata keçirilməsi üçün İtaliya rəhbərliyi və müxtəlif şirkətlərlə danışıqlar aparırıq.

İtaliyada dövlət nümayəndələrinə, iri şirkətlərin rəhbərlərinə Azərbaycandakı iqtisadi imkanlar barədə məlumat verməklə yanaşı, onları inandırmağa çalışırıq ki, ölkəmizə gəlməklə 100 milyon əhali səviyyəsində istehlak imkanları olan digər Qafqaz ölkələri, Cənubi Rusiya, Orta Asiya, Şimali İran və Əfqanıstana qədər uzanan maraqlı bazarlara keçid imkanları da əldə etmək mümkündür. Bu məqsədlə İtaliyadan Azərbaycana birbaşa uçuş xəttinin açılması da çox vacib məsələdir.

-İtaliyanın zəngin mədəni irsini, elmi-texniki potensialını nəzərə alsaq, ölkələrimiz arasında mədəniyyət, incəsənət, elm-təhsil, humanitar sahələrdə də əlaqələrin genişləndirilməsi əhəmiyyətlidir. Bu istiqamətdə səfirlik tərəfindən hansı işlərin görülməsi planlaşdırılır?

- Mədəniyyət, elm, təhsil, humanitar sahələr üzrə əməkdaşlıq nə qədər intensiv inkişaf etsə, xalqlarımız arasında ünsiyyətin genişlənməsinə bir o qədər böyük töhfə verəcəkdir. Bu istiqamətdə Ticarət və Sənaye Palatasının da daxil olduğu Azərbaycan Ticarət və Mədəniyyət mərkəzinin yaradılması çox əhəmiyyətli olardı. Mərkəz Azərbaycan tarixinin, incəsənətinin İtaliyada təbliğ edilməsi, mədəniyyət, elm və digər humanitar sahələrdə ikitərəfli tədbirlərin, eləcə də, İtaliyada Azərbaycan mədəniyyəti günlərinin təşkilinə yardım edə bilər.

Azərbaycan və İtaliyanın təhsil nazirlikləri, elmi tədqiqat institutları, ali məktəbləri arasında birbaşa əlaqələrin qurulmasına, iki ölkə arasında elmi tədqiqatçıların, tələbələrin mübadiləsinin təşkilinə, onların hər iki dövlətdə keçirilən elmi-nəzəri-praktik konfranslarda iştirakına yardım göstərmək də planlaşdırdığımız fəaliyyət sahələrindəndir.

Məlumdur ki, Bakı ilə Neapol qardaşlaşmış şəhərlər statusunu almışdır. Bu layiqli ənənəni davam etdirərək Azərbaycan və İtaliyanın digər şəhərləri arasında da belə körpülərin yaradılmasına və bunun vasitəsi ilə ölkələrimizin qədim kökləri olan münasibətlərinin daha da yaxınlaşdırılmasına çalışacağıq. Eləcə də, ölkəmizin təşviqi məqsədi ilə İtaliyada geniş yayılmış fəxri konsullar institutundan da istifadə etmək məqsədəuyğundur. Belə ki, İtaliyanın böyük regionlarının mərkəzlərində ictimaiyyət arasında nüfuzu olan

tanınmış şəxslərə Azərbaycanın fəxri konsulu titulu verməklə həmin ərazidə ölkəmizin tanınmasına nail olmaq mümkündür.

Əminəm ki, Azərbaycan-İtaliya münasibətləri ölkələrimizin və xalqlarımızın mənafelərinə uyğun inkişaf edərək yüksək səviyyəyə çatacaqdır.

«AZƏRTAC» 19.03.04

İran İslam Respublikası Xarici İşlər Nazirliyinin Siyasi Araşdırmalar Mərkəzi tərəfindən nəşr olunan «Mərkəzi Asiya və Qafqaz» jurnalında «Diplomatiya Aləmi» jurnalı haqqında verilmiş məlumat barədə

İran İslam Respublikasını Xarici İşlər Nazirliyinin Siyasi Araşdırmalar Mərkəzi tərəfindən nəşr olunan «Mərkəzi Asiya və Qafqaz» jurnalının 1382-ci il (21 mart 2003-21 mart 2004), payız, 43-cü sayında Azərbaycan Xarici İşlər Nazirliyi tərəfindən nəşr olunan «Diplomatiya Aləmi» jurnalı haqqında məlumat verilmişdir. Məlumatın müəllifi İİR XİN Siyasi Araşdırmalar Mərkəzinin Mərkəzi Asiya və Qafqaz qrupunun rəhbəri İİR-nın Tacikistandakı keçmiş səfiri Seyyid Rəsul Musəvidir. «Mərkəzi Asiya və Qafqaz» jurnalının dərc edilməsinə məhz o, rəhbərlik edir.

S.R.Musəvinin jurnal haqqında yazdığı məlumatını aşağıda diqqətinizə təqdim edirik:

«Azərbaycan Respublikasının Xarici İşlər Nazirliyi tərəfindən üç ayda bir dəfə nəşr olunan «Diplomatiya Aləmi» jurnalının 1-ci nömrəsi 2002-ci ilin payızında, 2-ci və 3-cü nömrələri isə 2003-cü ilin bahar və yayında işıq üzü görmüşdür. Jurnalın Baş redaktoru Azərbaycan Respublikasının Xarici İşlər Naziri Vilayət Quliyevdir. Bu ölkənin tanınmış siyasətçi və tədqiqatçıları jurnalın redaksiya Şurasının üzvləridirlər. Jurnal əsasən Azərbaycan dilində, latın əlifbası ilə nəşr olunur. Jurnalda həm də rus və ingilis dillərində məqalə və yazılar dərc olunur. Rəsmi xronika, rəsmi görüşlər haqqında xəbərlər, siyasi xadimlərin çıxışları, dövlət qanunları, analitik məqalələr və diplomatik sənədlər jurnalın müxtəlif rubrikalarında nəşr olunur. Jurnal rəngli və əla kağızda dərc edilir.

Məqalələrin yazılış tərzini və üslubu ilə tanışlıq məqsədilə «Diplomatiya aləmi» jurnalında dərc olunmuş tarix elmləri namizədi Cavanşir Vəkilovun «Azərbaycan-İran iqtisadi əməkdaşlığının təməli» (1-ci nömrədə) və «Bakı yarmarkaları və İran: 20-ci əsrin 20-ci illəri» (2-ci nömrədə) adlı məqalələrini bizim jurnalda fars dilində dərc etdik. Qeyd etmək lazımdır ki, hal-hazırda tarix elmləri namizədi Cavanşir Vəkilov Azərbaycan Respublikasının Tehrandakı səfirliyinin müşaviridir».

Azərbaycan Respublikasının Tehrandakı səfirliyinin məlumatı, 19.03.04

Azərbaycanın Səudiyyə Ərəbistandakı səfiri Elman Arashının neft və mineral ehtiyatlar naziri Əli Al-Nayimi ilə görüşü

Azərbaycanın Səudiyyə Ərəbistandakı səfiri Elman Araslı bu ölkənin neft və mineral ehtiyatlar naziri Əli Al-Nayimi ilə görüşmüşdür.

Dostluq və mehribanlıq şəraitində keçən görüşdə səfir iki ölkənin neft sahəsində əməkdaşlığına toxunaraq bu istiqamətdə əlaqələri inkişaf etdirməyin vacibliyini vurğulamışdır. Səfir bu il fevralın 14-15-də keçirilmiş Azərbaycan və Səudiyyə Ərəbistanı Hökumətlərarası Müştərək Komissiyasının ikinci iclasında imzalanmış protokolun 7-ci bəndinə istinadən neft sahəsində əlaqələndirmə və əməkdaşlıq üzrə müştərək ekspertlər qrupunun yaradılmasının zəruriliyini diqqətə çatdırmışdır.

Nazir Əli Al-Nayimi ölkəsinin Azərbaycanla əlaqələrinin inkişafında maraqlı olduğunu bildirmiş və 2003-cü il iyunun 3-6-da Bakıda keçirilmiş “Xəzər: neft, qaz, neftayırma və neft kimyası-2003” 10-cu Beynəlxalq sərqi-konfransında iştirak etdiyini vurğulayaraq, o zaman Azərbaycan rəhbərliyi ilə, o cümlədən Prezident İlham Əliyev ilə keçirdiyi görüşləri xatırlatmışdır. Bu görüşlərin faydalı olduğunu vurğulayan nazir demişdir ki, Səudiyyə Ərəbistanı Azərbaycanla neft sahəsində əməkdaşlıq etməyə böyük əhəmiyyət verir.

Görüşdə neft sahəsində tərləri maraqlandıran digər məsələlər də geniş müzakirə olunmuşdur.

«AZƏRTAC» 22.03.04

Azərbaycan Hökuməti ilə Abu Dabi İnkişaf Fondu arasında “Bakı Dairəvi Avtomobil Yolu” layihəsinin maliyyələşdirilməsinə dair kredit sazişi imzalanmışdır

Azərbaycanın Birləşmiş Ərəb Əmirliklərindəki səfirliyindən bildirmişlər ki, martın 22-də Abu Dabi şəhərində Azərbaycan Respublikasının Hökuməti ilə Abu Dabi İnkişaf Fondu arasında “Bakı dairəvi avtomobil yolu” layihəsinin maliyyələşdirilməsinə bu fondun 10 milyon ABŞ dolları məbləğində vəsait ayırması haqqında Kredit Sazişi imzalanmışdır.

Sazişi Azərbaycan Hökuməti adından respublikamızın Birləşmiş Ərəb Əmirliklərindəki səfiri Eldar Səlimov, Abu Dabi İnkişaf Fondu adından isə bu qurumun baş direktoru Səid Xalfan Əl Rumeysi imzalamışlar.

Qeyd edilmişdir ki, Bakı dairəvi avtomobil yolunun tikintisi layihəsinin maliyyələşdirilməsinə 28,4 milyon ABŞ dolları məbləğində vəsait tələb olunur. Layihənin maliyyələşdirilməsində Abu Dabi İnkişaf Fondu (10 milyon ABŞ dolları), Küveyt Fondu (15 milyon ABŞ dolları) və Azərbaycan Hökuməti (3,4 milyon ABŞ dolları) ilə birgə iştirak edəcəkdir.

İmzalanma mərasimindən sonra səfir Eldar Səlimov Abu Dabi İnkişaf Fondunun baş direktoru Səid Xalfan Əl Rumeysi ilə görüşmüşdür. Görüşdə ölkələrimiz arasında ikitərəfli əlaqələrin mövcud vəziyyəti və perspektivləri barədə fikir mübadiləsi aparılmış, münasibətlərin inkişaf etdirilməsinin zəruriliyi vurğulanmışdır.

Görüşdə Əl Rumeysi Azərbaycana səfərə dəvət edilmiş və bunun baş tutması üçün lazımi işlərin görülcəyi bildirilmişdir. Fondun baş direktoru dəvəti məmnuniyyətlə qəbul etmişdir.

Azərbaycan Respublikasının BMT-dəki daimi nümayəndəsi Yaşar Əliyevin müsahibəsi

Azərbaycan Milli Ordusunun zabiti Ramil Səfərov barəsində Macarıstanda başlanmış cinayət işinin istintaqı yekunlaşmamış, ermənilər siyasi kapital qazanmağa çalışır və Azərbaycanın imicinə zərər vurmaq üçün bütün imkanlardan istifadə edirlər. Ölkəmizin BMT-dəki daimi nümayəndəsi Yaşar Əliyev AzərTAc-ın xüsusi müxbirinə müsahibəsində Budapeşt hadisəsinin BMT-dəki əks-sədası və Azərbaycanın bu beynəlxalq təşkilatdakı fəaliyyətinin digər məqamlarına dair sualları cavablandırmışdır.

- Cənab səfir, məlumdur ki, Ramil Səfərov barəsində cinayət işi ilə bağlı Ermənistan bir sıra beynəlxalq dairələrdə kampaniya aparır və bu məsələdən Azərbaycanı ləkələmək üçün istifadə edir. Budapeştdə baş vermiş hadisə BMT-yə necə çatdırılıb?

- Ermənistan beynəlxalq dairələrlə yanaşı, BMT-də də bu cür kampaniyaya başlamaq istəyirdi, bu məsələyə dair xüsusi məktub yaymışdı. Buna erməni hoqqabazlığından başqa ad vermək olmaz. Çünki ermənilər istintaq yekunlaşmamış, Azərbaycanı “ermənofobiya” ittiham edərək, özlərinə siyasi kapital qazanmaq istəyirlər. Biz, bunun mahiyyətini yaxşı bilirik. Azərbaycan tərəfi onların BMT-də yaydığı məktuba sət cavabını bildirmişdir. Nümayəndəliyimizin Baş katibə və Təhlükəsizlik Şurasına göndərdiyi sənəddə vurğulanır ki, Azərbaycan baş verən hadisədən təəssüflənir. Eyni zamanda, bildirilir ki, istintaq gedir, məhkəmə olmalıdır, yalnız bundan sonra hansısa nəticədən danışmaq olar. Mən qəti surətdə deyirəm ki, BMT-dəki nümayəndəliyimiz ermənilərin imicimizə zərər gətirmək söylərinin hamısına cavab verəcək və Azərbaycanın mövqeyini ardıcıl surətdə müdafiə edəcəkdir.

- BMT Təhlükəsizlik Şurasının Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinə dair qəbul etdiyi dörd qətnamə 10 ildən artıqdır ki, kağız üzərində qalıb. Onların həyata keçirilməsi üçün hələ ki, heç bir addım atılmayıb...

- Sualınız çox vacibdir. Mən çalışacağam cavabımda dəqiq olum və faktlara əsaslanım. Bu qətnamələrin Azərbaycandan ötrü və münaqişənin həlli üçün siyasi əhəmiyyəti böyükdür. Təhlükəsizlik Şurası öz qətnamələrində Dağlıq Qarabağı Azərbaycanın tərkib hissəsi kimi təsdiqləmişdir. Bu, rəsmi sənəddə yazılıb və hələlik kağız üzərində qalsa da, ermənilər bunun nə demək olduğunu yaxşı bilirlər. Digər məqam ondan ibarətdir ki, BMT Təhlükəsizlik Şurası Ermənistan-Azərbaycan münaqişəsinə dair məsələni sonuncu dəfə 1995-ci ilin aprelində müzakirə etmişdir. O vaxtdan bəri Dağlıq Qarabağ məsələsi BMT-nin cari gündəliyinə daxil olunmamışdır. Səbəbi də budur ki, münaqişənin həlli məsələsi ilə bilavasitə ATƏT məşğul olur. BMT bəyan edib ki, ATƏT-ə yardım göstərəcəkdir. Bu məqam məşhur “BMT-ATƏT əməkdaşlığı” qətnaməsində də qeyd edilmişdir. BMT bu məsələdə ATƏT-in fəaliyyətini dəstəkləyir və lazımi texniki və ya siyasi ekspertiza təmin etməyə hazırdır. Məlumdur ki, ATƏT çərçivəsində müəyyən iş aparılır. Bununla belə, bizim istənilən vaxt BMT Təhlükəsizlik Şurasına müraciət edərək, Dağlıq Qarabağın müzakirəsini tələb etməyə haqqımız çatır.

- Azərbaycan tərəfi ATƏT-in Minsk qrupunun yarıtmaz fəaliyyətindən dəfələrlə narazılığını bildirib. Hətta bəzi dairələr vasitəçilik formatını dəyişməyi tələb edib. Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ilə bağlı vasitəçiliyin BMT-yə keçməsi nə dərəcədə realdır?

- Bu, hələ ki, bir fərziyyədir. Amma BMT-nin Əsasnaməsi bunun üçün kifayət qədər qanunverici baza təmin edir. BMT-nin üzvü kimi bizim Təhlükəsizlik Şurasına müraciət etməyə haqqımız çatır.

- 2003-2005-ci illərdə Azərbaycan BMT-nin altı əsas orqanından biri olan İqtisadi və İctimai Şurada (İİŞ) üzvlüyünü yerinə yetirir. Bu müddətin artıq yarısı arxada qalmışdır. Azərbaycanın buradakı fəaliyyətini necə qiymətləndirirsiniz?

- Düzdür, Azərbaycan Şuradakı üçillik üzvlük müddətinin, demək olar ki, yarısındadır. Ümumiyyətlə, Şura üç il müddətə seçilən 54 üzvdən ibarətdir. Bu yerlər coğrafi olaraq Afrika, Asiya, Şərqi Avropa, Latin Amerikası və Karib adaları, Qərbi Avropa üzrə və digər dövlətlərə verilir. Bu il Azərbaycanı Şuranın dörd vitse-prezidentlik yerlərindən birinə seçiblər. Biz bu vəzifədə Şərqi Avropa dövlətlərini təmsil edirik. Bu vəzifə üzərimizə yeni öhdəliklər qoymuşdur. Hazırda mən, İİŞ rəhbərliyinin tərkibində Dünya Bankı və Beynəlxalq Valyuta Fondunun nümayəndələri ilə keçiriləcək Vaşinqton görüşünə hazırlaşırım. Bu görüş aprelin 26-da İİŞ və beynəlxalq maliyyə və ticarət təsisatları arasında Nyu-Yorkda baş tutacaq dialoqa hazırlıqdır. Şura qarşısında duran əsas məsələlərdən biri inkişafda olan ölkələrə yardım etmək və bu yardımın maliyyə mənbələrini tapmaqdır. Birgünlük dialoq çərçivəsində biz “İnkişaf etmiş ölkələrin rolu nədən ibarət olmalıdır?”, “İnkişafda olan ölkələrin funksiyaları hansılardır?” suallarına cavab tapmaq üçün ciddi müzakirələr aparacağıq.

Azərbaycan vitse-prezident vəzifəsində BMT-nin digər agentlikləri ilə Şuranın münasibətlərini əlaqələndirir. Bu çərçivədə biz, kənd ərazilərinin inkişafı ilə bağlı sahə ilə məşğul oluruq. Prezidentimiz İlham Əliyevin son Fərman və Sərəncamları baxımından bu məsələ Azərbaycan üçün əhəmiyyət kəsb edir. Çalışırıq bu sahədə dünya təcrübəsi ilə yaxından tanış olaq, beynəlxalq qurumlarla təmas yaradaq. İİŞ-in bu ilin iyun ayında illik sessiyası keçiriləcəkdir. Sessiyada Azərbaycandan gələn yüksək səviyyəli nümayəndə heyətinin fəal iştirakını gözləyirik. Bu sessiyada ölkəmizdə kənd təsərrüfatının inkişafına yardım üçün mühüm nəticələr əldə edə bilərik.

«AZƏRTAC» 29.03.04

1980-ci il 21 may tarixli “Ərazi icmaları və hakimiyyət orqanları arasında transsərhəd əməkdaşlığı haqqında Avropa Çərçivə Konvensiyası”nın, ona əlavə protokolun və 2 sayılı protokolun Azərbaycan tərəfindən təsdiq edilməsinə dair bildirişlərin depozitə verilməsi üzrə imzalanmasına dair

Azərbaycanın Avropa Şurası yanında diplomatik nümayəndəliyindən AzərTAc-ın müxbirinə bildirmişlər ki, martın 30-da Strasburqda, Avropa Şurasının iqamətgahında AŞ-nin baş katibi Valter Şvimmer və nümayəndəliyin rəhbəri Aqşin Mehdiyev arasında 1980-ci il 21 may tarixli “Ərazi icmaları və hakimiyyət orqanları arasında transsərhəd əməkdaşlığı haqqında Avropa Çərçivə Konvensiyası”nın, ona əlavə

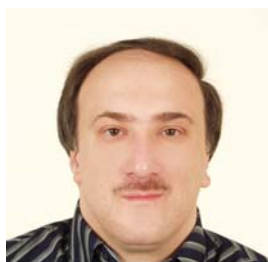
protokolun və 2 saylı protokolun Azərbaycan tərəfindən təsdiq edilməsinə dair bildirişlərin depozitə verilməsi üzrə imzalanma mərasimi keçirilmişdir.

Konvensiya və ona əlavə protokollar iqtisadi, sosial və humanitar sahələrdə transsərhəd əməkdaşlığın gücləndirilməsinə yönəldilmişdir. Azərbaycan tərəfi həmin sənədləri qeyd-şərtlə ratifikasiya etmişdir. Belə ki, Azərbaycan tərəfi bəyan etmişdir ki, onun üçün həmin sənədlərin maddələri Ermənistan tərəfindən hərbi təcavüz nəticəsində zəbt edilmiş ərazilərdə tətbiq olunmur. Bu qeyd-şərt ratifikasiya üzrə bildirişdə öz əksini tapmışdır. Ölkəmiz tərəfindən AŞ-nin baş katibinə həmin sənədlərlə bərabər, Ermənistan tərəfindən işğal edilmiş ərazilərimizin xəritəsi də təqdim olunmuşdur.

Avropa Şurasının hüquqi işlər üzrə müdiriyyətindən verilən məlumata görə həmin beynəlxalq sənədlər AŞ və Azərbaycan tərəfləri üçün bir ay müddətindən sonra qüvvəyə minir.

«AZƏRTAC» 30.03.04

MƏQALƏLƏR

ТАИР ФАРАДОВ

***Старший научный сотрудник департамента
по изучению проблем мира и конфликтов***

***Международного Центра Социальных Исследований
кандидат философских наук***

ВНЕШНЯЯ ПОЛИТИКА И ОБЩЕСТВЕННОЕ МНЕНИЕ

(ПО МАТЕРИАЛАМ СОЦИОЛОГИЧЕСКОГО ИССЛЕДОВАНИЯ В АЗЕРБАЙДЖАНЕ)

Азербайджан, после приобретения независимости, стремится занять свое достойное место в динамичной системе международных отношений, находится в непростом поиске партнеров и союзников, пытается стать одним из ключевых “игроков” в регионе Южного Кавказа и на международной арене. Страна постепенно приобретает богатый опыт внешнеполитического общения и взаимодействия с другими странами и влиятельными международными организациями. За последние годы Азербайджаном предпринят ряд важных внешнеполитических акций и инициатив. Наше новое независимое государство органично интегрируется в сложную структуру международных отношений, адаптируется к основным тенденциям развития мировой цивилизации. Важными задачами для страны являются выработка оптимальной стратегии в области внешней политики, установление взаимовыгодных экономических, политических и культурных связей с

другими членами международного сообщества, а также забота о своем собственном благоприятном «имидже» за рубежом. Поэтому современный период является очень ответственным для внешней политики страны, поскольку именно сейчас вырабатывается и совершенствуется система подходов к решению сложных внешнеполитических проблем, происходит процесс становления основополагающих внешнеполитических концепций ее деятельности на международной арене.

Современная геополитическая ситуация, драматически изменившаяся за последние годы, диктует Азербайджану важность разработки и проведения сбалансированной внешней политики, направленной на обеспечение прочного мира, стабильности и безопасности в нашем регионе. В этом контексте крайне важно для молодого государства утвердить свои приоритетные внешнеполитические ориентиры на долговременную перспективу. При этом следует учитывать, что система и конфигурация международных связей и отношений нашей страны довольно сложна и неоднозначна, есть множество альтернатив внешнеполитического развития.

Разумеется, внешнеполитическая стратегия страны определяется, в первую очередь, ее объективными геостратегическими национальными интересами, социально-экономическими и политическими факторами. Вместе с тем, немаловажную роль в этих процессах может играть и общественное мнение населения страны.

От состояния общественного мнения в определенной степени могут зависеть правительственные решения и конкретные шаги в области внешней политики, что может оказать свое воздействие на динамику происходящих процессов. Так, преобладающие в стране общественные настроения и мнения могут благоприятствовать проведению того или иного внешнеполитического курса. Внешнеполитические акции и инициативы более эффективны, если они поддержаны большинством населения. И наоборот, отсутствие в обществе должного консенсуса может сдерживать реализацию определенных программ и проектов в области внешней политики.

В связи с вышесказанным, вопросы, касающиеся механизмов взаимосвязи, взаимовлияния между внешней политикой Азербайджана и общественным сознанием, приобретают важное теоретическое и практическое значение. Вместе с тем, в настоящее время ощущается явная нехватка конкретных и достоверных эмпирических данных о том, что представляет собой феномен общественного мнения относительно международных контактов и внешней политики нашей страны, событий и процессов, происходящих в этой сфере.

Нами было проведено социологическое исследование, направленное на выявление современного состояния, динамики и основных тенденций развития массового внешнеполитического сознания населения Азербайджана за последние несколько лет. Массовый опрос был проведен в период с сентября 2001 года по февраль 2002 года и с сентября 2002 года по февраль 2003 года в пяти городах - Баку, Гяндже, Сумгаите, Губе, Ленкорани - среди 1600 респондентов, представляющих различные социальные и демографические группы населения.

Данное исследование осуществлено в рамках индивидуального проекта "Внешнеполитические ориентации в Азербайджане: Общественное мнение и экспертные

оценки" по программе грантов НАТО (NATO-EAPC Research Fellowships Programme 2001/2003).

Прежде всего в ходе исследования определялась степень интереса населения страны к проблемам внешней политики и международных отношений. Согласно проведенному опросу, в среднем 14.9% (то есть 16.0% в сентябре 2001 - феврале 2002 и 13.8% в сентябре 2002 - феврале 2003) респондентов проявляет интерес к вопросам внешней политики "в большой степени", 46.2% - "в некоторой степени", 29.5% - "в незначительной степени", в то время как 9.4% опрошенных практически вообще «не проявляют никакого интереса» к проблемам внешней политики и международных отношений.

Полученные данные показывают, что общий уровень интереса респондентов к проблемам внешней политики и международных отношений в целом весьма высок. Вполне естественно, что для подавляющего большинства этот интерес имеет спорадический характер, «от случая к случаю», «от события к событию». Однако весьма симптоматично, что встречались респонденты, в основном из числа студентов университетов, представителей науки и политики, общественных деятелей и активистов, проявляющих довольно устойчивый и постоянный интерес к этому комплексу вопросов.

Важным элементом внешнеполитического сознания людей является их осведомленность в этой области, знание и понимание основных текущих событий и процессов в сфере международной жизни. В результате исследования были получены следующие мнения об уровне собственной компетентности в вопросах внешней политики и международных дел: "вообще не информированы" в этой сфере - 9.4% респондентов, "имеют некоторое представление в этой области" - 67.0%, "информированы достаточно хорошо" - 22.7%, и, наконец, 0.9% респондентов указало, что они "профессионально занимаются этими проблемами".

Как можно заметить, довольно значительная часть респондентов субъективно считает себя весьма сведущими и информированными в области международной жизни. Между тем процент людей, указавших на недостаточность своих знаний по этим вопросам, также вполне значителен. При этом знание и понимание вопросов внешней политики гораздо выше среди образованной части населения, чем это наблюдается среди менее образованных категорий. Она также характеризуется и более реалистической оценкой собственного знания и желанием получить больше дополнительной информации, узнать больше фактов о внешней политике своей страны.

Каковы же основные источники знания и информации для граждан Азербайджана о событиях и процессах, происходящих в сфере международных отношений?

Оказалось, что наиболее широко распространенным и популярным источником подобной информации выступают средства массовой информации, и прежде всего, телевидение. Люди обращаются весьма часто (75.0%) к иностранным, зарубежным (российским, турецким) или же нашим национальным азербайджанским телевизионным программам (72.3%), проявляют достаточно активный интерес к текущим событиям, новостям, сообщениям, интервью, касательно

международной жизни. Далее по важности идут местные газеты и журналы (35.9%) и иностранные газеты и журналы (27.3%). Люди предпочитают читать специальные статьи в периодических изданиях на различные международные темы. Значительно менее популярны среди азербайджанской широкой публики иностранное радио (10.2%) и национальные радиопрограммы (8.8%). Среди не очень широко распространенных источников получения информации также общественные обсуждения (8.6%), беседы и слухи (7.1%), а также Интернет (6.1%).

Как же наши респонденты оценивают текущую внешнюю политику Азербайджана и современную внешнеполитическую линию нашей страны?

Было установлено, что значительное большинство опрошенных (63.2%) считает, что нынешняя внешняя политика Азербайджана может и должна быть безусловно одобрена. Среди них 11.4% респондентов "полностью одобряют и поддерживают" нашу внешнюю политику, поскольку "реформы в этой области прогрессируют достаточно быстро", "мы достигли множества внушительных дипломатических побед благодаря усилиям наших политических лидеров и дипломатов", и 51.8% респондентов "в основном одобряют и поддерживают" внешнеполитический курс азербайджанского правительства ("за последние годы в этой сфере наблюдается значительный прогресс", "мы гордимся нашими дипломатами, которые проводят огромную работу на благо нашей Родины").

К примеру, участники опроса подчеркивали достижения нашей внешней политики за прошедшие несколько лет, такие как, членство в Совете Европы и Парламентской Ассамблее НАТО, прогрессирующее улучшение отношений с Западом и Россией, дипломатические успехи в ходе заседаний на Парламентской Ассамблее Совета Европы и саммитах ОБСЕ в Лиссабоне и Стамбуле, других представительных международных форумах и конференциях.

Вместе с тем, около трети (32.5%) респондентов не вполне удовлетворены текущей внешней политикой и состоянием международного развития нашей страны, отмечая, что существующие положительные изменения и реформы в этой сфере "не столь быстры, как они должны быть", "иногда медленны и неэффективны". И, наконец, только 4.3% респондентов были не в состоянии ответить на данный вопрос.

Полученные данные показывают, что общий уровень общественной поддержки проводимой внешней политики является в целом достаточно высоким. При этом не выявлено никаких специфических различий между различными социальными, образовательными и профессиональными категориями в их одобрительном отношении к вопросам внешней политики.

Какова роль гражданского общества во внешней политике, проводимой нашей страной? Способна ли широкая общественность оказывать влияние на процесс принятия решений в области внешней политики?

Опрос показал, что приблизительно половина его участников - 47.8% - выразила уверенность, что широкая публика совершенно не влияет на внешнюю политику. Другая группа респондентов - 38.8% - выразила мнение, что подобное влияние гражданского общества на внешнюю политику

имеет место в «определенной, некоторой степени». И, наконец, приблизительно каждый из десяти респондентов - 9.4% - является довольно оптимистичным по этой проблеме, предполагая, что обычные граждане являются способными оказать «весьма значительное, существенное» влияние на внешнюю политику.

Как считают некоторые респонденты, недостаток или отсутствие общественного контроля за внешней политикой может привести к нежелательным последствиям, неадекватным решениям в этой сфере, поскольку «влияние граждан на внешнюю политику главным образом позитивное», «это может привести к усовершенствованию нашей внешнеполитической деятельности». С другой стороны, некоторые респонденты расценивают воздействие общественного мнения на внешнюю политику как отрицательное явление, мотивируя свою позицию тем, что «политические силы или общественные движения не должны использовать внешнеполитические проблемы для своей собственной выгоды», «вовлечение обычных людей во внешнюю политику нецелесообразно, поскольку они полностью некомпетентны в этой области».

Каковым является восприятие и отношение наших респондентов к различным странам?

Как и ожидалось, большинство азербайджанских респондентов выразило наиболее благоприятное мнение относительно Турции - 60.8% и Грузии - 60.1%. В настоящее время отношения с этими двумя странами довольно популярны и всемерно одобряемы в Азербайджане.

Среди дружественных для Азербайджана стран наиболее часто упоминались Грузия - 72.1%, Турция - 49.8%, Пакистан - 40.8%, США - 35.7%, Узбекистан - 35.1% и Россия - 29.9%. В качестве стратегического партнера для Азербайджана прежде всего рассматриваются США - 33.9%, Турция - 30.1%, Россия - 25.6%, Грузия - 20.5% и Великобритания - 19.1%.

Наибольшим доверием наших граждан пользуются такие страны, как Турция – 33.9%, США - 17.5% и Россия - 12.8%. Страны же, которым наиболее всего не доверяют наши респонденты – это Иран - 59.9%, Россия - 30.3% и Туркмения - 29.6%. Интересно, что Россия находится одновременно среди обеих категорий.

Наибольший нейтралитет наши респонденты высказывают относительно Узбекистана - 51.6%, Пакистана - 49.8%, Великобритании - 49.6%, Франции - 50.3% и Германии - 42.6%.

Наиболее всего конкурентный и сопернический характер носят, по мнению респондентов, взаимоотношения Азербайджана с Ираном (57.6%), Туркменией (56.4%) и Россией (21.0%).

Фактически, Турция - это страна, которая расценена исключительно как ключевой союзник Азербайджана - 61.8%. По сравнению с этой страной все другие страны получили намного более низкие оценки в этом отношении, например, оценки России - 8.8%, Грузии - 5.9% и США - 5.3% соответственно.

Привлекательный имидж таких стран, как Турция, Грузия и США является наиболее устойчивым, неизменным. Мнения относительно Армении и Ирана крайне неблагоприятны.

Чрезвычайно положительным является отношение граждан Азербайджана к Турции, что обусловлено многими факторами и обстоятельствами. Население считает эту страну не только

нашим самым надежным и последовательным политическим союзником, но также и просто братской нацией («эта страна - наш фактически единственный союзник и друг»). Более половины опрошенных (53.4%) полагают, что Турция является самой важной страной для Азербайджана, поскольку «эта страна представляет жизненный интерес для нашего будущего», в то время как отношения с другими странами имеют гораздо меньшее значение для Азербайджана. Для сравнения, только немногие упоминают в этой связи Грузию - 7.1%, Англию - 6.8%, Германию - 5.9% или страны Европейского союза - 5.1%.

Благоприятный и привлекательный образ этой страны, конечно же, вполне естественное явление благодаря нашему историческому прошлому, общим этническим, традиционным ценностям, сходству языков, и, наконец, самому важному моменту для азербайджанских граждан - ее безоговорочной поддержке Азербайджана в Нагорно-Карабахском конфликте, ее принципиальной и справедливой позиции в этом вопросе.

Подавляющее большинство участников опроса выступает за углубление и расширение экономического, торгового, политического и военного сотрудничества Азербайджана с Турцией. Азербайджанская общественность решительно и настоятельно поддерживает линию на укреплении внешней политики к сотрудничеству и дальнейшему сближению с Турцией.

Следует подчеркнуть, что образ России в азербайджанском массовом сознании является двойственным, противоречивым и состоящим из взаимоисключающих элементов. С одной стороны, около двух третей (60.8%) респондентов считают Россию самой важной страной для Азербайджана. Среди других стран Россия оценивается как "номер один" по степени важности и получила наивысший оценочный балл в этом отношении. При этом, люди главным образом понимают термин "важность" в терминах способности этой страны влиять на внутривнутриполитическую ситуацию в нашей стране, имея в виду некоторый отрицательный прошлый опыт. Симптоматичен и тот факт, что достаточно высоким является процент азербайджанских респондентов, выражающих уважение к русскому языку, культуре и обычным людям.

В то же время, есть множество признаков широко распространенного недоверия к России в азербайджанском обществе. В частности, роль России в Нагорно-Карабахском конфликте вносит свой существенный вклад в недоверие к этой стране. Россия главным образом обвиняется в поддержке агрессивной политики Армении. Очень многие люди в Азербайджане полагают, что Армения и армянские сепаратисты не смогли бы захватить контроль над этим регионом и оккупировать 20 процентов территории нашей страны без тайной, скрытой поддержки российских военных. Такое отношение не удивительно также в свете последних событий в нашем регионе, ее стремления восстановить прежнюю сферу влияния в нашей стране. Некоторые респонденты выразили опасения, что Россия введет визовый режим, как с Грузией.

Восприятие Ирана остается достаточно устойчиво отрицательным и неблагоприятным, в некоторых моментах противоречивым. С одной стороны, около 10 процентов людей осознает, что это наш ближайший сосед, с которым желательно иметь нормальные двусторонние отношения. С другой

стороны, примерно 70 процентов респондентов обращают внимание на конфликтные, напряженные и даже враждебные аспекты наших отношений.

Скорее всего, главную роль в формировании подобного отношения к Ирану играет стратегическая позиция, занимаемая этой страной относительно текущей ситуации в регионе. Очень многие высказали недовольство политикой Ирана по отношению к нашей стране. В основном Иран обвиняется в том, что постоянно оказывает на нас морально-психологический и даже военный прессинг, а также занимает явно проармянскую позицию в Нагорно-Карабахском конфликте, поддерживает Армению в ее территориальных притязаниях к нашей стране.

Эта страна также часто критикуется за то, как она относится к своему многочисленному азербайджанскому населению и за конфронтацию в Каспийском море. Все это не может добавить доверия со стороны граждан нашей страны к Ирану.

Общественные настроения относительно Грузии за последний год несколько возросли с точки зрения конкурентности и соперничества.

Наши респонденты придерживаются крайне, кардинально неблагоприятного мнения относительно Армении, что вполне объяснимо в контексте нашего длительного военного конфликта с этой страной. Эта страна также наиболее всего не пользуется доверием. Кроме того, отношения с Арменией, как рассматривается нашими респондентами, ухудшаются из года в год из-за продолжающейся армянской агрессии и неконструктивной политики этой страны в переговорном процессе. В то же время, респонденты выражают надежду на скорейшее восстановление территориальной целостности нашей страны и наказание агрессора.

В целом можно констатировать растущее понимание главной роли, которую США приняли на себя с целью укрепления позиций нашей страны в региональных делах. Относительно этой страны респонденты полагают, что ее воздействие является позитивным в большой степени. Наши люди наиболее вероятно рассматривают США как одну из самых важных стран для Азербайджана и заявляют, что Азербайджан должен в значительной степени ассоциироваться с Западом. Запад оценен по достоинству, прежде всего, за его экономическое развитие, верховенство закона, демократизацию и процветание в целом. Также наше население впечатлено его военной мощью и могуществом.

Что же касается динамики общественных настроений в Азербайджане, то возможно заметить некоторое снижение первоначальной эйфории по отношению к Западу в первые годы независимости и постепенное увеличение уровня положительного восприятия России. Конечно, азербайджанские респонденты все более и более активно рассматривают США как главного стратегического союзника нашей страны и даже как противовес России. Но показательно, что за последние годы этот рейтинг несколько снизился. Эта картина скорее всего связана с неоправдавшимися надеждами и ожиданиями, касающихся помощи США и Запада в урегулировании армяно-азербайджанского конфликта, определенным разочарованием в политике «двойных стандартов» Запада в нашем регионе.

Опрос показал, что наиболее предпочтительным внешнеполитическим выбором для Азербайджана респонденты считают его интеграцию в различные Западные, европейские институты и учреждения, такие как Европейский Союз (ЕС) - 52.3%, Совет Европы (СЕ) - 40.9% и ОБСЕ - 27.3%. Другим наилучшим выбором для азербайджанских респондентов является интеграция с НАТО - 41.0%. Также весьма высоко одобряется продолжение участия Азербайджана в структуре Организации Объединенных Наций - 52.3%.

Другой предпочтительной формулой международного развития Азербайджана является также его близкие отношения с тюркским миром: участие в Союзе тюркоязычных государств - 25.3% и, возможно, создание в будущем Турецко-Азербайджанского Союза - 25.3%. Почти такой же является пропорция тех, кто выразил приверженность Исламскому миру, выступает за более близкие и разносторонние отношения с Организацией Исламской Конференции - 24.2%.

Относительно низкий рейтинг такой новой региональной организации, как ГУУАМ (16.4%) был несколько неожиданным, если принять во внимание пропаганду и популяризацию этого объединения в наших местных средствах массовой информации. По-видимому, это можно объяснить тем фактом, что люди еще не видели реального преимущества и выгоды от участия в этом недавно созданном международном объединении. Даже само понятие “ГУУАМ” остается пока абстрактным и непонятным термином для большинства людей.

Для четвертой части респондентов (25.4%) участие в Содружестве Независимых Государств (СНГ) является весьма приемлемой и предпочтительной линией внешней политики, поскольку “не нужно будет вводить визовый режим с Россией и другими странами СНГ”. Но, в то же время, азербайджанские граждане ни при каких обстоятельствах (всего лишь 1.4%) не хотят видеть Азербайджан в составе Российско-Белорусского союза, полагая, что «это абсолютно неприемлемая идея, чтобы присоединиться к этому Союзу».

Выявленная довольно сильная прозападная и протурецкая ориентация наших респондентов не означает, что люди совсем не ориентированны на контакты и связи в пределах нашего Южно-Кавказского региона. Приблизительно 15% полагают, что Азербайджан должен развивать более близкие, тесные контакты в пределах стран “Кавказкой Четверки” (Азербайджан, Грузия, Армения, Россия) - 9.2% или же будущего интегративного объединения трех стран Южного Кавказа - 5.8% («конечно, только после урегулирования конфликта»).

Была также маленькая группа - 2.8% - респондентов, которые упоминали другие организации, союзы, блоки и альянсы, подобно Организации Соглашения Коллективной Безопасности (ОСКБ), Евразийское Экономическое Сообщество (ЕЭС), Всемирная Торговая Организация (ВТО), Организация Стран Экспортеров Нефти (ОПЕС) и т.д.

Как видно по материалам исследования, сегодня намного больше респондентов убеждены, что Азербайджан должен развить более близкие отношения с США и другими Западными странами, чем с Россией и СНГ. Около пятой части заявляют, что наша страна должна искать баланс между этими двумя “центрами силы”.

Интересно проследить, как респонденты оценивают роль, которую различные международные организации играют в нашем регионе, степень их влияния на решение социально-значимых проблем нашего общества.

В целом преобладающим является мнение, что работающие в стране организации оказывают, главным образом, полезное воздействие на Азербайджан. Например, самая большая группа респондентов - 29.9% - полагает, что Совет Европы содействует продвижению демократического развития нашей страны. Довольно значительная важность придается миротворческому потенциалу ООН, ее содействию «миру, стабильности и развитию в нашем регионе» - 23.5%.

Следует также упомянуть о доминирующем в азербайджанском обществе скептическом мнении относительно деятельности международных посредников, которая очень далека от того, чтобы считаться позитивной. Минская группа ОБСЕ, призванная сыграть ключевую роль в урегулировании конфликта по Нагорному Карабаху, является наиболее резко критикуемой за свою неэффективную деятельность.

Наше исследование стало еще одним подтверждением того факта, что число сомневающихся в продуктивности деятельности "посреднической тройки" (Россия, США и Франция как сопредседатели Минской группы ОБСЕ) постоянно растет. Факт, что доверие к этой структуре снизилось за последние годы, может отражать сильное разочарование в ее неспособности решить эту тяжелую и важнейшую для нашей страны проблему. Посреднические усилия ОБСЕ так и не привели к урегулированию конфликта, к восстановлению территориальной целостности и суверенитета нашей страны и возвращению в Нагорный Карабах и прилегающие районы около одного миллиона беженцев и внутренне перемещенных лиц.

Как известно, за последние годы военно-политические контакты Азербайджана с НАТО существенно усилились, интенсифицировались. Азербайджан активно участвует в различных программах НАТО, в особенности, в программе "Партнерство ради мира". Поэтому одна из целей нашего исследования состояла в том, чтобы проанализировать общественное восприятие данного альянса, выявить социальную оценку проблем и перспектив развития отношений между Азербайджаном и НАТО.

Итак, каково отношение наших граждан к блоку НАТО? Каков "имидж" НАТО в зеркале азербайджанского общественного мнения? В целом весьма широкий спектр установок и мнений относительно НАТО был выявлен в ходе исследования.

Прежде всего следует указать на довольно заинтересованное отношение нашей широкой публики к данному альянсу – 45.9% опрошенных относятся к нему «с интересом». Доминирующими также являются положительные, толерантные установки: "уважение" - 21.6%, "дружелюбие" - 16.0%, "благожелательность, симпатия" - 11.7%, "доверие" - 7.8%. Это составляет в общей сложности приблизительно 60 процентов. По контрасту, неблагоприятные, отрицательные установки к НАТО ("подозрение" - 12.9%, "неприязнь, враждебность, критицизм" - 7.3%) также встречались, но

гораздо в меньшей пропорции - всего 20 процентов. Также весьма симптоматично, что каждый из пяти респондентов выражал к блоку НАТО "безразличие и нейтралитет" - 21.9%.

В представлении респондентов нынешние отношения между Азербайджаном и НАТО выглядят в большинстве случаев (57.1%) как "партнерство" – 28.9% и "дружелюбие, взаимное уважение" - 28.2%, то есть преобладала их благоприятная и доброжелательная оценка. Далее, эти отношения воспринимались как "нейтральные" со стороны 27.9% интервьюируемых. И только 7.8% респондентов думают, что эти отношения базируются на "взаимном недоверии и неприязни". Примечательно, что никто из азербайджанской широкой публики не указал на "конфликтный и напряженный" или же "конкурентный" характер этих отношений.

В целом, ответы на данный вопрос иллюстрируют главным образом положительную оценку двусторонних отношений между Азербайджаном и НАТО. Наши респонденты фактически не указали никаких серьезных, неразрешимых проблем в сфере наших взаимных отношений.

Каково отношение граждан к идее относительно вступления Азербайджана в НАТО?

Оказалось, что в целом довольно устойчивой является тенденция в массовом сознании относительно поддержки данной идеи. Фактически каждый пятый (20.2%) респондент полностью и безоговорочно поддержал идею вступления Азербайджана в НАТО. Более того, примерно 60% респондентов в целом принимают идею будущего членства Азербайджана в НАТО, обуславливая эту поддержку некоторыми условиями и обстоятельствами. Например, 39.1% респондентов полагают, что в основном это хорошая идея, но «пока мы не отвечаем их требованиям и стандартам».

Было также 20.4% респондентов, считающих, что интеграция с НАТО является возможной в принципе, но при этом они опасаются, что это может привести к конфликтам и коллизиям с такими странами, как Россия и Иран («если мы войдем в НАТО, их реакция может быть очень жесткой и непредсказуемой») или же приведет к "замораживанию" региональных конфликтов. Опрос также проиллюстрировал, что есть небольшая часть (около 8%) респондентов, которые категорически выступают против вхождения Азербайджана в систему НАТО. Они обосновывают свое мнение тем, что это «не соответствует нашим национальным интересам», «будет выгодно только для НАТО, а не для нас», «эта проблема вообще не должна иметь какого-либо отношения к нашей стране».

Таким образом, результаты показывают, что поддержка вступления в НАТО выражена более чем четырьмя пятыми азербайджанского населения. Это означает, что данный альянс не воспринимается как враждебный и членство Азербайджана в нем рассматривается как важный фактор на нашем пути к Западу, как реальный шанс иметь безопасную и преуспевающую жизнь.

Довольно высокий уровень поддержки членству Азербайджана в НАТО был также отражен в факте, что почти каждый третий (29.2%) респондент считает, что расширение сотрудничества с НАТО должно быть приоритетом для азербайджанского правительства, «это должно стать стратегическим направлением нашей внешней политики», «социально-экономический и демократический прогресс нашей страны будет значительно зависеть от успешного решения этой задачи».

Среди положительных аспектов расширения сотрудничества Азербайджана с НАТО наиболее часто упоминались такие, как укрепление международного статуса и позиций нашей страны - 44.2%, помощь в привлечении западных инвестиций - 38.8%, помощь в урегулировании региональных конфликтов - 38.2%, предоставление нам гарантий безопасности - 32.2%, продвижение демократического развития в стране - 28.9%, устранение оснований для вмешательства внешних сил - 26.4%, помощь в восстановлении территориальной целостности страны - 18.8%.

Как очевидно, преобладающим в азербайджанском обществе является общественное настроение, чувство поддержки и одобрения расширяющейся сферы сотрудничества Азербайджана с НАТО. Это обстоятельство создает благоприятную социально-психологическую почву для практической реализации широкого диапазона различных программ и действий, направленных на развитие двусторонних контактов с этой влиятельной организацией.

По итогам проведенного исследования можно сделать некоторые выводы и заключения.

В целом можно констатировать, что значительные изменения в массовом внешнеполитическом сознании имели место в последние годы. Этот процесс обусловлен кардинальными социально-политическими преобразованиями и трансформациями в азербайджанском обществе. Произошла значительная либерализация общественного мнения в сфере внешней политики и международных дел.

Исследование позволило обнаружить широкий плюрализм мнений относительно различных аспектов международного развития и внешнеполитической сферы деятельности. Оказалось, что уровень интереса рядовых граждан к проблемам внешней политики и международных дел довольно высок. Люди начали понимать важность внешней политики для их социально-политической жизни и будущего развития страны.

В целом имеет место достаточно широкий и устойчивый общественный консенсус относительно приоритетов внешней политики. Вполне консолидированным является согласие по таким основополагающим проблемам, как прозападная ориентация нашей страны, позитивное отношение к Турции и Грузии, поддержка сотрудничества с НАТО.

Современные процессы, происходящие в сфере международных отношений чрезвычайно сложны и динамичны. Нашей задачей было не только получить их более детальную картину, но также дать импульс началу профессионального диалога по проблемам социологического изучения внешнеполитических ориентаций в Азербайджане.

Tair Faradov

**Senior research assistant. Department on studies of peace and problems and conflicts. International
Center of social survey**

Foreign Policy and Public Opinion: A Sociological Survey in Azerbaijan

The article is based on the results of the mass sociological survey which has been conducted in 5 cities of Azerbaijan in September 2001 - February 2002 and September 2002 - February 2003 among 1600 respondents representing different social and demographic groups of population.

The main overall purpose of the survey was to obtain comprehensive sociological information concerning the peculiarities, dynamics and basic trends of the foreign-policy orientations in Azerbaijani society. This work was supported by the NATO-EAPC Individual Research Fellowships Programme (2001/2003).

The survey has provided with a broad range of empirical data regarding the following aspects of the foreign-policy orientations and priorities: 1) Public perceptions of Azerbaijan's foreign policy; 2) Public opinion toward selected countries and international organizations; 3) Public attitudes to NATO and prospects for Azerbaijan-NATO relations; 4) Public opinion of international economic cooperation and collaboration.

Overall, the survey findings indicate the tangible changes in mass foreign-policy consciousness of the Azerbaijani population, which have taken place in recent years. This process is preconditioned by cardinal social-political transformations in Azerbaijani society.

Azerbaijani general public is very sensitive to the issues related to the conflict with Armenia over Nagorno Karabakh. The problems of Armenian aggression against our country and ethnic separatism undoubtedly are of primary concern for citizens of Azerbaijan.

ERMƏNİSTAN-AZƏRBAYCAN MÜNAQIŞƏSİ BEYNƏLXALQ TƏŞKİLATLARDA

Avropa İttifaqı (Aİ) tərəfindən qəbul edilmiş qərarlar

Avropa Siyasi Əməkdaşlığı

Mətbuat üçün məlumat

Brüssel, 22 may 1992-ci il

Dağlıq Qarabağa dair bəyanat

Birlik və ona üzv olan dövlətlər Dağlıq Qarabağ regionunda döyüşlərin son vaxtlar intensivləşməsi ilə bağlı dərin narahatlığını bildirir və hər hansı bir tərəfdən güc tətbiq edilməsini qəti şəkildə pisləyir. Birlik və ona üzv olan dövlətlər davamlı döyüşlər nəticəsində əhalinin yenidən üzləşdiyi əzab-əziyyətdən və insan tələfatından təəsüflənir.

Dağlıq Qarabağın erməni və Azərbaycan əhalisi daxil olmaqla, Ermənistan və Azərbaycan xalqları, hər iki hökumətin ATƏM-in prinsip və öhdəliklərini qəbul etdikləri nəticəsində, eyni səviyyəli mühafizə ilə təmin olunmaq hüququna malikdirlər. Buna görə də Birlik və ona üzv olan dövlətlər qəbul edilmiş prinsip və öhdəliklərə zidd olaraq ərazi bütövlüyünə qarşı və ya, mülki əhalinin daimi yaşayış yerlərindən qovulması da daxil olmaqla, siyasi məqsədlərə nail olmaq üçün gücə əsaslanan hərəkətləri pisləyir. Azərbaycan və erməni əhalisinin fundamental hüquqları mövcud sərhədlər məzmununda tam şəkildə bərpa edilməlidir.

Birlik və ona üzv olan dövlətlər Ermənistan və Azərbaycana müraciət edərək, maksimal dərəcədə təmkinlik nümayiş etdirməyə və ATƏM prosesinə konstruktiv töhfə verməyə çağırır. Bu mənada Birlik və ona üzv olan dövlətlər bütün tərəfləri Dağlıq Qarabağ üzrə ATƏM-in Sülh Konfransının tezliklə keçirilməsi istiqamətində iş aparmağa və Dağlıq Qarabağ icmalarının təmsil olunmaları şərtlərinə dair razılıq əldə etməyə dəvət edir ki, onsuz davamlı sülhün bərqərar olması mümkün deyil.

Avropa Siyasi Əməkdaşlığı

Mətbuat üçün məlumat

Brüssel, 18 iyun 1992-ci il

Dağlıq Qarabağa dair bəyanat

Birlik və ona üzv olan dövlətlər Dağlıq Qarabağda davam edən döyüşlər ilə bağlı dərin narahatlığını bildirir. Birlik və ona üzv olan dövlətlər böhranın həllinə qətiyyənlə kömək etməyən hər hansı gücün tətbiq edilməsini ciddi şəkildə pisləyir. Onlar böhrana qatılan tərəfləri təmkinliliyə dəvət edir və növbəti əzab-əziyyət və ya insan tələfatı ilə nəticələnən hərəkətlərdən çəkinməyə çağırır.

Birlik və ona üzv olan dövlətlər aidiyyəti olan hökumətləri nüfuzlarından istifadə edərək baş verən dəhşətli zorakılığa son qoymağa və davamlı atəşkəsə nail olmağa çağırır.

Birlik və ona üzv olan dövlətlər Ermənistan və Azərbaycana bir daha müraciət edərək ATƏM-ə daxil olarkən götürdükleri öhdəliklərə əsasən insan hüquqlarına hörmət etməyə çağırır. Onlar tərəfləri regionda sülhü bərpa etməyin ən yaxşı ümidini təklif edən ATƏM-in himayəsi altında Minsk Konfransının tezliklə keçirilməsinin zəruri şərtlərinin yaradılması üçün Romada ilkin fəvqəladə görüş çərçivəsində göstərilən sözlərə töhvə verməyə çağırır.

Avropa Siyasi Əməkdaşlığı

Mətbuat üçün məlumat

Brüssel, 7 aprel 1993-cü il

Dağlıq Qarabağa dair bəyanat

Birlik və ona üzv olan dövlətlər Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ilə əlaqədar Ermənistan Respublikası və Azərbaycan Respublikası arasında münasibətlərin son zamanlarda kəskin şəkildə pisləşməsindən dərin narahatçılıq keçirir. Birlik və ona üzv olan dövlətlər hərbi əməliyyatların Kəlbəcər və Fizuli rayonları ərazisinə yayılmasından təəsüfləndiyini bildirir. Azərbaycan ərazilərindən dərhal çıxarılması və bu ərazilərdə döyüşlərin dayandırılması məqsədilə Ermənistan hökuməti Dağlıq Qarabağın hərbi birləşmələri üzərində olan təsirindən istifadə etməyə qətiyyətlə çağırılır. Cərəyan edən son hadisələrə baxmayaraq, bütün tərəflərdən ATƏM-in Minsk qrupunda aparılan danışıqları tərk etməməyi xahiş edilir.

Avropa Siyasi Əməkdaşlığı

Mətbuat üçün məlumat

Brüssel, 24 iyun 1993-cü il

Birlik və ona üzv olan dövlətlər cənab Rafaellinin təqdim etdiyi ATƏM planının Dağlıq Qarabağ mübahisəsinin bütün iştirakçıları tərəfindən qəbul edilməsini alqışlayır. Onlar inanırlar ki, sözügedən plan regionda hərtərəfli atəşkəs, BMT TŞ-nin 30 aprel 1993-cü il tarixli 822 sayılı qənaməsinin həyata keçirilməsi və Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin danışıqlar vasitəsilə həlli istiqamətində əsil irəliləyiş üçün ən yaxşı ümiddir. Onlar Dağlıq Qarabağda erməni icması nümayəndələrinin plana razılıqlarını təmin etmək məqsədilə Ermənistan prezidenti Ter Petrosyanın uğurlu şəxsi müdaxiləsini yüksək qiymətləndirirlər.

Birlik və ona üzv olan dövlətlər ümid edirlər ki, Ermənistan hökuməti Dağlıq Qarabağda sülh planını hələ qəbul etməyən elementlər tərəfindən onu tam şəkildə qəbul etmək və Azərbaycanda Dağlıq Qarabağ və onun ətrafındakı indiki daxili çətinliklərdən sui-istifadə etməkdən çəkinmək çağırışlarını davam etdirəcəkdir. Birlik və ona üzv olan dövlətlər xəbərdarlıq edirlər ki, hazırki vəziyyətdə hər hansı bir tərəfin hücum əməliyyatı sülh planını təhlükə altına sala bilər.

Birlik və ona üzv olan dövlətlər münaqişə tərəflərini planı tam şəkildə dəstəkləməyə çağırır ki, bu, ATƏM-in müşahidəçi missiyasının yerləşdirilməsinin ilk mərhələsini asanlaşdırar. Onlar həmçinin tərəfləri qoşunların işğal edilmiş ərazilərdən çıxarılmasını qəbul etməyə razılıq və ATƏM müşahidəçilərin ərazilərdə yerləşdirildiyi andan təhlükəsizliyinə təminat verməyə təkid edirlər.

Avropa Siyasi Əməkdaşlığı

Mətbuat üçün məlumat

Brüssel, 3 sentyabr 1993-cü il

Dağlıq Qarabağa dair bəyanat

Birlik və ona üzv olan dövlətlər Dağlıq Qarabağda getdikcə genişlənən Azərbaycan ərazisini işğal edən yerli erməni qoşunlarının hücumlarını pisləyir. Onlar təəssüf hissi ilə qeyd edirlər ki, bu hərəkətlər döyüş bölgəsini genişləndirməklə daha böyük Azərbaycan ərazisini əhatə edir, Azərbaycanda çox ciddi qaçqın problemi meydana gətirir və qonşu ölkələri qatmaqla regional təhlükəsizliyi getdikcə azaldır.

Birlik və ona üzv olan dövlətlər region dövlətlərinin ərazi bütövlüyü və suverenliyinə olan dəstəklərini bir daha bəyan edirlər.

Birlik və ona üzv olan dövlətlər Azərbaycan Hökuməti və Dağlıq Qarabağın rəhbərliyi arasında 31 avqust 1993-cü il tarixində əldə edilmiş müvəqqəti atəşkəsin davam etdirilməsi üçün ATƏM-in Minsk Qrupu çərçivəsində göstərilən səyləri tam dəstəkləyir. Birlik və ona üzv olan dövlətlər hər iki münaqişə tərəfini iyun ayının sonunda prinsip etibarını ilə razılaşdırılmış cədvəli yerinə yetirməyi mümkün edən hər hansı bir formada əlavə dialoqa başlamağa çağırırlar.

Birlik və ona üzv olan dövlətlər həmçinin Dağlıq Qarabağın yerli erməni silahlı qüvvələrinin BMT TŞ-nın 822 və 853 sayılı qətnamələrinə hörmət etdiyini və Kəlbəcər, Ağdam, Fizuli və Cəbrayıl rayonlarından geri çəkiləcəklərini görəcəklərinə ümid edirlər. Birlik və ona üzv olan dövlətlərin əlində Azərbaycanın bu ərazilərdən irimiqyaslı hücumlar həyata keçirmək iktidarında olduğuna dair heç bir dəlil yoxdur.

Birlik və ona üzv olan dövlətlər Dağlıq Qarabağ ermənilərinin BMT TŞ-nın 822 və 853 sayılı qətnamələrinə və ATƏM-in Minsk Qrupunun təkliflərinə əməl etmələri üçün Ermənistan hökumətini özünün həlledici təsirindən istifadə etməyə çağırır. Birlik və ona üzv olan dövlətlər Ermənistan müraciət edərək Azərbaycan ərazisində hücumlar həyata keçirən yerli erməni hərbi birləşmələrinin bu cür hücumlarını daha da genişləndirmək üçün onlara maddi yardımın verilməməsini təmin etməyə çağırır.

Avropa İttifaqı

Brüssel, 9 noyabr 1993-cü il

Dağlıq Qarabağa dair bəyanat

Avropa İttifaqı 24 oktyabr 1993-cü il tarixində Dağlıq Qarabağ regionunda əldə edilmiş atəşkəsin pozulmasını pisləyir və bütün qüvvələri son vaxtlarda işğal edilmiş ərazilərdən geri çəkilməyə çağırır. Avropa İttifaqı ATƏM prinsiplərinə uyğun olaraq Azərbaycan Respublikasının ərazi bütövlüyünə və suverenliyinə verdiyi əhəmiyyəti bir daha vurğulayır.

Avropa İttifaqını döyüşlər nəticəsində yurdlarından didərgin salınmış insanların aqibəti xüsusilə narahat edir. Bu insanların qəbul edilməsi və qorunması beynəlxalq ictimaiyyətin əsas vəzifəsi olmalıdır. Bundan əlavə qaçqınların mövcudluğu münaqişənin beynəlxalq xarakter alması təhlükəsini artırır və bütün regionun sabitliyini təhdid edir.

Avropa İttifaqı zərər çəkmiş əhaliyə göstərilən yardımı davam etdirmək əzmindədir və region dövlətlərini həmin yardımların çatdırılması prosesini asandlaşdırmağa çağırır.

Avropa İttifaqı Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin uzun müddətli siyasi həllinə nail olmaq məqsədilə ATƏM-in Minsk Qrupu tərəfindən göstərilən səyləri tam şəkildə dəstəklədiyini bir daha bildirir. Avropa İttifaqı münaqişə tərəflərini 24 oktyabr 1993-cü il tarixində pozulmuş atəşkəsi bərpa etməyə çağırır.

Bülleten Aİ 01-1994 (fr): 1.3.7

Xarici siyasət və cəmiyyətin təhlükəsizliyi (7/20)

Azərbaycan

1.3.7. Avropa İttifaqının Sədrliyi adından Azərbaycandakı vəziyyət ilə bağlı 17 yanvar tarixində Afina və Brüssel şəhərlərində yayılmış kommünike:

“Avropa İttifaqı dekabr ayının ortalarından etibarən Dağlıq Qarabağ regionunda irimiqyaslı döyüşlərin yenidən başlanması ilə bağlı dərin narahatlıq hissi keçirir. Avropa İttifaqı mövcud tərəfləri təmkinlilik nümayiş etdirməyə və artıq müharibə nəticəsində əziyyət çəkmiş insanlara yenidən əzab verməməyə çağırır.

Avropa İttifaqı bir daha Azərbaycanın ərazi bütövlüyü prinsipini dəstəklədiyini bildirir və münaqişənin sülh yolu ilə nizamlanmasına dəvət edir. Məsələnin beynəlxalq xarakter alması təhlükəsini nəzərə alaraq, Avropa İttifaqı aidiyyəti olan tərəfləri döyüşləri dayandırmağa və BMT TŞ müvafiq qətnamələrinə əməl etməyə çağırır. Avropa İttifaqı tam şəkildə dəstəklədiyi, ATƏM-in Mİnsk Qrupu çərçivəsində münaqişə tərəfləri arasında aparılan danışıqları ən qısa zamanda yenidən başlamağa çağırır.”

Bülleten Aİ 07-1994

Xarici siyasət və cəmiyyətin təhlükəsizliyi (6/24)

Dağlıq Qarabağ

1.3.5. Avropa İttifaqının Sədrliyi adından Dağlıq Qarabağa dair 5 avqust tarixində Brüssel və Bon şəhərlərində yayılmış kommünike:

“Avropa İttifaqı 12 may 1994-cü ildən etibarən qüvvədə olan atəşkəsin Ermənistan və Azərbaycan Müdafiə Nazirləri, habelə Dağlıq Qarabağın hərbi birləşmələri tərəfindən 27 iyul 1994-cü il tarixində yazılı şəkildə təsdiq edilməsini təqdirəlayiq olduğunu bəyan edir. Münaqişə iştirakçılarının atdığı bu addım gələcəkdə məsələnin qarşılıqlı razılıq əsasında siyasi nizamlanmasına xidmət edəcəkdir.

Beləliklə, Avropa İttifaqı bu istiqamətdə tərəfləri ATƏM-in Minsk Qrupu ilə yaxından əməkdaşlıq etməyə və davamlı siyasi nizamlanmaya nail olmaq üçün üzərilərinə düşənləri yerinə yetirməyə çağırır. Firsətdən istifadə edərək, Avropa İttifaqı bir daha Minsk Qrupunun söylərini tam şəkildə dəstəklədiyini bəyan edir. Atəşkəsin təsdiq edilməsi təkcə ilk mərhələ deyil, eyni zamanda davamlı siyasi nizamlanmanın əldə edilməsi üçün danışıqların aparılması istiqamətində mühüm səy deməkdir. Avropa İttifaqı ATƏM müşahidəçilərinin regiona göndərilməsi üçün müvafiq razılaşmanın imzalanması məqsədilə avqust ayında danışıqların sürətləndirməsinə dair tərəflərin niyyətini alqışlayır. Belə ki, Avropa İttifaqı münaqişə tərəflərini ATƏM-in müşahidə missiyasının maksimum dərəcədə həyata keçirilməsindən ibarət olan ilk mərhələni dəstəkləməyə çağırır.

Bu kommünike dörd dövlətin mövqeyini bildirir.

Bülleten Aİ 09-1994

Xarici siyasət və cəmiyyətin təhlükəsizliyi (5/6)

Dağlıq Qarabağ

1.3.5. Avropa İttifaqının Sədrliyi adından Dağlıq Qarabağa dair 15 senyabr tarixində Brüssel və Bon şəhərlərində yayılmış kommünike:

“Avropa İttifaqı son günlərdə Ermənistan, Azərbaycan və Dağlıq Qarabağ rəhbərləri tərəfindən ATƏM-in Minsk Qrupunun Sədri səfir Eliassonun regiona səfəri zamanı verilmiş bəyanatları böyük məmnuniyyətlə qarşılayır. Həmin bəyanatlarda tərəflər münaqişənin nizamlanmasına dair razılığın əldə edilməsinə qədər atəşkəsə riayət edəcəkləri ilə bağlı niyyətlərini vurğulamışlar. Bundan əlavə, Avropa İttifaqı məsələ ilə əlaqədar Ermənistan və Azərbaycan hökumətləri, habelə Stepanakert rəhbərliyi tərəfindən verilmiş rəsmi bəyanatları alqışlayır.

Avropa İttifaqı hesab edir ki, atəşkəsin gücləndirilməsi və məsələnin siyasi nizamlanması yolunda bu addım mühüm əhəmiyyətə malikdir. Avropa İttifaqı ATƏM-in Minsk Qrupuna sözügedən bəyanatlarla nəticələnən söylərinə görə minnətdarlığını bildirir və Qrupun Dağlıq Qarabağ regionunda sülhün bərqərar olunması naminə mühüm fəaliyyətini dəstəkləyir. Avropa İttifaqı Minsk Konfransının tezliklə çağırılı biləcəyinə səmimi şəkildə ümid edir.

Nəhayət, Avropa İttifaqı ümid edir ki, münaqişə tərəfləri özlərinin ictimaiyyət üçün nəzərdə tutulmuş bəyanatlarında təmkinlilik nümayiş etdiriləcəkdir. Bundan əlavə, Avropa İttifaqı danışıqlar prosesi üçün münbit və psixoloji nöqtəyi nəzərdən əlverişli şəraitin yaradılması üçün tərəflər arasında təmasların davam etdirilməsini tövsiyyə edir.

Bu kommünike dörd dövlətin mövqeyini bildirir.

Vergi imtiyazları

Azərbaycan Respublikasındakı xarici ölkələrin diplomatik və analoji nümayəndəliklərin rəsmi istifadəsi, həmçinin, bu nümayəndəliklərin diplomatik, inzibati və texniki işçilərinin, o cümlədən onlarla yaşayan ailə üzvlərinin şəxsi istifadəsi üçün nəzərdə tutulan mal və xidmətlərə görə əlavə dəyər vergisi sıfır (0) dərəcə ilə tutulur.

Əlavə dəyər vergisinin sıfır (0) dərəcəsi qarşılıqlı prinsip əsasında tətbiq edilir.

Nümayəndəliklərin rəsmi istifadəsi üçün nəzərdə tutulan malların və xidmətlərin satışı nümayəndəliklərlə bağlanan müqavilələr və digər analoji razılaşma sənədləri əsasında həyata keçirildikdə, ödəniş formasından (nağd və ya nağdsız qaydada) asılı olmayaraq, qarşılıqlı prinsipə əsasən hər hansı istisna və ya məhdudiyət olmadığı halda, bu əməliyyatlardan əlavə dəyər vergisi sıfır (0) dərəcə ilə tutulmalıdır.

Bu halda malların və xidmətlərin alıcısına əlavə dəyər vergisi sıfır (0) dərəcə göstərilməklə vergi hesab-fakturaları təqdim edilməlidir.

Digər hallarda mallara və xidmətlərə görə əlavə dəyər vergisi sıfır (0) dərəcə ilə tutulması malların və xidmətlərin dəyərinə daxil olan və ödənilən əlavə dəyər vergisinin qaytarılması yolu ilə həyata keçirilir.

Bu halda mallar və xidmətlər əlavə dəyər vergisi ilə birgə təqdim edilməli və sonradan, ödənilmiş həmin vergi məbləğləri qarşılıqlı prinsip əsasında büdcədən geri qaytarılmalıdır.

Ödənilmiş əlavə dəyər vergisinin qaytarılması üçün nümayəndəlik tərəfindən ərizə ilə müvafiq vergi orqanına müraciət edilməlidir.

Vergilərin qaytarılması haqqında ərizələr hər rüb üzrə həmin rübdən sonrakı ayın 20-dək dörd nüsxədə təqdim edilməlidir. Nüsxələrdən biri müvafiq qeyd edilməklə, nümayəndəliyə qaytarılır.

Artıq ödəmələr ərizənin təqdim edildiyi tarixdən 45 gün ərzində vergi ödəyicisinə qaytarılmalıdır.

Əlavə dəyər vergisi sıfır (0) dərəcəsinin tətbiqinin tam mexanizmi Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyi və Vergilər Nazirliyinin birgə hazırladığı “Xarici diplomatik və analoji nümayəndəliklərin rəsmi, həmçinin, bu nümayəndəliklərin diplomatik, inzibati və texniki işçilərinin, o cümlədən onlarla yaşayan ailə üzvlərinin şəxsi istifadəsi üçün nəzərdə tutulan mal və xidmətlərlə görə əlavə dəyər vergisinin sıfır (0) dərəcə ilə tutulmasına dair” Prosedur Qaydaları ilə tənzimlənir.

«Diplomatiya Aləmi» jurnalına abunə olmaq istəyənlər bu formanı doldurub Xarici İşlər Nazirliyinə Fəxrəddin Şükürova müraciət edə bilərlər: Bakı – AZ – 1009, Ş. Qurbanov küç. 4

«Diplomatiya Aləmi» jurnalı Журнал «Мир дипломатии» “World of diplomacy” journal	İldə 4 dəfə dərc olunur Издаётся 4 раза в год Published 4 times a year
Bir nömrənin qiyməti Цена одного номера Price of one issue	40 000 manat 40 000 манат 40 000 manat
Yarım illik abunə olmaq qiyməti Цена подписки на полгода Half year subscription price	80 000 manat 80 000 манат 80 000 manat
İllik abunə olmaq qiyməti Цена подписки на год Full year subscription price	160 000 manat 160 000 манат 160 000 manat
Ödəniş yolu Метод оплаты Method of payment	Nəğd Наличными Cash Kredit kartlar və köçürmələr qəbul olunmur Кредитные карты и денежные переводы не принимаются Credit cards and money transfer are not accepted
Ad, soyad/имя, фамилия/ name, surname	
Təşkilat, idarə/организация/ organization	

Vəzifə/должность/position	
Ünvan/адрес/address	
Telefon/телефон/telephone	
Elektron poçt/электронный адрес/ e-mail	